

5 000 000 000 AMERICKÝCH DOLARŮ

STÁTNI POKLADNA z POLSKÁ REPUBLIKA

Zastoupený

Ministr financí USA 2 500 000 000 USD

4,875% dluhopisy splatné v roce 2033

2 500 000 000 USD 5,500% dluhopisy splatné v roce 2053

***

Jedná se o nabídku Polské republiky dluhopisů v celkové hodnotě 2 500 000 000 USD s úrokovou sazbou 4,875 % splatných v roce 2033 ("Dluhopisy 2033") a dluhopisů v hodnotě 2 500 000 000 USD s úrokovou sazbou 5,500 % splatných v roce 2053 ("Dluhopisy 2053" a společně s Dluhopisy 2033 "Dluhopisy").

Dluhopisy z roku 2033 budou úročeny sazbou 4,875 % ročně a Dluhopisy z roku 2053 budou úročeny sazbou 5,500 % ročně. Úrok z Dluhopisů je splatný 4. dubna a 4. října každého roku, počínaje 4. říjnem 2023. Dluhopisy 2033 budou splatné 4. října 2033. Dluhopisy 2053 budou splatné 4. dubna 2053. Úrok z Dluhopisů bude narůstat od 4. dubna 2023. Státní pokladna může podle své volby od data, které připadá na tři měsíce před datem splatnosti Dluhopisů 2033, včetně tohoto data, do data splatnosti Dluhopisů 2033, avšak bez tohoto data, a od data, které připadá na šest měsíců před datem splatnosti Dluhopisů 2053, včetně tohoto data, do data splatnosti Dluhopisů 2053, avšak bez tohoto data, splatit všechny, nikoliv však pouze některé, nesplacené Dluhopisy 2033 nebo Dluhopisy 2053, podle toho, co je relevantní, za jejich jmenovitou hodnotu plus naběhlý úrok až do data stanoveného pro splacení, ale s výjimkou tohoto data, jak je popsáno v části "Popis Dluhopisů - Zbytková splatnost na základě rozhodnutí Státní pokladny". Dluhopisy nejsou jinak před splatností splatné.

Dluhopisy budou mít stejné právo na splacení jako všechny ostatní nepodřízené závazky Polské republiky a Polská republika se zavazuje k plné důvěře a úvěru a včasné splacení celé jistiny a úroků z Dluhopisů.

Dluhopisy budou obsahovat ustanovení, obecně známá jako doložky o kolektivních opatřeních, týkající se budoucích změn jejich podmínek, která se liší od ustanovení platných pro nesplacené veřejné zahraniční dluhy Polské republiky vydané před 2. dubnem 2015. Podle těchto ustanovení, která jsou popsána na stranách 63 až 66 příloženého Prospektu, může Polská republika měnit ustanovení o platbách Dluhopisů a další vyhrazené záležitosti uvedené v Dluhopisech se souhlasem držitelů: (1) pokud jde o Dluhopisy, (a) nejméně 75 % celkové jmenovité hodnoty nesplacených Dluhopisů nebo (b) písemného rozhodnutí podepsaného nejméně 66 2/3 celkové jmenovité hodnoty tehdy nesplacených Dluhopisů nebo jejich jménem; (2) ve vztahu ke dvěma nebo více sériím dluhových cenných papírů, včetně Dluhopisů, (a)(i) nejméně 75 % celkové jmenovité hodnoty nesplacených dluhových cenných papírů všech sérií, kterých se navrhovaná změna týká, v souhrnu, nebo (ii) písemné rozhodnutí podepsané nejméně 66 2/3 % celkové jmenovité hodnoty nesplacených cenných papírů, kterých se navrhovaná změna týká, nebo jejich jménem; a (b)(i) více než 66 2/3 procent celkové výše jistiny nesplacených dluhových cenných papírů všech sérií dotčených navrhovanou změnou na samostatných schůzích držitelů každé série, přijímaných jednotlivě, nebo (ii) písemné usnesení podepsané více než 50 procenty celkové výše jistiny nesplacených dluhových cenných papírů každé série dotčených navrhovanou změnou, přijímané jednotlivě, nebo jejich jménem.

Byla podána žádost o kótování a obchodování s Dluhopisy pouze na regulovaném trhu lucemburské burzy cenných papírů. V tomto dodatku prospektu se odkazuje na "regulovaný trh" rozumí regulovaný trh pro účely směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/39/ES.

	<u>Na poznámku</u> <u>2033</u>	<u>Celkem</u>	<u>Na poznámku</u> <u>2053</u>	<u>Celkem</u>
Veřejná nabídka ⁽¹⁾	99.246%	USA 2 481 150 000 USD	98.770%	USA 2 469 250 000 USD
Sleva za upisování	0.140%	3 500 000 USD	0.190%	4 750 000 AMERICKÝCH DOLARŮ
Výnosy do státní pokladny ⁽¹⁾	99.106%	USA 2 477 650 000 USD	98.580%	USA 2 464 500 000 USD

(1) plus případný naběhlý úrok od 4. dubna 2023 do data uzavření.

Komise pro cenné papíry a burzy ani státní orgány dohledu nad cennými papíry tyto cenné papíry neschválily ani neodmítly, ani neurčily, zda je tento dodatek prospektu nebo příložený prospekt pravdivý nebo úplný. Jakékoli prohlášení o opaku je trestným činem.

***

Upisovatelé nabízejí dluhopisy za různých podmínek. Upisovatelé očekávají, že Dluhopisy budou kupujícím doručeny 4. dubna 2023 nebo přibližně tohoto dne prostřednictvím zaknihovaných zařízení The Depository Trust Company, Euroclear nebo Clearstream, Luxembourg.

***

Společní manažeři pro vedení účetnictví

BNP

ParibasCitigroup

Goldman Sachs Bank

rope SE

J. P. Morgan

28. března 2023

Měli byste se spoléhat pouze na informace obsažené nebo začleněné prostřednictvím odkazu v tomto dodatku k prospektu, přiloženém prospektu nebo v jakémkoli volně šiřitelném prospektu, který vám poskytneme. Státní pokladna nepověřila a upisovatelé nikoho nepověřili, aby vám poskytoval jiné informace. Státní pokladna a upisovatelé neprovádějí nabídku těchto cenných papírů v žádné jurisdikci, kde tato nabídka není povolena. Neměli byste předpokládat, že informace obsažené v tomto dodatku k prospektu nebo v přiloženém prospektu jsou přesné k jinému datu, než je datum těchto informací.

Lucemburská burza cenných papírů nenese žádnou odpovědnost za obsah tohoto dodatku k prospektu, neprohlašuje jeho přesnost ani úplnost a výslovně se zříká jakékoli odpovědnosti za jakoukoli ztrátu, která by mohla vzniknout na základě celého obsahu tohoto dodatku k prospektu nebo jeho části a na základě přiloženého prospektu.

Distribuce tohoto dodatku prospektu a přiloženého prospektu a nabídka Dluhopisů v některých jurisdikcích může být omezena zákonem. Zejména nabídka a prodej Dluhopisů podléhají určitým omezením, jejichž podrobnosti jsou uvedeny v části "*Omezení nabídky*" na straně S-25.

Státní pokladna nemůže zaručit, že žádost o kótování na Lucemburské burze cenných papírů bude schválena, a vypořádání Dluhopisů není kótováním podmíněno.

Tento dodatek k prospektu a přiložený prospekt budou bezplatně k dispozici v sídle Banque Internationale à Luxembourg, *société anonyme*, kotečního agenta.

Státní pokladna přebírá odpovědnost za informace obsažené v tomto dodatku prospektu a v přiloženém prospektu. Podle vědomí a přesvědčení Státní pokladny (která vynaložila veškerou přiměřenou péči, aby se ujistila, že tomu tak skutečně je) jsou informace obsažené v tomto dodatku prospektu a v přiloženém Prospektu v souladu se skutečností a není v nich opomenuto nic, co by mohlo ovlivnit význam těchto informací.

Řízení produktů MiFID II / Cílový trh pouze profesionálních investorů a ECP - Výhradně pro účely schvalovacího procesu každého výrobce vedlo posouzení cílového trhu v souvislosti s Dluhopisy k závěru, že: (i) cílovým trhem pro Dluhopisy jsou způsobilé protistrany a profesionální klienti, jak jsou definováni ve směrnici 2014/65/EU (v platném znění, dále jen "**MiFID II**"); a (ii) všechny kanály pro distribuci Dluhopisů způsobilým protistranám a profesionálním klientům jsou vhodné. Jakékoli osoba, která následně nabízí, prodává nebo doporučuje Dluhopisy (dále jen "**distributor**"), by měla vzít v úvahu posouzení cílového trhu provedené výrobcem; distributor podléhající MiFID II je však odpovědný za provedení vlastního posouzení cílového trhu ve vztahu k Dluhopisům (buď převzetím, nebo upřesněním posouzení cílového trhu provedeného výrobcem) a za určení vhodných distribučních kanálů.

Řízení produktů podle nařízení MiFIR ve Spojeném království/ pouze cílový trh profesionálních investorů a způsobilých protistran - výhradně pro účely procesu schvalování produktů jednotlivých tvůrců vedlo posouzení cílového trhu v souvislosti s dluhopisy k závěru, že: (i) cílovým trhem pro dluhopisy jsou pouze způsobilé protistrany, jak jsou definovány v příručce FCA Conduct of Business Sourcebook ("**COBS**"), a profesionální klienti, jak jsou definováni v nařízení (EU) č. 600/2014, jak je součástí vnitrostátního práva na základě EUWA ("**UK MiFIR**"); a (ii) všechny kanály pro distribuci dluhopisů způsobilým protistranám a profesionálním klientům jsou vhodné. Jakákoli osoba, která následně nabízí, prodává nebo doporučuje dluhopisy (dále jen "**distributor**") by měl vzít v úvahu posouzení cílového trhu provedené výrobcem; distributor, na kterého se vztahuje příručka FCA Product Intervention and Product Governance Sourcebook (dále jen "**britská pravidla MiFIR pro správu produktů**"), je však odpovědný za provedení vlastního posouzení cílového trhu. s ohledem na bankovky (buď přijetím, nebo upřesněním hodnocení cílového trhu výrobců) a určením vhodných distribučních kanálů.

Oznámení podle čl. 309B odst. 1 písm. c) singapurského zákona o cenných papírech a termínových obchodech (kapitola 289) ("SFA"): V souvislosti s článkem 309B zákona o cenných papírech a termínových obchodech (produkty kapitálových trhů) z roku 2018 (dále jen "**nařízení CMP 2018**") Emitent určil, že Dluhopisy jsou klasifikovány jako předepsané produkty kapitálových trhů (jak jsou definovány v nařízení CMP 2018) a vyloučené investiční produkty (jak jsou definovány v oznámení MAS SFA 04-N12: Oznámení o prodeji investičních produktů a oznámení MAS FAA-N16: Oznámení o doporučeních k investičním produktům).

OBSAH
Dodatek prospektu

	<u>Stránka</u>
SHRNUTÍ NABÍDKY	S-1
FORWARD-LOOKING STATEMENTS	S-3
USE OF PROCEEDS	S-4
DESCRIPTION OF THE NOTES	S-5
TAXATION	S-9
UPISOVÁNÍ.....	S-
23	
OFFERING RESTRICTIONS	S-
25	
GENERAL INFORMATION	S-
28	
LEGAL MATTERS	
. . .	S-30
OFICIÁLNÍ PROHLÁŠENÍ A DOKUMENTY	
.....	S-31

Prospekt

	<u>Stránka</u>
POUŽITÍ VÝNOSŮ.....	1
POLSKÁ REPUBLIKA.....	2
EKONOMIKA	17
PLATEBNÍ BILANCE A ZAHRANIČNÍ OBCHOD	26
MĚNOVÝ A FINANČNÍ SYSTÉM.....	32
VEŘEJNÉ FINANCE	41
VEŘEJNÝ DLUH.....	55
CELKOVÝ ZAHRANIČNÍ DLUH.....	61
POPIS CENNÝCH PAPÍRŮ	63
VYKONATELNOST ROZSUDKŮ	72
DANĚ	74
PLÁN DISTRIBUCE.....	75
PLATNOST CENNÝCH PAPÍRŮ	76
ZPLNOMOCNĚNÝ ZÁSTUPCE VE SPOJENÝCH STÁTECH AMERICKÝCH	77
OFICIÁLNÍ PROHLÁŠENÍ A DOKUMENTY	78
DALŠÍ INFORMACE	79

SHRNUTÍ NABÍDKY

Vydavatel	Státní pokladna Polské republiky, zastoupená ... Ministr financí.
Securities Offered . . . . . splatných v USA.	2 500 000 000 amerických dolarů v nominální hodnotě 4,875% dluhopisů 2033 (dále jen " Dluhopisy 2033 ") a dluhopisy v nominální hodnotě 5,500 % splatné v roce 2053 ve výši 2 500 000 000 USD (dále jen " Dluhopisy 2053 " a společně s Dluhopisy 2033 " Dluhopisy ").
Maturity Date	Dluhopisy 2033 jsou splatné 4. října 2033. Dluhopisy 2053 bude splatný 4. dubna 2053.
Redemption Basis	V nominální hodnotě při splatnosti.
Kupní opce	Státní pokladna může podle své volby ode dne včetně. připadající na dobu tří měsíců před datem splatnosti Dluhopisů 2033 až do data splatnosti Dluhopisů 2033, avšak s výjimkou tohoto data, a od data připadajícího na dobu šesti měsíců před datem splatnosti Dluhopisů 2053 až do data splatnosti Dluhopisů 2053, avšak s výjimkou tohoto data, splatit všechny, nikoliv však pouze některé, nesplacené Dluhopisy 2033, případně Dluhopisy 2053, za jejich jmenovitou hodnotu navýšenou o naběhlý úrok až do data stanoveného pro splacení, avšak s výjimkou tohoto data, jak je popsáno v části " <i>Popis Dluhopisů - Zbytková splatnost Dluhopisů na základě volby Státní pokladny</i> ". Dluhopisy nejsou jinak před splatností splatné.
Pořadí.	Dluhopisy mají stejné právo na splacení jako všechny ostatní dluhopisy. nepodřízené závazky Polské republiky a plná víra a úvěr Polské republiky budou zastaveny za řádné a včasné splacení celé jistiny a úroků z Dluhopisů.
Interest Rate	Dluhopisy z roku 2033 budou úročeny úrokovou sazbou 4,875 % za rok. annum. Dluhopisy z roku 2053 budou úročeny sazbou 5,500 % ročně.
Termíny výplaty úroků . . . 4.	dubna a 4. října každého roku, počínaje 4. říjnem 2023. na období od 4. dubna 2023 včetně, jak je popsáno v tomto dokumentu.
Trhy	Dluhopisy jsou nabízeny k prodeji v těch jurisdikcích, které se nacházejí jak v rámci, tak v mimo území Spojených států, kde je poskytování takových nabídek legální. Viz " <i>Omezení nabídky</i> ".
Další otázky	Státní pokladna si vyhrazuje právo čas od času bez souhlasu vlastníků Dluhopisů s vydáním dalších cenných papírů, které mají shodné podmínky (s výjimkou data emise a ceny veřejné nabídky), aby tyto cenné papíry mohly být sloučeny s Dluhopisy, tvořit s nimi jednu sérii a zvýšit celkovou jmenovitou hodnotu Dluhopisů.
Výpis	Byla podána žádost o kótování dluhopisů na regulovaném trhu. na trhu lucemburské burzy cenných papírů.
Forma a vypořádání .	Dluhopisy budou vydány ve formě jednoho nebo více globálních dluhopisů, resp. Globální dluhopisy v plně registrované podobě bez kupónů, které budou uloženy 4. dubna 2023 nebo přibližně k tomuto datu u Citibank, N.A., London Branch, jako správce a registrátora. na jméno společnosti Cede & Co., jakožto zmocněnce společnosti

The Depository Trust Company nebo DTC. S výjimkou případů popsaných v tomto dodatku k prospektu budou skutečné podíly na Globálních dluhopisech

zastoupené prostřednictvím účtů finančních institucí jednajících jménem skutečných majitelů jako přímých a nepřímých účastníků DTC. Investoři se mohou rozhodnout držet podíly na Globálních dluhopisech buď prostřednictvím DTC ve Spojených státech, nebo mimo Spojené státy prostřednictvím Euroclear Bank S.A./N.V. nebo Clearstream Banking, *société anonyme*, pokud jsou účastníky těchto systémů, nebo nepřímo prostřednictvím organizací, které jsou účastníky těchto systémů.

S výjimkou případů popsaných v tomto dodatku k prospektu nebudou majitelé podílů na Globálních dluhopisech oprávněni nechat si Dluhopisy zaregistrovat na své jméno, neobdrží ani nebudou oprávněni obdržet fyzické doručení Dluhopisů v konečné podobě a nebudou považováni za držitele Dluhopisů podle Dluhopisů ani podle pozměněné a přepracované smlouvy o fiskálním zastoupení, kterou se Dluhopisy řídí. Viz "*Popis cenných papírů - forma a vypořádání*" v Prospektu. Očekává se, že k doručení Dluhopisů dojde proti úhradě ve stejný den ve formě peněžních prostředků dne 4. dubna 2023 nebo přibližně v tento den.

Withholding Tax . . . . . Jistina a úroky z Dluhopisů jsou splatné státem. Státní pokladna držitelů Dluhopisů, který není rezidentem Polska, provede bez srážky nebo odpočtu daní. V případě, že je Státní pokladna ze zákona povinna srazit daně, vyplatí Státní pokladna Dodatečné částky, až na určité výjimky, jak je popsáno a v rozsahu uvedeném v příloženém Prospektu v části "*Popis Cenných papírů - Výplata Dodatečných částek*".

Rozhodné právo . . . . . Dluhopisy se řídí a vykládají v souladu s, zákony státu New York.

Doložky o kolektivní akci . . . Doložky budou obsahovat ustanovení týkající se hlasování o změnách, změny a výjimky. Tato ustanovení se běžně označují jako doložky o kolektivních akcích a jsou podrobněji popsána na stranách 63 až 66 příloženého prospektu. Podle těchto ustanovení může Státní pokladna měnit některé klíčové podmínky Dluhopisů, včetně data splatnosti, výše jistiny, úrokové sazby a dalších platebních podmínek, se souhlasem držitelů (1) s ohledem na navrhované změny týkající se pouze Dluhopisů: (a) alespoň 75 % celkové jmenovité hodnoty nesplacených Dluhopisů, nebo (b) souhlasu s úpravou Dluhopisů, která se týká alespoň 75 % celkové jmenovité hodnoty Dluhopisů, nebo písemné rozhodnutí podepsané nejméně 66 2/3 procent celkové jmenovité hodnoty Dluhopisů, které jsou v té době v oběhu, nebo jejich jménem; (2) s ohledem na navrhované změny, které se týkají dvou nebo více sérií dluhových cenných papírů, včetně Dluhopisů: (a)(i) ne méně než 75 % celkové jmenovité hodnoty nesplacených dluhových cenných papírů všech sérií, kterých se navrhovaná změna týká, vzato v úvahu. v souhrnu, nebo (ii) písemné rozhodnutí podepsané nejméně 66 2/3 procent celkové jmenovité hodnoty nesplacených dluhových cenných papírů, kterých se navrhovaná změna týká, nebo jejich jménem; a (b)(i) více než 66 2/3 procent celkové jmenovité hodnoty nesplacených dluhových cenných papírů každé série, kterých se navrhovaná změna týká, na samostatných schůzích držitelů každé série,

jednotlivě, nebo (ii) písemné rozhodnutí podepsané více než 50 procenty celkové jmenovité hodnoty nespacených dluhových cenných papírů každé série, které jsou navrhovanou změnou dotčeny, nebo jménem těchto osob. Tato ustanovení se liší od ustanovení platných pro nespacený veřejný vnější dluh Polské republiky vydaný před 2. dubnem 2015.

VÝHLEDOVÁ PROHLÁŠENÍ

Tento dodatek prospektu obsahuje výhledová prohlášení. Všechna prohlášení, která nejsou historickými fakty a která jsou obsažena v tomto dodatku k prospektu a která se týkají mimo jiné polské ekonomiky, fiskální situace, politiky, dluhu nebo vyhlídek, mohou představovat výhledová prohlášení. Kromě toho lze výhledová prohlášení obecně identifikovat podle použití výhledové terminologie, jako jsou "může", "bude", "očekává", "projektuje", "zamýšlí", "odhaduje", "předpokládá", "věří", "pokračuje", "mohl", "měl", "chtěl" apod. Přestože se Státní pokladna domnívá, že očekávání, která se odrážejí v jejích výhledových prohlášeních, jsou v tuto chvíli přiměřená, nelze zaručit, že se tato očekávání ukáží jako správná. Státní pokladna se nezavazuje aktualizovat výhledová prohlášení obsažená v tomto dodatku k prospektu ani žádná jiná výhledová prohlášení zde obsažená.

POUŽITÍ VÝNOSŮ Z

Čistý výnos z prodeje Dluhopisů bude použit na financování výpůjčních potřeb státního rozpočtu Polské republiky nebo na obecné finanční účely. Státní pokladna odhaduje, že čistý výnos bude činit přibližně 4 942 005 000 USD.

POPIS POZNÁMEK

Dluhopisy budou vydány na základě Smlouvy o fiskálním agentství, známé jako "**Smlouva o agentství**", která bude uzavřena dne 4. dubna 2023 mezi Státní pokladnou, Citibank, N.A., pobočka Londýn, známou jako Fiskální agent, a Banque Internationale à Luxembourg, *société anonyme*, známou jako Lucemburský agent, a společně s Fiskálním agentem známou jako Agenti, jejíž formulář byl předložen jako příloha k Registračnímu prohlášení podle přílohy B, které bylo vyhlášeno dne 24. března 2023.

Následující popis stručně shrnuje některá ustanovení Dluhopisů a Smlouvy o zprostředkování. Neměli byste předpokládat, že toto shrnutí je úplné. Měli byste si přečíst Registrační prohlášení, včetně příloh, a zejména "*Popis cenných papírů*" v příloženém Prospektu.

Obecné

Dluhopisy 2033 budou splatné 4. října 2033 a Dluhopisy 2053 budou splatné 4. dubna 2053.

Dluhopisy z roku 2033 budou úročeny sazbou 4,875 % ročně a Dluhopisy z roku 2053 budou úročeny sazbou 5,500 % ročně.

Poznámky:

- jsou vydávány na základě dohody o zprostředkování.
- Budou vydávány bez kupónů v zákonných penězích Spojených států amerických v nominálních hodnotách 1 000 USD a jejich celých násobků.
- budou mít přinejmenším stejné právo na úhradu jako všechny ostatní nezajištěné a nepodřízené platební závazky Polské republiky, s výjimkou závazků, které mohou být upřednostněny na základě kogentních ustanovení platných právních předpisů. Polská republika nebude upřednostňovat jeden závazek před druhým na základě priority data emise nebo měny platby.
- Nebudou předčasně splatné podle volby Státní pokladny nebo jejich registrovaných držitelů, s výjimkou případu, kdy Státní pokladna vyzve k úhradě dluhopisů se zbytkovou splatností. Viz níže "*Výzva k úhradě zbytkové splatnosti podle volby Státní pokladny*".
- Nebudou podléhat žádnému umořovacímu fondu, který by státní pokladna poskytovala na umořování Dluhopisů.

Při splatnosti obdržíte 100 % jmenovité hodnoty vašich dluhopisů a naběhlý a nezaplacený úrok do data splatnosti. Státní pokladna může bez souhlasu majitelů Dluhopisů vydat další dluhopisy se stejným pořadím, stejnou úrokovou sazbou, splatností a dalšími podmínkami jako Dluhopisy. Jakékoli dodatečné dluhopisy mohou spolu s Dluhopisy tvořit jednu sérii Dluhopisů podle Agenturní smlouvy.

Zájem:

- Budou splatné v termínech uvedených na obálce tohoto dodatku prospektu v zákonných penězích Spojených států amerických registrovaným držitelům Dluhopisů na konci pracovní doby dne 20. března a 19. září, podle okolností před datem platby (dále jen "**Rozhodný den**").
- Výpočet se provádí na základě roku o 360 dnech a dvanácti měsících o 30 dnech.
- Vzniká od 4. dubna 2023.
- Výplaty budou zahájeny 4. října 2023.

Zbytková splatnost Call podle volby státní pokladny

Státní pokladna může podle své volby od data, které připadá na tři měsíce před datem splatnosti Dluhopisů 2033, včetně tohoto data, do data splatnosti Dluhopisů 2033, avšak s výjimkou tohoto data, a od data, které připadá na šest měsíců před datem splatnosti Dluhopisů 2053, včetně tohoto data, do data splatnosti Dluhopisů 2053, avšak s výjimkou tohoto data, po předchozím oznámení nejméně 30 a nejvíce 60 kalendářních dnů předem

majitelům Dluhopisů v souladu s podmínkami Dluhopisů (toto oznámení bude neodvolatelné a bude v něm uvedeno datum stanovené pro splacení), splatit všechny, nikoliv však pouze některé, nesplacené Dluhopisy 2033, případně Dluhopisy 2053, za jejich jmenovitou hodnotu plus naběhlý úrok až do data stanoveného pro splacení, avšak s výjimkou tohoto data.

Fiskální agent

Povinnosti zástupců se řídí smlouvou o zastoupení. Státní pokladna může vést vkladové účty a provádět další bankovní operace v rámci běžné obchodní činnosti se zástupci.

Citibank, N.A., pobočka Londýn, je fiskálním agentem Dluhopisů na základě Agentské smlouvy.

Fiskální agent je zástupcem Státní pokladny, není správcem vlastníků Dluhopisů a nemá odpovědnost ani povinnost jednat za vlastníky Dluhopisů jako správce.

Formulář a registrace

Dluhopisy budou vydány ve formě jednoho nebo více plně registrovaných globálních dluhopisů neboli "**Globálních dluhopisů**", které budou uloženy u společnosti The Depository Trust Company, New York, New York (dále jen "**Depozitář**" nebo "**DTC**"), nebo na její účet, a budou registrovány na jméno společnosti Cede & Co., která je pověřenou osobou Depozitáře. Skutečné podíly na Globálních dluhopisech budou zastoupeny prostřednictvím zaknihovaných účtů finančních institucí, které jednájí jménem skutečných vlastníků jako přímí a nepřímí účastníci depozitáře.

Investoři se mohou rozhodnout držet podíly na Globálních dluhopisech ve Spojených státech prostřednictvím Depozitáře nebo v Evropě prostřednictvím Euroclear Bank S.A./N.V., neboli Euroclear, nebo Clearstream Banking, *société anonyme*, nebo Clearstream, Luxembourg, pokud jsou účastníky těchto systémů, nebo nepřímo prostřednictvím organizací, které jsou účastníky těchto systémů. Euroclear a Clearstream, Luxembourg budou držet podíly jménem svých účastníků prostřednictvím účtů cenných papírů zákazníků vedených na jméno Euroclear a Clearstream, Luxembourg v účetních knihách příslušných depozitářů, kteří zase budou držet tyto podíly na účtech cenných papírů zákazníků vedených na jméno depozitářů v účetních knihách depozitáře.

Clearingové systémy

Depozitář oznamuje, že je účelovou svěrenskou společností založenou podle newyorského bankovního zákona, "bankovní organizací" ve smyslu newyorského bankovního zákona, členem Federálního rezervního systému, "clearingovou společností" ve smyslu newyorského jednotného obchodního zákoníku a "clearingovou agenturou" registrovanou podle ustanovení oddílu 17A zákona o burze cenných papírů z roku 1934 neboli zákona o burze. Depozitář drží cenné papíry, které u něj uložili jeho účastníci, a usnadňuje vypořádání transakcí mezi jeho účastníky s těmito cennými papíry prostřednictvím elektronických počítačových změn zaknihovaných cenných papírů na účtech účastníků, čímž odpadá nutnost fyzického pohybu certifikátů cenných papírů. Mezi účastníky depozitáře patří makléři a obchodníci s cennými papíry (včetně upisovatelů), banky, svěrenské společnosti, clearingové společnosti a některé další organizace, z nichž některé (a/nebo jejich zástupci) vlastní depozitář. Přístup k systému zaknihovaných cenných papírů Depozitáře mají i další subjekty, jako jsou banky, makléři, dealeri a svěrenské společnosti, které provádějí clearing prostřednictvím účastníka nebo s ním udržují přímý či nepřímý vztah úschovy.

Euroclear uvádí, že jím provozovaný systém Euroclear byl vytvořen v roce 1968 za účelem držení cenných papírů pro své účastníky neboli Euroclear Participants a za účelem zúčtování a vypořádání transakcí mezi Euroclear Participants prostřednictvím současného elektronického zaknihovaného doručení za úplat, čímž se eliminuje potřeba fyzického pohybu certifikátů a jakékoli riziko plynoucí z nedostatku současných převodů cenných papírů a hotovosti. Euroclear poskytuje různé další služby, včetně půjček a výpůjček cenných papírů, a rozhraní s domácími trhy v několika zemích. Mezi účastníky Euroclear patří banky (včetně centrálních bank), makléři a obchodníci s cennými papíry a další profesionální finanční zprostředkovatelé a mohou mezi ně patřit i upisovatelé. Nepřímý přístup do systému Euroclear mají také další společnosti, které provádějí clearing prostřednictvím účastníka Euroclear nebo s ním udržují přímý či nepřímý vztah jako správci.

Účty pro zúčtování cenných papírů a peněžní účty u Euroclear se řídí Podmínkami používání Euroclear

a souvisejícími provozními postupy systému Euroclear a platnými belgickými právními předpisy, souhrnně nazývanými "**Podmínky Euroclear**". Podmínky Euroclear

Podmínky upravují převody cenných papírů a hotovosti v rámci systému Euroclear, výběry cenných papírů a hotovosti ze systému Euroclear a přijímání plateb týkajících se cenných papírů v systému Euroclear. Všechny cenné papíry v systému Euroclear jsou drženy na základě zastupitelnosti bez přiřazení konkrétních certifikátů ke konkrétním účtům pro zúčtování cenných papírů. Euroclear jedná podle Podmínek Euroclear pouze jménem účastníků Euroclear a nemá žádnou evidenci ani vztah k osobám, které drží cenné papíry prostřednictvím účastníků Euroclear.

Výplaty týkající se Dluhopisů držených ve prospěch prostřednictvím Euroclear budou připsány na peněžní účty účastníků Euroclear v souladu s Podmínkami Euroclear v rozsahu, v jakém je obdrží Euroclear.

Společnost Clearstream, Lucembursko oznamuje, že je založena podle lucemburského práva jako profesionální depozitář. Společnost Clearstream, Luxembourg drží cenné papíry pro své zúčastněné organizace neboli účastníky Clearstream a usnadňuje zúčtování a vypořádání transakcí s cennými papíry mezi účastníky Clearstream prostřednictvím elektronických zaknihovaných změn na účtech účastníků Clearstream, čímž eliminuje potřebu fyzického pohybu certifikátů. Clearstream, Lucembursko poskytuje účastníkům Clearstream mimo jiné služby úschovy, správy, zúčtování a vypořádání mezinárodně obchodovaných cenných papírů a půjčování a výpůjčky cenných papírů. Clearstream, Lucembursko spolupracuje s domácími trhy v několika zemích. Jako profesionální depozitář podléhá Clearstream, Luxembourg regulaci Lucemburského měnového institutu. Účastníky Clearstream jsou uznávané finanční instituce po celém světě, včetně upisovatelů, makléřů a obchodníků s cennými papíry, bank, trustových společností, clearingových společností a některých dalších organizací, a mohou mezi ně patřit i upisovatelé. Nepřímý přístup ke Clearstream, Lucembursko mají i další subjekty, jako jsou banky, makléři, obchodníci s cennými papíry a svěrenské společnosti, které provádějí clearing prostřednictvím Účastníka Clearstream nebo s ním udržují přímý či nepřímý depozitářský vztah.

Výplaty týkající se Dluhopisů držených ve prospěch prostřednictvím společnosti Clearstream, Lucembursko budou připsány na peněžní účty účastníků Clearstream v souladu s jejími pravidly a postupy v rozsahu, v jakém je obdrží Clearstream, Lucembursko.

Vlastnické právo k zaknihovaným podílům na Dluhopisech přechází registrací zaknihovaného převodu v evidenci Euroclear, Clearstream, Luxembourg nebo DTC v souladu s jejich příslušnými postupy. Zaknihované podíly na Dluhopisech mohou být převáděny v rámci systému Euroclear a Clearstream, Lucembursko a mezi Euroclear a Clearstream, Lucembursko v souladu se zákonem č. 256/2004 Sb. s postupy stanovenými pro tyto účely společnostmi Euroclear a Clearstream v Lucemburku. Zaknihované podíly na Dluhopisech lze převádět v rámci DTC v souladu s postupy stanovenými pro tento účel DTC. Převody zaknihovaných podílů na Dluhopisech mezi společnostmi Euroclear a Clearstream, Lucembursko a DTC mohou být prováděny v souladu s postupy stanovenými pro tento účel společnostmi Euroclear, Clearstream, Lucembursko a DTC.

Definitivní poznámky

Individuální certifikáty týkající se Dluhopisů nebudou vydávány výměnou za Globální dluhopisy, s výjimkou velmi omezených případů. Pokud DTC nebo každý z Euroclear a Clearstream, Luxembourg oznámí Ministerstvu financí, že není ochoten nebo schopen pokračovat jako clearingový systém v souvislosti s Globálními dluhopisy nebo, pouze v případě DTC, DTC přestane být clearingovou agenturou registrovanou podle Zákona o burze a v každém případě nebude Ministerstvem financí jmenován nástupnický clearingový systém do 90 dnů od obdržení takového oznámení od Euroclear, Clearstream, Luxembourg nebo DTC nebo poté, co se dozví, že DTC již není takto registrován, Státní pokladna vydá nebo nechá vydat individuální certifikáty v registrované podobě na základě registrace převodu nebo výměnou za zaknihované podíly na Dluhopisech představované takové Globální dluhopisy při doručení nebo takové Globální dluhopisy ke zrušení.

Budou-li takové certifikáty vydány a budou-li Dluhopisy kótovány na lucemburské burze cenných papírů a budou-li to vyžadovat pravidla lucemburské burzy cenných papírů, bude lucemburský agent působit jako platební agent a agent pro převody v Lucembursku a majitelé Dluhopisů budou moci přijímat platby a provádět jejich převody v kancelářích lucemburského agenta na adrese 69 route d'Esch, L-2953 Luxembourg. Po dobu, kdy budou Dluhopisy kótovány na lucemburské burze cenných papírů a tato burza to bude vyžadovat, bude Ministerstvo financí zveřejňovat veškeré změny týkající se totožnosti nebo sídla

lucemburského agenta ve zvláštním

v předním lucemburském deníku, kterým by měl být *d'Wort*, nebo na internetových stránkách lucemburské burzy cenných papírů na adrese www.bourse.lu.

Platby z globálních dluhopisů

Počáteční vypořádání Dluhopisů bude provedeno v okamžitě dostupných peněžních prostředcích. Obchodování na sekundárním trhu mezi účastníky DTC bude probíhat běžným způsobem v souladu s pravidly depozitáře a bude vypořádáno v okamžitě dostupných peněžních prostředcích pomocí systému depozitáře pro vypořádání ve stejný den.

Obchodování na sekundárním trhu mezi účastníky Euroclear a/nebo Clearstream bude probíhat běžným způsobem v souladu s platnými pravidly a provozními postupy Euroclear a Clearstream v Lucembursku a bude vypořádáno pomocí postupů platných pro konvenční eurobondy v okamžitě dostupných prostředcích.

Křížové tržní převody mezi osobami, které drží cenné papíry přímo nebo nepřímo prostřednictvím depozitáře na jedné straně a přímo nebo nepřímo prostřednictvím účastníků Euroclear nebo Clearstream na straně druhé, budou prováděny v depozitáři v souladu s pravidly depozitáře jménem Euroclear nebo Clearstream, Lucembursko, podle toho, co je relevantní; takové křížové tržní transakce však budou vyžadovat doručení pokynů Euroclear nebo Clearstream, Lucembursko, podle toho, co je relevantní, protistranou v tomto systému v souladu s jeho pravidly a postupy a v jeho stanovených lhůtách (evropského času). Euroclear nebo Clearstream, Lucembursko, pokud transakce splňuje jeho požadavky na vypořádání, vydá pokyn k provedení konečného vypořádání jeho jménem předáním nebo přijetím Dluhopisů v Depozitáři a provedením nebo přijetím platby v souladu s běžnými postupy pro vypořádání prostředků ve stejný den, které se vztahují na Depozitáře. Účastníci Euroclear a účastníci Clearstream nemohou vydávat pokyny přímo depozitáři.

Vzhledem k rozdílu v časových pásmech budou připsání Dluhopisů přijatých v systému Euroclear nebo Clearstream, Lucembursko v důsledku transakce s účastníkem DTC provedena během následného zpracování vypořádání cenných papírů a datována následující pracovní den po dni vypořádání depozitáře. Tyto dobropisy nebo jakékoli transakce s takovými Dluhopisy vypořádané během takového postupu budou v takový pracovní den oznámeny příslušným účastníkům Euroclear nebo Clearstream. Peněžní prostředky přijaté v Euroclear nebo Clearstream, Luxembourg v důsledku prodeje Dluhopisů účastníkem Euroclear nebo účastníkem Clearstream nebo jejich prostřednictvím účastníkovi DTC budou přijaty s hodnotou v den vypořádání depozitáře, ale budou k dispozici na příslušném peněžním účtu Euroclear nebo Clearstream, Luxembourg až od pracovního dne následujícího po vypořádání v depozitáři.

Přestože Depozitář, Euroclear a Clearstream, Lucembursko souhlasili s výše uvedenými postupy, aby usnadnili převody Dluhopisů mezi účastníky Depozitáře, Euroclear a Clearstream, Lucembursko, nejsou povinni tyto postupy provádět ani nadále provádět a tyto postupy mohou být kdykoli změněny nebo ukončeny.

Oznámení

Dokud jsou Dluhopisy kótovány a přijaty k obchodování na regulovaném trhu lucemburské burzy cenných papírů a dokud to vyžadují pravidla lucemburské burzy cenných papírů, budou veškerá oznámení týkající se Dluhopisů zveřejňována v jednom z předních všeobecně distribuovaných deníků v Lucembursku, kterým by měl být *d'Wort*, nebo na internetových stránkách lucemburské burzy cenných papírů na adrese www.bourse.lu.

Další podmínky

Další podmínky Dluhopisů, včetně záporné zástavní smlouvy a případů neplnění, jsou uvedeny v části "*Popis cenných papírů*" v příloženém Prospektu.

DANĚ

V následujícím textu jsou shrnuty některé úvahy týkající se polské a americké federální daně z příjmu, které se vás mohou týkat, pokud investujete do Dluhopisů. Toto shrnutí vychází z nyní platných zákonů, předpisů, rozhodnutí a výroků, z nichž každý se může změnit. Jakákoli taková změna by se mohla uplatnit se zpětnou platností a mohla by ovlivnit další platnost tohoto shrnutí.

Toto shrnutí nepopisuje všechny daňové aspekty, které mohou být pro vás nebo vaši situaci relevantní, zejména pokud se na vás vztahují zvláštní daňová pravidla. O daňových důsledcích držby Dluhopisů, včetně relevance pro Vaši konkrétní situaci, jakož i o státních, místních nebo jiných daňových zákonech byste se měli poradit se svým daňovým poradcem.

Polské daňové aspekty

Daňoví nerezidenti - fyzické osoby

Podle čl. 3 odst. 2a zákona o dani z příjmů fyzických osob ze dne 26. července 1991 (dále jen "zákon o dani z příjmů fyzických osob") podléhají fyzické osoby, které nemají bydliště v Polsku, dani pouze z příjmů (výnosů) dosažených v Polsku (omezená daňová povinnost).

Podle článku 3 odst. 2b zákona o PIT se příjmy (výnosy) dosaženými na území Polské republiky rozumí zejména příjmy (výnosy) z:

- (i) práce vykonávané v Polské republice na základě služebního poměru, pracovního poměru, systému práce mimo pracoviště a družstevního pracovního poměru, bez ohledu na místo výplaty odměny;
- (ii) činnost vykonávaná osobně v Polské republice bez ohledu na místo výplaty odměny;
- (iii) podnikatelská činnost vykonávaná v Polské republice, a to i prostřednictvím zahraniční provozovny umístěné v Polské republice;
- (iv) nemovitý majetek nacházející se v Polské republice nebo práva k takovému majetku, včetně jeho úplného nebo částečného zcizení nebo zcizení jakýchkoli práv k takovému majetku;
- (v) cenné papíry a finanční deriváty, které jsou přijaty k veřejnému obchodování na území Polské republiky na regulovaném burzovním trhu, včetně příjmů (výnosů) z prodeje těchto cenných papírů, a výkon práv vyplývajících z výše uvedeného;
- (vi) převod vlastnictví akcií společnosti, veškerých práv a povinností ve společnosti, která není právnickou osobou, nebo akcií investičního fondu, instituce podílového fondu nebo jiné právnické osoby a práv obdobného charakteru, nebo pohledávek vyplývajících z držby těchto akcií, veškerých práv a povinností, účastnických titulů nebo práv, pokud nejméně 50 % majetku takové společnosti, společnosti, která není právnickou osobou, takového investičního fondu, instituce podílového fondu nebo jiné právnické osoby přímo nebo nepřímo tvoří nemovitosti nacházející se na území Polské republiky nebo práva k těmto nemovitostem;
- (vii) převod vlastnictví akcií, všech práv a závazků, podílů v investičním fondu nebo práv obdobného charakteru v realitní společnosti (ve smyslu polských daňových předpisů);
- (viii) zúčtované pohledávky, včetně pohledávek daných k dispozici, vyplacených nebo odečtených, fyzickými osobami, právnickými osobami nebo organizačními složkami bez právní subjektivity, které mají bydliště, sídlo nebo správní radu v Polské republice, bez ohledu na místo uzavření smlouvy a místo plnění, a
- (ix) nerealizované zisky, jak je uvedeno v nařízeních o dani na výstupu.

Vzhledem k tomu, že emitentem je polský subjekt, měl by být příjem z dluhopisů považován za příjem dosažený v Polsku.

Podle čl. 21 odst. 1 bodu 130 zákona o PIT se však úroky z dluhopisů nabízených na zahraničních trzích a příjmy z nich

z prodeje těchto Dluhopisů za odměnu, kterou obdrží fyzické osoby, které nejsou daňovými rezidenty Polské republiky, jsou osvobozeny od polské daně z příjmů fyzických osob.

Ačkoli se neočekává žádná polská srážková daň z úroků splatných z Dluhopisů nabízených na zahraničních trzích daňovým nerezidentům a polské daňové předpisy v zásadě nevyžadují žádnou zvláštní dokumentaci, která by potvrzovala právo daňového poplatníka-nerezidenta uplatnit výjimku uvedenou v článku 21 odst. 1 bodu 130 zákona o dani z příjmu, která by umožnila plátcům daně nevybírat polskou srážkovou daň, nelze vyloučit, že v praxi může být požadována nebo vyžadována určitá dokumentace k identifikaci tohoto daňového poplatníka jako daňového nerezidenta, který je příjemcem platby ve smyslu polských daňových předpisů, a k uplatnění osvobození od daně.

Pokud však osoba, která není polským daňovým rezidentem, vykonává v Polsku jakoukoli podnikatelskou činnost a Dluhopisy a/nebo jakýkoli příjem z těchto Dluhopisů souvisí s touto polskou činností, může být tato osoba, která není polským daňovým rezidentem, povinna přiznat svůj příjem z Dluhopisů v Polsku. Kromě toho, ačkoli by se výše uvedené výjimky obecně stále uplatňovaly, nelze vyloučit, že případné příjmy z titulu kurzových rozdílů by mohly podléhat polskému zdanění. O své konkrétní situaci byste se měli poradit se svým daňovým poradcem.

Podle § 41 odst. 4aa zákona o daních z příjmů je plátcem daně při ověřování podmínek pro uplatnění nižší sazby srážkové daně nebo pro osvobození od daně nebo podmínek pro nevybrání srážkové daně vyplývajících z ustanovení daňových zákonů povinen postupovat s náležitou péčí. Při posuzování, zda byla vynaložena náležitá péče, se přihlíží k povaze, rozsahu činnosti plátcem daně a ke vztahu ve smyslu § 23m odst. 1 bodu 5 zákona o daních z příjmů mezi plátcem daně a poplatníkem (tj. zda je plátcem daně spojen s daňovým rezidentem, který není polským daňovým rezidentem, podle polských předpisů o převodních cenách). Viz také oddíl "*Zvláštní ustanovení o srážkové dani z velkých plateb nepolským daňovým rezidentům, kteří jsou spojenými osobami*" níže. Potenciálním investorům do Dluhopisů se doporučuje, aby si v takovém případě vyhledali vlastní odborné poradenství ohledně srážkové daně.

Podle § 41 odst. 4 zákona o dani z příjmu je plátcem úroků, který není fyzickou osobou, která nejedná v rámci své podnikatelské činnosti, povinen vybírat paušální daň z příjmů z uskutečněných plateb (plnění) nebo z peněz či jejich ekvivalentů poskytnutých poplatníkovi. Podle článku 41 odst. 4d zákona o PIT by však subjekty, které vedou účty cenných papírů pro fyzické osoby a vystupují jako plátcem daně, měly srazit daň z těchto úrokových příjmů, pokud tyto úrokové příjmy byly dosaženy na území Polska a souvisejí s registrovanými cennými papíry a výplata úroků fyzické osobě (poplatníkovi) je prováděna prostřednictvím těchto subjektů. Tato pravidla by se měla vztahovat také na subjekty uvedené v čl. 3 odst. 2 zákona o daních z příjmů právnických osob.

o dani z příjmů ze dne 15. února 1992 (dále jen "zákon o dani z příjmů právnických osob") v rozsahu, v jakém vykonávají podnikatelskou činnost prostřednictvím zahraniční provozovny nacházející se na území Polské republiky, pokud účet, na kterém jsou dané cenné papíry evidovány, souvisí s činností této provozovny. Zahraniční subjekt, který nevykonává činnost prostřednictvím stálé provozovny v Polsku, např. zahraniční investiční společnost, která nevykonává činnost prostřednictvím polské stálé provozovny, by proto neměl být povinen srazet daň.

Podle § 45 odst. 3b zákona o dani z příjmu fyzických osob je v případě, že daň není sražena, fyzická osoba povinna daň sama vyúčtovat v ročním zúčtování daně. Podle čl. 45 odst. 1 zákona o PIT se roční daňové přiznání podává do 30. dubna následujícího roku.

Zvláštní důsledky srážkové daně se mohou týkat plateb na souhrnné účty ve smyslu ustanovení zákona o obchodování s finančními nástroji ze dne 29. července 2005 (dále jen "**souhrnné účty**"). V souladu s čl. 30a odst. 2a zákona o dani z příjmu, pokud jde o příjmy (výnosy) z úroků poukázaných poplatníkům, kteří mají práva spojená s cennými papíry registrovanými na souhrnných účtech

jejichž totožnost nebyla plátcem daně odhalena v souladu se zákonem o obchodování s finančními nástroji, by měl plátcem daně srazit 19% paušální daň ze souhrnného příjmu (výnosu) uvolněného ve prospěch všech těchto poplatníků prostřednictvím majitele souhrnného účtu. Podle

Podle čl. 41 odst. 10 zákona PIT jsou plátcem daně z cenných papírů registrovaných na souhrnných účtech subjekty, které vedou souhrnné účty, jejichž prostřednictvím jsou splatné částky odváděny. Daň se vybírá v den, kdy jsou dlužné částky dány k dispozici majiteli souhrnného účtu. Tato pravidla by se měla vztahovat i na subjekty uvedené v čl. 3 odst. 2 zákona o daních z příjmů v rozsahu, v jakém vykonávají podnikatelskou činnost

prostřednictvím zahraniční provozovny nacházející se na území Polské republiky, pokud účet, na kterém jsou dané cenné papíry evidovány, souvisí s činností této provozovny. V důsledku toho zahraniční subjekty, které nepůsobí prostřednictvím polské stálé provozovny, např. zahraniční investiční společnosti, by neměla být povinna daň srazit.

Podle § 41 odst. 4da zákona o dani z příjmu fyzických osob za okolností uvedených v § 41 odst. 4d (obecně subjekty, které vedou účty cenných papírů pro fyzické osoby a plní funkci plátce daně) a § 41 odst. 10 (obecně subjekty, které vedou souhrnné účty a plní funkci plátce daně), subjekty provádějící platby splatné prostřednictvím účtů cenných papírů nebo souhrnných účtů jsou povinny oznámit subjektům vedoucím tyto účty, že mezi nimi a daňovým poplatníkem existuje vztah ve smyslu čl. 23m odst. 1 bodu 5 (spojené osoby - viz definice níže) a že bude překročena částka uvedená v § 12 (obecně 2 miliony PLN), a to nejméně sedm dní před provedením platby. Subjekty poskytující tyto informace jsou povinny je před provedením skutečné platby aktualizovat, pokud se změní okolnosti, kterých se informace týkají. Kromě toho se v souladu s čl. 41 odst. 12d zákona o PIT za okolností uvedených v oddílech 4d (zpravidla subjekty, které vedou účty cenných papírů pro fyzické osoby a plní funkci plátce daně) a 10 (zpravidla subjekty, které vedou souhrnné účty a plní funkci plátce daně), nadměrný odpočet (zpravidla nad částku PLN 2 miliony) a existenci vztahu uvedeného v § 12 určí subjekt, který vede účty cenných papírů nebo souhrnné účty. Subjekt vedoucí účty cenných papírů nebo souhrnné účty nezohledňuje částky plateb, z nichž byla vybrána daň podle čl. 30a odst. 2a.

Pokud je srážková daň vyžadována zákonem, měla by Státní pokladna Polské republiky jako emitent v zásadě vyplatit dodatečné částky, v jejichž důsledku by držitelé Cenných papírů obdrželi takové částky, které by obdrželi, kdyby taková srážka nebyla vyžadována, v souladu s kapitolou "*Popis Cenných papírů - Výplata dodatečných částek*" v příloženém Prospektu.

Daňoví nerezidenti Polska - poplatníci daně z příjmů právnických osob

Podle čl. 3 odst. 2 zákona o dani z příjmu právnických osob jsou poplatníci, kteří nemají sídlo nebo správní radu na území Polské republiky, povinni platit daň výhradně z příjmů dosažených na území Polské republiky.

Podle čl. 3 odst. 3 zákona o dani z příjmů právnických osob se příjmy (výnosy) dosaženými na území Polské republiky rozumí zejména příjmy (výnosy) z:

- (i) všechny druhy činnosti vykonávané v Polské republice, a to i prostřednictvím zahraniční provozovny umístěné v Polské republice;
- (ii) nemovitý majetek nacházející se v Polské republice nebo práva k takovému majetku, včetně jeho úplného nebo částečného zcizení nebo zcizení jakýchkoli práv k takovému majetku;
- (iii) cenné papíry a finanční deriváty, které jsou přijaty k veřejnému obchodování na území Polské republiky na regulovaném burzovním trhu, včetně příjmů (výnosů) z prodeje těchto cenných papírů, a výkon práv vyplývajících z výše uvedeného;
- (iv) převod vlastnictví akcií společnosti, veškerých práv a povinností ve společnosti, která není právnickou osobou, nebo akcií investičního fondu, instituce podílového fondu nebo jiné právnické osoby a práv obdobného charakteru, nebo pohledávek vyplývajících z držby těchto akcií, veškerých práv a povinností, účastnických titulů nebo práv, pokud nejméně 50 % majetku takové společnosti, společnosti, která není právnickou osobou, takového investičního fondu, instituce podílového fondu nebo jiné právnické osoby přímo nebo nepřímo tvoří nemovitosti nacházející se na území Polské republiky nebo práva k těmto nemovitostem;
- (v) převod vlastnictví akcií, všech práv a závazků, podílů v investičním fondu nebo práv obdobného charakteru v realitní společnosti (ve smyslu polských daňových předpisů);
- (vi) zúčtované pohledávky, včetně pohledávek daných k dispozici, vyplacených nebo odečtených, fyzickými osobami, právnickými osobami nebo organizačními složkami bez právní subjektivity, které mají bydliště, sídlo nebo správní radu v Polské republice, bez ohledu na místo uzavření smlouvy a místo plnění, a
- (vii) nerealizované zisky, jak je uvedeno v nařízeních o dani na výstupu.

Vzhledem k tomu, že emitentem je polský subjekt, měl by být příjem z dluhopisů považován za příjem dosažený v Polsku.

Podle čl.21 odst.1 zákona o dani z příjmu právnických osob činí daň z příjmu, který na území Polské republiky obdrží poplatníci uvedení v čl.3 odst.2 (daňoví nerezidenti), zejména z: úroků, některých licenčních poplatků, služeb v oblasti průzkumu trhu, právních služeb, reklamy, zpracování dat, řízení a kontroly a poradenství a jiných podobných služeb, 20 % z příjmu.

Podle čl. 17 odst. 1 bodu 50 zákona o dani z příjmu právnických osob jsou však úroky z dluhopisů nabízených na zahraničních trzích a příjmy z prodeje těchto dluhopisů za úplatu, které obdržely subjekty, které nemají sídlo a vedení v Polské republice, osvobozeny od polské daně z příjmu právnických osob.

Ačkoli se neočekává žádná polská srážková daň z úroků splatných z Dluhopisů nabízených na zahraničních trzích daňovým nerezidentům a polské daňové předpisy v zásadě nevyžadují žádnou zvláštní dokumentaci, která by potvrzovala právo daňového poplatníka-nerezidenta uplatnit výjimku uvedenou v článku 17 odst. 1 bodu 50 zákona o daních z příjmů, která by umožnila plátcům daně nevybírat polskou srážkovou daň, nelze vyloučit, že v praxi může být požadována nebo vyžadována určitá dokumentace k identifikaci tohoto daňového poplatníka jako daňového nerezidenta, který je příjemcem platby ve smyslu polských daňových předpisů, a k uplatnění osvobození od daně.

Podle § 26 odst. 1 zákona o daních z příjmů jsou právnické osoby, organizační složky bez právní subjektivity a fyzické osoby podnikatelé, které vyplácejí dlužné částky z důvodů uvedených v § 21 odst. 1, povinny jako plátcové daně vybírat z těchto výplat srážkovou daň paušální částkou.

Podle § 26 odst. 1 zákona o daních z příjmů je plátcem daně při ověřování podmínek pro uplatnění snížené sazby srážkové daně (jiné než 20 %, která se vztahuje na všechny platby uvedené v § 21 odst. 1 zákona o daních z příjmů) nebo pro osvobození od daně, případně podmínek pro nevybrání srážkové daně, které vyplývají ze zvláštních předpisů nebo smluv o zamezení dvojího zdanění, povinen postupovat s náležitou péčí. Při posuzování, zda byla vynaložena náležitá péče, je třeba zohlednit charakter, rozsah činnosti plátce daně a vztah ve smyslu § 11a odst. 1 bodu 5 zákona o daních z příjmů (spojené osoby - viz definice níže) mezi plátcem daně a daňovým poplatníkem. Viz také oddíl "*Zvláštní ustanovení o srážkové dani z velkých plateb nepolským daňovým rezidentům, kteří jsou spojenými osobami*" níže. Potenciálním investorům do Dluhopisů se doporučuje, aby si v takovém případě vyhledali vlastní odborné poradenství ohledně srážkové daně. Pokud je srážková daň sražena osobě, která není polským daňovým rezidentem, obdržet vrácení této daně by se měl daňový poplatník obrátit na svého daňového poradce.

Podle čl. 26 odst. 2c odst. 1 zákona o daních z příjmů by subjekty, které vedou účty cenných papírů pro daňové poplatníky a působí jako plátcové daně, měly srazit daň z těchto úrokových příjmů, pokud tyto úrokové příjmy (výnosy) byly dosaženy v Polsku a souvisejí s cennými papíry evidovanými na uvedených účtech a výplata úroků daňovému poplatníkovi je prováděna prostřednictvím uvedených subjektů. Toto pravidlo by se mělo vztahovat i na subjekty uvedené v čl. 3 odst. 2 zákona o daních z příjmů (tj. nerezidenty) v rozsahu, v jakém vykonávají ekonomickou činnost prostřednictvím zahraniční provozovny nacházející se na území Polské republiky, pokud účet, na němž jsou dané cenné papíry evidovány, souvisí s činností této provozovny.

Zvláštní důsledky srážkové daně se mohou týkat plateb na účty Omnibus. Podle čl. 26 odst. 2a zákona o dani z příjmů právnických osob, pokud jde o příjmy (výnosy) z úroků poukázaných poplatníkům, kteří mají práva spojená s cennými papíry registrovanými na souhrnných účtech, jejichž totožnost nebyla zjištěna plátcem daně v souladu se zákonem o obchodování s finančními nástroji, srazí plátcem daně z úhrnného příjmu (výnosu) uvolněného ve prospěch všech těchto poplatníků prostřednictvím majitele souhrnného účtu 20 % paušální daň. Podle čl. 26 odst. 2b zákona o daních z příjmů je plátcem daně subjekt, který vede souhrnný účet. Toto pravidlo by se mělo vztahovat i na subjekty uvedené v čl. 3 odst. 2 zákona o DPH (tj. nerezidenty), pokud vykonávají ekonomickou činnost prostřednictvím zahraniční provozovny nacházející se na území Polské republiky, pokud účet, na kterém jsou dané cenné papíry evidovány, souvisí s činností této provozovny. Zahraniční subjekty, které nevykonávají činnost prostřednictvím polské stálé provozovny, např. zahraniční investiční společnosti, by proto neměly mít povinnost srazet daň.

Podle čl. 26 odst. 2ca zákona o daních z příjmů mohou v případech uvedených v čl. 26 odst. 2c (obecně subjekty, které vedou účty cenných papírů nebo souhrnné účty) subjekty, které provádějí platby splatné prostřednictvím cenných papírů.

účty nebo souhrnné účty jsou povinny oznámit subjektům, které tyto účty vedou, že mezi nimi a daňovým poplatníkem existuje vztah ve smyslu čl. 11a odst. 1 bodu 5 (spřízněné osoby - viz definice níže) a že bude překročena částka uvedená v § 2e (obecně 2 miliony PLN), a to nejméně sedm dní před provedením platby. Subjekty poskytující tyto informace jsou povinny je před provedením skutečné platby aktualizovat, pokud se změní okolnosti, kterých se informace týkají. Kromě toho v souladu s čl. 26 odst. 2ed zákona o CIT v případech uvedených v oddíle 2c (obecně subjekty vedoucí účty cenných papírů nebo souhrnné účty) překročení částky a existenci vztahů uvedených v oddíle 2e (obecně 2 miliony PLN) určí subjekt vedoucí účty cenných papírů nebo souhrnné účty. Subjekt vedoucí účty cenných papírů nebo souhrnné účty nezohledňuje částky plateb, z nichž byla vybrána daň v souladu se zákonem o dani z přidané hodnoty. Čl. 26 odst. 2a.

Pokud je srážková daň vyžadována zákonem, měla by Státní pokladna Polské republiky jako emitent v zásadě odvést takové dodatečné částky, aby majitelé Cenných papírů obdrželi takové částky, které by obdrželi, kdyby srážka nebyla vyžadována, v souladu s oddílem "Popis emisí".
Cenné papíry - Výplata dodatečných částek v příloženém prospektu.

Podle čl. 26 odst. 1m zákona o CIT, pokud subjekty uvedené v čl. 26 odst. 1 zákona o daních z příjmů hradí pohledávky ze zdrojů uvedených v čl. 7b odst. 1 body 3 až 6 zákona o CIT (včetně příjmů z cenných papírů) ve prospěch subjektu se sídlem nebo vedením na území nebo ve státě uvedeném v předpisech vydaných podle čl. 11j odst. 2 (tj. tzv. seznam států a území, které uplatňují škodlivou daňovou konkurenci), jsou povinny vybírat paušální daň z příjmů ve výši 19 % z částky výši provedené platby. Ustanovení čl. 26 odst. 1 zákona o daních z příjmů by se mělo použít přiměřeně.

Polští daňoví rezidenti - fyzické osoby

Podle čl. 3 odst. 1 zákona o dani z příjmu fyzických osob s bydlištěm v Polsku podléhají dani z celkových příjmů (výnosů) bez ohledu na umístění zdrojů příjmů (neomezená povinnost platit daň).

Podle čl. 3 odst. 1a zákona o dani z příjmu je polským daňovým rezidentem fyzická osoba, která má v Polsku středisko osobních nebo obchodních zájmů (středisko životních zájmů) a/nebo se v Polsku zdržuje déle než 183 dní v roce. Tato úprava může být ovlivněna zvláštními ustanoveními příslušné smlouvy o zamezení dvojího zdanění, podle kterého zpravidla převažuje kritérium středu životních zájmů.

Příjmy z úroků

Podle čl. 30a odst. 1 bodu 2 zákona PIT podléhají úrokové příjmy 19% paušální dani.

Podle § 21 odst. 1 bodu 119 zákona o daních z příjmů jsou úroky přijaté z Dluhopisů osvobozeny od daně z příjmů fyzických osob v části, která odpovídá úrokům zaplaceným při nabytí Dluhopisů od emitenta.

Podle § 30a odst. 7 zákona o daních z příjmů se úrokové příjmy (diskont) z cenných papírů nekumulují s obecnými příjmy podléhajícími progresivní sazbě daně, ale podle § 30a odst. 1 bodu 2 zákona o daních z příjmů podléhají zdanění paušální sazbou daně ve výši 19 %.

Podle § 41 odst. 4 zákona o dani z příjmu je plátcem úroků, který není fyzickou osobou, která nejedná v rámci své podnikatelské činnosti, povinen vybírat paušální daň z příjmů z uskutečněných plateb (plnění) nebo z peněz či jejich ekvivalentů poskytnutých poplatníkovi. Podle čl. 41 odst. 4d zákona o dani z příjmu fyzických osob by však subjekty, které vedou účty cenných papírů pro fyzické osoby a vystupují jako plátcem daně, měly srazit daň z těchto úrokových příjmů, pokud tyto úrokové příjmy (výnosy) byly dosaženy na území Polska a souvisejí s cennými papíry evidovanými na uvedených účtech a výplata úroků fyzické osobě (poplatníkovi) je prováděna prostřednictvím těchto subjektů. Tato pravidla by se měla vztahovat i na subjekty uvedené v čl. 3 odst. 2 zákona o daních z příjmů (tj. nerezidenty), pokud vykonávají podnikatelskou činnost prostřednictvím zahraniční provozovny nacházející se na území Polské republiky, pokud účet, na kterém jsou dané cenné papíry evidovány, souvisí s činností této provozovny. Z toho vyplývá, že zahraniční subjekt, který nevykonává činnost prostřednictvím stálé provozovny v Polsku, např. zahraniční investiční společnost, která nevykonává činnost prostřednictvím polské stálé provozovny, by

neměl být povinen srážet daň. Podle čl. 45 odst. 3b

Pokud není daň srazena, je fyzická osoba povinna daň sama vypořádat v ročním zúčtování daně. Podle čl. 45 odst. 1 zákona PIT se roční daňové příznání podává do 30. dubna následujícího roku.

Pro úrokové výnosy z cenných papírů držených na účtech Omnibus platí zvláštní pravidla. Podle čl. 30a odst. 2a zákona o PIT se u příjmů (výnosů) z úroků převedených poplatníkům, kteří mají práva spojená s cennými papíry registrovanými na polských souhrnných účtech a jejichž totožnost nebyla plátcí daně odhalena v souladu se zákonem o obchodování s finančními nástroji ze dne 29. července 2005, uplatňuje 19 % sazba daně z příjmů. paušální daň sráží plátcé daně (podle čl. 41 odst. 10 zákona o dani z příjmu právnických osob, tedy subjekt, který vede souhrnný účet) ze souhrnného příjmu (výnosu) uvolněného ve prospěch všech těchto poplatníků prostřednictvím majitele souhrnného účtu. Podle čl. 41 odst. 10 zákona o PIT, pokud jde o plátcé daně z cenných papírů registrovaných na souhrnných účtech, jsou plátcí daně subjekty provozující souhrnné účty, jejichž prostřednictvím jsou splatné částky odváděny. Daň se vybírá na den, kdy jsou dlužné částky dány k dispozici majiteli souhrnného účtu. Tato pravidla by se měla vztahovat i na subjekty uvedené v čl. 3 odst. 2 zákona o CIT (tj. nerezidenty) v rozsahu, v jakém vykonávají podnikatelskou činnost prostřednictvím zahraniční provozovny umístěné na území Polské republiky, pokud účet, na kterém jsou dané cenné papíry evidovány, souvisí s činností této provozovny. Z toho vyplývá, že zahraniční subjekty, které nevykonávají činnost prostřednictvím stálé provozovny v Polsku, např. zahraniční investiční společnosti, které nevykonávají činnost prostřednictvím polské stálé provozovny, by neměly být povinny srážet daň.

Podle § 41 odst. 4d zákona o dani z příjmu fyzických osob za okolností uvedených v § 41 odst. 4d (obecně subjekty, které vedou účty cenných papírů pro fyzické osoby a plní funkci plátcé daně) a v § 41 odst. 10 (obecně subjekty, které vedou souhrnné účty a plní funkci plátcé daně), subjekty provádějící platby splatné prostřednictvím účtů cenných papírů nebo souhrnných účtů jsou povinny oznámit subjektům vedoucím tyto účty, že mezi nimi a daňovým poplatníkem existuje vztah ve smyslu čl. 23m odst. 1 bodu 5 (spojené osoby - viz definice níže) a že bude překročena částka uvedená v § 12 (obecně 2 miliony PLN), a to nejméně sedm dní před provedením platby. Subjekty poskytující tyto informace jsou povinny je před provedením skutečné platby aktualizovat, pokud se změní okolnosti, kterých se informace týkají. Kromě toho se v souladu s čl. 41 odst. 12d zákona o PIT za okolností uvedených v oddílech 4d (zpravidla subjekty, které vedou účty cenných papírů pro fyzické osoby a plní funkci plátcé daně) a 10 (zpravidla subjekty, které vedou souhrnné účty a plní funkci plátcé daně), překročení částky (zpravidla nad 2 miliony PLN) a existenci vztahu uvedeného v § 12 určí subjekt, který vede účty cenných papírů nebo souhrnné účty. Subjekt vedoucí účty cenných papírů nebo souhrnné účty nezohledňuje částky plateb, z nichž byla vybrána daň podle čl. 30a odst. 2a.

Podle § 45 odst. 3 písm. c) zákona o daních z příjmů jsou poplatníci povinni uvést v ročním zúčtování daně výši úroků (diskontu) z cenných papírů (včetně Dluhopisů), pokud byly Dluhopisy evidovány na souhrnném účtu a plátcí daně nebyla sdělena totožnost poplatníka.

V zásadě platí, že pokud fyzické osoby drží Dluhopisy jako obchodní majetek, měl by být příjem zdaněn podle zvláštních pravidel. Konkrétně by se mohlo jednat buď o zdanění sazbou 19 %, nebo o zdanění progresivní sazbou 12 % až 32 %, a to v závislosti na volbě fyzické osoby a splnění určitých podmínek.

Fyzické osoby, které drží dluhopisy jako obchodní majetek, by se měly o podrobných informacích poradit se svými daňovými poradci.

Příjmy z prodeje dluhopisů za úplatu

Podle § 30b odst. 5 zákona o daních z příjmů se příjmy z úplatného převodu cenných papírů, včetně Dluhopisů, nekumulují s obecnými příjmy podléhajícími progresivní sazbě daně ani s příjmy z podnikání, ale podle § 30b odst. 1 zákona o daních z příjmů podléhají 19% paušální dani. Příjem se vypočítá jako rozdíl mezi součtem příjmů z úplatného převodu cenných papírů a daňově uznatelných nákladů vypočtených na základě příslušných ustanovení zákona o daních z příjmů (čl. 30b odst. 2 zákona o daních z příjmů). Na základě § 17 odst. 2 a § 19 odst. 1 zákona o DPPO platí, že pokud se cena vyjádřená ve smlouvě bez závažného důvodu výrazně odchyluje od tržní hodnoty, výše příjmu je stanovena správcem daně ve výši tržní hodnoty. Výše splatné daně by se měla vypočítat z celkové částky příjmů z úplatného nakládání s cennými papíry, tj. včetně Dluhopisů a případných dalších cenných papírů, v daném zdaňovacím období.

Daň z převodu cenných papírů (včetně Dluhopisů) je povinen uhradit sám poplatník za úplatu. Poplatník by měl provést roční zúčtování daně do konce dubna roku následujícího po zdaňovacím období, v němž dosáhl příjmu.

V zásadě platí, že pokud fyzické osoby drží Dluhopisy jako obchodní majetek, měl by být příjem zdaněn podle zvláštních pravidel. Konkrétně by se mohlo jednat buď o zdanění sazbou 19 %, nebo o zdanění progresivní sazbou daně v rozmezí 12 % až 32 %, a to v závislosti na volbě fyzické osoby a splnění určitých podmínek.

Fyzické osoby, které drží dluhopisy jako obchodní majetek, by se měly o podrobných informacích poradit se svými daňovými poradci.

Polští daňoví rezidenti - poplatníci daně z příjmů právnických osob

Podle čl. 3 odst. 1 zákona o dani z příjmu právnických osob podléhají veškeré příjmy poplatníků, kteří mají sídlo nebo vedení v Polsku, daňové povinnosti v Polsku bez ohledu na to, kde byly příjmy dosaženy.

Podle čl. 3 odst. 1a zákona o dani z příjmu právnických osob má daňový poplatník na území Polské republiky správní radu mimo jiné tehdy, pokud jsou běžné záležitosti daňového poplatníka vedeny v Polsku organizovaně a nepřetržitě zejména na základě:

- (1) smlouva, rozhodnutí, soudní příkaz nebo jiný dokument, kterým se řídí založení nebo provoz tohoto daňového poplatníka, a/nebo
- (2) udělené plné moci a/nebo
- (3) vztahy ve smyslu čl. 11a odst. 1 bodu 5 zákona o CIT (spřízněné osoby - viz definice níže).

Příjmy (výnosy) z Dluhopisů, a to jak z titulu úroků/diskontu, tak i jiné příjmy, včetně úplatného převodu cenných papírů, dosažené poplatníkem daně z příjmů právnických osob, který je polským daňovým rezidentem, podléhají dani z příjmů podle stejných obecných zásad, jaké platí pro všechny ostatní příjmy z podnikatelské činnosti v rámci stejného zdroje příjmů. Pro účely polské daně z příjmu se zpravidla, úroky se vykazují jako výnosy na peněžní bázi, tj. v okamžiku jejich přijetí, nikoliv v okamžiku jejich naběhnutí. Výnosem z úplatného převodu cenných papírů je v zásadě jejich hodnota vyjádřená cenou uvedenou ve smlouvě. Pokud se cena vyjádřená ve smlouvě bez závažného důvodu významně odchyluje od tržní hodnoty, stanoví správce daně výši výnosu ve výši tržní hodnoty (čl. 14 odst. 1 zákona o CIT). Pokud jde o kapitálové zisky, náklady na pořízení cenných papírů se vykazují v okamžiku, kdy je získán příjem z úplatného převodu cenných papírů. Poplatník sám (bez účasti plátce daně) vypořádává daň z úroků (diskontu) nebo kapitálových výnosů z cenných papírů, která se sčítá s ostatními příjmy z podnikatelské činnosti prováděné poplatníkem.

Příslušná sazba daně je stejná jako sazba daně platná pro podnikatelskou činnost, tj. 19 % pro běžného poplatníka daně z příjmů právnických osob, v případě, že jsou příjmy zahrnuty do jiných příjmů než příjmů z kapitálových výnosů, 9 % pro malé poplatníky.

Ačkoli by polští poplatníci daně z příjmů právnických osob neměli podléhat polské srážkové dani, tato daň může být sražena podle zvláštních pravidel vztahujících se na úrokové výnosy z cenných papírů držených na účtech Omnibus. Podle čl. 26 odst. 2a zákona o dani z příjmů právnických osob se u příjmů (výnosů) z úroků převedených poplatníkům, kteří mají práva spojená s cennými papíry registrovanými na souhrnných účtech a jejichž totožnost nebyla plátcem daně sdělena v souladu se zákonem o obchodování s finančními nástroji, sráží plátce daně 20 % paušální daň z úhrnu příjmů (výnosů) uvolněných ve prospěch všech těchto poplatníků prostřednictvím majitele souhrnného účtu. Podle čl. 26 odst. 2b zákona o daních z příjmů je plátcem daně subjekt, který vede souhrnný účet. Pokud je taková daň sražena polskému poplatníkovi daně z příjmů právnických osob, měl by se poplatník za účelem vrácení této daně obrátit na svého daňového poradce. Toto pravidlo by se mělo vztahovat i na subjekty uvedené v čl. 3 odst. 2 zákona o CIT (tj. nerezidenty) v rozsahu, v jakém vykonávají ekonomickou činnost prostřednictvím zahraniční provozovny umístěné na území Polské republiky, pokud účet, na kterém jsou dané cenné papíry evidovány, souvisí s činností této provozovny.

Zahraníční subjekty, které nepůsobí prostřednictvím svých stálých provozoven v Polsku, proto nemohou, např. zahraniční investiční společnosti, by neměly mít povinnost srážet daň.

Podle § 26 odst. 2ca zákona o daních z příjmů jsou v případech uvedených v § 26 odst. 2c (obecně subjekty, které vedou účty cenných papírů nebo souhrnné účty) subjekty, které provádějí platby splatné prostřednictvím účtů cenných papírů nebo souhrnných účtů, povinny oznámit subjektům, které tyto účty vedou, že mezi nimi a daňovým poplatníkem existuje vztah ve smyslu § 11a odst. 1 bodu 5 (spojené osoby - viz definice níže) a že bude překročena částka uvedená v § 2e (obecně 2 miliony PLN), a to nejméně sedm dní před provedením platby. Subjekty poskytující tyto informace jsou povinny je před provedením skutečné platby aktualizovat, pokud se změni okolností, kterých se informace týkají. Kromě toho v souladu s čl. 26 odst. 2ed zákona o CIT v případech uvedených v oddíle 2c (obecně subjekty vedoucí účty cenných papírů nebo souhrnné účty) překročení částky (obecně nad 2 miliony PLN) a existenci vztahů uvedených v oddíle 2e určí subjekt vedoucí účty cenných papírů nebo souhrnné účty. Subjekt vedoucí účty cenných papírů nebo souhrnné účty nezohledňuje částky plateb, z nichž byla vybrána daň v souladu s čl. 26 odst. 2a.

Podle článku 7 nařízení o dani z příjmu právnických osob se příjmy určují odděleně pro každý příslušný zdroj příjmů, tj. příjmy z kapitálových výnosů se oddělují od příjmů z ostatních zdrojů. Odpovídajícím způsobem se zvláště pro každý z těchto zdrojů příjmů stanoví daňové ztráty, přičemž daňovou ztrátu z jednoho zdroje příjmů nelze odečíst od příjmů z jiného zdroje příjmů. V rámci téhož zdroje příjmů lze odečíst ztráty za pět po sobě jdoucích zdaňovacích období, a to ve výši nepřesahující 50 % ztráty v kterémkoli z těchto období. Daňový poplatník si může od základu daně odečíst také jednou během následujících pěti po sobě jdoucích zdaňovacích období až do výše 5 milionů PLN vzniklé ztráty (ve výši nepřesahující však 50 procenta ztráty v kterémkoli z těchto let). Příjmy (výnosy) z Dluhopisů, včetně jejich úplatného převodu, se v zásadě slučují s příjmy z kapitálových výnosů (§ 7b odst. 1 zákona o daních z příjmů). V případě pojišťoven, bank a některých dalších subjektů (finančních institucí) se příjmy (výnosy) z Dluhopisů, včetně jejich úplatného převodu, zahrnují do jiných příjmů než příjmů z kapitálových výnosů (čl. 7b odst. 2 zákona o daních z příjmů).

Zvláštní ustanovení o srážkové dani z velkých plateb nepolským daňovým rezidentům, kteří jsou spojenými osobami

Daň z příjmů právnických osob

Podle čl. 26 odst. 2e zákona o daních z příjmů, pokud celková částka plateb provedených ve prospěch spřízněného subjektu na základě uvedených v čl. 21 odst. 1 bodě 1 (včetně úroků/diskontu ze směnky) a čl. 22 odst. 1 přesáhne částku PLN.

2 miliony v úhrnu za zdaňovací období plátce u téhož poplatníka, jsou právnické osoby, organizační složky bez právní subjektivity a fyzické osoby podnikatelé povinni jako plátcí srazit, s výhradou 26 odst. 2g zákona o dani z příjmů právnických osob v den výplaty paušální daň z příjmů z těchto plateb na základě sazby daně stanovené v čl. 21 odst. 1 bodě 1 (20 % v případě úroků/diskontu ze směnky) nebo v čl. 22 odst. 1 z jakékoli částky přesahující hranici 2 milionů PLN, aniž by bylo možné tuto daň nesrazit na základě příslušné smlouvy o zamezení dvojího zdanění a rovněž bez ohledu na osvobození nebo sazby vyplývající ze zvláštních předpisů nebo smluv o zamezení dvojího zdanění (dále jen "**povinnost srazit daň**"). Pro účely tohoto ustanovení se spojenými osobami rozumí osoby ve smyslu § 11a odst. 1 bodu 4 zákona o daních z příjmů (§ 26 odst. 2ea zákona o daních z příjmů).

Povinnost srazet daň se nevztahuje na subjekty, které jsou poplatníky uvedenými v čl. 3 odst. 1 zákona o daních z příjmů, tj. polské daňové rezidenty (čl. 26 odst. 2eb zákona o daních z příjmů).

Pokud však byla provedena platba, která není bez oprávněného ekonomického důvodu klasifikována jako pohledávka uvedená v § 21 odst. 1 bodě 1 nebo § 22 odst. 1 zákona o daních z příjmů, použije se přiměřeně § 26 odst. 2e (§ 26 odst. 2ec zákona o daních z příjmů).

Kromě toho v souladu s § 26 odst. 2ed zákona o daních z příjmů za okolností uvedených v § 26 odst. 2c zákona o daních z příjmů zjistí výši přeplatku a existenci vztahů uvedených v § 26 odst. 2e zákona o daních z příjmů subjekt, který vede účty cenných papírů nebo souhrnné účty. Subjekt, který vede účty cenných papírů nebo souhrnné účty, nezohledňuje částky plateb, z nichž byla vybrána daň podle § 26 odst. 2a zákona o DPH.

Podle čl. 26 odst. 2i a 2j zákona o daních z příjmů, pokud je zdaňovací období plátce delší nebo kratší než 12 měsíců, vypočte se částka, na kterou se vztahuje povinnost srážky daně, vynásobením 1/12 z PLN.

2 milionů a počet měsíců, které započaly ve zdaňovacím období, v němž byla platba provedena; pokud výpočet této částky není možný s odkazem na zdaňovací období plátce, povinnost srazit daň se přiměřeně použije na aktuální účetní období plátce, a pokud neexistuje, s ohledem na jiné období plátce s charakteristickými znaky účetního období, ne však delší než 23 po sobě jdoucích měsíců.

Podle čl. 26 odst. 2k zákona o daních z příjmů, pokud byla platba provedena v cizí měně, se pro určení, zda byla překročena částka, na kterou se vztahuje povinnost srazit daň, vyplacené částky přepočítávají na zloté podle průměrného směnného kurzu zveřejněného Polskou národní bankou v poslední pracovní den předcházející dni platby.

Podle § 26 odst. 2l zákona o daních z příjmů, pokud nelze určit částku vyplacenou témuž plátcí, předpokládá se, že přesáhla částku, z níž se uplatňuje povinnost srážet daň.

Podle § 26 odst. 7a zákona o daních z příjmů se povinnost srazit daň neuplatní, pokud plátce prohlásil, že:

- (a) je držitelem dokladů vyžadovaných daňovými předpisy pro uplatnění sazby daně nebo osvobození od daně nebo nezdanění podle zvláštních předpisů nebo smluv o zamezení dvojího zdanění a
- (b) po ověření podmínek pro uplatnění osvobození od daně nebo snížené sazby daně u zdroje vyplývající ze zvláštních předpisů nebo smluv o zamezení dvojího zdanění si není vědoma žádných důvodů pro domněnku, že existují okolnosti, které vylučují možnost uplatnění sazby daně nebo osvobození od daně nebo nezdanění podle zvláštních předpisů nebo smluv o zamezení dvojího zdanění.

Výše uvedené prohlašuje vedoucí účetní jednotky ve smyslu zákona o účetnictví (např. představenstvo Emitenta) a v případě, že je účetní jednotka řízena vícečlenným orgánem, osoba, která je členem takového orgánu. Prohlášení nelze učinit na základě plné moci. Prohlášení se podává v elektronické podobě nejpozději v den platby (§ 26 odst. 7b a § 26 odst. 7c zákona o daních z příjmů).

Příznání lze podat do termínu rozhodného pro zaplacení daně za měsíc, ve kterém byla překročena částka uvedená v § 26 odst. 2e zákona o daních z příjmů (§ 26 odst. 7c zákona o daních z příjmů).

V případě srážkové daně v důsledku povinnosti srážet daň, pokud smlouvy o zamezení dvojího zdanění nebo zvláštní předpisy stanoví osvobození od daně nebo sníženou sazbu daně, může poplatník nebo plátce daně (pokud poplatník zaplatil daň z vlastních prostředků a nesl ekonomické břemeno této daně, např. v důsledku doložky o navýšení) požádat o vrácení této daně předložením příslušných dokladů a prohlášení. Pokud správce daně uzná, že vrácení daně je oprávněné, provede je do šesti měsíců.

Toto omezení se rovněž nevztahuje na případy, kdy se uplatňuje závazné stanovisko k uplatnění preference. Podle § 26 odst. 2g zákona o daních z příjmů, pokud celková výše pohledávek za položky uvedené v § 21 odst. 1 bodě 1 a § 22 odst. 1 zákona o daních z příjmů zaplacených poplatníkovi ve zdaňovacím období plátce přesáhne částku uvedenou v § 26 odst. 2e zákona o daních z příjmů, právnické osoby, organizační složky bez právní subjektivity a fyzické osoby, které jsou podnikateli, mohou na základě příslušné smlouvy o zamezení dvojího zdanění rozhodnout, že daň nebudou vybírat, ale mohou místo toho uplatnit sazbu vyplývající z takové smlouvy nebo osvobození uvedené v § 21 odst. 3 nebo § 22 odst. 4 zákona o CIT na základě příslušného stanoviska k uplatnění preference.

Podle § 26b odst. 1 zákona o daních z příjmů stanovisko k uplatnění osvobození plátce od výběru daně z příjmů paušální částkou z pohledávek vyplacených tomuto poplatníkovi podle § 22 odst. 1 zákona o daních z příjmů a/nebo k uplatnění sazby daně vyplývající z příslušné smlouvy o zamezení dvojího zdanění nebo nevybrání daně podle této smlouvy (stanovisko k uplatnění preference) vydává správce daně na žádost: (i) plátce daně, (ii) plátce nebo (iii) osoby, která pohledávku hradí prostřednictvím subjektů vedoucích účty cenných papírů nebo souhrnné účty - pokud žádost prokazuje splnění podmínek stanovených v § 22 odst. 4 až 6 zákona o daních z příjmů nebo podmínek pro uplatnění smlouvy o zamezení dvojího zdanění.

Žádost o stanovisko k uplatnění preferencí se podává elektronicky. Daňovým orgánem odpovědným za vydání stanoviska k uplatnění preferencí je vedoucí finančního úřadu příslušného podle sídla daňového poplatníka a v případě poplatníků, kteří mají omezenou daňovou povinnost na území Polské republiky, a

poplatníků, kteří mají práva z cenných papírů registrovaných v Polské republice, je to vedoucí finančního úřadu příslušného podle sídla daňového poplatníka.

na souhrnných účtech, jejichž totožnost nebyla plátcí sdělena postupem podle zákona o obchodování s finančními nástroji, je vedoucí finančního úřadu příslušného ve věcech zahraničního zdanění.

V souladu s čl. 26b odst. 3 zákona o daních z příjmů lze stanovisko k uplatnění preference odmítnout v případě:

- 1) nesplnění podmínek stanovených v článku 21 zákona o daních z příjmů nebo podmínek pro uplatnění smlouvy o zamezení dvojího zdanění z strany daňového poplatníka;
- 2) existenci oprávněných obav ohledně souladu skutečného stavu s dokumentací přiloženou k žádosti nebo s prohlášením poplatníka, že je skutečným vlastníkem pohledávek;
- 3) existence důvodného předpokladu, že bylo vydáno rozhodnutí podle § 119a daňového řádu (tzv. doložka proti vyhýbání se daňovým povinnostem), s využitím opatření omezujících smluvní výhody nebo podle § 22c zákona o daních z příjmů a
- 4) existence důvodné domněnky, že daňový poplatník, na kterého se vztahuje omezená daňová povinnost na území Polské republiky, nevykonává skutečnou ekonomickou činnost v zemi, kde je daňovým rezidentem, pro daňové účely.

Proti odmítnutí vydat stanovisko k uplatnění preference lze podat opravný prostředek ke správnímu soudu (§ 26b odst. 4 zákona o daních z příjmů).

Stanovisko k uplatnění preference se vydává bez zbytečného odkladu, nejpozději do šesti měsíců ode dne doručení žádosti správci daně (§ 26b odst. 5 zákona o daních z příjmů).

Stanovisko k uplatnění preference zpravidla pozbývá platnosti po uplynutí 36 měsíců od data jeho vydání, pokud předtím nedošlo k podstatné změně skutkových okolností, která může ovlivnit splnění podmínek pro uplatnění daně výjimky. V takovém případě jsou v ustanoveních zákona o daních z příjmů uvedena konkrétní data ukončení platnosti preferenčního stanoviska.

Podle Nařízení ministra financí ze dne 28. prosince 2022 o vyloučení povinnosti srážet paušální daň z příjmů právnických osob (dále jen "**Nařízení**") je vyloučeno uplatnění povinnosti srážet daň ve vztahu k úrokům/diskontu z dluhopisů vydaných Státní pokladnou Polské republiky, které přijímají poplatníci, kteří nemají sídlo nebo správní radu na území Polské republiky. Toto pravidlo však lze uplatnit pouze v případě, že jsou splněny podmínky pro neodvedení daně, uplatnění sazby daně nebo osvobození od daně vyplývající ze zvláštních daňových předpisů nebo smluv o zamezení dvojího zdanění. Kromě toho je podle nařízení povinnost srážky daně vyloučena v období od 1. ledna 2023 do 31. prosince 2023 v případech uvedených v čl. 26 odst. 2c zákona o daních z příjmů.

Daň z příjmu fyzických osob

Analogická ustanovení se vztahují na daň z příjmů fyzických osob, včetně článku 41 odst. 12 zákona o dani z příjmu fyzických osob, který stanoví analogickou povinnost srážky daně. Zatímco nařízení ministra financí ze dne 28. prosince 2022 o vyloučení povinnosti srážet paušální daň z příjmů fyzických osob je ekvivalentem výše popsaného nařízení.

Související strany

Podle čl. 11a odst. 1 bod 5 zákona o CIT (a analogicky podle čl. 23m odst. 5 zákona o DPH) se "vazbami" rozumí vztahy uvedené v pododstavci čl. 11a odst. 1 bodu 4 zákona o CIT (a obdobně v souladu s čl. 23m odst. 1 bod 4 zákona o daních z příjmů), které existují mezi spřízněnými subjekty.

V souladu s čl. 11a odst. 1 bod 4 zákona o CIT (a analogicky podle čl. 23m odst. 1 bod 4 zákona PIT) se spřízněnými subjekty rozumí:

- a) subjekty, z nichž jeden subjekt vykonává podstatný vliv na alespoň jeden jiný subjekt nebo

- b) subjekty, na které má podstatný vliv:
  - stejný jiný subjekt nebo
  - manžel/manželka nebo příbuzný/příbuzná v řadě přímé až do druhého stupně fyzické osoby, která má podstatný vliv alespoň na jeden subjekt, nebo
- c) osobní společnost bez právní subjektivity a její společník, nebo
  - ca) osobní společnost uvedená v § 1 odst. 3 bodě 1 zákona o daních z příjmů a její komplementář, nebo
  - cb) osobní společnost uvedená v § 1 odst. 3 bodě 1a zákona o daních z příjmů a její společník, nebo
- d) osoba povinná k dani a její zahraniční provozovna a v případě daňové kapitálové skupiny společnost, která je její součástí, a její zahraniční provozovna;

Solidární daň z příjmů z úplatného převodu směnek fyzických osob, které v Polsku podléhají buď neomezené, nebo omezené daňové povinnosti (tj. bez ohledu na jejich daňovou rezidenci).

Podle článku 30h zákona o PIT jsou fyzické osoby povinny platit solidární daň ve výši 4 % ze základu pro její výpočet. Základem pro výpočet solidární daně je částka přesahující 1 milion PLN součtu příjmů podléhajících zdanění podle čl. 27 odst. 1, 9 a 9a, čl. 30b (tj. zejména příjmy z úplatného převodu směnek), čl. 30c a čl. 30f zákona o PIT, snížená o pojistné uvedené v čl. 26 odst. 1 bod 2 a 2a zákona o PIT a částky uvedené v čl. 30f odst. 5 zákona o PIT, odečtené z těchto příjmů.

Při výpočtu základu solidární daně za daný kalendářní rok je třeba zahrnout příjmy a výše popsané srážky z příjmů, jak jsou uvedeny v:

- roční vyúčtování daně uvedené v § 34 odst. 7 zákona o daních z příjmů (roční vyúčtování daně, které vypracovávají a zasílají orgány sociálního zabezpečení poplatníkům pobírajícím příjmy zejména z příspěvku na stáří a invaliditu), pokud z tohoto vyúčtování vyplývá splatná daň, a
- daňová přiznání uvedená v čl. 45 odst. 1, § 1a odst. 1 a 2 a § 1aa zákona o dani z přidané hodnoty, u nichž lhůta pro podání připadá na období počínající dnem následujícím po uplynutí lhůty pro podání vyúčtování solidárního odvodu v roce předcházejícím danému kalendářnímu roku do posledního dne pro podání vyúčtování solidárního odvodu.

Fyzické osoby jsou povinny podat vyúčtování solidárního odvodu na úředních formulářích do 30. dubna kalendářního roku a do téhož dne odvod zaplatit.

Fyzické osoby, které drží dluhopisy jako obchodní majetek, by se měly o podrobných informacích poradit se svými daňovými poradci.

Povinnost plátce daně

Podle čl. 30 odst. 1 daňového řádu ze dne 29. srpna 1997 (dále jen "**daňový řád**") plátce daně, který nesplnil svou povinnost vypočítat a srazit daň poplatníkovi nebo odvést příslušnou částku daně příslušnému finančnímu úřadu, ručí za daň, která nebyla sražena, nebo za daň, která byla sražena, ale nebyla odvedena příslušnému finančnímu úřadu. Plátce odpovídá za tyto povinnosti všemi svými majetky. Podle § 30 odst. 5 daňového řádu se ustanovení o ručení plátce daně nepoužijí, pokud zvláštní předpisy stanoví jinak nebo pokud daň nebyla sražena vinou poplatníka (s výjimkou zvláštních případů uvedených v § 30 odst. 5a daňového řádu).

Daň z občanskoprávních transakcí

Podle čl. 1.1.1.a zákona o dani z občanskoprávních transakcí ze dne 9. září 2000 (dále jen "**zákon PCC**") jsou předmětem daně z občanskoprávních transakcí smlouvy o prodeji nebo výměně majetku nebo vlastnických práv. Dluhopisy je třeba považovat za dokumenty představující vlastnická práva. Transakce podléhají zdanění, pokud jsou jejich předmětem:

- 1) majetek nacházející se v Polsku nebo vlastnická práva, která lze v Polsku vykonávat;

- 2) majetek nacházející se v zahraničí nebo vlastnická práva vykonávaná v zahraničí, pokud se bydliště nebo sídlo nabyvatele nachází v Polsku a občanskoprávní transakce byla provedena v Polsku.

Ačkoli to není v zákoně jasně řešeno a existují důvody pro klasifikaci práv obsažených v Dluhopisech jako práv uplatnitelných mimo Polsko, je pravděpodobné, že Dluhopisy budou považovány za práva uplatnitelná v Polsku. V důsledku toho by se daň měla zpravidla uplatnit bez ohledu na místo, kde je prodejní nebo směnná transakce uzavřena.

Daň z prodeje nebo výměny Dluhopisů činí 1 % jejich tržní hodnoty. Je splatná do 14 dní po uzavření kupní nebo směnné smlouvy. Pokud však byla tato smlouva uzavřena ve formě notářského zápisu, měl by splatnou daň srazit a odvést notář. Daň z prodeje Dluhopisů je povinen zaplatit subjekt, který Dluhopisy nabývá. V případě dohod o výměně by daň z občanskoprávních transakcí měly platit obě strany společně a nerozdílně.

Podle čl. 9 odst. 7 zákona o PCC je prodej státních dluhopisů a pokladničních poukázek osvobozen od daně z občanskoprávních transakcí, a proto by se na prodej Dluhopisů neměla vztahovat polská daň z občanskoprávních transakcí.

Obecná nařízení proti zneužívání

Dne 15. července 2016 byla do polského právního systému zavedena obecná nařízení proti zneužívání. V souladu s článkem 119a § 1 daňového řádu, ve znění k 1. lednu 2019, nebude mít jednání za následek získání daňového zvýhodnění, pokud získání daňového zvýhodnění, které je za daných okolností v rozporu s cílem daňového zákona nebo jeho ustanovení, bylo hlavním nebo jedním z hlavních cílů jeho provedení a způsob jednání byl umělý (vyhýbání se zdanění). V situaci uvedené v § 1 se daňové důsledky daného jednání určují na základě okolností, které by nastaly, kdyby bylo provedeno řádné jednání (§ 119a odst. 2 daňového řádu). Řádným jednáním se rozumí jednání, které by subjekt mohl za daných okolností učinit, pokud by tento subjekt jednal rozumně a za zákonným účelem jiným než dosažení daňové výhody v rozporu s předmětem a účelem daňového zákona nebo daňového předpisu a způsob jednání by nebyl umělý. Řádným jednáním může být i nečinnost (§ 119a odst. 3 daňového řádu).

Pokud účastník řízení v průběhu řízení označí příslušný úkon, budou daňové důsledky stanoveny na základě okolností, které by nastaly, kdyby byl takový úkon proveden (§ 119a odst. 4 daňového řádu). Podle § 119a § 5 daňového řádu se ustanovení § 2-4 nepoužijí, pokud z okolností vyplývá, že dosažení takového daňového zvýhodnění by bylo jediným účelem provedení úkonu uvedeného v § 1. V takovém případě se daňové důsledky stanoví na základě okolností, které by nastaly, kdyby takový úkon nebyl proveden.

Podle nových daňových předpisů, které vstoupily v platnost 1. ledna 2019, byl rozšířen příkladný seznam hledisek, na jejichž základě se určuje, zda se jedná o umělou dohodu. V úvahu je třeba vzít následující hlediska:

- (a) neodůvodněné rozdělení operací;
- (b) využívání zprostředkovatelů, přestože jejich přítomnost nemá ekonomické ani obchodní opodstatnění;
- (c) stav věcí po provedení opatření je stejný nebo podobný stavu, který existoval před provedením činnosti;
- (d) se vzájemně ruší nebo vyrovnávají;
- (e) obchodní riziko převyšující očekávané jiné než daňové výhody do té míry, že by se rozumná strana nerozhodla takto jednat;
- (f) získaná daňová výhoda se nepromítne do obchodního rizika nebo peněžních toků, které straně vzniknou;
- (g) zisk před zdaněním, který je nepatrný v porovnání s daňovým zvýhodněním, které nevyplývá přímo ze skutečně vzniklé ekonomické ztráty, a
- (h) uspořádání subjektu, který nevykonává skutečnou podnikatelskou činnost nebo nemá

podstatnou ekonomickou funkci, nebo má sídlo či bydliště ve státech se škodlivou daňovou soutěží.

Úvahy o federální dani z příjmu v USA

Následující text je shrnutím podstatných aspektů federální daně z příjmu v USA, které se týkají amerických držitelů (jak jsou definováni níže) při nabytí, držbě a prodeji Dluhopisů, a nepředstavuje úplnou analýzu všech možných daňových dopadů souvisejících s investicí do Dluhopisů. Toto shrnutí vychází z amerického daňového zákoníku z roku 1986, ve znění pozdějších předpisů ("**Zákoník**"), konečných a navrhovaných předpisů Ministerstva financí USA ("**Předpisy**") a správních a soudních výkladů k datu tohoto shrnutí, přičemž všechny tyto předpisy se mohou změnit, případně se zpětnou účinností, nebo se mohou lišit ve výkladu, který by mohl ovlivnit daňové aspekty popsáné v tomto shrnutí.

Toto shrnutí je obecné povahy a nepojednává o všech aspektech federálního zdanění příjmů v USA ani o všech daňových úvahách, které mohou být relevantní pro americké držitele (jak jsou definováni níže) s ohledem na jejich konkrétní situaci. Kromě toho se nezabývá všemi důsledky federální daně z příjmu v USA, které se mohou vztahovat na investory podléhající zvláštním daňovým pravidlům (mimo jiné včetně: (i) finančních institucí (včetně bank); (ii) pojišťoven; (iii) obchodníků nebo obchodníků s akciemi, cennými papíry, měnami nebo smlouvami s fiktivní jistinou; (iv) regulovaných investičních společností; (v) realitních investičních trustů; (vi) organizací osvobozených od daně; (vii) individuálních penzijních a jiných daňově odložených účtů; (viii) podílových fondů; (ix) osobní společnosti, průchozí subjekty nebo osoby, které drží Dluhopisy prostřednictvím průchozích subjektů; (x) držitelé, kteří nejsou americkými držiteli (jak je definováno níže); (xi) investoři, kteří drží Dluhopisy jako součást straddle, hedge, konverze, constructive sale nebo jiné integrované transakce pro účely federální daně z příjmů v USA; (xii) investoři, kteří mají funkční měnu jinou než americký dolar; (xiii) američtí držitelé, kteří drží Dluhopisy prostřednictvím banky, finanční instituce nebo jiného subjektu nebo jejich pobočky, která se nachází, je organizována nebo je rezidentem mimo území Spojených států; a (xiv) američtí expatrianti a bývalí dlouhodobí rezidenti Spojených států), přičemž na všechny tyto osoby se mohou vztahovat daňová pravidla, která se významně liší od níže shrnutých pravidel. Toto shrnutí se nezabývá americkou federální daní z nemovitostí, darovací daní nebo alternativní minimální daní, dodatečnou daní Medicare z čistého investičního příjmu, pravidly vyžadujícími zahrnutí příjmu nejpozději v okamžiku, kdy je tento příjem zohledněn pro účely finančního účetnictví, ani daňovými aspekty mimo USA, státy nebo místní samosprávy. Toto shrnutí se zabývá pouze úvahami o federální dani z příjmu v USA pro první nabyvatele Dluhopisů v rámci počáteční distribuce za jejich počáteční emisní cenu (první cena, za kterou je prodáno podstatné množství Dluhopisů za peníze, s výjimkou prodeje upisovatelům, zprostředkovatelům umístění nebo velkoobchodníkům) a předpokládá, že investoři budou držet Dluhopisy jako kapitálový majetek (obecně majetek určený k investování).

Pro účely tohoto shrnutí se "**americkým držitelem**" rozumí skutečný vlastník Dluhopisů, který je pro účely federální daně z příjmu v USA (i) fyzickou osobou, která je občanem nebo rezidentem Spojených států, (ii) společností nebo jakýmkoli jiným subjektem, který je pro účely federální daně z příjmu v USA považován za společnost, založenou v USA nebo podle zákonů Spojených států nebo jakéhokoli jejich státu, včetně District of Columbia, (iii) majetkem, jehož příjem je zahrnut do hrubého příjmu v USA, (iv) svěřenecký fond, (1) (a) nad jehož správou může vykonávat primární dohled americký soud a (b) jehož veškerá podstatná rozhodnutí má pravomoc kontrolovat jedna nebo více "osob ze Spojených států" ve smyslu § 7701 zákoníku, nebo (2) který se platně rozhodl, že bude považován za osobu ze Spojených států pro účely federální daně z příjmu Spojených států.

Pokud Dluhopisy vlastní subjekt nebo uspořádání, které se pro účely federální daně z příjmů v USA považuje za osobní společnost, bude daňové zacházení s osobní společností a partnerem takové osobní společnosti obecně záviset na postavení partnera a na činnostech osobní společnosti. Takový partner a partnerství by se měli o důsledcích poradit se svým daňovým poradcem.

NÍŽE UVEDENÉ SHRUTÍ DŮSLEDKŮ FEDERÁLNÍ DANĚ Z PŘÍJMŮ V USA MÁ POUZE INFORMATIVNÍ CHARAKTER. VŠICHNI POTENCIÁLNÍ KUPUJÍCÍ BY SE MĚLI PORADIT SE SVÝMI DAŇOVÝMI PORADCI O KONKRÉTNÍCH DAŇOVÝCH DŮSLEDČÍCH VLASTNICTVÍ DLUHOPISŮ, VČETNĚ POUŽITELNOSTI A VLIVU STÁTNÍCH, MÍSTNÍCH, NEAMERICKÝCH A JINÝCH DAŇOVÝCH ZÁKONŮ A MOŽNÝCH ZMĚN DAŇOVÝCH ZÁKONŮ.

Platby úroků

Obecné

Výplaty úroků z Dluhopisu (včetně jakýchkoli Dodatečných částek a jakékoli daně, která se v souvislosti s nimi odečte nebo srazí mimo USA) budou zahrnuty do hrubého příjmu amerického Držitele jako běžný příjem ve výši

v okamžiku, kdy je obdržel nebo kdy vznikne, v souladu s metodou účtování federální daně z příjmu v USA, kterou používá držitel v USA. Očekává se a tato diskuse předpokládá, že Dluhopisy budou vydány s nižší než zákonem definovanou částkou *de minimis* diskontu původní emise.

Úroky vyplácené státní pokladnou z Dluhopisů budou obecně představovat příjem ze zdrojů mimo Spojené státy. Pro účely omezení zahraničního daňového kreditu v USA budou úroky z Dluhopisů obecně představovat "příjem pasivní kategorie". Pravidla upravující zahraniční daňové kredity jsou složitá a měli byste se poradit se svým daňovým poradcem ohledně aplikace zahraničních daňových pravidel ve vaší situaci.

Prodej nebo jiné nakládání s dluhopisy

Americký držitel obvykle vykáže zisk nebo ztrátu z prodeje nebo jiného zcizení Dluhopisu ve výši rozdílu mezi částkou realizovanou z prodeje nebo jiného zcizení a upravenou daňovou základnou amerického držitele Dluhopisu. Upravená daňová základna amerického držitele Dluhopisu se obvykle rovná jeho pořizovací ceně. S výjimkou rozsahu připadajícího na naběhlý, ale nezaplacený úrok (který bude zdaněn jako takový) bude zisk nebo ztráta vykázaná z prodeje nebo jiného zcizení Dluhopisu kapitálovým ziskem nebo ztrátou a bude obecně považována za zisk nebo ztrátu ze zdrojů na území Spojených států. V případě amerického držitele, který je fyzickou osobou, pozůstalostí nebo trustem, je maximální mezní sazba federální daně z příjmu platná pro kapitálové zisky v současné době nižší než maximální mezní sazba platná pro běžný příjem, pokud jsou Dluhopisy drženy déle než jeden rok. Odečitatelnost kapitálových ztrát podléhá podle zákoníku významným omezením.

Zálohové srážky a podávání informací

Obecně platí, že platby jistiny a úroků z Dluhopisů a výnosy z prodeje, splacení nebo jiného zcizení Dluhopisů vyplácené americkému držiteli americkým platebním agentem nebo jiným zprostředkovatelem v USA nebo s USA spojeným podléhají oznamování informací a mohou být předmětem zálohové srážky, pokud americký držitel neposkytne přesné identifikační číslo daňového poplatníka nebo potvrzení o osvobození od daně nebo jinak nesplní příslušné požadavky na zálohovou srážku. Někteří američtí držitelé nepodléhají zálohové srážce. Určití američtí držitelé by se měli poradit se svými daňovými poradci o tom, zda splňují podmínky pro osvobození od zálohové srážky, a o postupu pro získání osvobození.

Zálohová srážka není dodatečnou daní. Veškeré částky sražené podle pravidel pro záložní srážky budou obecně povoleny jako vrácení nebo zápočet na federální daňovou povinnost amerického držitele, pokud držitel včas poskytne požadované informace americkému daňovému úřadu (**IRS**).

Vykazování zahraničních aktiv

Někteří američtí držitelé jsou povinni ve svých daňových přiznáních k federální dani z příjmu v USA uvádět určité informace týkající se podílu na Dluhopisech, s určitými výjimkami (včetně výjimky pro Dluhopisy držené na účtech vedených určitými finančními institucemi). Američtí držitelé by se měli poradit se svými daňovými poradci ohledně případného vlivu těchto pravidel na jejich vlastnictví a nakládání s Dluhopisy a ohledně jejich povinností podávat daňové zprávy.

UNDERWRITING

Za podmínek uvedených ve Smlouvě o upsání dluhopisů ze dne tohoto dodatku k prospektu se každý níže uvedený upisovatel zavázal, že koupí a Státní pokladna se zavázala prodat každému upisovateli jmenovitou hodnotu Dluhopisů uvedenou v níže uvedené tabulce naproti jménu upisovatele se slevou z ceny uvedené na titulní straně tohoto dodatku k prospektu.

Upisovatel	Jmenovitá hodnota dluhopisů 2033	Jmenovitá hodnota dluhopisů 2053
BNP Paribas	U.S.625,000,000 USD	USA 625 000 000 USD
Citigroup Global Markets Inc. .... USD	USA 625 000 000 USD	U.S.625 000 000
Goldman Sachs Bank Europe SE . . . . . USD	USA 625 000 000 USD	U.S.625,000,000
J.P. Morgan SE . . . . . U.S.625 000 000 USD		USA 625 000 000 USD
Total		USA 2 500 000 000 USD
	USA 2 500 000 000 000 USD	

Smlouva o úpisu stanoví, že závazky upisovatelů koupit Dluhopisy podléhají schválení určitých právních záležitostí právním zástupcem a některým dalším podmínkám. Upisovatelé jsou povinni koupit všechny Dluhopisy, pokud koupí některý z Dluhopisů.

Upisovatelé zpočátku navrhnou nabízet část Dluhopisů přímo veřejnosti za cenu veřejné nabídky uvedenou na titulní straně tohoto dodatku prospektu a část Dluhopisů mohou nabízet obchodníkům s cennými papíry za tuto cenu sníženou o úlevu nepřesahující 0,080 % jmenovité hodnoty Dluhopisů 2033, případně 0,120 % jmenovité hodnoty Dluhopisů 2053. Upisovatelé mohou povolit a dealeři mohou znovu povolit slevu, která nepřesáhne 0,050 % jmenovité hodnoty Dluhopisů 2033 a 0,070 % jmenovité hodnoty Dluhopisů 2053, podle toho, co je relevantní, jiným dealerům. Po první veřejné nabídce Dluhopisů mohou upisovatelé cenu veřejné nabídky a další podmínky prodeje čas od času měnit.

Byla podána žádost o kótování a obchodování s Dluhopisy pouze na regulovaném trhu lucemburské burzy cenných papírů. Státní pokladna nemůže zaručit, že žádost na Lucemburskou burzu cenných papírů bude schválena, a vypořádání Dluhopisů není podmíněno získáním kótování. Státní pokladna byla Upisovateli informována, že mají v úmyslu Dluhopisy uvést na trh, jak to umožňují platné právní předpisy. Upisovatelé však nejsou povinni Dluhopisy nabízet na trhu a mohou kdykoli bez předchozího upozornění s nabízením na trhu přestat. Nelze zaručit likviditu trhu pro obchodování s Dluhopisy.

Dluhopisy jsou nabízeny k prodeji ve Spojených státech a jinde, kde je taková nabídka a prodej povolen.

Kupující Dluhopisů mohou být povinni zaplatit kromě ceny veřejné nabídky uvedené na titulní straně tohoto dodatku prospektu také kolkovné a další poplatky v souladu s právními předpisy a zvyklostmi země nákupu.

Státní pokladna odhaduje, že její podíl na celkových nákladech spojených s nabídkou Dluhopisů, bez slev a provizí za úpis, bude činit přibližně 145 000 USD.

V souvislosti s nabídkou jsou upisovatelé oprávněni provádět transakce za účelem stabilizace tržní ceny Dluhopisů. Tyto transakce spočívají v nabídkách nebo nákupech za účelem stanovení, fixace nebo udržení ceny Dluhopisů. Pokud Upisovatelé vytvoří v souvislosti s nabídkou krátkou pozici v Dluhopisech, tj. pokud prodají více Dluhopisů, než je uvedeno na titulní straně Prospektu, mohou Upisovatelé tuto krátkou pozici snížit nákupem Dluhopisů na volném trhu. Nákupy cenného papíru za účelem stabilizace ceny nebo snížení krátké pozice mohou způsobit, že cena cenného papíru bude vyšší, než by mohla být v případě, že by k takovým nákupům nedošlo.

Státní pokladna ani žádný z upisovatelů neposkytuje žádné prohlášení ani nepředpovídá směr nebo velikost jakéhokoli vlivu, který mohou mít výše popsané transakce na cenu Emise.

Poznámky. Státní pokladna ani žádný z upisovatelů navíc neprohlašuje, že se upisovatelé do těchto transakcí zapojí nebo že tyto transakce, jakmile budou zahájeny, nebudou bez předchozího upozornění ukončeny.

Někteří z upisovatelů nemusí být makléři-dealeři registrovanými v USA, a proto v rozsahu, v jakém mají v úmyslu uskutečnit prodej Dluhopisů ve Spojených státech, tak učiní prostřednictvím jednoho nebo více makléřů-dealerů registrovaných v USA, jak to povolují předpisy FINRA.

Upisovatelé a jejich příslušné přidružené společnosti jsou finanční instituce poskytující komplexní služby, které se zabývají různými činnostmi, jež mohou zahrnovat obchodování s cennými papíry, komerční a investiční bankovníctví, finanční poradenství, správu investic, investiční výzkum, hlavní investice, zajišťovací, finanční a makléřské činnosti, a v minulosti prováděly a v budoucnu mohou provádět investiční bankovníctví a komerční bankovníctví s Polskou republikou.

Upisovatelé a jejich příslušné přidružené společnosti mohou v rámci svých různých obchodních aktivit provádět nebo držet širokou škálu investic a aktivně obchodovat s dluhovými a majetkovými cennými papíry (nebo souvisejícími deriváty) a finančními nástroji (včetně bankovních úvěrů) na vlastní účet a na účty svých zákazníků, přičemž tyto investiční aktivity a aktivity v oblasti cenných papírů mohou zahrnovat cenné papíry a nástroje Polské republiky. Všichni upisovatelé nebo jejich přidružené společnosti jsou primárními obchodníky s cennými papíry vydanými Polskou republikou. Upisovatelé a jejich přidružené společnosti mohou rovněž vydávat investiční doporučení nebo zveřejňovat či vyjadřovat nezávislé výzkumné názory týkající se těchto cenných papírů nebo nástrojů a mohou kdykoli držet dlouhé nebo krátké pozice v těchto cenných papírech a nástrojích nebo doporučovat klientům, aby je získali.

Státní pokladna se zavázala odškodnit upisovatele za určité závazky, včetně závazků podle amerického zákona o cenných papírech z roku 1933, v platném znění, nebo přispět k platbám, které budou muset upisovatelé v souvislosti s těmito závazky uhradit.

Doručení Dluhopisů se očekává přibližně 4. dubna 2023, což bude pátý pracovní den po datu stanovení ceny Dluhopisů. Podle pravidla 15c6-1 zákona o burze cenných papírů z roku 1934, v platném znění, se obchody na sekundárním trhu obecně musí vypořádat do dvou pracovních dnů, pokud se strany takového obchodu výslovně nedohodnou jinak. Kupující, kteří si přejí obchodovat s Dluhopisy dříve než dva pracovní dny před jejich dodáním, mohou být proto na základě skutečnosti, že Dluhopisy budou zpočátku vypořádány v T+5, povinni při každém takovém obchodu určit alternativní cyklus vypořádání, aby se zabránilo neúspěšnému vypořádání. Kupující Dluhopisů, kteří chtějí obchodovat s Dluhopisy před datem vypořádání, by se měli poradit se svým poradcem.

OMEZENÍ NABÍDKY

Evropský hospodářský prostor a Spojené království

Ve vztahu ke každému členskému státu Evropského hospodářského prostoru a Spojenému království (dále jen "**Příslušný stát**") nedošlo a nedojde k veřejné nabídce Dluhopisů, které jsou předmětem nabídky uvedené v tomto dodatku prospektu, v daném Příslušném státě, kromě:

- (a) jakékoli právnické osobě, která je kvalifikovaným investorem ve smyslu nařízení o prospektu, nebo
- (b) za jakýchkoli jiných okolností, na které se vztahuje čl. 1 odst. 4 Nařízení o prospektu,

přičemž žádná taková nabídka Dluhopisů nesmí vyžadovat, aby Státní pokladna nebo kterýkoli

Upisovatel zveřejnil

prospekt podle článku 3 nařízení o prospektu nebo doplnit prospekt podle článku 23 nařízení o prospektu.

Pro účely tohoto ustanovení se výrazem "**veřejná nabídka Dluhopisů**" ve vztahu k jakýmkoli Dluhopisům v jakémkoli Relevantním státě rozumí sdělení dostatečných informací o podmínkách nabídky a nabízených Dluhopisech v jakékoli formě a jakýmikoli prostředky tak, aby se investor mohl rozhodnout pro koupi nebo úpis Dluhopisů, a výrazem "**Nařízení o prospektu**" se rozumí Nařízení (EU) 2017/1129.

Polsko

V souladu s bodem 6.1 Nařízení polského ministra financí ze dne 15. prosince 2010 o podmínkách vydávání státních dluhopisů nabízených na zahraničních trzích mohou na primárním trhu Dluhopisy nabývat fyzické osoby, právnické osoby nebo společnosti bez právní subjektivity.

Spojené království

Každý z upisovatelů (i) sdělil nebo nechal sdělit a sdělí nebo nechá sdělit pouze jakoukoli výzvu nebo pobídku k investiční činnosti (ve smyslu § 21 zákona o finančních službách a trzích z roku 2000 ("**FSMA**")), kterou obdržel v souvislosti s emisí nebo prodejem jakýchkoli Dluhopisů za okolností, kdy se § 21 odst. 1 FSMA nevztahuje na Státní pokladnu Polské republiky; a (ii) dodržoval a bude dodržovat ustanovení § 21 odst. 1 FSMA.

se všemi příslušnými ustanoveními zákona FSMA, pokud jde o veškeré úkony, které v souvislosti s Dluhopisy učiní ve Spojeném království, z něj nebo se ho jinak týkají.

Hongkong

Dluhopisy nesmějí být v Hongkongu nabízeny ani prodávány prostřednictvím jakéhokoli dokumentu jinak než (a) "profesionálním investorům" ve smyslu nařízení o cenných papírech a termínových obchodech (Cap. 571) Hongkongu (dále jen "**SFO**") a jakýchkoli pravidel vydaných podle SFO; nebo (b) za jiných okolností, které nevedou k tomu, že by dokument byl "prospektem" ve smyslu hongkongské vyhlášky o společnostech (likvidace a různá ustanovení) (kap. 32) (dále jen "**CWUMPO**") nebo které nepředstavují veřejnou nabídku ve smyslu CWUMPO.

Žádná osoba nesmí vydávat ani mít v držení za účelem emise a nebude vydávat ani mít v držení za účelem emise, ať už v Hongkongu nebo jinde, žádnou reklamu, pozvánku nebo dokument týkající se Dluhopisů, které jsou určeny hongkongské veřejnosti nebo jejichž obsah by mohl být veřejnosti v Hongkongu přístupný nebo čtený (s výjimkou případů, kdy je to povoleno podle hongkongských zákonů o cenných papírech), s výjimkou Dluhopisů, které jsou nebo mají být prodávány pouze osobám mimo Hongkong nebo pouze "profesionálním investorům" ve smyslu SFO a všech pravidel vydaných podle SFO.

Japonsko

Dluhopisy nabízené tímto dodatkem prospektu nebyly a nebudou registrovány podle japonského zákona o finančních nástrojích a burze (zákon č. 25 z roku 1948, v platném znění, dále jen "**FIEA**"). Dluhopisy nabízené tímto dodatkem prospektu nesmí být nabízeny ani prodávány a nebudou přímo ani

nepřím,

v Japonsku nebo jakémukoli rezidentovi Japonska nebo v jeho prospěch (jak je definován v bodě 5, odst. 1, článku 6 zákona o devizovém hospodářství a zahraničním obchodu (zákon č. 228 z roku 1949, v platném znění), nebo jiným osobám za účelem dalšího nabízení nebo dalšího prodeje, přímo nebo nepřímo, v Japonsku nebo rezidentovi Japonska nebo v jeho prospěch, s výjimkou případů, kdy jsou osvobozeny od registračních požadavků a jinak v souladu s FIEA a dalšími platnými zákony, předpisy a ministerskými směrnicemi Japonska.

Singapur

Tento dodatek k prospektu nebyl a nebude registrován jako prospekt u Singapurského měnového úřadu ("MAS"). Dluhopisy proto nebyly nabízeny ani prodávány, ani se nestaly předmětem výzvy k úpisu nebo koupi, a tento dodatek prospektu ani žádný jiný dokument nebo materiál v souvislosti s nabídkou nebo prodejem, nebo výzvou k úpisu nebo koupi Dluhopisů nesmí být rozšiřován ani distribuován, ať už přímo nebo nepřímo, žádné jiné osobě v Singapuru než

(i) institucionálnímu investorovi (ve smyslu § 4A SFA) podle § 274 SFA,
(ii) příslušné osobě (ve smyslu § 275 odst. 2 ZPKT) podle § 275 odst. 1A ZPKT a v souladu s podmínkami uvedenými v § 275 ZPKT, nebo (iii) jinak podle jiného příslušného ustanovení ZPKT a v souladu s jeho podmínkami.

Pokud Dluhopisy upíše nebo nakoupí podle § 275 ZPKT příslušná osoba, která je:

- a) společnost (která není akreditovaným investorem (podle definice v § 4A SFA), jejíž jedinou činností je držení investic a jejíž celý základní kapitál vlastní jedna nebo více fyzických osob, z nichž každá je akreditovaným investorem, nebo
svěřenský fond (kde správce není akreditovaným investorem), jehož jediným účelem je držet investice a každý příjemce svěřenského fondu je fyzická osoba, která je akreditovaným investorem,
- b) cenné papíry nebo smlouvy o derivátech na bázi cenných papírů (každý z těchto pojmů je definován v § 2 odst. 1 SFA) této společnosti nebo práva a podíly beneficentů (jakkoli popsané) v tomto svěřenském fondu nesmí být převedeny do šesti měsíců poté, co tato společnost nebo tento svěřenský fond nabyl Dluhopisy na základě nabídky učiněné podle § 275 SFA, s výjimkou:
  - (i) institucionálnímu investorovi nebo příslušné osobě nebo jakékoli osobě vyplývající z nabídky uvedené v § 275 odst. 1A nebo § 276 odst. 4 písm. i) bodu B SFA;
  - (ii) pokud za převod není nebo nebude poskytnuto žádné protiplnění;
  - (iii) pokud k převodu dochází ze zákona;
  - (iv) jak je uvedeno v § 276 odst. 7 SFA; nebo
  - (v) jak je uvedeno v nařízení 37A singapurských předpisů Securities and Futures (Offers of Investments) (Securities and Securities-based Derivatives Contracts) 2018.

Oznámení podle § 309B odst. 1 písm. c) SFA: V souvislosti s § 309B SFA a nařízením CMP 2018, Emitent určil klasifikaci Dluhopisů jako předepsaných produktů kapitálových trhů (jak jsou definovány v nařízení CMP 2018) a vyloučených investičních produktů (jak jsou definovány v oznámení MAS SFA 04-N12: Oznámení o prodeji investičních produktů a oznámení MAS FAA-N16: Oznámení o doporučení investičních produktů).

Čína

Dluhopisy nejsou nabízeny ani prodávány a nesmějí být nabízeny ani prodávány, přímo ani nepřímo, v Čínské lidové republice (pro tyto účely se nepočítá zvláštní administrativní oblast Hongkong a Macao ani Tchaj-wan), s výjimkou případů povolených zákony o cenných papírech Čínské lidové republiky.

Korea

Dluhopisy nebyly a nebudou registrovány u Korejské komise pro finanční služby pro veřejnou nabídku v Koreji podle Korejského zákona o finančních investičních službách a kapitálových trzích (dále jen "zákon

o finančních službách a kapitálových trzích").

"FSCMA"). Dluhopisy nebyly a nebudou přímo ani nepřímo nabízeny, prodávány ani předávány, ani přímo či nepřímo nabízeny či prodávány žádné osobě za účelem dalšího nabízení nebo dalšího prodeje v Koreji nebo jakémukoli rezidentovi Koreje (jak je definován v korejském zákoně o devizových obchodech ("FETL") a jeho prováděcí vyhlášce) do jednoho roku od emise Dluhopisů, s výjimkou případů, kdy je to povoleno příslušnými korejskými zákony a předpisy, včetně FSCMA a FETL a vyhlášek a nařízení na jejich základě.

Švýcarsko

Nabídka Dluhopisů ve Švýcarsku je osvobozena od povinnosti vypracovat a zveřejnit prospekt podle švýcarského zákona o finančních službách ("**FinSA**"), protože tato nabídka ve Švýcarsku je určena pouze profesionálním klientům ve smyslu FinSA a Dluhopisy nebudou přijaty k obchodování v žádném obchodním systému (burze nebo mnohostranném obchodním systému) ve Švýcarsku. Tento dodatek k prospektu nepředstavuje prospekt podle FinSA a žádný takový prospekt nebyl ani nebude vypracován pro nabídku Dluhopisů nebo v souvislosti s ní.

Kanada

Dluhopisy mohou být prodávány pouze kupujícím, kteří je kupují nebo jsou považováni za kupující jako jistina a kteří jsou akreditovanými investory, jak jsou definováni v národním nástroji 45-106 *Prospectus Exemptions* nebo v pododdílu 73.3(1) *zákona o cenných papírech* (Ontario), a jsou povolenými klienty, jak jsou definováni v národním nástroji 31-103 *Registration Requirements, Exemptions and Ongoing Registrant Obligations*. Jakýkoli další prodej Dluhopisů musí být uskutečněn v souladu s výjimkou z požadavků na prospekt podle platných zákonů o cenných papírech nebo v rámci transakce, na kterou se tyto požadavky nevztahují.

Právní předpisy o cenných papírech v některých kanadských provinciích nebo teritoriích mohou kupujícímu poskytnout opravné prostředky pro zrušení nebo náhradu škody, pokud tento dodatek k prospektu (včetně jeho změn) obsahuje nepravdivé prohlášení, za předpokladu, že kupující uplatní opravné prostředky pro zrušení nebo náhradu škody ve lhůtě stanovené právními předpisy o cenných papírech v provincii nebo teritoriu kupujícího. Podrobnosti o těchto právech by měl kupující najít v příslušných ustanoveních právních předpisů o cenných papírech v provincii nebo teritoriu kupujícího nebo se poradit s právním poradcem.

Podle oddílu 3A.3 (nebo v případě cenných papírů vydaných nebo zaručených vládou jiné než kanadské jurisdikce podle oddílu 3A.4) národního nástroje 33-105 *Underwriting Conflicts* (dále jen "**NI 33-105**") nejsou upisovatelé povinni splnit požadavky NI 33-105 na zveřejnění informací o střetu zájmů upisovatelů v souvislosti s touto nabídkou.

OBECNÉ INFORMACE

Vypisování a vyúčtování

Byla podána žádost o kótování a obchodování s Dluhopisy pouze na regulovaném trhu lucemburské burzy cenných papírů. Kopie tohoto dodatku prospektu, přiloženého prospektu a smlouvy o zprostředkování budou po dobu, kdy budou Dluhopisy v oběhu, bezplatně k dispozici v hlavní kanceláři kотаčního agenta. Dokud budou Dluhopisy v globální podobě, bude agent pro kotaci působit jako prostředník mezi Lucemburskou burzou cenných papírů a Polskou republikou a držiteli Dluhopisů.

Dluhopisům 2033 bylo přiděleno mezinárodní identifikační číslo cenného papíru (ISIN) US731011AV42 a číslo CUSIP 731011 AV4. Dluhopisům 2053 bylo přiděleno mezinárodní identifikační číslo cenného papíru (ISIN) US731011AW25 a číslo CUSIP 731011 AW2.

Autorizace

Podmínky Dluhopisů byly schváleny ministrem financí Polské republiky, jednajícím jménem Státní pokladny Polské republiky, na základě Nařízení polského ministra financí ze dne 15. prosince 2010 o podmínkách vydávání státních dluhopisů nabízených na zahraničních trzích, na primárním trhu, pro Dluhopisy 2033 emisním listem č. 53/2023 ministra financí a pro Dluhopisy 2053 emisním listem č. 54/2023 ministra financí.

Platební agent

Banque Internationale à Luxembourg, *société anonyme* byla jmenována Státní pokladnou jako lucemburský agent pro Dluhopisy.

Dluhopisy budou vydány na základě Smlouvy o fiskálním agentství, známé jako Smlouva o agentství, která bude uzavřena dne 4. dubna 2023 mezi Státní pokladnou, Citibank, N.A., pobočka Londýn, známou jako Fiskální agent, a Banque Internationale à Luxembourg, *société anonyme*, známou jako Lucemburský agent, a společně s Fiskálním agentem známou jako Agenti, jejíž formulář byl předložen jako příloha k Registračnímu prohlášení podle přílohy B, které bylo prohlášeno za účinné dne 24. března 2023.

Dokumenty

Kopie následujících dokumentů jsou k dispozici k nahlédnutí v uvedené kanceláři lucemburského zástupce:

- anglický překlad zákona o rozpočtu Polské republiky na rok 2023 a
- smlouva o zprostředkování uzavřená mezi Státní pokladnou, Citibank, N.A., London Branch a Banque Internationale à Luxembourg, *société anonyme*.

Soudní spory

S výjimkou případů, které jsou uvedeny nebo začleněny formou odkazu v tomto dodatku prospektu nebo v přiloženém prospektu, není Státní pokladna účastníkem žádného soudního nebo rozhodčího řízení, které by bylo podstatné v souvislosti s emisí Dluhopisů, a pokud je jí známo, žádné takové řízení ani neprobíhá ani nehrozí.

Podstatná nepříznivá změna

S výjimkou případů, které jsou uvedeny nebo začleněny formou odkazu v tomto dodatku prospektu nebo v přiloženém prospektu, nedošlo k žádné nepříznivé změně finanční situace Polské republiky, která by byla podstatná v souvislosti s emisí Dluhopisů.

Volně přenosné

V souladu s pravidly a předpisy Lucemburské burzy cenných papírů nelze žádnou transakci, která byla na této burze provedena, zrušit.

Kde najdete další informace

Dokud jsou Dluhopisy kótovány na lucemburské burze cenných papírů a vyžadují-li to pravidla této burzy, jsou kopie Smlouvy o zprostředkování, Smlouvy o úpisu a Dluhopisů k nahlédnutí v sídle lucemburského agenta.

Všechny tyto dokumenty byly předloženy Komisi pro cenné papíry a burzy (SEC) a jsou veřejně dostupné na internetu na internetové stránce SEC www.sec.gov. Dodatek k prospektu a příložený prospekt, včetně dokumentů obsahujících případné informace zahrnuté odkazem, budou rovněž zveřejněny na internetových stránkách lucemburské burzy cenných papírů <http://www.bourse.lu>. Kopie všech těchto dokumentů lze rovněž bezplatně získat v kanceláři lucemburského agenta.

PRÁVNÍ ZÁLEŽITOSTI

Určité právní záležitosti týkající se Dluhopisů budou jménem Polské republiky řešeny ředitelem právního odboru Ministerstva financí ve Varšavě (Polsko) nebo jeho jménem společností White & Case LLP, zvláštním právním poradcem Ministerstva financí Spojených států amerických, a společností White & Case.

M. Studniarek i Wspólnicy - Kancelaria Prawna sp.k., polský poradce pro státní pokladnu. Určité právní záležitosti bude za upisovatele řešit společnost Linklaters LLP, zvláštní právní poradce upisovatelů ve Spojených státech. Všechna prohlášení týkající se záležitostí polského práva obsažená v tomto dodatku prospektu nebo v příloženém prospektu byla schválena ředitelem právního odboru Ministerstva financí a jsou učiněna z jeho pověření.

OFICIÁLNÍ PROHLÁŠENÍ A DOKUMENTY

Informace, které jsou zde uvedeny a které jsou označeny jako informace pocházející z publikace Polské republiky nebo jedné z jejích agentur či orgánů, jsou zde uvedeny na základě pověření takové publikace jako veřejného úředního dokumentu Polské republiky. Veškeré ostatní informace, které jsou zde uvedeny, kromě těch, které jsou uvedeny pod nadpisy "*Upisování*" a "*Omezení nabídky*", jsou zde uvedeny jako veřejné oficiální prohlášení učiněné z pověření Magdaleny Rzeczkowské, ministryně financí Polské republiky.

STÁTNÍ POKLADNA
Z
REPUBLIKA POLSKO
Zastoupený
Ministr financí

Dluhové cenné papíry

Státní pokladna Polské republiky může čas od času nabídnout k prodeji až 8 000 000 000 amerických dolarů svých dluhových cenných papírů na základě informací obsažených v tomto prospektu a různých dodatcích k prospektu. Tyto cenné papíry budou nepodmíněnými, nezajištěnými a obecnými závazky Polské republiky. Cenné papíry budou mít stejné právo na výplatu jako všechny ostatní nezajištěné a nepodřízené závazky Polské republiky a budou zajištěny plnou vírou a úvěrem Polské republiky.

Státní pokladna Polské republiky uvede konkrétní podmínky těchto cenných papírů v dodatcích k tomuto prospektu. Před investicí byste si měli pečlivě přečíst tento prospekt a všechny dodatky. Tento prospekt nesmí být použit k nabídce nebo prodeji cenných papírů, pokud k němu není přiložen dodatek.

Komise pro cenné papíry ani žádná státní komise pro cenné papíry tyto cenné papíry neschválila ani neodmítla, ani se nevyjádřila k přiměřenosti tohoto prospektu. Jakékoli opačné prohlášení je trestné.

---

tyto statistiky jsou srovnatelné se statistikami sestavovanými jinými orgány nebo v jiných zemích, které mohou používat odlišné metodiky. Měli byste si být vědomi toho, že údaje týkající se hrubého domácího produktu ("**HDP**") Polska a mnoho dalších údajů týkajících se národních účtů a hospodářství Polska, které jsou uvedeny v tomto prospektu, byly připraveny v souladu s předpisy Evropské unie.

standardsy zavedené v Polsku (Evropský systém národních a regionálních účtů 2010 ("ESA 2010"), pokud není uvedeno jinak - viz "*Veřejné finance*") a mohou se lišit od údajů připravených jinými subjekty, které mohou používat jinou metodiku. Existence neoficiálního nebo nepozorovaného hospodářství může ovlivnit přesnost a spolehlivost statistických informací. Měli byste si také uvědomit, že žádné statistické údaje v tomto prospektu nebyly nezávisle ověřeny.

Součty v některých tabulkách v tomto prospektu se mohou lišit od součtu jednotlivých položek v těchto tabulkách z důvodu zaokrouhlování. Kromě toho jsou některé údaje obsažené v tomto prospektu odhady vypracované v souladu s postupy, které se v Polsku obvykle používají pro vykazování údajů. Některé další údaje jsou předběžné povahy. V každém případě se skutečné údaje mohou lišit od odhadovaných nebo předběžných údajů uvedených v tomto dokumentu.
tento prospekt.

Není-li uvedeno jinak, všechny odkazy na zvýšení nebo snížení HDP se týkají zvýšení nebo snížení reálného HDP, tj. zvýšení nebo snížení nominálního HDP upraveného o míru inflace v příslušném období. Pokud není uvedeno jinak, odkazy na míru inflace se týkají roční procentní změny vypočtené porovnáním indexu spotřebitelských cen ("CPI") v konkrétním měsíci s indexem za stejný měsíc v bezprostředně předcházejícím roce.

Tento prospekt obsahuje výhledová prohlášení. Všechna prohlášení, která nejsou historickými fakty a která jsou obsažena v tomto prospektu a která se týkají mimo jiné polské ekonomiky, rozpočtu, fiskální situace a politiky, politiky, dluhu nebo vyhlídek, mohou představovat **výhledová** prohlášení. Kromě toho lze výhledová prohlášení obecně identifikovat podle použití **výhledové** terminologie, jako jsou "může", "bude", "očekává", "projektuje", "zamýšlí", "odhaduje", "předpokládá", "věří", "pokračuje", "mohl", "měl", "by" apod. Přestože se Státní pokladna domnívá, že očekávání, která se odrážejí v jejich výhledových prohlášeních, jsou v tuto chvíli přiměřená, nelze zaručit, že se tato očekávání ukáží jako správná. Státní pokladna se nezavazuje aktualizovat výhledová prohlášení obsažená v tomto prospektu ani žádná jiná výhledová prohlášení zde obsažená.

Dlouhodobý dluh Polska v cizí měně a v domácí měně je hodnocen některými ratingovými agenturami. Měli byste si být vědomi toho, že rating není doporučením k nákupu, prodeji nebo držení cenných papírů a může být kdykoli pozastaven, snížen nebo odebrán ratingovou agenturou, která jej přidělila. Jakákoli nepříznivá změna úvěrového ratingu Polska by mohla negativně ovlivnit obchodní cenu cenných papírů vydaných Polskem v rámci procesu registrace cenných papírů, k němuž se vztahuje tento prospekt.

Měli byste se spoléhat pouze na informace obsažené nebo začleněné prostřednictvím odkazu v tomto prospektu, v jakémkoli dodatku k tomuto prospektu nebo v jakémkoli prospektu s volnou emisí, který vám poskytneme. Nikoho jsme nepověřili, aby vám poskytoval jiné informace, než které jsou obsaženy v tomto prospektu. Neměli byste předpokládat, že informace obsažené v tomto prospektu jsou přesné k jinému datu, než je datum tohoto prospektu. Tento prospekt nepředstavuje nabídku k prodeji ani výzvu k nabídce ke koupi našich cenných papírů v žádné jurisdikci, ve které by taková nabídka nebo výzva byla nezákonná.

Internetová adresa Polska je <http://www.poland.pl> a internetová adresa ministerstva financí je <http://www.mf.gov.pl>. Informace obsažené na našich internetových stránkách nebo z nich přístupné netvoří součást tohoto prospektu a nejsou do něj začleněny formou odkazu.

SPRÁVA PRODUKTŮ/CÍLOVÝ TRH PODLE SMĚRNICE MIFID II

Dodatek k prospektu týkající se všech dluhových cenných papírů nabízených v rámci tohoto procesu registrace může obsahovat legendu nazvanou "Řízení produktů podle směrnice MiFID II", v níž bude uvedeno posouzení cílového trhu v souvislosti s nabízenými dluhovými cennými papíry a vhodné kanály pro distribuci dluhových cenných papírů. Každá osoba, která následně nabízí, prodává nebo doporučuje dluhové cenné papíry ("**distributor**"), by měla vzít v úvahu posouzení cílového trhu; distributor, který podléhá podle směrnice 2014/65/EU (v platném znění, dále jen "**MiFID II**") odpovídá za provedení vlastního posouzení cílového trhu ve vztahu k dluhovým cenným papírům (buď přijetím, nebo upřesněním posouzení cílového trhu) a za určení vhodných distribučních kanálů.

V souvislosti s každou nabídkou bude rozhodnuto, zda pro účely pravidel správy produktů MiFID podle směrnice v přenesené pravomoci EU 2017/593 (dále jen "**pravidla správy produktů MiFID**") je kterýkoli upisovatel upisující dluhové cenné papíry výrobcem ve vztahu k těmto dluhovým cenným papírům, ale jinak žádný z upisovatelů, dealerů nebo agentů ani žádná z jejich přidružených společností nebude výrobcem pro účely pravidel správy produktů MiFID.

UK MiFIR ŘÍZENÍ PRODUKTŮ / CÍLOVÝ TRH

Dodatek k prospektu týkající se jakýchkoli dluhových cenných papírů může obsahovat legendu nazvanou "Správa produktů podle nařízení MiFIR ve Spojeném království", v níž bude uvedeno posouzení cílového trhu v souvislosti s nabízenými dluhovými cennými papíry a vhodné kanály pro distribuci dluhových cenných papírů. Každá osoba, která následně nabízí, prodává nebo doporučuje dluhové cenné papíry ("**distributor**"), by měla zohlednit posouzení cílového trhu; distributor, na kterého se vztahuje příručka FCA Product Intervention and (dále jen "**britská pravidla MiFIR pro správu produktů**") je odpovědný za provedení vlastního posouzení cílového trhu ve vztahu k dluhovým cenným papírům (buď přijetím, nebo upřesněním posouzení cílového trhu) a za určení vhodných distribučních kanálů.

V souvislosti s každou nabídkou bude rozhodnuto, zda je pro účely britských pravidel MiFIR pro správu produktů kterýkoli upisovatel upisující dluhové cenné papíry výrobcem ve vztahu k těmto dluhovým cenným papírům, ale jinak žádný z upisovatelů, obchodníků s cennými papíry nebo zprostředkovatelů ani žádná z jejich příslušných přidružených společností nebude výrobcem pro účely britských pravidel MiFIR pro správu produktů.

OBSAH

	<u>Stránka</u>
POUŽITÍ VÝNOSŮ.....	1
POLSKÁ REPUBLIKA.....	2
EKONOMIKA.....	17
PLATEBNÍ BILANCE A ZAHRANIČNÍ OBCHOD.....	26
MĚNOVÝ A FINANČNÍ SYSTÉM.....	32
VEŘEJNÉ FINANCE.....	41
VEŘEJNÝ DLUH.....	55
CELKOVÝ ZAHRANIČNÍ DLUH.....	61
POPIS CENNÝCH PAPÍRŮ.....	63
VYKONATELNOST ROZSUDKŮ.....	72
DANĚ.....	74
PLÁN DISTRIBUCE.....	75
PLATNOST CENNÝCH PAPÍRŮ.....	76
ZPLNOMOCNĚNÝ ZÁSTUPCE VE SPOJENÝCH STÁTECH AMERICKÝCH.....	77
OFICIÁLNÍ PROHLÁŠENÍ A DOKUMENTY.....	78
DALŠÍ INFORMACE.....	79

POUŽITÍ VÝNOSŮ

Není-li v příslušném dodatku k prospektu uvedeno jinak, bude čistý výnos z prodeje cenných papírů použit na financování polského státního rozpočtu nebo na obecné finanční účely. Viz "*Veřejné finance*".

POLSKÁ REPUBLIKA

Přehled

Polsko je jednou z největších zemí střední Evropy s celkovou rozlohou (zahrnující pevninu, vnitřní vody a teritoriální moře) 322 719 km². Polsko leží u Baltského moře, má pobřeží dlouhé 661 km a sousedí s Německem, Českou republikou, Slovenskou republikou, Ukrajinou, Běloruskem, Litvou a Ruskou federací. Terén Polska tvoří převážně nížiny protékané hlavní řekou Vislou, jezera, řeky a bažiny se rozkládají v severních a středních oblastech a na jihu se nachází několik horských pásem včetně Tater. Polsko má více než 94 429 km² lesů (přibližně 30,2 % celkové rozlohy Polska) a 135 668 km² orné půdy (přibližně 43,4 % celkové rozlohy Polska).

Polsko, které bude mít v roce 2022 přibližně 37,8 milionu obyvatel, je také jednou z nejlidnatějších zemí střední Evropy. Hustota zalidnění se odhaduje na přibližně 121 osob na kilometr čtvereční, přičemž přibližně 59,8 % obyvatelstva žije ve městech. Varšava, hlavní město Polska a jeho největší město, má podle odhadů 1,795 milionu obyvatel. Existuje dalších 13 městských center, z nichž každé má více než 200 000 obyvatel.

Polsko je etnicky a nábožensky homogenní země. Přibližně 97,1 % obyvatelstva je etnicky polské a přibližně 98,2 % obyvatel mluví doma polsky. Nejpočetnější národnostní menšinu tvoří Němci, kteří čítají přibližně 142 000 osob a jsou soustředěni především ve Slezsku. Menší národnostní skupiny mají kulturní vazby na sousední státy, jako je Bělorusko, Ukrajina a Litva. V současné době se v důsledku ruské invaze na Ukrajině v Polsku nachází také asi...

milion uprchlíků z Ukrajiny. Odhaduje se, že přibližně 93,0 % obyvatelstva jsou římský katolíci.

Níže je zobrazena mapa Polska:

Nedávný vývoj

Polsko a ruská agrese na Ukrajině

V průběhu roku 2021 ruské vojenské posilování na hranicích Ukrajiny eskalovalo napětí mezi Ruskem a Ukrajinou a napjaté bilaterální vztahy. Tyto události pokračovaly i v roce 2022, kdy Rusko v únoru 2022 zahájilo plnohodnotnou vojenskou invazi na Ukrajinu. Dne 21. února 2022 ruský prezident Vladimir Putin uznal nezávislost dvou samozvaných "republik", které během ukrajinské války vytvořili Ruskem podporovaní separatisté na východě Ukrajiny: Doněcké lidové republiky ("**DLR**") a Luganské lidové republiky ("**LLR**"). Rusko, Sýrie a Severní Korea jsou v současné době jediné tři země, které uznávají nezávislost DLR a LLR. Podle mezinárodního práva se obě "republiky" nacházejí na ukrajinském území. Dne 24. února 2022 Rusko napadlo Ukrajinu, čímž zahájilo svou vojenskou agresi. V následujících měsících invaze pokračovala a ve většině ukrajinských měst probíhaly boje a bombardování. V důsledku invaze došlo k přílivu více než čtyř milionů ukrajinských uprchlíků prchajících do Polska, přičemž více než polovina z tohoto počtu již Polsko opustila. Ke dni vydání tohoto prospektu invaze stále pokračuje.

USA, Spojené království a EU přijaly sankce zaměřené na zmrazení majetku některých významných ruských a běloruských politiků a oligarchů. Kromě dalších ekonomických sankcí, které jsou podrobněji popsány níže, uvalily sankce také na ruskou centrální banku a vyřadily některé věřitele této země z globálního platebního systému SWIFT. Mezi další sankce uvalené na Rusko patří mimo jiné sankce vůči ruským bankám a společnostem a zákaz cestování pro některé osoby. Řada zemí, včetně všech zemí EU, uzavřela svůj vzdušný prostor pro ruská letadla a letecké společnosti. Německo rovněž na neurčito odložilo certifikaci plynovodu Nord Stream 2, dokončeného, ale dosud nezprovozněného plynovodu v Baltském moři, který spojuje pevninské Rusko s Německem.

V březnu 2022 zavedla EU další opatření, včetně omezení zaměřených na běloruský finanční sektor a omezení obchodu se železem, ocelí a luxusním zbožím. EU rovněž přijala zákaz všech transakcí s některými státními podniky, poskytování ratingových služeb jakékoli ruské osobě nebo subjektu a nových investic do ruského energetického odvětví.

V dubnu 2022 byly zavedeny další sankce EU vůči Rusku, mimo jiné zákaz dovozu uhlí a dalších pevných fosilních paliv z Ruska, dovozu dalšího zboží, jako je dřevo, cement, mořské plody a alkohol, a vývozu leteckého paliva a dalšího zboží do Ruska. Všem ruským plavidlům byl zakázán vstup do přístavů EU a ruským a běloruským provozovatelům silniční dopravy byl zakázán vstup do EU.

V červnu 2022 zavedla EU zákaz dovozu ropy a rafinovaných ropných produktů z Ruska s omezenými výjimkami, zákaz SWIFT pro další banky a pozastavení vysílání v EU pro další ruská státní média. V červenci 2022 byly zavedeny další sankce EU, včetně nového zákazu nákupu, dovozu nebo převodu zlata ruského původu, včetně šperků. V návaznosti na sankce již mnoho evropských společností opustilo Rusko nebo Bělorusko a další odchody by mohly následovat. Pokud ruská invaze neskončí, lze očekávat další přísné sankce.

V dubnu 2022 EU schválila okamžité vyplacení 3,5 miliardy eur zemím EU přijímajícím uprchlíky v rámci úsilí EU o podporu Ukrajiny po ruské invazi. Jedním z příjemců těchto finančních prostředků bylo Polsko.

Dne 26. dubna 2022 společnost Gazprom informovala společnost Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A. (Polská ropná a plynárenská společnost, "**PGNiG**") o svém záměru zcela zastavit dodávky podle smlouvy o Jamalu počínaje 27. dubnem 2022 v souvislosti se sporem o platby v rublech. Od té doby Gazprom zastavil dodávky plynu do mnoha dalších evropských zemí. V květnu 2022 polská vláda vypověděla jamalskou smlouvu. Dne 14. července 2022 společnost Gazprom zpětně oznámila výskyt vyšší moci týkající se dodávek od 14. června 2022 a oznámila svým evropským zákazníkům, že nemůže zaručit dodávky plynu z důvodu mimořádných okolností, protože Nord Stream 1, klíčový plynovod dodávající ruský plyn do Německa a dále, prochází desetidenní roční údržbou. Plynovod Nord Stream 1 je odstaven od svého poškození v září 2022. Na konci loňského roku byl zprovozněn nový přepravní plynovod Baltic Pipe. Do Polska již ruský zemní plyn není dodáván - byl

nahrazeny dodávkami společnosti Baltic Pipe, dovozem LNG přímo a přes Litvu a dodávkami z jiných zemí EU. Pokračovala také domácí těžba plynu.

23. června 2022 udělili vedoucí představitelé EU Ukrajině status kandidátské země EU.

V červenci 2022 přijala EU další balíček sankcí, který mimo jiné zahrnuje zákaz dovozu veškerého zlata pocházejícího z Ruska a vyváženého z Ruska, posílení kontroly vývozu technologií dvojího užití a vyspělých technologií, které mohou přispět k vojenskému a technologickému posílení Ruska nebo k rozvoji jeho obranného a bezpečnostního sektoru, zákaz vplouvání plavidel plujících pod ruskou vlajkou do přístavů EU a další rozšíření finančních sankcí zaměřených na právnické osoby, subjekty a orgány usazené v třetích zemích a většinou vlastněné ruskými státními příslušníky nebo fyzickými osobami s bydlištěm v Rusku.

Dne 14. července 2022 se Polsko stalo signatářem společného prohlášení o podpoře ukrajinské žaloby u Mezinárodního soudního dvora proti Rusku. Otázku porušování mezinárodního práva v průběhu pokračující agrese Ruska proti Ukrajině analyzuje rovněž Evropský soud pro lidská práva (stížnost č. 11055/22 Ukrajina proti Rusku) a prokurátor Mezinárodního trestního soudu na základě postoupení situace na Ukrajině 43 států, včetně Polska. V průběhu ruské agrese na Ukrajině Polsko aktivně podporovalo Ukrajinu, a to jak finančně, tak i jinými prostředky, včetně humanitární pomoci a ukrývání uprchlíků. Podle aktualizace konvergenčního programu z roku 2022 se náklady na pomoc ukrajinským občanům odhadují na PLN 11,3 miliardy v roce 2022.

V říjnu 2022 přijala EU svůj osmý balíček sankcí, který mimo jiné zahrnuje nová vývozní a dovozní omezení a cenový strop pro vývoz ruské ropy. Geografický rozsah omezujících opatření v reakci na uznání oblastí Doněcké a Luhanské oblasti Ukrajiny, které nejsou pod kontrolou ukrajinské vlády, a na vojenské akce Ruska v těchto oblastech byl rozšířen na všechny oblasti Ukrajiny, které nejsou plně pod kontrolou ukrajinské vlády, tj. na Doněckou, Luhanskou, Záporožskou a Chersonskou oblast.

Devátý balíček sankcí přijala EU v prosinci 2022 a zahrnuje mimo jiné přidání téměř 200 dalších osob a subjektů na seznam osob, na něž se vztahuje zmrazení majetku, další zpřísnění zákazů vývozu EU (např. motorů dronů, maskovacího vybavení, dalšího chemického/biologického vybavení, prostředků pro potlačování nepokojů a dalších elektronických komponentů, které se nacházejí v ruských vojenských systémech na bojišti), další zakazy transakcí pro ruské banky a zakazy pro ruská média.

Poslední, desátý balíček sankcí přijala EU koncem února 2023 a týká se mimo jiné zařazení dalších přibližně 120 osob a subjektů na sankční seznam a uvalení dalších zákazů vývozu z EU (např. elektronických součástí používaných v ruských zbraňových systémech, jako jsou drony, rakety, vrtulníky a další vozidla). Zakazy vývozu se rovněž vztahují na zboží, které lze snadno přeměňovat na podporu ruského válečného úsilí, a na určité zboží s vysokými příjmy, jako je asfalt a související materiály, např. asfalt a syntetický kaučuk a saze. Balíček rovněž zpřísnuje sankce vůči ruskému finančnímu sektoru a předpokládá některá další opatření.

Ruská vojenská agrese proti Ukrajině přispěla k prudkému nárůstu světových cen komodit, které spolu s faktory, jež již dříve zvyšovaly růst cen, tlačí na růst cen stále širší skupiny zboží a služeb. Jádřová inflace v Polsku v prosinci 2022 činila 11,5 procenta. Po jedenácti zvýšeních úrokových sazeb NBP (čímž referenční sazba dosáhla 6,75 %) Rada pro měnovou politiku (dále jen "RPP") cyklus zpřísnování měnové politiky pozastavila. Pokud by došlo k dalšímu zvýšení úrokových sazeb, mohlo by to omezit spotřebu a investice více, než se očekává. Vyšší úrokové sazby také představují riziko pro finanční stabilitu bankovního sektoru, protože úroková sazba většiny hypotečních úvěrů pro domácnosti se určuje podle pohyblivé úrokové sazby a tyto úvěry představují významnou část aktiv bank.

Od 24. února 2022 přišlo z Ukrajiny do Polska více než 8,8 milionu lidí (především žen a dětí) a z Polska na Ukrajinu vycestovalo přibližně 7,1 milionu lidí, včetně mužů, kteří se vrátili na Ukrajinu, aby se zapojili do obrany země. Někteří z uprchlíků, kteří přišli z Ukrajiny, opustili Polsko a přestěhovali se do jiných zemí. V současné době Polsko hostí přibližně jeden milion uprchlíků z Ukrajiny. V důsledku války a migračních procesů se Polsko může potýkat se značným nesouladem v kvalifikaci na trhu práce - nedostatkem pracovních sil v odvětvích, kde tradičně dominují muži, jako je stavebnictví

a dopravy a zvýšení nabídky práce v odvětvích služeb, jako je obchod a restaurace, což jsou odvětví, v nichž tradičně převažují ženy. Ve střednědobém až dlouhodobém horizontu však může mít příliv ukrajinských občanů pozitivní vliv na polskou ekonomiku tím, že částečně sníží negativní dopad stárnutí populace na nabídku práce v Polsku a růst HDP. Integraci uprchlíků na trh práce usnadňuje podobnost jazyka a kultury a existující síť kontaktů díky dřívějším migracím Ukrajinců. V důsledku ruské agrese na Ukrajině se vyhlídky polské ekonomiky v prostředí mimořádně vysoké nejistoty výrazně zhoršily. Dopady sankcí uvalených na Rusko, zejména pokud jde o dodávky energetických zdrojů do zemí EU, jsou v současnosti hlavním negativním faktorem v bilanci rizik. Bezprecedentní nejistota spojená zejména s inflací způsobenou ruskou agresí na Ukrajině a možným nedostatkem energetických zdrojů v důsledku sankcí a pozastavení dodávek bude mít také velký dopad na důvěru domácností a podniků. Situace na Ukrajině pravděpodobně zpomalí i růst HDP v Polsku.

Významné vojenské výdaje v letech 2022 a 2023

V reakci na nárůst vnějších rizik způsobených ruskou invazí na Ukrajinu přijal parlament v březnu 2022 zákon o obraně vlasti ("**zákon o obraně vlasti**"), jehož cílem je změnit organizaci polských ozbrojených sil a obecně financovat výdaje na obranu, přičemž hlavní důraz je kladen na modernizaci. Zákon o obraně vlasti nahradil 14 jiných zákonů upravujících organizaci obrany státu.

Podle zákona o obraně vlasti se výdaje na obranu a modernizaci armády zvýší v poměru k HDP z plánovaných 2,2 % v rozpočtu na rok 2022 na 3,0 % od roku 2023. Pro zvýšení flexibility financování výdajů na obranu byl v Bank Gospodarstwa Krajowego ("**BGK**") zřízen zvláštní fond s názvem Fond podpory ozbrojených sil, jehož hlavním úkolem je financování nákladných, dlouhodobých programů modernizace polské armády. Hlavními zdroji příjmů fondu jsou emise dluhopisů BGK (garantované státní pokladnou), převod státních dluhopisů a dotace ze státního rozpočtu.

Ústava, vláda a politické strany

Ústava a politický systém

Podle ústavy přijaté v roce 1997 je dvoukomorový parlament (skládající se z horní komory, známé jako Senát, a dolní komory, známé jako Sejm) volen na čtyřleté období ve všeobecných volbách, přičemž pouze Sejm je volen systémem poměrného zastoupení. Sejm má 460 členů a Senát 100 členů. Volební pravidla pro Sejm obecně stanoví, že pro získání mandátů musí strana získat minimálně 5,0 % hlasů voličů (8,0 % v případě stranických koalic). Podle ústavy jsou zakázány fašistické, komunistické a rasistické politické strany. Všechny zákony musí být schváleny Sejmem a Senátem a podepsány prezidentem. Kromě toho má Sejm pravomoc přehlasovat Senát nadpoloviční většinou hlasů a přehlasovat prezidenta nadpoloviční většinou hlasů.

60,0 % většina hlasů zahrnující nejméně polovinu celkového počtu poslanců. Prezident může se souhlasem Senátu nebo Sejmu vyhlásit referendum o otázkách zásadního významu pro zemi.

Ústava rovněž stanoví nezávislost NBP, polské centrální banky, která je odpovědná za udržování hodnoty národní měny, polského zlotého. Ústava rovněž uděluje NBP výlučnou pravomoc stanovovat a provádět měnovou politiku. Podle ústavy si vláda nesmí brát půjčky ani poskytovat záruky či ručení, pokud by v důsledku toho veřejný dluh přesáhl 60 % HDP. Existují také určité požadavky týkající se rozpočtu, které se uplatňují, pokud veřejný dluh překročí 43, 48 nebo 55 % HDP. Viz "*Veřejný dluh - Řízení dluhu*". Podle čl. 220 odst. 2 Ústavy nesmí rozpočtový zákon stanovit financování rozpočtového schodku z NBP. Tato omezení mají za cíl chránit fiskální zdraví ekonomiky.

Podle ústavy je prezident volen přímo na pět let a může být zvolen pouze jednou. Mezi prezidentské pravomoci patří právo iniciovat legislativu, vetovat některé legislativní akty a v určitých případech rozpustit parlament. Prezidentova pravomoc rozpustit parlament je omezena na případy, kdy pokud Sejm nepředloží prezidentovi k podpisu zákon o ročním rozpočtu do čtyř měsíců od jeho přijetí.

obdrží od vlády, nebo pokud Sejm neschválí důvěru vládě po pokusu o jmenování vlády způsobem stanoveným v Ústavě. Prezident velí ozbrojeným silám, zastupuje stát v jeho zahraničních vztazích, jmenuje soudce na žádost Národní rady soudnictví (dále jen "NRS") a jmenuje předsedu vlády, kterého následně schvaluje Sejm prostřednictvím hlasování o důvěře. Na žádost prezidenta jmenuje Sejm předsedu NBP.

Předseda vlády stojí v čele Rady ministrů a je zodpovědný za sestavení vlády, která pak musí získat důvěru Sejmu. Rada ministrů řídí vnitřní a zahraniční záležitosti státu.

Polsko je rozděleno na 16 vojvodství, v jejichž čele stojí vojvodové (jmenování vládou), kteří zastupují vládu na úrovni vojvodství. Existují také tři úrovně nezávislé územní samosprávy: vojvodství (v jejichž čele stojí 16 maršálků),

314 okresů a 66 měst se statutem okresu a 2 477 základních jednotek místní samosprávy, tzv. obcí. Maršály a předsedy okresů volí vojvodské shromáždění, zatímco předsedové obcí jsou voleni lidovým hlasováním. Všechny samosprávné celky jsou finančně samostatné a nezávislé na sobě navzájem i na vládě. Vojvoda dohlíží na to, aby místní předpisy nebyly v rozporu s vnitrostátním právem. Samosprávné subjekty jsou financovány z podílu na celostátních daních, státních dotacích a z vlastních příjmů, jako jsou místní daně a poplatky. Obce jsou podle ústavy oprávněny vykonávat pravomoci, které nejsou určeny jako pravomoci jiných orgánů veřejné moci.

Soudní moc mají Nejvyšší soud a obecné soudy (odvolací, krajské a nižší soudy), správní soudy (Nejvyšší správní soud a vojvodské správní soudy) a vojenské soudy. Samostatný Ústavní soud má pravomoc rozhodovat ve všech věcech týkajících se ústavních otázek.

Současná vláda a politika

Poslední prezidentské volby skončily 12. července 2020 po dvou kolech. Soupeřili v nich Andrzej Duda (současný polský prezident) ze strany Právo a spravedlnost ("PiS") a Rafal Trzaskowski (primátor Varšavy) ze strany Občanská platforma ("PO"). Andrzej Duda vyhrál volby se ziskem 51,03 % hlasů a ujal se úřadu 6. srpna 2020. Příští prezidentské volby jsou naplánovány na rok 2025.

Poslední parlamentní volby se konaly 13. října 2019. Po těchto volbách získala PiS 43,59 % hlasů, PO 27,40 %, Sojusz Lewicy Demokratycznej (Svaz demokratické levice, který se v roce 2021 spojil s Wiosnou do Nové levice) 12 %, 56 procent, Polská lidová strana (PSL, součást Koalice Polska) 8,55 procenta a Konfederacja Wolność i Niepodległość (Konfederace svobody a nezávislosti) 6,81 procenta. V listopadu 2019 byla sestavena současná vláda v čele s premiérem Mateuszem Morawieckým. Příští parlamentní volby se budou konat v roce 2023.

Následující tabulka ukazuje rozdělení mandátů v Sejmu (podle stran) a Senátu (podle stran) k 16. únoru 2023:

Sejm	Seda dla
Law and Justice (PiS)	228
. . . . .	
Koalicja Obywatelska (KO)	126
. . . . .	
Lewica	44
. . . . .	
Koalicja Polska	24
. . . . .	
Konfederace.....	9
.....	
Polska 2050	6
.....	
Porozumienie Jarosława Gowina	4
. . . . .	

Kukiz 15 3
.....

Sejm	Místa
Polskie Sprawy	3
PPS	3
Wolnościowcy.....	3
Unaffiliated	7
Celkem	460

Senát	Místa
Právo a spravedlnost (PiS).....	46
Koalicja Obywatelska (KO).....	40
Koalicja Polska	4
Koło Senatorów Niezależnych.....	3
Porozumění Jaroslawa Gowina.....	1
Polsko 2050.....	1
PPS.....	2
Nepřidružené.....	2
Celkem	99*

* V důsledku úmrtí senátora v lednu 2023 je v současné době jedno místo volné. Zdroj: Sejm a Senát

Poslední komunální volby se konaly v listopadu 2018 a hlasy v nich byly rozděleny mezi místní výbory a hlavní politické strany. Ze dvou největších politických stran získala PiS 34,13 % celostátních hlasů a 254 z 552 dostupných mandátů ve vojvodských zastupitelstvech, zatímco PO získala 26,97 % celostátních hlasů a 194 mandátů ve vojvodských zastupitelstvech.

Další komunální volby se měly konat v roce 2023, avšak na základě zákona o prodloužení funkčního období orgánů místní samosprávy ze dne 29. září 2022, který vstoupil v platnost 9. prosince 2022, bylo funkční období v současnosti působících orgánů místní samosprávy prodlouženo do 30. dubna 2024.

Vládní politiky a legislativní agenda

Reforma polského soudního systému

V posledních několika letech se vláda zaměřila na reformy soudního systému. Tyto reformy snížily nezávislost soudů na ostatních státních orgánech. V důsledku toho Evropská komise zahájila oficiální přezkum závazku Polska dodržovat normy Evropské unie týkající se dodržování zásad právního státu.

V rámci řízení podle článku 7, které Evropská komise zahájila proti Polsku v prosinci 2017, může Evropská rada (dále jen "EK") rozhodnout, že se Polsko dopustilo závažného a trvajících porušení společných hodnot EU, a rozhodnout o pozastavení některých práv, která má Polsko jako člen EU, včetně hlasovacích práv zástupce vlády v EK, a o uložení hospodářských sankcí, jako je omezení přístupu Polska k fondům a dotacím EU. Ke dni vydání tohoto prospektu řízení podle článku 7 stále probíhá. Kromě toho dne 1. ledna 2021 vstoupilo v platnost nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2020/2092 ze dne 16. prosince 2020 o obecném režimu podmíněnosti na ochranu rozpočtu Unie (dále jen "**nařízení 2020/2092**"), které Evropské komisi poskytuje s určitými opatřeními, která lze uplatnit vůči členským státům porušujícím zásadu právního státu, mimo jiné včetně možnosti pozastavit platby z rozpočtu EU.

Jedním z klíčových prvků reformy soudnictví bylo snížení věku odchodu do důchodu soudců obecných soudů (tj. soudů, které mají pravomoc rozhodovat ve všech věcech s výjimkou těch, které jsou zákonem vyhrazeny jiným soudům) a státních zástupců a věku pro předčasné odchod do důchodu soudců Nejvyššího soudu na 60 let.

pro ženy a 65 let pro muže, ale uděluje ministru spravedlnosti pravomoc prodloužit dobu aktivní služby soudců obecných soudů po dosažení nového věku odchodu do důchodu.

V rozsudku C-192/18 ze dne 5. listopadu 2019 Soudní dvůr EU konstatoval, že tyto reformy jsou v rozporu s právem EU, a podal u Soudního dvora EU žalobu pro nesplnění povinnosti. Evropská komise tvrdila, že tato diskreční pravomoc udělená členu výkonné moci představuje porušení zásady účinné právní ochrany, která vyplývá z práva EU. Evropská komise dále tvrdila, že diskreční pravomoc ministra spravedlnosti prodloužit funkční období soudců bez jasných kritérií, časového rámce nebo možnosti odvolání proti prodloužení porušuje zásadu nezávislosti soudů v právu EU. Soudní dvůr EU tyto argumenty přijal a rozhodl ve prospěch Evropské komise.

Dalším aspektem soudní reformy v Polsku byla nově vytvořená kárná komora Nejvyššího soudu. V listopadu 2019 Soudní dvůr EU rozhodl, že Nejvyšší soud by měl posoudit, zda je Kárná komora soudně nezávislá na zákonodárných a výkonných orgánech. Kárná komora nespĺňuje požadavek soudcovské nezávislosti stanovený právem EU.

Podle rozhodnutí Soudního dvora EU by v případě, že kárná komora nespĺňuje kritérium nezávislosti, neměl Nejvyšší soud použít ustanovení místního práva týkající se příslušnosti disciplinární komoře, protože tyto zákony jsou neslučitelné s právními předpisy EU, které mají přednost před místními zákony. Dne 23. ledna 2020 soudci tří společných senátů Nejvyššího soudu (pracovního a sociálního zabezpečení, občanskoprávního a trestního) rozhodli, že Kárná komora není nezávislým soudem.

Evropská komise rovněž zpochybnila způsob jmenování členů NSS, což je orgán, který jmenuje soudce na volná soudcovská místa. Podle názoru Evropské komise není Kárná komora nezávislá vzhledem k tomu, že její soudci jsou jmenováni NKJ, která je podřízena dolní komoře polského parlamentu. Dne 8. dubna 2020 Soudní dvůr EU, souhlasící s návrhem Evropské komise, nařídil Polsku, aby okamžitě pozastavilo uplatňování ustanovení místního práva týkajících se pravomoci Kárné komory Nejvyššího soudu v disciplinárních věcech soudců.

Toto předběžné opatření nařízené Soudním dvorem EU platilo po celou dobu řízení před Soudním dvorem EU. Dne 15. července 2021 vydal Soudní dvůr EU konečný rozsudek (věc C-791/19). Soudní dvůr EU konstatoval, že kárný senát neposkytuje všechny záruky nestrannosti a nezávislosti a že kárný režim by mohl být využíván k politické kontrole soudních rozhodnutí nebo k nátlaku na soudce s cílem ovlivnit jejich rozhodnutí. Polsko bylo povinno přijmout opatření nezbytná k nápravě situace.

Dne 1. dubna 2021 podala Evropská komise u Soudního dvora EU žalobu proti Polsku za to, že Polsko neplní své povinnosti (věc C-204/21), které se týkají mimo jiné kárného senátu, mimořádného přezkumného senátu a senátu pro veřejné záležitosti Nejvyššího soudu a schopnosti kontrolovat dodržování požadavků EU týkajících se nezávislého a nestranného soudu, který byl dříve zřízen zákonem polskými vnitrostátními soudy. Do vydání rozsudku Soudního dvora EU, kterým se řízení uzavírá, požádala Komise Soudní dvůr EU, aby Polsku nařídil přijmout řadu předběžných opatření, a Soudní dvůr EU návrhu Evropské komise vyhověl, dokud nebude vydán konečný rozsudek.

Vzhledem k tomu, že Polsko své povinnosti vyplývající z tohoto příkazu nespĺnilo, podala Evropská komise dne 7. září 2021 návrh, aby bylo Polsku uloženo zaplatit denní pokutu ve výši, která by ho mohla přimět k co nejrychlejšímu splnění předběžného opatření. Polsko tvrdilo, že po doručení příkazu ze dne 14. července 2021 došlo ke změně okolností, a proto podalo návrh na zrušení tohoto příkazu. Návrh Polska byl zamítnut dne 6. října 2021. Dne 27. října 2021 Soudní dvůr EU uložil Polsku povinnost zaplatit Evropské komisi denní pokutu ve výši 1 000 000 eur, a to až do doby, než Polsko splní povinnosti vyplývající z příkazu ze dne 14. července 2021, nebo pokud tak neučiní, až do dne vynesení konečného rozsudku.

Evropský soud pro lidská práva 7. května 2021 rozhodl, že Polsko porušilo ustanovení Evropské úmluvy o lidských právech týkající se práva na spravedlivý proces před soudem zřízeným zákonem. Kromě toho Evropský soud pro lidská práva dne 22. července 2021 rozhodl, že kárný senát

nesplňoval požadavky na soud zřízený zákonem a že Národní rada soudnictví nezaručovala dostatečnou nezávislost. Evropský soud pro lidská práva konstatoval, že kárný senát porušil článek 6 Úmluvy o lidských právech, který zajišťuje právo na spravedlivý proces. Dne 24. listopadu 2021 polský Ústavní soud rozhodl, že článek 6 Evropské úmluvy o lidských právech je v rozsahu, v němž přiznává Evropskému soudu pro lidská práva pravomoc posuzovat zákonnost volby soudců Ústavního soudu, protiústavní.

Dne 5. srpna 2021 předseda Nejvyššího soudu částečně pozastavil činnost kárné komory do vydání rozsudku Soudního dvora EU v této věci nebo do 15. listopadu 2021, pokud by do tohoto data nebyl rozsudek vydán.

Dne 6. října 2021 vydal Soudní dvůr EU rozsudek (věc C-487/19) týkající se přeložení soudce do jiného oddělení krajského soudu bez jeho souhlasu. Soudní dvůr EU konstatoval, že okolnosti, za nichž byl jmenován soudce senátu mimořádné kontroly, který nařídil zamítnutí žaloby proti opatření o přeložení, vyvolávají důvodné pochybnosti o nezávislosti tohoto orgánu.

Dne 7. října 2021 prohlásil polský Ústavní soud články 1, 2 a 19 Smlouvy o Evropské unii za částečně protiústavní. Evropská komise v reakci na to potvrdila přednost práva EU a zdůraznila, že bude vykonávat své pravomoci podle smluv EU, aby zajistila jednotné uplatňování a integritu práva EU. Dne 21. října 2021 přijal Evropský parlament usnesení, v němž rozhodnutí Ústavního soudu odsoudil, a vyzval Evropskou komisi, aby v této věci jednala. V současné době probíhá správní řízení pro porušení povinnosti, které vede Evropská komise podle článku 258 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen "SFEU") ve věci splnění požadavků ze strany soudců Ústavního tribunálu podle čl. 19 odst. 1 SFEU. 1 Smlouvy o Evropské unii a souladu judikatury tohoto soudu s obecnými zásadami, včetně přednosti práva EU. Dne 22. prosince 2021 se Evropská komise rozhodla zahájit proti Polsku řízení o nesplnění povinnosti z důvodu vážných obav týkajících se rozsudků Ústavního tribunálu vydaných dne 14. července 2021 a 7. října 2021, v nichž Ústavní tribunál shledal ustanovení smluv EU neslučitelnými s Ústavou a výslovně zpochybnil zásadu přednosti práva EU. Dne 22. února 2022 poskytlo Polsko vysvětlení v reakci na výzvu Evropské komise. Závěr odpovědi zní, že všechny závazky vyplývající z primárního i sekundárního práva EU zůstávají v platnosti a Polsko je bude dodržovat. Ustanovení Smlouvy o Evropské unii uvedená v rozsudku Soudu ze dne 7. října 2021 zůstávají v platnosti a rozsudek nemá vliv na uplatňování práva EU v Polsku. Dne 15. července 2022 poskytla Evropská komise odůvodněné stanovisko (ve smyslu článku 258 SFEU). Ve své odpovědi ze dne 14. září 2022 Polsko setrvalo na svém stanovisku, že rozsudek Ústavního tribunálu nemá vliv na uplatňování práva EU v Polsku, a tvrdilo, že výroková část rozsudku nezpochybňuje přednost práva EU před zákony, neodchyluje se od smluv EU ve vztahu k Polsku ani neznemožňuje Polsku plnit povinnosti vyplývající z práva EU. Podle článku 9 ústavy Polsko respektuje závazné mezinárodní právo.

V únoru 2022 navrhl polský prezident zákon o zrušení kárné komory Nejvyššího soudu a o zřízení komory profesní odpovědnosti s 11 soudci vybranými losem. PiS rovněž navrhla zákon týkající se Kárné komory, podle něhož by Kárná komora byla odpovědná za kárná řízení jiných profesí než soudců (např. státních zástupců, advokátů, právních poradců nebo notářů). Problematiku kárného řízení soudců by řešil přímo Nejvyšší soud.

Dne 9. června 2022 přijal polský parlament zákon, kterým se mění zákon o Nejvyšším soudu a který řeší otázky uvedené v rozsudku ze dne 15. července 2021 ve věci C-791/19. Návrh byl podepsán polským prezidentem dne 13. června 2022 a stal se závazným dne 15. července 2022.

Dne 13. prosince 2022 byl navíc Sejmu předložen návrh zákona, kterým se mění zákon o Nejvyšším soudu. Návrh mimo jiné stanovil, že Nejvyššímu správnímu soudu budou svěřeny úkoly související s výkonem funkce kárného soudu pro soudce Nejvyššího soudu a soudce obecných soudů, jakož i soudce vojenských soudů. Dne 9. února 2023 prezident odmítl navrhovaný zákon podepsat a postoupil jej Ústavnímu soudu k posouzení Ústavnímu soudu

soulad navrhovaného zákona s Ústavou. Do ukončení řízení před Ústavním soudem zůstává navrhovaný zákon o Nejvyšším soudu nezávazný.

Dne 22. prosince 2022 podalo Polsko u Soudního dvora Evropské unie stížnost proti rozhodnutí Evropské komise odečíst pokuty obsažené v dopisech ze dne 12. října 2022 a 23. listopadu 2022, které byly uděleny ve výše uvedeném rozhodnutí místopředsedy Soudního dvora EU v rámci řízení týkajícího se disciplinárního senátu.

S ohledem na rozhodnutí Soudního dvora EU ze dne 14. července 2021 a 27. října 2021 jsou pokuty splatné Evropské komisi až do úplného provedení předběžného opatření. Polsko tvrdí, že od data provedení rozhodnutí ze dne 14. července 2021 měla Evropská komise přestat účtovat denní pokuty a odečítat je z evropských fondů pro Polsko. Podle stížnosti došlo k úplnému provedení opatření dne 15. července 2022, což bylo datum vstupu aktu ze dne 9. června 2022 v platnost. Podle stížnosti proto penále vypočtené a odečtené za období od 15. července 2022 nemá právní základ v rozhodnutí Soudního dvora ze dne 27. října 2021 a jakékoli rozhodnutí Evropské komise týkající se těchto penále by mělo být zrušeno. Na rozhodnutí ohledně této stížnosti se stále čeká.

Dne 15. února 2023 se Evropská komise rozhodla obrátit se na Soudní dvůr EU kvůli porušení práva ze strany polského ústavního soudu a polské judikatury. Evropská komise tvrdila, že Ústavní tribunál svými rozsudky ze dne 14. července 2021 a 7. října 2021 porušil obecné zásady autonomie, přednosti, účinnosti a jednotného uplatňování práva EU, jakož i zásadu závaznosti rozsudků Soudního dvora EU. Evropská komise tvrdila, že rozsudky rovněž porušují čl. 19 odst. 1 Smlouvy, který zaručuje právo na účinnou soudní ochranu, neboť jej podrobují nepřiměřeně restriktivnímu výkladu. Jednotlivci účastníci se řízení před polskými soudy tak byli zbaveni všech záruk, které tento článek poskytuje. Evropská komise rovněž uvedla, že Ústavní soud již nespĺňuje požadavky nezávislého a nestranného soudu, které byly dříve stanoveny zákonem, a to z důvodu nesrovnalostí při jmenování tří soudců v prosinci 2015 a při volbě prezidenta v prosinci 2016.

Úvahy o hodnocení

Od poloviny devadesátých let hodnotí Polsko ratingové agentury Standard & Poor's ("**S&P**"), Moody's ("**Moody's**") a Fitch ("**Fitch**"). Úvěrové hodnocení Polska bylo v průběhu let několikrát zvýšeno v souladu s hospodářským růstem země. Dne 29. dubna 2022 oznámila agentura Moody's rozhodnutí ponechat úvěrový rating Polska beze změny na úrovni A2/P1 pro dlouhodobé, resp. krátkodobé závazky. Výhled ratingu zůstal na stabilní úrovni. Agentura Fitch Ratings potvrdila 13. ledna 2023 rating Polska. Rating dlouhodobého selhání emitenta v cizí měně ("**LTFC**") na "A-" se stabilním výhledem. Dne 17. února 2023 agentura S&P oznámila rozhodnutí ponechat rating Polska beze změny na úrovni A-/A-2 pro dlouhodobé, resp. krátkodobé závazky v cizí měně a A/A-1 pro dlouhodobé, resp. krátkodobé závazky v domácí měně se stabilním výhledem.

Mezinárodní vztahy a regionální ujednání

Mezinárodní vztahy

Polsko je zakládajícím členem OSN, je členem většiny mezinárodních organizací a udržuje diplomatické styky s více než 190 zeměmi. V roce 1967 Polsko přistoupilo ke Všeobecné dohodě o clech a obchodu (**GATT**) a je členem Světové obchodní organizace (**WTO**), která je nástupcem GATT. V roce 1986 Polsko znovu vstoupilo do Mezinárodní banky pro obnovu a rozvoj ("**IBRD**"), známé jako Světová banka, a do Mezinárodního měnového fondu ("**IMF**"), neboť v roce 1950 své původní členství zrušilo. Od roku 1987 je Polsko rovněž členem Mezinárodní finanční korporace (International Finance Corporation, dále jen "**IFC**") a Mezinárodní rozvojové asociace (International Development Association, dále jen "**IDA**"). V roce 1990 se Polsko stalo členem Mnohostranné agentury pro investiční záruky ("**MIGA**"). Kromě toho bylo Polsko zakládajícím členem Evropské banky pro obnovu a rozvoj ("**EBRD**"). V roce 1996 bylo Polsko přijato za plnoprávného člena Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj ("**OECD**"). Členem Evropské investiční banky (dále jen "**EIB**") se stalo v roce 2004 po přistoupení k Evropské unii.

Evropské unie a v roce 1998 vstoupila do Rozvojové banky Rady Evropy (**CEB**). Polsko je rovněž zakládajícím členem Asijské banky pro investice do infrastruktury (**AIIB**).

12. března 1999 se Polsko stalo členem Organizace Severoatlantické smlouvy.

Regionální ujednání

Členství v Evropské unii a přijetí eura

Polsko a devět dalších kandidátských zemí podepsalo 16. dubna 2003 v Aténách Smlouvu o přistoupení k Evropské unii (dále jen "**Smlouva o přistoupení**"). Přístupová smlouva byla ratifikována všemi členy EU a kandidátskými zeměmi a vstoupila v platnost 1. května 2004.

Smlouva o přistoupení spolu se Smlouvou o EU a Smlouvou o fungování EU tvoří právní základ pro regulaci mimo jiné ekonomiky, obchodu, služeb, pohybu kapitálu a pracovních sil a podpory a ochrany investic.

EU provozuje celní unii mezi členskými státy a společnou obchodní politiku ve vztahu k zemím mimo EU, která zahrnuje společný celní sazebník, společný dovozní a vývozní režim, přijímání jednotných liberalizačních opatření v oblasti obchodu, jakož i nástroje na ochranu obchodu a obchodní dohody uzavřené EU se třetími zeměmi.

Vstup do EU umožnil Polsku účastnit se legislativního a rozhodovacího procesu EU. Je rovněž vázána právem EU (tj. smlouvami, nařízeními, směrnicemi a rozhodnutími EU, včetně soudních rozhodnutí EU). Pro účely voleb do Evropského parlamentu je Polsko rozděleno na volební obvody stejně jako Irsko, Itálie, Francie, Nizozemsko, Belgie a Německo.

Po volbách do Evropského parlamentu v roce 2019 mělo Polsko původně 51 poslanců Evropského parlamentu, ale 1. února 2020 se jejich počet zvýšil na 52 v důsledku přerozdělení křesel Spojeného království po jeho vystoupení z EU k 31. lednu 2020 (obecně známé jako "**brexit**"). Většina těchto poslanců patří do Skupiny evropských konzervativců a reformistů nebo do Skupiny Evropské lidové strany. Příští volby do Evropského parlamentu se budou konat v květnu 2024.

Polsko jako členský stát EU musí dodržovat Pakt stability a růstu, který představuje rámec založený na pravidlech pro koordinaci vnitrostátních fiskálních politik v hospodářské a měnové unii (**HMU**). Byl vytvořen za účelem zajištění zdravých veřejných financí, což je důležitý předpoklad pro řádné fungování HMU. Ačkoli nebyl stanoven žádný termín, přijetí eura je vyžadováno přístupovou smlouvou. Jeho přijetí vyžaduje splnění určitých ekonomických a právních kritérií a účast v mechanismu směnných kurzů ("**ERM II**"). Při zohlednění závazků vyplývajících ze Smlouvy je třeba mít na paměti, že úroveň reálné konvergence Polska s eurozónou - pokud jde o HDP na obyvatele - stále zaostává za vyspělými členskými státy. Navíc, i když míra synchronizace hospodářského cyklu byla v posledních letech relativně stabilní, struktura polské ekonomiky se od eurozóny liší. Za těchto okolností by přijetí eura představovalo hrozbu negativních šoků, které by mohly polskou ekonomiku ovlivnit. HMU prošla v posledních letech zásadní reformou, jejímž cílem bylo dotvořit její strukturu a posílit její dlouhodobou stabilitu. Vzhledem k vysoké míře nejistoty ohledně jejích výsledků a budoucích hospodářských podmínek proto Polská republika k datu tohoto prospektu není schopna uvést, kdy Polsko přijme euro.

Stejně jako všechny členské státy mimo eurozónu podléhá Polsko mnohostrannému dohledu Rady EU a je povinno každoročně připravovat konvergenční programy. Konvergenční program (nebo program stability v zemích eurozóny) zajišťuje sledování hospodářského vývoje v jednotlivých členských státech a v EU jako celku a také pravidelné zkoumání souladu hospodářských politik těchto zemí s doporučeními stanovenými EU.

Konvergenční programy se týkají fiskální politiky, hlavních předpokladů, z nichž vychází hospodářský výhled, a hodnocení opatření hospodářské politiky a jejich dopadu na rozpočet. Tyto informace jsou uvedeny za běžný a předchozí rok a zahrnují prognózy na další tři roky.

V dubnu 2022 Polsko zveřejnilo *aktualizovaný konvergenční program na rok 2022* s nejnovějšími makroekonomickými a fiskálními projekcemi do roku 2025. S cílem zmírnit hospodářské a sociální dopady pandemie koronaviru ("**COVID-19**") a učinit evropské ekonomiky odolnějšími a lépe připravenými na výzvy zelené a digitální transformace navrhla Evropská komise spolu s dlouhodobým rozpočtem EU na období 2021-2027 novou generaci EU, dočasný nástroj na oživení ve výši 750 miliard EUR, největší stimulační balíček, který kdy byl financován z rozpočtu EU. Za účelem financování tohoto balíčku si EU vypůjčila finanční prostředky na finančních trzích. Ústředním bodem nového nástroje je nástroj pro obnovu a odolnost ("**RRF**"), který nabízí 672,5 miliardy EUR ve formě grantů a půjček na reformy a investice prováděné zeměmi EU. Polsko bude jedním z hlavních příjemců podpory z RRF a může získat až 22,5 miliardy EUR (v běžných cenách) ve formě grantů a více než 12,1 miliardy EUR (v běžných cenách) ve formě půjček.

Za účelem boje proti negativním hospodářským a sociálním důsledkům pandemie COVID-19 byl vytvořen evropský nástroj pro dočasnou podporu na zmírnění rizik nezaměstnanosti v mimořádných situacích ("**SURE**"). Dostupnost nástroje SURE skončila 31. prosince 2022. Nástroj poskytl finanční pomoc EU ve výši 98,4 miliardy EUR ve formě půjček postiženým členským státům na řešení náhlého zvýšení veřejných výdajů na zachování zaměstnanosti a na některá opatření související se zdravím. Polsko je jedním ze tří největších příjemců SURE s půjčkou ve výši 11,236 miliardy EUR.

Dne 21. července 2020 EK schválila fond EU nové generace ("**NGEU**"), což je balíček hospodářské obnovy Evropské unie v hodnotě 750 miliard EUR na podporu členských států nepříznivě zasažených pandemií COVID-19, jehož klíčovým prvkem je RRF. V květnu 2021 předložilo Polsko svůj národní plán obnovy a odolnosti. Polský plán je strukturován do pěti pilířů hospodářské odolnosti, mezi něž patří podnikatelské prostředí, inovace a politika trhu práce, zelená energie, digitální transformace, udržitelná doprava a systém zdravotní péče. Plán zahrnuje opatření na zlepšení kvality ovzduší, energetické účinnosti v budovách, rozvoj obnovitelných zdrojů energie, doprava s nulovými emisemi a přístup k širokopásmovému internetu. Projekty v plánu pokrývají celou dobu trvání RRF až do roku 2026. Plán navrhuje projekty v šesti evropských stěžejních oblastech. Většina národních plánů již byla Evropskou komisí přijata. EK přijala polský plán 1. června 2022 a 17. června 2022 jej schválila Rada Ecofin. Pozitivní hodnocení otevřelo EU cestu k vyplacení 23,9 miliardy EUR v grantech a 11,5 miliardy EUR v půjčkách v rámci RRF, pokud bude potvrzeno, že Polsko dosáhlo určitých milníků stanovených Evropskou komisí, mimo jiné v oblasti reformy polského soudního systému, digitální transformace, dopravy, hospodářství, zdravotnictví a zelené energie. Nejnaléhavější milníky se týkají reformy polského soudního systému, včetně reformy k posílení nezávislosti a nestrannosti soudů a reformy k nápravě situace soudců, na které mají dopad rozhodnutí kárné komory Nejvyššího soudu v disciplinárních věcech a ve věcech soudcovské imunity (další podrobnosti o reformě polského soudního systému viz "*Vládní politiky a legislativní agenda - Reforma polského soudního systému*").

Příliv finančních prostředků z EU

Jednou z nejdůležitějších otázek v prvních letech členství Polska v EU byla efektivní realizace projektů spolufinancovaných EU. To je v souladu se zásadou evropské solidarity, která vyžaduje, aby bohatší členské státy pomáhaly méně rozvinutým zemím EU překonávat rozdíly v jejich hospodářském a sociálním rozvoji.

Členství Polska v EU přineslo v období od května 2004 do prosince 2022 významný příliv finančních prostředků EU ve výši přibližně 232,04 miliardy EUR (většinou ze strukturálních fondů na iniciativy související s politikou soudržnosti a platby v rámci společné zemědělské politiky). Naopak v tomto období Polsko uskutečnilo přibližně 77,43 miliardy EUR plateb "vlastních zdrojů" do EU. Čistý příliv zdrojů EU v tomto období činil přibližně 154,61 miliardy EUR. V následující tabulce jsou uvedeny informace týkající se přílivu prostředků EU do Polska za uvedená období.

	<u>2017</u>	<u>2018</u>	<u>2019</u>	<u>2020</u>	<u>2021</u>	<u>2022</u>
	(v milionech EUR)					
Příliv finančních prostředků z EU						
Politika soudržnosti	7,078	11,055	11,399	13,361	13,198	13,033.7
Common Agri. Politika	3,982	4,260	4,494	4,718	4,779	4,755.4
Other Funds	92	443	451	910	608	953.3
Total	<u>11,152</u>	<u>15,758</u>	<u>16,284</u>	<u>18,990</u>	<u>18,585</u>	<u>18,742.4</u>

Zdroj: Ministerstvo financí

V následující tabulce jsou uvedeny informace týkající se využití prostředků EU za období od května 2004 do prosince 2022.

	(v milionech EUR)
Současné přítoky.....	98 897,3
Příliv kapitálu.....	132,026.6
Celkem.....	<u>230,923.9</u>

Zdroj: Ministerstvo financí

V následující tabulce jsou uvedeny některé informace týkající se předpokládaného přílivu finančních prostředků EU v uvedených obdobích. Jedná se o prognózy založené na současném rozpočtu EU a neodrážejí právní závazky jménem EU k poskytnutí těchto prostředků.

Příliv finančních prostředků EU do Polska je uveden níže.

	<u>2023</u>	<u>2024</u>
	(v milionech EUR)	
Předpokládaný budoucí příliv prostředků z fondů EU		
Společná zemědělská politika	5,093.67	5,154.06
Politika soudržnosti	9,571.56	360.48
Others	408.28	755.20
Finanční výhled na období 2021-2027.	1,204.58	6,872.18

Zdroj: Ministerstvo financí

V následující tabulce jsou uvedeny některé informace týkající se příspěvku Polska do rozpočtu EU (tj. platby "vlastních zdrojů" do EU) za uvedená období.

	<u>2018</u>	<u>2019</u>	<u>2020</u>	<u>2021</u>	<u>2022</u>
	(v milionech EUR)				
Platby z vlastních zdrojů					
Platby související s hrubým domácím produktem					
Národní důchod.....	2,900.7	3,180.8	3,795.8	4,399	4,292.3
Payments related to VAT	547.7	742.6	851.3	885	914
Tradiční vlastní zdroje					

Platby.....	749.0	830.1	826.0	1,132	1,337.8
Slevy a opravy	284.10	296.2	360.3	288	327.5
Plastic				372	564.9
.....					
Total	<u>4,481.50</u>	<u>5,049.7</u>	<u>5,833.4</u>	<u>7,076</u>	<u>7,436.5</u>
.....					

Zdroj: Ministerstvo financí

Vztahy s mnohostrannými finančními institucemi

Polsko je členem různých mnohostranných finančních institucí, včetně MMF, Světové banky, EIB, EBRD a AIIB.

K 31. prosinci 2022 činily závazky Polska vůči mnohostranným finančním institucím 13,0 miliardy EUR, což představuje 21,1 % celkového zahraničního dluhu státní pokladny.

K 31. prosinci 2022 činila expozice Světové banky vůči Polsku po odečtení splátek jistiny 5,68 miliardy EUR. V současné době má Polsko jeden aktivní projekt financovaný z úvěrů Světové banky, který se týká řízení a ochrany před povodněmi.

Hlavní oblasti, v nichž skupina EIB (dále jen "**banka**" a "**EIF**") v Polsku působí, jsou doprava, energetika, vodohospodářství, kanalizace, pevný odpad, rozvoj měst, zdravotnictví, vysoké školství, telekomunikace a zemědělství. Kromě toho EIB poskytuje komerčně založené úvěry soukromým podnikům a obcím a také úvěry finančním zprostředkovatelům s cílem financovat úvěry malým a středním podnikům ("**MSP**").

Celkové investice skupiny EIB v Polsku dosáhly v roce 2022 výše 5,4 miliardy EUR. K 31. prosinci 2022 se EIB zavázala poskytnout polským dlužníkům 88,2 miliardy EUR a expozice EIB vůči polským dlužníkům po odečtení splátek jistiny činila k 31. prosinci 2022 20,4 miliardy EUR.

V novém víceletém finančním rámci na období 2021-2027 je Evropský fond pro strategické investice ("**EFSI**"), který byl společnou iniciativou skupiny EIB a Evropské komise, nahrazen programem InvestEU, jehož cílem je podpořit investice, inovace a tvorbu pracovních míst v Evropě. Polsko se podle hodnoty schválené podpory z EFSI umístilo mezi členskými státy EU na 6. místěth, přičemž v rámci okna pro infrastrukturu a inovace bylo schváleno 60 projektů (celková hodnota přibližně 63 miliard PLN) a v rámci okna pro malé a střední podniky bylo uzavřeno 13 dohod s finančními zprostředkovateli (celková hodnota portfolií přibližně 13,8 miliardy PLN). Očekává se, že InvestEU poskytne v letech 2021-2027 více než 372 miliard EUR dodatečných investičních prostředků. Celková hodnota podpory z fondu InvestEU pro všechny schválené projekty v Polsku zatím činí 9,1 miliardy EUR.

V roce 2020 se Polsko rovněž připojilo k Evropskému záručnímu fondu ("**EFG**"), který zřídily zúčastněné země EU a který provozuje skupina EIB. EFG byl zřízen skupinou EIB s příspěvkem Polska a dalších členských států EU s cílem chránit podniky postižené krizí COVID-19. S využitím záruk ve výši téměř 25 miliard EUR umožňuje EFG EIB a EIF poskytovat úvěry, záruky, cenné papíry kryté aktivy, vlastní kapitál a další finanční nástroje, které jsou k dispozici převážně malým a středním podnikům. EFG je součástí balíčku Evropské unie na oživení ekonomiky, jehož cílem je poskytnout celkem 540 miliard EUR na podporu nejvíce postižených částí ekonomiky EU.

Součástí balíčku byl také evropský nástroj pro dočasnou podporu na zmírnění rizik nezaměstnanosti v mimořádných situacích ("**SURE**"). Dostupnost nástroje SURE skončila 31. prosince 2022. S poslední a poslední výplatou (14. prosince 2022) poskytla EU 98,4 mld. back-to-back půjčky členským státům postiženým krizí COVID-19 na řešení náhlého zvýšení veřejných výdajů na zachování zaměstnanosti a na některá opatření v oblasti zdravotnictví. Půjčky v rámci SURE je podpořena dobrovolnými zárukami členských států ve výši 25 miliard EUR, které mají zvýšit finanční sílu SURE. Příspěvek Polska k celkové výši záruky odpovídá jeho relativnímu podílu na celkovém hrubém národním důchodu ("**HND**") Evropské unie na základě rozpočtu EU na rok 2020 a činí 930 milionů EUR. Polsku byla poskytnuta půjčka SURE v celkové výši 11,236 miliardy EUR.

Od počátku svého působení v Polsku investovala EBRD 12,4 miliardy eur do 493 projektů (k 31. prosinci 2022) v různých odvětvích polského hospodářství (podniky, finanční instituce, infrastruktura a energetika). Většina investic EBRD, přibližně 11,4 miliardy EUR, byla poskytnuta soukromému sektoru. Hodnota současného portfolia projektů EBRD v Polsku činí téměř 3,9 miliardy EUR.

Polsko je členem zvláštního systému MMF pro šíření údajů a při veřejném šíření hospodářských a finančních údajů dodržuje platné postupy a standardy. V současné době MMF provádí s Polskem standardní konzultace podle článku IV ve dvanáctiměsíčním cyklu.

Nedávný přezkum Polska podle článku IV byl ukončen v prosinci 2021. Další je naplánováno na březen 2023. Konzultace s Polskem ukončila Výkonná rada MMF, která zprávu schválila 18. února 2022. Konzultace potvrdila, že polská ekonomika přestála krizi COVID-19 dobře. Podle MMF energická politická podpora a silné fundamenty umožnily Polsku překonat ekonomické dopady pandemie COVID-19 a zahájit pozoruhodné oživení.

Úkolem hospodářské politiky je nyní pokračovat v ukončování mimořádné vládní politické podpory, zachovat makroekonomickou stabilitu v podmínkách vznikajících tlaků a zvládat rizika spojená s pandemií COVID-19 a dalšími faktory. Podle názoru MMF by se fiskální politika měla vyvarovat expanzivního postoje, když se produkce pohybuje nad potenciálem, a fiskální rezervy by měly být postupně obnovovány, aby byl vytvořen prostor pro nepříznivá překvapení a předvídatelné dlouhodobé výdajové potřeby. Politické úsilí o posílení kvalifikace pracovní síly a pokrok v dekarbonizaci ekonomiky, obojí podporované EU, je klíčem k tomu, aby si Polsko udrželo konkurenceschopnost a prodloužilo svou historii silného růstu.

Polsko je od roku 1988 členem a přispěvatelem Mezinárodního sdružení pro rozvoj (dále jen "**IDA**"), které poskytuje zvýhodněné dlouhodobé půjčky nejhudším zemím světa. K 31. prosinci 2022 činil příspěvek Polska do IDA 40,44 milionu SDR a 35,3 milionu EUR, z čehož 40,15 milionu SDR a 13,82 milionu EUR již bylo uhrazeno. Polsko se rovněž účastní iniciativy IDA MDRI ("**Multilateral Debt Relief Initiative**"). K 31. prosinci 2022 Polsko přislíbilo částku ve výši PLN 36,49 milionu PLN a zaplatil 13,95 milionu PLN.

Ačkoli Polsko není členem Severské investiční banky ("**NIB**"), má přístup k jejímu financování. K 31. prosinci 2022 činily úvěry poskytnuté NIB subjektům ve veřejném vlastnictví a subjektům soukromého sektoru v Polsku přibližně 290,45 milionu EUR.

V červnu 2016 se Polsko stalo zakládajícím členem Asijské banky pro investice do infrastruktury ("**AIIB**"). Polsko si v současné době od AIIB nepůjčuje.

Polsko je členem CEB od roku 1998. K 31. prosinci 2022 činila expozice CEB vůči státní pokladně 650 milionů EUR. Celková expozice CEB vůči polským subjektům činila 1,84 miliardy EUR. V roce 2022 schválila CEB půjčku ve výši 200 milionů EUR na projekt soukromého sektoru v Polsku a také půjčku ve výši 450 milionů EUR Státní pokladně za účelem poskytnutí pomoci občanům Ukrajiny v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na jejím území.

Polsko je zakládajícím členským státem Iniciativy tří moří, fóra pro regionální dialog a hospodářskou spolupráci dvanácti zemí střední a východní Evropy, které se nacházejí v oblasti obklopené třemi moři regionu: Jaderským, Baltským a Černým. První setkání podnikatelského fóra tří moří vyústilo v podpis dopisu o záměru založit investiční fond tří moří ("**3SIIF**"). Zpočátku jej tvořily dvě instituce z Polska a Rumunska (BGK, resp. EximBank), které do něj vložily více než 500 milionů eur, jež měly být v budoucnu navýšeny až na 4 až 5 miliard eur. Byl koncipován jako komerční finanční nástroj na podporu infrastrukturních projektů v oblasti dopravy, energetiky a digitalizace ve střední a východní Evropě.

Hlavní mezinárodní smlouvy

Vzhledem k tomu, že Polsko je členem EU, představuje smlouva o přistoupení spolu se Smlouvou o Evropské unii a Smlouvou o fungování Evropské unie právní základ, který *mimo jiné* upravuje hospodářské toky, obchod, služby, kapitál a lidské zdroje, podporu a ochranu investic.

EU má mezi svými členskými státy celní unii a společnou obchodní politiku ve vztahu k zemím mimo EU, která zahrnuje mimo jiné společný celní sazebník, společný dovozní a vývozní režim a přijímání jednotných liberalizačních opatření v oblasti obchodu, jakož i nástroje na ochranu obchodu a obchodní dohody uzavřené EU s jinými zeměmi.

V červnu 2017 podepsalo Polsko Mnohostrannou úmluvu o provádění opatření souvisejících s daňovými smlouvami za účelem zabránění erozi základu daně a přesouvání zisku ("**MLI**"). Polsko dokončilo vnitrostátní ratifikační postupy

a 23. ledna 2018 předložila ratifikační listinu jako čtvrtý signatář MLI. MLI nabízí vládám řešení, jak odstranit mezery ve stávajících mezinárodních daňových pravidlech, a to prostřednictvím transpozice výsledků projektu OECD/G20 BEPS do dvoustranných daňových smluv po celém světě. MLI globálně upravuje uplatňování tisíců dvoustranných daňových smluv uzavřených za účelem odstranění dvojího zdanění.

MZV dosud upravilo 50 polských daňových smluv. Počet smluv, na které se MLI vztahuje, však závisí na dokončení ratifikačního procesu smluvními partnery, a proto se může v budoucnu zvýšit.

Připravovaná reforma ovlivňující daň z příjmů právnických osob

V červenci 2021 a říjnu 2021 se Polsko jako člen inkluzivního rámce OECD připojilo k prohlášení o dvou pilířích řešení daňových výzev vyplývajících z digitalizace ekonomiky. V důsledku toho Polsko provede globální reformu zavedením nového práva na zdanění tržních jurisdikcí spotřeby ("**první pilíř**") a pravidel zajišťujících globální minimální úroveň zdanění ("**druhý pilíř**"). Dvoupilířové řešení se dotkne daně z příjmů právnických osob uvalené na velké, převážně nadnárodní skupiny společností.

EKONOMIKA

Polsko je s přibližně 37,8 milionu obyvatel nejlidnatějším členem EU ve střední a východní Evropě (a pátým v celé EU). Mezi silné stránky polské ekonomiky patří: soukromé zadlužení nefinančních podniků a domácností je relativně nízké, měnový režim je pružný, polský vývoz a ekonomika nejsou závislé na jediném odvětví a domácí trh je široký. Bankovní sektor je i nadále dobře kapitalizovaný, likvidní a ziskový a makroekonomická politika země je zaměřena na udržení dlouhodobě vysokého udržitelného růstu. Od vstupu do EU v roce 2004 Polsko významně využívá strukturální fondy EU, což vládě umožňuje soustavně investovat do rozvoje infrastruktury a sociální oblasti. Přizpůsobení se standardům EU podpořilo modernizaci země.

Polsko je dnes šestou největší ekonomikou v EU s dynamicky se rozvíjícím soukromým sektorem, který tvoří mezinárodně konkurenceschopné exportně orientované společnosti a vzdělaný a kvalifikovaný lidský kapitál. Největší část polské ekonomiky tvoří sektor služeb (65,4 % v roce 2021), následuje průmysl a stavebnictví (32 %) a zemědělství (2,6 %). Díky silným makroekonomickým základům a politickému rámci, velké a diverzifikované domácí poptávce a pružné fiskální politice se Polsko jako jediná země EU vyhnulo recesi během celosvětové hospodářské a finanční krize po roce 2007 a jeho ekonomika v letech 2008 až 2019 vzrostla o 54,1 %, přičemž průměrný roční růst HDP činil přibližně 3,7 procenta v tomto období. COVID-19 a související omezení vedly k prvnímu poklesu HDP od roku 1991, konkrétně k poklesu o 2,0 procenta v roce 2020. V roce 2021 se však polská ekonomika odrazila od poklesu v roce 2020 a vzrostl o 6,8 % a v roce 2022 se dále rozšířil o 4,9 %.

Měnověpolitický mandát Polska je zakotven v ústavě a zákoně o Polské národní bance (dále jen "**zákon o NBP**"). NBP odpovídá za provádění měnové politiky, jejímž základním cílem je udržovat cenovou stabilitu a zároveň podporovat hospodářskou politiku vlády, pokud to neomezuje plnění základního cíle NBP. Již více než 20 let provádí RPP (nezávislý rozhodovací orgán NBP) měnovou politiku se strategií cílování inflace. V roce 2004 přijala RPP inflační cíl ve výši 2,5 % se symetrickým tolerančním pásmem pro odchylky ± 1 procentní bod. Hlavní zásady strategie měnové politiky NBP, včetně výše inflačního cíle, jejího střednědobého charakteru a režimu plovoucího směnného kurzu, se od té doby nezměnily.

V letech 2004 až 2022 činil průměrný růst spotřebitelských cen vyjádřený indexem spotřebitelských cen (**CPI**) v Polsku 2,9 %, což je mírně nad inflačním cílem, ale pod horní hranici tolerančního pásma, zatímco průměrná úroveň jádrové inflace (CPI bez potravin a energií) činila 2,0 %.

Následující tabulka ilustruje některé makroekonomické statistiky za níže uvedená období:

	2018	2019	2020	2021*	2022*
	Běžné ceny, standardy kupní síly ("PPS" na obyvatele)				
HDP na obyvatele (PPS EU-27 2020)	21,469	22,824*	22,859*	25,008*	<i>není k dispozici</i>
	(% HDP)				
Private consumption	58.9	57.8	56.5	56.3*	<i>není k dispozici</i>
Veřejná spotřeba.....	17.7	18.0	19.1	18.8*	<i>není k dispozici</i>
Investice	18.7	18.9	18.3	17.0*	<i>není k dispozici</i>
Export	52.7	53.2	53.0	57.9*	<i>není k dispozici</i>
Import.....	50.7	49.5	47.3	54.5*	<i>není k dispozici</i>
<i>Přidaná hodnota:</i>					<i>není k dispozici</i>
Průmysl.....	21.8	21.8	21.8	21.9*	<i>není k dispozici</i>
Stavební práce.....	6.9	6.8	6.6	6.0*	<i>není k dispozici</i>
Obchod; opravy motorových vozidel.....	14.3	14.1	14.1	13.9*	<i>není k dispozici</i>
	(celkem=100)				
<i>Struktura zaměstnanosti (LFS⁽¹⁾, 15 let a více/ 15 - 89 let):</i>					
Zemědělství.....	9.6	9.2	9.6	8.4	<i>není k dispozici</i>
Industry and construction	31.8	32.1	31.7	30.9	<i>není k dispozici</i>
Služby.....	58.6	58.7	58.7	60.7	<i>není k dispozici</i>
	(%)				
Míra aktivity (VŠPS ⁽²⁾ , 15 - 89 let)	56.0	56.0	55.8	57.8	<i>není k dispozici</i>
Míra zaměstnanosti (VŠPS ⁽³⁾ , 20 - 64 let)	71.4	72.3	72.7	75.4	<i>není k dispozici</i>
Míra nezaměstnanosti (VŠPS ⁽³⁾ , 15 - 74 let)	3.9	3.3	3.2	3.4	<i>není k dispozici</i>
Produktivita práce na osobu (EU=100 ⁽⁴⁾)		79.5	82.0	82.8	<i>není k dispozici</i>
CPI	1.6	2.3	3.4	5.1	14.4
Jádrová inflace		2.0	3.9	4.1	9.1
	14				
	(v milionech EUR)				
Oficiální rezervy.....	102,268	114,511	125,622	146,576	156,45
	(% HDP)				
International investment position	(54.4)	(49.1)	(42.3)	(39.3)	<i>není k dispozici</i>
CAB	(1.9)	(0.2)	2.4	(1.4)	(3.1)

<i>Úvěry nefinančnímu sektoru: .....</i>					<i>není k dispozici</i>
Non-financial enterprises	15.9	15.1	14.2	13.1	<i>není k dispozici</i>
Households	33.3	32.6	33.2	30.8	<i>není k dispozici</i>

Zdroj: Eurostat, NBP, Statistický úřad

Polska (*) Předběžné údaje

Poznámka: Polsko vypočítává míru nezaměstnanosti a další údaje o pracovní síle podle metodiky výběrového šetření pracovních sil (**VŠPS**). V roce 2021 byly v rámci LFS provedeny metodické změny, které změnily definice zaměstnaných, nezaměstnaných a ekonomicky neaktivních osob s cílem zvýšit kvalitu údajů a srovnatelnost mezi členskými státy Evropské unie. Jak je uvedeno v poznámkách pod čarou níže, Polsko přepočítalo některé své údaje o trhu práce před rokem 2021 v souladu s novou metodikou LFS.

a proto jsou takto přepočtené údaje srovnatelné s údaji za rok 2021. Údaje o pracovní síle před rokem 2021, které nebyly přepočítány, nejsou srovnatelné s údaji za rok 2021, protože tyto údaje nezahrnují nedefinované ekonomické činnosti.

- (1) LFS - Výběrové šetření pracovních sil; údaje za rok 2021: ve věku 15 - 89 let s přihlédnutím k metodice použité od roku 2021; údaje za roky 2018 - 2020 se týkají obyvatelstva ve věku 15 let a staršího a nejsou zcela srovnatelné s údaji z roku 2021, údaje nezahrnují nedefinované ekonomické činnosti.
- (2) LFS - Výběrové šetření pracovních sil; údaje za roky 2018 - 2021: ve věku 15 - 89 let s přihlédnutím k metodice používané od roku 2021.
- (3) LFS - Výběrové šetření pracovních sil; údaje za roky 2018-2021 s přihlédnutím k metodice používané od roku 2021.
- (4) EU od února 2020 (bez Spojeného království)

Ekonomická výkonnost

V roce 2022 zasáhl polskou ekonomiku silný nabídkový a poptávkový šok (způsobený vypuknutím války na Ukrajině a jejími důsledky). Ten ovlivnil globální ekonomiku, což ještě více ztížilo zotavení polské ekonomiky a ekonomik dalších zemí z pandemie. Navzdory těmto protivětrům se polské ekonomice v roce 2022 dařilo. Podle předběžných údajů se reálný HDP v roce 2022 zvýšil o 4,9 %, a to po výrazném oživení v roce 2021. Domácí poptávka se v roce 2022 zvýšila o 5,5 % oproti roku 2021, kdy došlo k nárůstu o 8,4 % oproti roku 2020. Spotřeba domácností těžila ze silného trhu práce, snížení daní a spotřebních výdajů uprchlíků, ale současně byla negativně ovlivněna pesimistickým spotřebitelským sentimentem (souvisejícím s obecnou nejistotou a válkou na Ukrajině), vysokou inflací a vyššími nominálními sazbami NBP. V loňském roce se zvýšila o 3,0 % po růstu o 6,3 % v roce 2021. Investice se mírně zlepšily a v roce 2022 vzrostly o 4,6 % oproti 2,1 % v roce 2021. K růstu HDP opět pozitivně přispěly zásoby, zatímco čistý vývoz zůstal proticyklický, což negativně ovlivnilo celkový růst HDP. Hrubá přidaná hodnota k HDP byla o 4,6 % vyšší než v roce 2021, přičemž poměrně vysoké tempo růstu bylo zaznamenáno v průmyslovém sektoru.

V roce 2022 činil index spotřebitelských cen v průměru 14,4 %. Míra inflace se zvýšila z 9,7 % v prvním čtvrtletí roku 2022 na 17,3 % ve čtvrtém čtvrtletí roku 2022. V posledních dvou měsících roku 2022 se míra inflace snížila a v prosinci 2022 činila 16,6 %, a to především v důsledku pomalejšího růstu cen energií.

Ceny potravin v roce 2022 vzrostly v průměru o 15,4 %, ceny energií o 29,9 % a jádrová inflace se pro rok 2022 odhaduje na 9,1 %. Zrychlení inflace v roce 2022 pramenilo do značné míry z růstu cen komodit (především energií, ale i zemědělských) na mezinárodních trzích způsobeného pandemií a válkou na Ukrajině. Kromě toho se hospodářské oživení po pandemii a relativně silná poptávka po uvolnění pandemických omezení postupně promítly do vyšších cen mnoha finálních výrobků a služeb. Inflace byla do určité míry omezena díky protiinflačním opatřením zavedeným vládou. Protiinflační štíty. V reakci na rostoucí inflaci byl zaveden soubor opatření, jejichž cílem bylo zmírnit negativní dopad rostoucích cen pro domácnosti (tzv. protiinflační štíty 1.0 a 2.0). Jejich základem byly dva nástroje: snížení daní včetně daně z přidané hodnoty ("**DPH**"), spotřebních a některých dalších daní z energií, pohonných hmot a potravinářských výrobků a přímá jednorázová dotace ze státního rozpočtu pro domácnosti s nižšími příjmy. Platnost některých opatření zavedených v rámci protiinflačních štítů skončila 31. prosince 2022, ale nulová sazba DPH na základní potraviny byla prodloužena do poloviny roku 2023.

Situace na trhu práce se v roce 2022 zlepšila: zvýšila se zaměstnanost, klesla nezaměstnanost a zrychlilo se tempo růstu mezd. V prvních třech čtvrtletích roku 2022 byla zaměstnanost o 0,7 % vyšší než před rokem. Podle Eurostatu zůstala harmonizovaná míra nezaměstnanosti (sezónně očištěná, Eurostat) v prvních třech čtvrtletích roku 2022 téměř stabilní. V prosinci 2022 činila 2,9 %, což bylo jen mírně více než historické minimum 2,8 % pozorované od ledna do května 2022. Stále se jednalo o jednu z nejnižších sazeb v EU. Míra účasti na trhu práce se zvýšila. Nominální růst průměrné mzdy v národním hospodářství zrychlil z 8,7 % v roce 2021 na 11,7 % v roce 2022, ale v důsledku vysoké inflace byl v reálném vyjádření nižší než v roce 2021 (o 2,4 %).

EU - hlavní obchodní partner Polska - vstoupila do roku 2022 na pevných základech, protože ekonomika se znovu otevřela a nedostatky v zásobování se začaly zmírňovat. Expanze pokračovala i ve

třetím čtvrtletí, i když mnohem slabším tempem, zatímco v posledním čtvrtletí roku 2022 došlo v EU ke stabilizaci hospodářské aktivity (mezičtvrtletně, po sezónním očištění). Domácí výdaje a produkci tlumily zvýšené

nejistota ohledně hospodářských důsledků války na Ukrajině spolu s obavami z možného přerušení dodávek energie a vysokých cenových tlaků. Podle prvního odhadu Eurostatu se reálný HDP v EU v roce 2022 zvýšil o 3,6 %.

Podle předběžných údajů se schodek běžného účtu platební bilance Polska v roce 2022 zvýšil na 3,1 % HDP z 1,4 % HDP v roce 2021. Zbožová bilance se zhoršila mimo jiné v důsledku negativního obchodního šoku (zvýšení cen dovážených energetických komodit). Hlavním zdrojem vnější nerovnováhy byl stále deficit prvotních důchodů, který však byl plně kompenzován přebytkem služeb, jenž zahrnuje výdaje na uprchlíky z Ukrajiny, kteří plánují zůstat v Polsku nejdéle jeden rok. Schodek běžného účtu byl plně kryt dlouhodobým kapitálem (tj. přílivem přímých investic nerezidentů a přílivem strukturálních fondů EU klasifikovaných na kapitálových účtech).

V říjnu 2021 zahájila MPC v reakci na rostoucí inflaci cyklus zpřísnování měnové politiky. Úrokové sazby NBP byly zvýšeny v jedenácti krocích, což vedlo k tomu, že referenční sazba v září 2022 dosáhla 6,75 % (od října 2021 do září 2022 došlo k celkovému zvýšení o 6,65 procentního bodu). V následujících měsících MPC nepřijala žádné další kroky týkající se úrokových sazeb s tím, že očekávané zpomalení světové ekonomiky spolu se zpřísnováním měnové politiky v Polsku i v zahraničí sníží inflaci směrem k inflačnímu cíli NBP ve střednědobém horizontu.

V následující tabulce jsou uvedeny některé makroekonomické statistiky za pět let končících rokem 2022:

	2018	2019	2020	2021	2022*
	(reálný růst, %)				
HDP	5.9	4.4	(2.0)	6.8	4.9
.....					
Total consumption	4.4	4.1	(1.5)	5.9	2.1
.....					
Private consumption	4.6	3.4	(3.4)	6.3	<i>není k dispozici</i>
.....					
Investice	<u>12.6</u>	<u>6.2</u>	<u>(2.3)</u>	<u>2.1</u>	<u>4.6</u>
.....					
	(Příspěvek k růstu HDP, procentní body)				
Domestic demand	6.1	3.2	(2.6)	7.8	5.3
.....					
Net export	<u>(0.2)</u>	<u>1.2</u>	<u>0.6</u>	<u>(1.0)</u>	<i>není k dispozici</i>
.....					
	(%)				
Růst zaměstnanosti (LFS ⁽¹⁾ , ve věku 15 - 89 let)	0.6	0.0	(0.3)	2.6	<i>není k dispozici</i>
.....					
Míra nezaměstnanosti (LFS ⁽¹⁾ , ve věku 15 - 74 let)	3.9	3.3	3.2	3.4	<i>není k dispozici</i>
.....					
CPI	1.6	2.3	3.4	5.1	14.4
.....					
Referenční sazba NBP (konec období)	<u>1.50</u>	<u>1.50</u>	<u>0.10</u>	<u>1.75</u>	<u>6.75</u>
.....					
	(% HDP)				
CAB	(1.9)	(0.2)	2.5	(1.4)	(3.1)
.....					

Zdroj: Statistický úřad Polska, NBP, Eurostat

(*) Předběžné údaje.

(1) LFS - Výběrové šetření pracovních sil; údaje přepočteny s ohledem na metodické změny zavedené od roku 2021.

Následující tabulka znázorňuje složení HDP (jako procento celkového HDP) podle odvětví v uvedených obdobích:

	<u>2 0 1 7</u>	<u>2 0 1 8</u>	<u>2 0 1 9</u> (%)	<u>2 0 2 0</u>	<u>2021*</u>
Odvětví					
Agriculture, forestry and fishing	3.0	2.4	2.4	2.6	2.2
Průmysl.....	22.3	21.8	21.8	21.8	21.9
Construction	6.5	6.9	6.8	6.6	6.0
Obchod; opravy motorových vozidel	14.6	14.3	14.1	14.1	13.9
Doprava.....	6.2	6.5	6.3	5.9	5.7
Accommodation and catering	1.3	1.2	1.3	1.0	1.1
Information and communication	3.6	3.7	3.7	4.0	4.3
Financial and insurance activities	3.8	3.8	3.8	3.7	3.6
Real estate activities	4.3	4.2	5.0	5.1	5.2
Odborné, vědecké a technické činnosti a administrativní a podpůrné činnosti.....	7.7	8.0	8.0	8.0	7.9
Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení; vzdělávání; zdravotní a sociální péče	12.8	13.1	13.1	13.6	13.6
Umělecká, zábavní a rekreační činnost; ostatní služby; činnost domácích a exteritoriálních organizací a subjektů.....	<u>1.7</u>	<u>1.7</u>	<u>1.6</u>	<u>1.7</u>	<u>1.6</u>
Gross value added	<u>87.8</u>	<u>87.6</u>	<u>87.9</u>	<u>88.1</u>	<u>87.0</u>
Daně z produktů snižené o dotace na produkty	<u>12.2</u>	<u>12.4</u>	<u>12.1</u>	<u>11.9</u>	<u>13.0</u>
Hrubý domácí produkt	<u>100.0</u>	<u>100.0</u>	<u>100.0</u>	<u>100.0</u>	<u>100.0</u>

(*) Předběžné údaje.

Zdroj: Statistický úřad
Polska

Rizika pro polské hospodářství

Hlavní rizikové faktory pro růst HDP v Polsku souvisejí s ruskou agresí na Ukrajině (viz "*Nedávný vývoj - Polsko a ruská agrese na Ukrajině*") a se situací ve vnějším prostředí, zejména s hospodářskou výkonností ostatních zemí Evropské unie. Vzhledem k velké závislosti EU na dovozu energetických komodit včetně dovozu z Ruska je budoucí situace v této ekonomice vystavena značné nejistotě v závislosti na dopadu pozastavení dovozu ruské ropy, černého uhlí a zemního plynu. Silné obchodní a finanční vazby Polska na EU, včetně účasti v německých dodavatelských řetězcích, činí Polsko citlivým na otřesy pocházející od hlavních obchodních partnerů. Další oslabení tempa růstu eurozóny může mít nepříznivý dopad na polský vývoz a investice a v konečném důsledku negativně ovlivnit hospodářský růst v Polsku. V krátkodobém horizontu přicházejí rizika zhoršení vnějšího prostředí především ze zvýšeného geopolitického napětí a protekcionistické politiky. Další eskalace ruské vojenské agrese může mít negativní dopad na možnost dovozu komodit z Ruska a Ukrajiny, včetně vzácných kovů používaných mimo jiné v

automobilovém průmyslu. V takovém případě lze očekávat větší narušení dodavatelského řetězce, včetně dalšího růstu inflace a zhoršení ekonomických podmínek ve světové ekonomice, včetně Polska. K tomu se přidávají nejistoty ohledně makroekonomických politik prováděných v hlavních mimoevropských zemích. faktory. Mezi ně patří možnost výraznějšího zpřísnění měnové politiky ze strany ECB a amerického Federálního rezervního systému v reakci na rostoucí inflaci. Kromě toho se oživení v Číně může zastavit v souvislosti s šířící se infekcí COVID-19 a prohlubující se krizí na trhu nemovitostí. To by mohlo vyvolat výrazné vedlejší dopady na zbytek světa včetně Polska, což by způsobilo nižší poptávku a potenciálně obnovení problémů v dodavatelském řetězci. Kromě toho existují určitá rizika spojená se zpožděním při získávání finančních prostředků z nástroje EU pro obnovu a odolnost. Bez těchto prostředků by reálný hospodářský růst Polska byl v příštích letech nižší v průměru o 0,5-1,0 procentního bodu. Některé projekty se však již realizují a jsou předfinancovány z domácích zdrojů (tj. z Polského rozvojového fondu). Kromě toho má probíhající spor politickou povahu a jak EU, tak polské orgány podnikají kroky k vypracování kompromisu.

Trh práce

Celková situace na trhu práce zůstala pozitivní. Podle Eurostatu činila míra nezaměstnanosti (sezónně neočištěné údaje) v prosinci 2022 2,9 %, což je jedna z nejnižších měr v EU. Pro celý rok 2022 činila předpokládaná míra nezaměstnanosti (sezónně neočištěné údaje) 2,7 %. Poptávka po pracovní síle a míra participace se snížily, nominální mzdy však nadále rostly podobným tempem jako v roce 2018. Významnou roli na trhu práce hrají pracovníci ze zemí mimo EU, zejména z Ukrajiny.

V prvním čtvrtletí roku 2022 činil počet zaměstnaných osob v Polsku 16,7 mil. 31,6 % pracovní síly bylo zaměstnáno v průmyslovém sektoru a 60,2 % ve službách. Značná část pracovní síly je stále zaměstnána v zemědělství (8,2 %).

Míra registrované nezaměstnanosti k 31. prosinci 2021 činila 5,8 %, což je méně než 6,8 % k 31. prosinci 2020. Poslední dostupné údaje o míře registrované nezaměstnanosti se vztahují k prosinci 2022, kdy míra činila 5,2 % (pokles o 0,6 procentního bodu oproti prosinci 2021).

K 31. prosinci 2022 tvořili mladí lidé (ve věku 18 až 24 let) 12,3 % registrovaných nezaměstnaných, přibližně 26,5 % všech registrovaných nezaměstnaných tvořily osoby s nejvýše základním vzděláním a 40,5 % registrovaných nezaměstnaných bylo bez práce déle než jeden rok.

Následující tabulka ukazuje míru zaměstnanosti podle pohlaví v Polsku v uvedených obdobích:

	Míra zaměstnanosti osob ve věku 15 - 89 let		
	Celkem	Muži	Ženy
	m		
		(%)	
2018			
Q1	53.3	61.1	46.1
Q2	54.1	61.8	47.1
Q3	54.4	62.2	47.1
Q4	53.7	61.8	46.1
2019			
Q1	53.4	61.6	46.0
Q2	54.3	62.3	47.0
Q3	54.7	63.0	47.0
Q4	54.1	62.7	46.1
2020			
Q1	53.9	62.2	46.3
Q2	53.4	61.8	45.7
Q3	54.3	62.6	46.6
Q4	54.3	62.5	46.7
2021			
Q1	55.0	63.1	47.5
Q2	55.6	63.4	48.4

Q3	56.4	64.3	49.1
.....			
Q4	56.3	64.2	49.0
.....			
2022			
Q1	56.2	64.0	48.9
.....			
Q2	56.4	64.1	49.3
.....			
Q3	56.1	63.7	49.2
.....			

Zdroj: Údaje za roky 2018-2020 byly přepočteny tak, aby zohledňovaly metodiku platnou od roku 2021.

Následující tabulka ukazuje zaměstnanost podle věku v Polsku ve čtvrtém čtvrtletí roku 2021 a v prvním čtvrtletí roku 2022:

	Míra zaměstnanosti osob ve věku 15 - 89 let					
	Celkem		Muži		Ženy	
	Q4, 2021	Q1, 2022	Q4, 2021	Q1, 2022	Q4, 2021	Q1, 2022
Total	56.3	56.2	64.2	64.0	49,0	48.9
15 - 17 let.	2.5	1.9	3.1	2.8	(-)	(-)
18 - 19 let.	7.0	7,1	8.8	9.1	5.2	4.9
20 - 24 let.	51.2	51.4	58.7	59.0	43.2	43.4
25 – 29 years	81.4	80.0	88.7	86.4	74.0	73.4
30 - 34 let.	85.4	85.4	91.9	92.2	78.7	78.4
35 – 39 years	87.0	86.6	91.8	92.0	82.0	81.1
40 - 44 let.	88.1	88.1	92.4	92.5	83.6	83.7
45 – 49 years	86.9	88.1	90.8	91.3	82.9	85.0
50 - 54 let.	81.4	81.3	82.6	82.8	80.2	80.0
55 – 59 years	73.0	72.6	78.2	77.5	68.1	68.1
60 - 64 let.	41.0	41.2	61.0	60.9	23.5	23.9
65 – 89 years	6.5	6.3	9.7	9.7	4.2	4.0
60 – 89 years	15.7	15.5	24.8	24.6	9.0	8.8
Ve věku:						
15 - 64 let.	71.0	71.0	77.4	77,2	64.7	64.8
20 - 64 let.	76.2	76.2	83.1	83,0	69.3	69.5
55 - 64 let.	55.8	55.8	69.1	68,7	43.8	44.0
Před zahájením práce.	2.5	1.9	3.1	2,8	(-)	(-)
Working ⁽¹⁾	77.4	77.4	80.9	80,8	73.5	73.6

	Míra zaměstnanosti osob ve věku 15 - 89 let					
	Celkem		Muži		Ženy	
	Q4, 2021	Q1, 2022	Q4, 2021	Q1, 2022	Q4, 2021	Q1, 2022
Mobilní telefon	77.1	76.8	82.6	82.4	71.3	71.0
Nemobilní	78.0	78.3	78.4	78.5	77.4	78.1
Post – working ⁽²⁾	9.2	9.1	9.7	9.7	9.0	8.8

Zdroj: Statistické šetření pracovních sil v Polsku

(1) Ženy ve věku 18 - 59 let, muži ve věku 18 - 64 let.

(2) Ženy ve věku 60 let a více, muži ve věku 65 let a více.

(-) Údaje nejsou k dispozici, údaje jsou utajované (statistická důvěrnost) nebo poskytnutí údajů není možné či praktické.

V následující tabulce je uvedena míra registrované nezaměstnanosti¹ v Polsku za uvedená období:

	<u>2017</u>	<u>2018</u>	<u>2019</u>	<u>2020</u>	<u>2021</u>	<u>2022</u>
			(%)			
Registered unemployment rate		6.6	5.8	5.2	6.8	5.85.2

Zdroj: Statistický úřad Polska

Nejpočetnější skupinou cizinců pracujících v Polsku jsou občané Ukrajiny.

V roce 2018 bylo vydáno 238 334 pracovních povolení pro ukrajinské občany (72 % všech vydaných pracovních povolení). To znamená 24procentní nárůst oproti předchozímu roku. V roce 2018 okresní úřady práce evidovaly 1 446 304 prohlášení zaměstnavatele o svěřeni práce cizinci pro ukrajinské občany (91 procent všech evidovaných prohlášení v daném roce) a 133 029 povolení k sezónní práci (téměř 99 procent všech povolení k sezónní práci v daném roce).

Pokud jde o výše zmíněné krátkodobé zaměstnávání, údaje za rok 2018 nejsou srovnatelné s předchozími roky, protože na začátku roku 2018 byly zavedeny nové předpisy v této oblasti, včetně zavedení nového nástroje - povolení k sezónní práci.

V roce 2019 činil počet vydaných pracovních povolení pro občany Ukrajiny 330 495, což znamenalo nárůst o 39 procent ve srovnání s předchozím rokem. Zároveň v roce 2019 činil počet registrovaných prohlášení zaměstnavatelů o svěřeni práce cizinci pro občany Ukrajiny 1 475 923, což znamenalo nárůst o 2 procenta oproti předchozímu roku.

V roce 2019 bylo vydáno 129 683 povolení k sezónní práci pro občany Ukrajiny. Ačkoli statistiky ukazovaly neustálý nárůst počtu cizinců pracujících v Polsku, míra účasti cizinců na polském trhu práce byla ve srovnání s ostatními zeměmi EU stále poměrně nízká, ačkoli v některých regionech ovlivňovala místní ekonomiku. Polsko se také stalo lídrem mezi zeměmi EU ve vydávání prvních povolení k pobytu za účelem zaměstnání. Zaměstnávání cizinců v Polsku doplňuje zdroje domácí pracovní síly. Pracovní migrace vyplňuje nedostatek zejména u dělnických profesí, i když je patrný i nárůst poptávky po vysoce kvalifikovaných zaměstnancích.

V roce 2020 bylo vydáno 295 272 pracovních povolení ukrajinským občanům, což je o 10,7 % méně než v předchozím roce, ale stále to představuje 72,6 % všech pracovních povolení vydaných cizincům. Zároveň v roce 2020 činil počet registrovaných prohlášení zaměstnavatelů o svěřeni práce cizinci pro ukrajinské občany 1 329 491, což znamenalo pokles o 9,9 procenta oproti předchozímu roku.

V roce 2020 byl počet vydaných povolení k sezónní práci pro občany Ukrajiny 135 482, což znamenalo nárůst o 4,5 % oproti předchozímu roku.

V roce 2021 bylo ukrajinským občanům vydáno 325 213 pracovních povolení, což znamenalo nárůst o 1,5 %, 10,1 procenta oproti předchozímu roku a 64,5 procenta všech pracovních povolení vydaných cizincům.

Zároveň v roce 2021 činil počet registrovaných prohlášení zaměstnavatelů o svěřeni práce cizinci pro Ukrajince 1 635 104, což znamená nárůst o 23 % oproti předchozímu roku.

V roce 2021 činil počet vydaných povolení k sezónní práci pro občany Ukrajiny 111 061, což znamenalo 18% pokles oproti předchozímu roku.

V roce 2021 bylo v Polsku obecně vydáno více pracovních povolení pro cizince než v předchozím roce. Podobná situace byla i v letech 2015-2019, kdy v Polsku docházelo k trvalému nárůstu počtu vydaných povolení.

¹ Míra nezaměstnanosti je uvedena s ohledem na osoby zaměstnané v soukromých zemědělských podnicích v zemědělství (jako součást ekonomicky aktivního civilního obyvatelstva) odhadovaná: pro roky 2017, 2018, 2019 - na základě výsledků Zemědělského sčítání 2010 a od roku 2020 - na základě výsledků Zemědělského sčítání 2020. Údaje nejsou plně srovnatelné.

bylo zjištěno. Výjimkou byl rok 2020, kdy došlo k meziročnímu poklesu počtu vydaných pracovních povolení, k čemuž mohla přispět pandemie COVID-19. V roce 2021 bylo v Polsku vydáno 504,2 tis. pracovních povolení pro cizince. To bylo o 97,7 tis. více než v roce 2020 a o 438,4 tis. více než v roce 2015. Stále byla nejčastěji vydávána občanům Ukrajiny.

Dne 29. ledna 2022 vstoupil v platnost zákon ze dne 17. prosince 2021 o změnách zákona o cizincích a některých dalších zákonů, který představoval soubor změn určených k zefektivnění řízení o udělení povolení k přechodnému pobytu cizinců na území Polské republiky, zejména povolení k přechodnému pobytu a povolení k zaměstnání. Podle nových ustanovení byla mimo jiné prodloužena možnost pracovat v Polsku bez pracovního povolení na základě prohlášení zaměstnavatele o svěřeni práce cizinci až na 24 měsíců a zjednodušeno řízení o vydání povolení k sezónní práci.

Po ruské invazi na Ukrajinu se dramaticky zvýšil příliv Ukrajinců do Polska, zejména žen a dětí. Ruská invaze na Ukrajině však také způsobila odliv některých ukrajinských pracovníků, kteří byli dříve zaměstnání v Polsku, zejména mužů, kteří se vrátili, aby bránili svou vlast. Efekt odlivu je patrný především ve zpracovatelském průmyslu, stavebnictví, logistice a lodní dopravě, které dohromady představovaly 66 % všech pracovních povolení vydaných v roce 2021 pro cizince. Na druhou stranu se očekává, že příliv Ukrajinců zaplní personální potřeby v odvětvích, kde dominují ženy.

V souladu se zákonem ze dne 12. března 2022 o pomoci občanům Ukrajiny v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území této země může být občan Ukrajiny, který legálně přicestoval na území Polska od 24. února 2022 z území Ukrajiny a deklaruje úmysl zůstat v Polsku, legálně zaměstnán v Polsku bez pracovního povolení, a to na základě oznámení okresnímu úřadu práce.

PLATEBNÍ BILANCE A ZAHRANIČNÍ OBCHOD

Platební bilance

Od 30. září 2014 připravuje Polsko údaje o platební bilanci a investiční pozici vůči zahraničí podle nových pokynů uvedených v šestém vydání Příručky k platební bilanci a investiční pozici vůči zahraničí ("BPM6"). Historické údaje počínaje rokem 2004 byly přepracovány podle BPM6.

V roce 2019 bylo saldo běžného účtu platební bilance Polska záporné a činilo 1 247 mil. eur. V roce 2020 bylo saldo běžného účtu kladné a činilo 12 811 milionů EUR. V roce 2021 bylo saldo běžného účtu záporné a činilo 8 261 milionů EUR. V prvních třech čtvrtletích roku 2022 bylo rovněž záporné a činilo 17 595 milionů EUR. Měřeno statistikou platební bilance bylo v roce 2019 saldo obchodu se zbožím záporné a činilo 4 356 milionů EUR. V roce 2020 bylo saldo obchodu s EUR, byl kladný a činil 6,975 mil. V roce 2021 činil schodek obchodu se zbožím 7 620 milionů EUR. V prvních třech čtvrtletích roku 2022 bylo saldo obchodu se zbožím rovněž záporné a činilo 18 823 mil. eur. Hlavním faktorem kladné obchodní bilance byl přebytek obchodu se službami.

V letech 2019 a 2020 se saldo u zboží zlepšilo v důsledku rychlejšího růstu vývozu než dovozu. V roce 2021 se čistý vývoz zboží snížil v důsledku rychlejšího růstu dovozu než vývozu. Podobná situace nastala i v prvních třech čtvrtletích roku 2022, kdy se saldo bilance se zbožím ve srovnání se stejným obdobím roku 2021 snížilo v důsledku rychlejšího růstu dovozu než vývozu. Během roku 2019 se hodnota vývozu zvýšila o 7,4 % a hodnota dovozu o 3,8 % v porovnání s rokem 2018. V roce 2020 se hodnota vývozu zvýšila o 0,1 %, zatímco hodnota dovozu se snížila o 4,9 %. V roce 2021 se hodnota vývozu a dovozu zvýšila o 19,5 procenta, resp. 27,0 % ve srovnání s rokem 2020. V prvních třech čtvrtletích roku 2022 se hodnota vývozu zvýšila o 22,1 % a hodnota dovozu o 30,6 % ve srovnání se stejným obdobím roku 2021.

Přímé investice se v platební bilanci vykazují podle principu aktiv a pasiv. V roce 2019 bylo saldo transakcí na straně pasiv přímých investic kladné a činilo 15 662 mil. Kladného salda bylo dosaženo i v letech 2020 a 2021, a to ve výši 16 650 mil. eur, resp. 31 351 mil. eur. V prvních třech čtvrtletích roku 2022 byl příliv kapitálu EUR v platební bilanci. V průběhu roku 2021 byl přebytek v bilanci přímých investic výsledkem kladného salda transakcí s akciemi a podíly v investičních fondech ve výši 20 816 mil. eur. EUR a kladné bylo i saldo dluhových nástrojů ve výši 10 535 mil. Saldo přímých investic na straně pasiv bylo v prvních třech čtvrtletích roku 2022 ovlivněno kladným čistým přílivem kapitálu z operací s akciemi a podíly v investičních fondech ve výši 17 215 mil. eur a čistým přílivem kapitálu proti dluhovým nástrojům ve výši 9 971 milionů. Následující tabulka uvádí statistiky platební bilance Polska a související statistiky za uvedená období:

	2018	2019	2020	2021	Devět měsíců do konce 30. září 2022*
			(v milionech EUR)		
Current Account	(9,635)	(1,247)	12,811	(8,261)	(17,595)
Balance on Goods	(11,251)	(4,356)	6,975	(7,620)	(18,823)
Zboží: vývoz s dodáním	205,172	220,304	220,546	263,587	234,446
Zboží: dovoz s dodáním	216,423	224,660	213,571	271,207	253,269
Balance on Services	21,444	24,071	22,974	26,786	26,925
Služby: Úvěr	57,951	62,946	58,291	68,695	64,958
Služby: Debetní	36,507	38,875	35,317	41,909	38,033
Zůstatek na základním příjmu	(21,016)	(22,230)	(19,979)	(27,049)	(23,933)

	2018	2019	2020	2021	Devět měsíců do konce 30. září 2022*
			(v milionech EUR)		
Primární příjem:	12,391	12,749	11,059	12,429	8,547
Primární příjem: Debit	33,407	34,979	31,038	39,478	32,480
Balance on Secondary Income	1,188	1,268	2,841	(378)	(1,764)
Sekundární příjem: Credit	8,395	9,026	11,260	9,585	7,652
Vedlejší příjem: Debit	7,207	7,758	8,419	9,963	9,416
Capital Account	7,930	8,219	7,318	4,011	1,372
Kapitálový účet: Kredit.....	9,292	9,256	10,411	10,022	5,187
Kapitálový účet:	1,362	1,037	3,093	6,011	3,815
Financial Account	(389)	5,312	17,912	(3,770)	(18,009)
Direct investment assets	1,986	4,804	4,132	7,960	3,501
Závazky z přímých investic	16,150	15,662	16,650	31,351	27,186
Portfolio investment assets	488	(273)	(3,447)	4,166	(754)
Equity securities	(1,098)	(691)	(6,083)	4,040	1,222
Debt securities	1,586	418	2,636	126	468
Závazky z portfoliových investic	(3,252)	(11,084)	(10,009)	(5,416)	2,514
Equity securities	783	294	(3,141)	580	(760)
Debt securities	(4,035)	(11,378)	(6,868)	(5,996)	3,274
Ostatní investiční majetek	5,104	1,319	12,982	10,605	20,564
Měnové orgány.....	0	(3)	3	39	(2)
Central and local government	865	901	2,121	(1,277)	(2,108)
MFI (kromě centrální banky)	2,862	(673)	(447)	7,282	14,755
Other sectors	1,377	1,094	11,305	4,561	7,919
Ostatní investiční závazky	193	3,922	4,105	13,475	18,316
Měnové orgány.....	1,865	1,544	501	2,368	4,281
Central and local government	(894)	(766)	2,963	6,233	2,281
MFI (kromě centrální banky)	(3,095)	(3,207)	441	(1,114)	4,162
Other sectors	2,317	6,351	200	5,988	7,592
Financial derivatives	(1,104)	(1,248)	(924)	(2,998)	947
Official Reserve Assets	6,228	9,210	15,915	15,907	5,749
Čisté chyby a opomenutí	<u>1,316</u>	<u>(1,660)</u>	<u>(2,217)</u>	<u>480</u>	<u>(1,786)</u>

Zdroj: NBP

(*) Předběžné údaje.

Přímé zahraniční investice ("PZI")

Přímé zahraniční investice zahrnují transakce s akciemi v subjektech přímého investování (včetně nákupu těchto akcií), reinvestice zisků a saldo transakcí s dluhovými nástroji.

Příliv přímých zahraničních investic do Polska vychází z údajů, které vykazují společnosti a banky. Roční údaje o přímých zahraničních investicích jsou stanoveny podle referenční definice přímých zahraničních investic OECD, 4. vydání. Následující tabulka uvádí příliv PZI do Polska za uvedená období:

Složky přílivu přímých zahraničních investic

Rok	Equity	Reinvestice zisků	Dluh nástroje	Celkem (netto)
	(v milionech EUR)			
2015	5,229	6,966	1,563	13,758
2016	1,776	8,549	3,855	14,181
2017	(938)	9,172	(92)	8,142
2018	4,197	8,250	1,108	13,555
2019	2,575	10,188	(695)	12,069
2020	3,910	10,511	(1,089)	13,332
2021	4,283	16,544	4,185	25,011

Zdroj: NBP

V roce 2021 činil čistý příliv přímých zahraničních investic do Polska 25 011 milionů EUR. EUR, které pocházely zejména ze Španělska a Německa. příliv ze zemí EU činil 21 184 mil. Čistý příliv ze zemí mimo EU činil 3 827 milionů EUR, přičemž nejvýznamnější byl příliv z Korejské republiky. Příliv přímých zahraničních investic v roce 2021 připadal na: (i) reinvesticím zisků ve výši 16 544 milionů EUR, ii) čistému přílivu vlastního kapitálu ve výši 4 283 milionů EUR a iii) čistému odlivu kapitálu proti dluhovým nástrojům (ostatnímu kapitálu) ve výši 4 185 milionů EUR.

V roce 2021 byl nejvýznamnější příliv investic do zpracovatelského průmyslu, který činil 9 056 mil. Významný byl také příliv z profesních, vědeckých a technických činností (5 049 mil. EUR) a z velkoobchodu a maloobchodu (4 049 mil. EUR). Následující tabulka uvádí příliv přímých zahraničních investic do Polska ve vybraných odvětvích v roce 2021:

Složky přílivu přímých zahraničních investic, 2021

Hospodářská činnost	Vlastní kapitál	Reinvestovaný zisk	Další kapitál	Celkem (netto)
	(v milionech EUR)			
Výroba.....	1,059.1	7,254.5	742.9	9,056.5
Odborné, vědecké a technické činnosti	3,675.1	592.5	781.5	5,049.0
Velkoobchod a maloobchod; opravy motorových vozidel a motocyklů	(89.2)	3346	792.7	4,049.4
Real Estate Activities	421.2	640.1	1,423.9	2,485.2
Construction	32.2	611.4	868.1	1,511.6
Dodávky elektřiny, plynu, páry a klimatizace	281.9	203.1	349.1	834.1
Finanční a pojišťovací činnosti	(1,159.2)	872.5	825.8	539.1
Transportation and Storage	82.2	454.5	(65.9)	470.8
Information and Communication	(554.7)	1,486.2	(759.6)	171.9

Total	4,282.6	16,543.7	4,184.8	25,011.1
. . . . .				

Zdroj: NBP

Na přílivu přímých zahraničních investic v roce 2021 se podílely: (EUR; ii) čistý příliv vlastního kapitálu ve výši 4 283 mil. EUR a iii) čistý příliv kapitálu proti dluhovým nástrojům (ostatní kapitál) ve výši 4 185 mil.

Závazky z portfoliových investic

V prvních devíti měsících roku 2022 bylo saldo zahraničních portfoliových investic kladné a činilo 2,5 mld. eur. Saldo nerezidentských investic do dluhových cenných papírů bylo rovněž kladné a činilo 3,3 mld. eur. Nejdůležitějším faktorem byl příliv investic na domácím trhu státních dluhopisů (4,5 mld. EUR), který dosáhl vrcholu ve druhém čtvrtletí roku 2022 (3,3 mld. EUR). Na druhé straně čisté odkupy státních dluhopisů vydaných na zahraničních trzích (celkové odkupy minus nové emise) činily 2,2 mld. eur. Čistý odliv nerezidentských investic do majetkových cenných papírů činil 0,8 mld. eur. Kč, přičemž zahraniční investoři prodávali majetkové cenné papíry emitované bankovním sektorem.

K 30. září 2022 činila hodnota závazků z portfoliových investic Polska 97,1 mld. EUR a zahraniční portfoliové investice držené v polských dluhových cenných papírech činily 68,3 mld. eur a v majetkových cenných papírech 28,8 mld. eur. Hlavními držiteli polských dluhových cenných papírů emitovaných na domácím trhu byli držitelé z Japonska, Lucemburska, Spojených států, Nizozemska, Irska, Německa a Spojeného království.

Zahraníční obchod

V roce 2015 tvořil vývoz 47,5 procenta HDP, v roce 2016 50,3 procenta, v roce 2017 52,1 procenta, v roce 2017 52,7 procenta. procent v roce 2018, 53,2 procenta v roce 2019, 53,0 procenta v roce 2020 a 57,9 procenta v roce 2021. Dovoz představoval 45,4 % HDP v roce 2015, 47,3 % v roce 2016, 49,2 % v roce 2017, 50,7 % v roce 2018, 49,5 % v roce 2018. v roce 2019, 47,3 % v roce 2020 a 54,5 % v roce 2021.

Zaměření obchodu

V lednu až listopadu 2022 tvořil obchod se zeměmi EU 75,6 procenta vývozu a 51,3 % dovozu. Největším obchodním partnerem Polska je Německo, na které připadá 27,8 % vývozu a 20,3 % dovozu. Obchod s ostatními zeměmi EU představoval 47,9 % vývozu a 31,0 % dovozu ve stejném období.

Nejvýznamnějšími vývozními položkami v lednu až listopadu 2022 byly stroje a dopravní prostředky (automobily, vozidla, lodě, čluny, díly a příslušenství pro motorová vozidla), průmyslové zboží a různé průmyslové výrobky (ostatní spotřební zboží). Nejvýznamnější dovážené položky jsou podobné těm, které dominují ve vývozu, přičemž relativně významnější roli než ve vývozu hrají chemikálie a související výrobky.

Následující tabulka uvádí v procentech geografické rozložení polského vývozu a dovozu v uvedených letech:

	2017		2018		2019		2020		2021		leden - listopad 2022*	
	Export	Import	Export	Import	Export	Import	Export	Import	Export	Import	Export	Import
Rozvinuté země:												
Německo	27.5	23.1	28.2	22.6	27.7	21.9	29.0	21.9	28.8	20.9	27.8	20.3
Spojené království	6.4	2.4	6.2	2.4	6.0	2.3	5.7	2.1	5.0	1.6	4.9	1.8
Ostatní země EU	46.1	34.9	46.2	33.8	46.3	31.6	45.1	33.5	46.3	33.2	48.0	31.0
Ostatní vyspělé země	6.6	7.3	6.5	7.1	6.8	10.0	6.5	7.6	6.3	7.0	6.6	8.9
Vyspělé země celkem	86.6	67.7	87.1	65.9	86.8	65.8	86.3	65.1	86.4	62.7	87.3	62.0
Střední a východní Evropa:												
CEFTA ⁽¹⁾	0.7	0.3	0.7	0.4	0.7	0.4	0.5	0.5	0.6	0.4	0.7	0.5
Rusko	3.0	6.4	3.0	7.1	3.1	6.1	3.0	4.4	2.8	5.9	1.4	4.5
Ostatní země střední a východní Evropy ⁽²⁾ ..	1.2	2.1	1.4	2.2	1.3	2.5	1.2	2.3	1.6	2.7	1.5	1.5
2.1 Střední a východní Evropa celkem	5.8	7.9	5.8	8.9	6.0	7.8	6.0	6.1	5.7	7.9	4.8	6.5
Rozvojové země	7.6	24.4	7.1	25.2	7.2	26.4	7.7	28.8	7.9	29.4	7.9	31.5
Celkem	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Zdroj: (*) Předběžné údaje.

- (1) V roce 2006 se Středoevropská dohoda o volném obchodu ("CEFTA") skládala z Bulharska, Rumunska, Chorvatska a Severní Makedonie. Od 1. května 2007 do července 2013 tvořily CEFTA Albánie, Bosna a Hercegovina, Chorvatsko, Severní Makedonie, Moldavsko, Černá Hora, Srbsko a Kosovo. Od 1. července 2013 již CEFTA nezahrnuje Chorvatsko v důsledku jeho vstupu do EU.
- (2) "Ostatní střední a východní Evropa" zahrnuje evropské země bývalého Svazu sovětských socialistických republik.

Obchodní politika

Od vstupu Polska do Evropské unie 1. května 2004 Polsko uplatňuje celní sazebník EU.

Společný celní sazebník stanoví pravidla pro sazební zařazení a celní sazby pro každý kód kombinované nomenklatury popisující zboží. Všechny hospodářské subjekty v Polsku jsou povinny dodržovat společný celní sazebník, pokud jejich činnost spočívá v dovozu zboží, bez ohledu na to, zda se jedná o tuzemské nebo zahraniční hospodářské subjekty.

Společný celní sazebník je závazný v celém rozsahu a je přímo použitelný ve všech členských státech včetně Polska.

Od 1. ledna 2023 platí prováděcí nařízení Komise (EU) 2022/1998 ze dne 20. září, 2022, kterým se mění příloha I nařízení Rady (EHS) č. 2658/87 o celní a statistické nomenklatuře a o společném celním sazebníku (Úř. věst. L 282/1 ze dne 31. října 2021), upravuje společný celní sazebník.

Oficiální rezervy

K 31. prosinci 2022 činily oficiální rezervy Polska 166,7 miliardy USD, v roce 2021 to bylo 166,0 miliardy USD, v roce 2020 154,2 miliardy USD a v roce 2019 128,4 miliardy USD. Vláda považuje tyto rezervy za přiměřené na základě krátkodobého zahraničního dluhu Polska a měsíčního krytí dovozu, které tyto rezervy zajišťují.

Následující tabulka uvádí některé informace o oficiálních rezervách Polska ke konci uvedených období v ekvivalentu amerických dolarů.

	Oficiální rezervní aktiva ⁽¹⁾ bez měnového zlata	Oficiální rezervní aktiva měnového zlata	Aktiva oficiálních rezerv celkem	Měsíční krytí dovozu ⁽²⁾ v celkových aktivech oficiálních rezerv
	(v milionech USD)			
2017	108,986.8	4,292.1	113,278.9	5.9
. . . . .				
2018	111,664.1	5,300.5	116,964.6	5.3
. . . . .				
2019	117,209.1	11,195.9	128,405.0	5.9
. . . . .				
2020	140,343.3	13,902.9	154,246.2	7.2
. . . . .				
2021	152,541.3	13,508.3	166,049.6	6.0
. . . . .				
2022	153,370.8	13,324.1	166,694.9	5,1*
. . . . .				

(1) Včetně rezervní pozice Polska v MMF.

(2) Na základě průměrného dovozu zboží.

(3) * K 30. září 2022

Politika směnných kurzů

NBP již více než 20 let uplatňuje strategii cílování inflace v režimu plovoucího směnného kurzu. Režim plovoucího směnného kurzu nevyklučuje intervence v zahraniční měně.

devizového trhu, kdykoli to odůvodňují tržní podmínky nebo to přispívá k zajištění makroekonomické nebo finanční stability země.

Následující tabulka uvádí oficiální směnný kurz NBP mezi zlotým a americkým dolarem za uvedená období:

	<u>2018</u>	<u>2019</u>	<u>2020</u>	<u>2021</u>	<u>2022</u>
Konec období.....	3.7597	3.7977	3.7584	4.0600	4.4018
Průměr.....	3.6134	3.8395	3.8993	3.8629	4.4607

Zdroj: NBP

Následující tabulka uvádí oficiální směnný kurz NBP mezi zlotým a eurem za uvedená období:

	<u>2018</u>	<u>2019</u>	<u>2020</u>	<u>2021</u>	<u>2022</u>
Konec období.....	4.3000	4.2585	4.6148	4.5994	4.6899
Průměr.....	4.2623	4.2980	4.4448	4.5674	4.6869

Zdroj: NBP

MĚNOVÝ A FINANČNÍ SYSTÉM

Struktura a vývoj polského bankovního systému

K 30. listopadu 2022 působilo v Polsku 30 komerčních bank (13 s většinovým polským vlastnictvím a 17 s většinovým zahraničním vlastnictvím), 496 družstevních bank a 34 poboček zahraničních úvěrových institucí. Bankovnímu sektoru dominovaly komerční banky, které dohromady držely 93 % celkových aktiv sektoru a 43 % z tohoto počtu patřilo dceřiným společnostem a pobočkám úvěrových institucí pod zahraniční kontrolou. Družstevní banky, které jsou početné, ale malé, vytvořily v roce 2016 institucionální ochranné systémy a od té doby postupují směrem k integraci a zlepšování svého konkurenčního postavení ve vztahu ke komerčním bankám. Koncentrace trhu sice rostla, ale stále byla mírná - tržní podíl pěti největších bank na aktivech sektoru činil přibližně 58 %. Tři tuzemské banky poskytovaly služby v zahraničí buď prostřednictvím dceřině společnosti, nebo pobočky, rozsah této činnosti byl však poměrně omezený a neovlivňoval celkové finanční výsledky sektoru.

Zisky polského bankovního sektoru, i když nižší než před rokem 2020, se v roce 2022 zvýšily. Jedním z hlavních důvodů zlepšení ziskovosti bylo zvýšení úrokových sazeb a s tím související zvýšení čisté úrokové marže bank (2,79 % v listopadu 2022 oproti 1,85 % před rokem). Dalším faktorem byly nízké náklady na úvěrové riziko (čisté opravné položky k nesplaceným úvěrům k 30. září 2022 činily 0,5 %). Na druhou stranu banky nadále vytvářely rezervy na právní riziko související s dědictví úvěrů na bydlení denominovaných v cizích měnách. Kromě toho došlo k významnému jednorázovému zatížení výnosů bankovního sektoru, včetně nákladů na prázdniny na splácení úvěrů (zavedené zákonem) (přibližně 13 mld. PLN) a plateb od Fondu na podporu dlužníků - které hradí všechny banky poskytující hypotéky (2 mld. PLN). Skupina největších komerčních bank založila a přispěla do polského systému ochrany komerčních bank (přibližně 3,4 mld. PLN).

Oživení úvěrů domácnostem po pandemii, které bylo patrné ve druhé polovině roku 2021 a na začátku roku 2022, se ve druhé polovině roku 2022 postupně zpomalilo. Od května 2022 se meziroční tempo růstu úvěrů domácnostem snížilo v důsledku menší poptávky a přísnější úvěrové politiky bank, zejména u úvěrů na bydlení. Klesající počet úvěrů domácnostem byl vyvážen rychle rostoucím zadlužením nefinančních podniků. V prosinci 2022 činilo meziroční tempo růstu úvěrů podnikům 9 %, spotřebitelských úvěrů záporných 2,9 % a úvěrů na bydlení záporných 4,2 % (z toho úvěry na bydlení ve zlotých se meziročně snížily o 1,5 % a úvěry na bydlení v cizí měně o 13,6 %). Poměr úvěrů nefinančnímu sektoru k HDP se v prosinci 2022 snížil na přibližně 40 %.

Navzdory zhoršující se ekonomické situaci a nárůstu nákladů na obsluhu úvěrů se podíl nesplacených úvěrů (fáze 3) mírně snížil (na 5,5 % v listopadu 2022) a míra krytí úvěrů se sníženou hodnotou zůstala na úrovni 60,5 %. Poměr úvěrů ve fázi 2 (podíl úvěrů s významným nárůstem úvěrového rizika) však zůstal od vypuknutí pandemie zvýšený (přibližně 11 procent). Portfolio úvěrů na bydlení, ať už v domácí nebo zahraniční měně, dosahuje lepších výsledků než ostatní úvěrová portfolia. V budoucnu by vyšší úrokové sazby mohly představovat pro klienty a následně i pro banky problém, protože většina hypoték je založena na smlouvách s flexibilní úrokovou sazbou. Významná část dlužníků by však měla mít dostatečné příjmové rezervy v důsledku zvýšení průměrné úrovně mezd od poskytnutí příslušných úvěrů. To platí zejména pro úvěry poskytnuté před rokem 2020. Od srpna 2022 mohou navíc dlužníci hypotečních úvěrů pozastavit splácení svých úvěrů až na 8 měsíců v letech 2022 až 2023 v důsledku zákonem zavedených "hypotečních prázdnin". V roce 2022 dosáhla účast dlužníků v těchto hypotečních prázdninách přibližně 65 %, neboť zákon umožňuje využít hypoteční prázdniny bez ohledu na to, zda je finanční situací dlužníka. I po skončení hypotečních prázdnin budou moci dlužníci požádat o podporu z Fondu pro podporu dlužníků, což by mělo pomoci zabránit nepříznivému efektu "cliff".

Hlavním rizikem pro finanční stabilitu zůstává právní postih v souvislosti s úvěry na bydlení v cizích měnách; banky však v poslední době dosáhly značného pokroku při jeho zmírňování. Podíl úvěrů na bydlení v cizích měnách na celkovém objemu úvěrů na bydlení se postupně snižuje (až na úroveň 20 %, resp. 3 % aktiv), neboť od roku 2011 jsou nové úvěry na bydlení poskytovány téměř výhradně ve zlotých. Ekonomické riziko úvěrů na bydlení poskytnutých ve zlotých bylo dosud mírné, především díky vysokým počátečním příjmovým rezervám a výraznému růstu nominálních mezd po celou dobu poskytování úvěrů. Nicméně riziko

soudních sporů spojených s portfolii úvěrů na bydlení v cizích měnách roste a v současné době je významný v důsledku rostoucího počtu dlužníků, kteří u soudu napadají devizové doložky svých smluv. V důsledku toho banky soustavně zvyšují rezervy na toto riziko, které zatěžují jejich čisté zisky. Od roku 2021 banky nabízejí mimosoudní vyrovnání, aby zmírnily náklady na soudní rozhodnutí. V září 2022 představovaly rezervy na toto riziko v průměru přibližně 38 % hodnoty úvěrů v CHF a pokrývají hodnotu smluv, o které se vedou soudní spory. Banky drží dodatečný kapitál v rámci I. pilíře, aby splnily požadavky vyšší rizikové váhy (150 %) přidělené hypotečním úvěrům v cizích měnách, a také v rámci II. pilíře na krytí dalších rizik.

Struktura financování bank v roce 2022 zůstala stabilní a podíl vkladů místního nefinančního sektoru činil 59 % celkové bilanční sumy. Poměr úvěrů ke vkladům dále klesal a v listopadu 2022 činil přibližně 73 %. Tržní financování bylo v polském bankovním sektoru stále nevýznamným zdrojem financování (2,2 % celkových pasiv bez započtení emisí státní banky na krytí potřeb specializovaných fondů).

Bankovní sektor měl výrazné kapitálové přebytky nad rámec regulatorních a dohledových požadavků, pokud jde o rizikově vážený kapitálový poměr (přibližně 40 miliard PLN nebo 3,7 % celkové výše rizikové expozice TREA). V první polovině roku 2022 byly vlastní zdroje a kapitálové poměry bankovního sektoru dočasně ovlivněny poklesem bilanční hodnoty dluhopisů oceňovaných prostřednictvím ostatního úplného výsledku ("OCI"). Ve většině případů však vlastní zdroje bank stále výrazně převyšovaly požadavky. V září 2022 činil průměrný celkový kapitálový poměr ("TCR") 17,2 % (19,5 % v září 2021) a kapitálový poměr Tier I 15,2 %. Poměr TREA k celkovým aktivům v Polsku činil 49 procent a průměrná výše pákové efektu (aktiva nad Tier I) byla 13,5, což svědčí o přísné schopnosti krýt rizika. Systémovou odolnost bankovního sektoru prokázaly zátěžové testy provedené na podzim roku 2022. Výsledky zátěžových testů potvrdily, že i v případě nejhoršího scénáře by naprostá většina zkoumaných bank měla dostatek kapitálu pro splnění požadavků pilíře I a II. Na druhou stranu plně zatížený požadavek MREL (platný od roku 2024) by v případě, že by nebyl kryt způsobilými dluhovými závazky, vyžadoval použití čistě kapitálových nástrojů, což by vedlo ke snížení přebytečného kapitálu bank.

Polská národní banka

NBP je polská centrální banka. Je oprávněna k tomu na základě ústavy, zákona o Narodowy Bank Polski ze dne 29. srpna 1997 (dále jen "**zákon o NBP**") a zákona o bankách ze dne 29. srpna 1997 (dále jen "**zákon o bankách**"). Tyto zákony jsou v souladu s normami EU. Právo Evropské unie, Ústava Polské republiky a zákon o NBP potvrzují nezávislost NBP, která je zásadní pro důvěryhodnost NBP, centrální banky. Podle ústavy má NBP výlučné právo emitovat peníze a formulovat a provádět měnovou politiku. V souladu se zákonem o NBP poskytuje státu bankovní služby. Přestože NBP může vystupovat jako finanční agent vlády, nelze ji považovat za odpovědnou za závazky státní pokladny. NBP je rovněž odpovědná za vytváření nezbytných podmínek pro rozvoj bankovního systému. Na základě novely zákona o NBP z roku 2015 byl NBP svěřen úkol stabilizovat finanční systém a také snižovat nebo eliminovat systémové riziko finančního sektoru.

NBP má tři řídicí orgány: guvernéra, Výbor pro cenné papíry a Správní radu. Guvernéra NBP jmenuje Sejm na návrh prezidenta Polské republiky na šestileté funkční období s přísně omezenou možností odvolání. Adam Glapiński byl oficiálně jmenován guvernérem NBP na druhé po sobě jdoucí funkční období Sejmem 12. května 2022 a funkce se ujal 22. června 2022. Jeho současné funkční období tedy vyprší v polovině roku 2028. Guvernérem NBP je předsedou dalších dvou řídicích orgánů NBP a také Výboru pro finanční stabilitu v oblasti makrobezpečnostního dohledu. Podle zákona o NBP jsou pravomoci guvernéra NBP odděleny od pravomocí RPP a správní rady NBP.

Rozhodnutí o měnové politice přijímá MPC. Podle Ústavy a zákona o NBP formuluje MPC roční směry měnové politiky a předkládá je Sejmu spolu s návrhem rozpočtu předloženým Radou ministrů. Na základě těchto směrnic MPC přijímá měnověpolitická rozhodnutí, zejména o úrokových sazbách, sazbách povinných minimálních rezerv a sazbách úročení držby rezerv. Ústava navíc vyžaduje, aby do pěti měsíců po skončení každého fiskálního roku MPC předložila Sejmu zprávu o plnění cílů měnové politiky. MPC také vydává

tříletou Zprávu o inflaci, která představuje hodnocení makroekonomických podmínek ovlivňujících vývoj inflace ze strany MPC.

MPC se skládá z guvernéra NBP jako předsedy a devíti členů mimo NBP, kteří jsou jmenováni stejným počtem polským prezidentem, Sejmem a Senátem na období šesti let. Funkční období jednoho ze současných členů začalo v roce 2019, osm dalších členů začalo své funkční období v roce 2022.

Funkční období jednoho ze současných členů začalo koncem roku 2016 (skončí tedy koncem tohoto roku), další člen zahájil své funkční období koncem roku 2019 a dalších pět členů bylo jmenováno počátkem roku 2022. V současné době zůstávají dvě místa neobsazená.

Zásady pro stanovení kurzu zlatého určuje Rada ministrů po dohodě s MPC. Úkoly spojené s devizovou politikou plní správní rada NBP. NBP zveřejňuje aktuální střední kurzy cizích měn a kurzy ostatních druhů deviz, např. nákupní a prodejní ceny cizích měn, a plní svou funkci ústředního devizového orgánu tím, že drží a spravuje oficiální devizové rezervy a provádí bankovní operace a přijímá další opatření k zajištění bezpečnosti devizových operací a likvidity mezinárodního platebního styku.

Mezi hlavní úkoly správní rady NBP patří provádění usnesení RPP, dohled nad operacemi na volném trhu, plnění úkolů týkajících se kurzové politiky a analýza stability polského finančního systému. Správní rada se skládá z guvernéra NBP a šesti až osmi členů, z nichž dva jsou viceprezidenti. V souladu s mandátem Správní rady týkajícím se finanční stability, který je stanoven v zákoně o NBP, vypracovává NBP pololetně Zprávu o finanční stabilitě, která analyzuje odolnost domácího finančního systému, zejména bankovního sektoru, vůči potenciálním nebo materializovaným finančním a makroekonomickým šokům. Zprávy zohledňují širokou škálu finančních a makroekonomických ukazatelů, které jsou z velké části založeny na údajích získaných přímo od finančních institucí a podpořeny vlastním kvantitativním a kvalitativním výzkumem NBP.

Výbor pro finanční stabilitu - makrobezpečnostní orgán

Podle zákona o makrobezpečnostním dohledu nad finančním systémem a krizovém řízení, který vstoupil v platnost 1. listopadu 2015, je v Polsku makrobezpečnostním orgánem Výbor pro finanční stabilitu ("**FSC**"). FSC je kolegiální orgán, v němž jsou zastoupeny čtyři hlavní instituce finanční bezpečnostní sítě: Národní banka Polska ("**NBP**"), Ministerstvo financí, Polský úřad pro finanční dohled a Bankovní garanční fond. Předsedou výboru v oblasti makrobezpečnostního dohledu je prezident NBP. Sekretariát FSC zajišťuje NBP.

Hlavním úkolem FSC je identifikovat, hodnotit a monitorovat systémové riziko plynoucí z finančního systému nebo jeho prostředí a přijímat opatření k omezení tohoto rizika prostřednictvím makrobezpečnostních nástrojů. Za tímto účelem může výbor využívat nástroje "soft law", tj. vydávat doporučení nebo předkládat prohlášení.

Doporučení jsou vydávána v případě, že FSC chce poukázat na nutnost přijmout opatření zaměřená na zmírnění zjištěného systémového rizika. Adresáty doporučení mohou být pouze instituce, které tvoří FSC, tj. instituce, které mají možnost přijímat dohledová a regulační opatření za účelem stabilizace domácího finančního systému. Doporučení nejsou právně závazná, nicméně jsou podpořena mechanismem "comply or explain".

Prohlášení se předkládají, pokud je zjištěna vysoká úroveň systémového rizika a FSC považuje za nutné informovat vládu o zdroji tohoto rizika a možných důsledcích pro finanční systém. Okruh adresátů prohlášení je široký a zahrnuje jak instituce, které tvoří FSC, tak subjekty finančního systému. Předložení prohlášení může sloužit pouze jako komunikační nástroj, ale mělo by také podnítit příslušné orgány nebo ekonomické subjekty k přijetí nápravných opatření k omezení nárůstu systémového rizika. Výbor se schází každé čtvrtletí.

FSC jako polský makrobezpečnostní orgán spolupracuje s Evropskou radou pro systémová rizika ("**ESRB**"), dalšími orgány Evropské unie, makrobezpečnostními orgány členských států nebo třetích zemí, jakož i s mezinárodními institucemi.

Měnová politika

Hlavním cílem měnové politiky NBP je udržovat cenovou stabilitu a zároveň podporovat hospodářskou politiku vlády, pokud to neomezuje plnění základního cíle NBP. Ve snaze udržet cenovou stabilitu NBP uplatňuje strategii cílování inflace v režimu plovoucího směnného kurzu. Současně provádí měnovou politiku způsobem, který podporuje udržitelný hospodářský růst a finanční stabilitu.

MPC každoročně zveřejňuje pokyny pro měnovou politiku, které obsahují nástin měnové politiky pro nadcházející rok.

Podle hlavních směrů měnové politiky je od roku 2004 střednědobý inflační cíl stanoven na 2,5 % se symetrickým pásmem pro odchylky ± 1 procentní bod. Cíl je definován ve střednědobém horizontu a ve formě meziročního růstu indexu spotřebitelských cen. Od zavedení střednědobého cíle ve výši 2,5 % ± 1 procentní bod do konce roku 2022 činila průměrná inflace měřená indexem spotřebitelských cen v Polsku 2,9 %. Podle hlavních směrů měnové politiky jsou klíčovým nástrojem měnové politiky úrokové sazby NBP.

Na zasedáních mezi říjnem 2022 a únorem 2023 MPC rozhodla ponechat úrokové sazby NBP beze změny. Další rozhodnutí MPC budou záviset na získaných informacích o výhledu inflace a ekonomické aktivity. NBP přijme všechna nezbytná opatření k zajištění makroekonomické a finanční stability, včetně především snížení rizika, že inflace zůstane zvýšená.

NBP v současné době očekává, že vnější ekonomické podmínky spolu se zpřísněním měnové politiky ze strany hlavních centrálních bank omezí globální inflaci a růst cen komodit. Oslabení globálních ekonomických podmínek bude brzdit i růst HDP v Polsku. Za těchto okolností NBP očekává, že dosavadní výrazné zpřísnění měnové politiky podpoří pokles inflace v Polsku směrem k inflačnímu cíli NBP. Současně vzhledem k síle a přetrvávání současných šoků, které zůstat mimo vliv domácí měnové politiky, zůstane inflace v krátkodobém horizontu vysoká a její návrat k inflačnímu cíli NBP bude postupný.

Provádění měnové politiky

Úrokové sazby NBP jsou klíčovým nástrojem měnové politiky s ohledem na dosažení předem stanoveného inflačního cíle v Polsku. Stanovením výše těchto sazeb ovlivňuje RPP úroveň krátkodobých tržních úrokových sazeb.

Referenční sazba NBP určuje výnos dosažitelný při hlavních operacích na volném trhu prováděných NBP a zároveň ovlivňuje úroveň krátkodobých tržních úrokových sazeb.

Lombardní sazba NBP určuje úrokovou sazbu lombardního úvěru nabízeného NBP, který umožňuje získat finanční prostředky od centrální banky přes noc. Depozitní sazba NBP zase určuje úrokovou sazbu z vkladů, což umožňuje ukládat prostředky u NBP na jednodenní bázi.

Měnová politika je prováděna v podmínkách přebytku likvidity bankovního sektoru, což ovlivňuje způsob používání nástrojů měnové politiky (většina z nich se používá k absorpci přebytečné likvidity z bankovního sektoru).

Operativním cílem měnové politiky NBP je udržovat sazbu POLONIA (Polish Overnight Index Average) v blízkosti referenční sazby NBP. V závislosti na tržních podmínkách se sazba POLONIA může od referenční sazby NBP odchýlit v rámci koridoru stanoveného lombardní sazbou NBP a depozitní sazbou NBP.

Operace NBP na volném trhu lze rozdělit do následujících tří kategorií:

- hlavní operace na volném trhu, které jsou klíčovým nástrojem, jímž NBP usiluje o dosažení operačního cíle měnové politiky. Prostřednictvím svých hlavních operací NBP utváří podmínky likvidity v bankovním sektoru, a tedy i úroveň sazby POLONIA. Tyto operace se obvykle provádějí pravidelně jednou týdně formou emise poukázek NBP, obvykle se sedmidenní splatností. Během tendrů je závazná pevná sazba na úrovni referenční sazby NBP;

- operace jemného doladění, které doplňují hlavní operace s ohledem na dosažení operačního cíle měnové politiky. Jejich použití může být motivováno potřebou poskytnout likviditu nebo absorbovat likviditu z bankovního sektoru. V rámci zajišťování likvidity může NBP nabízet repo obchody a odkupovat směnky NBP před splatností. Za účelem absorpce likvidity může centrální banka vydávat směnky NBP nebo nabízet reverzní repo operace. Splatnost a výnos těchto operací i způsob jejich provádění jsou přizpůsobeny účelu jejich použití;
- strukturální operace na volném trhu, které mohou být prováděny za účelem změny struktury likvidity v bankovním sektoru v dlouhodobém horizontu, jakož i za účelem zajištění likvidity sekundárního trhu s dluhovými cennými papíry nebo posílení transmisního mechanismu měnové politiky. V rámci těchto operací může NBP nakupovat nebo prodávat dluhové cenné papíry na sekundárním trhu a také vydávat dluhopisy. Od prosince 2021 NBP takové operace neprovádí.

Hlavním cílem systému povinných minimálních rezerv je zvýšit stabilitu krátkodobých tržních úrokových sazeb. To zajišťuje průměrná výše povinných minimálních rezerv, která umožňuje bankám určit výši prostředků na účtu u centrální banky po celé období udržování povinných minimálních rezerv za předpokladu, že průměrná výše držených prostředků u NBP neklesne pod hodnotu povinných minimálních rezerv. Povinné minimální rezervy zároveň snižují rozsah operací NBP na volném trhu prováděných za účelem absorpce přebytku likvidity.

Stálé facility nabízené NBP (tj. lombardní úvěry a vkladová facilitata) mají omezit rozsah jednodenních výkyvů tržních sazeb tím, že stabilizují podmínky likvidity v bankovním sektoru.

V roce 2022 NBP pokračovala ve zpřísňování měnové politiky, které bylo zahájeno v říjnu 2021. V období od ledna do září 2022 byly úrokové sazby NBP zvýšeny o 600 bazických bodů (referenční sazba NBP byla postupně zvýšena z 1,75 % na 6,75 %). Kromě toho byla od 31. března 2022 zvýšena sazba základních povinných rezerv z 2,00 % na 3,50 %.

Polský zlotý oslabil vůči hlavním světovým měnám v důsledku ruské invaze na Ukrajině. Kurz zlotého vůči euru byl v roce 2022 volatilní, přičemž výkyvy způsobovaly globální i lokální faktory. V březnu 2022 polský zlotý viditelně oslabil a dosáhl úrovně téměř 5,00 PLN/EUR. 1,00 a podruhé v říjnu 2022, kdy se zvýšil na úroveň 4,90 PLN za 1,00 EUR. Hlavním důvodem volatility byl silný dolar posilující vůči euru pod paritu. Významně však přispělo i oznámení o pozastavení zpřísňování měnové politiky ze strany MPC. Celkově v roce 2022 polský zlotý vůči euru oslabil o 2,46 % a rok zakončil na úrovni 4,6852 PLN za 1,00 EUR.

Následující tabulka uvádí změny úrokových sazeb stanovených NBP od roku 2013:

Datum účinnosti	Lombard Rate	Referenční sazba	Sazba vkladu
		(%)	
10. ledna 2013	5.50	4.00	2.50
. . . . .			
7. února 2013	5.25	3.75	2.25
. . . . .			
7. března 2013	4.75	3.25	1.75
. . . . .			
8. května 2013	4.50	3.00	1.50
. . . . .			
6. června 2013	4.25	2.75	1.25
. . . . .			
4. července 2013	4.00	2.50	1.00
. . . . .			
9. října 2014	3.00	2.00	1.00
. . . . .			
4. března 2015	2.50	1.50	0.50
. . . . .			
18. března 2020	1.50	1.00	0.50
. . . . .			
9. dubna 2020	1.00	0.50	0.00
. . . . .			
29. května 2020	0.50	0.10	0.00
. . . . .			
7. října 2021.	1.00	0.50	0.00
4. listopadu 2021.	1.75	1.25	0.75
9. prosince 2021.	2.25	1.75	1.25
5. ledna 2022.	2.75	2.25	1.75
9. února 2022.	3.25	2.75	2.25
9. března 2022.	4.00	3.50	3.00
9. dubna 2022.	5.00	4.50	4.00
6. května 2022.	5.75	5.25	4.75
8. června 2022.	6.50	6.00	5.50
8. července 2022.	7.00	6.50	6.00
8. září 2022.	7.25	6.75	6.25

Zdroj: NBP

Regulace bank

S účinností od 1. ledna 2008 vykonává bankovní dohled polský Úřad pro finanční dohled ("**PFSA**"), jak je stanoveno v zákoně ze dne 21. července 2006 o dohledu nad finančním trhem ("**zákon o dohledu nad finančním trhem**").

Podle čl.4 odst.1 zákona o dohledu nad finančním trhem patří do působnosti orgánu PFSA:

- vykonávání dohledu nad finančním trhem;
- přijímání opatření na podporu řádného fungování finančního trhu;

- přijímání opatření na podporu rozvoje finančního trhu a jeho konkurenceschopnosti;
- přijímání opatření na podporu rozvoje inovací na finančním trhu;
- přijímání opatření k předcházení ohrožení bezpečnosti IT systémů používaných subjekty, nad nimiž vykonává dohled orgán PFSA, včetně plnění úkolů příslušného orgánu v oblasti kybernetické bezpečnosti;
- přijímání vzdělávacích a informačních opatření souvisejících s fungováním finančního trhu za účelem ochrany oprávněných zájmů účastníků finančního trhu;

- podílet se na přípravě právních aktů týkajících se dohledu nad finančním trhem;
- vytváření příležitostí pro smírné a smírné řešení sporů mezi účastníky finančního trhu, včetně zejména sporů vyplývajících ze smluvních vztahů mezi subjekty podléhajícími dohledu PFSA a zákazníky, kteří nakupují jejich služby;
- spolupráce s Polskou agenturou pro dohled nad auditem (*Polska Agencja Nadzoru Audytowego*), včetně poskytování informací v rozsahu nezbytném pro provádění určitých úkolů v oblasti monitorování trhu; a
- další zákonem stanovené úkoly.

Družstevní záložny

Mezi instituce přijímající vklady v Polsku patří i družstevní záložny. Družstevní záložny tvoří systém, který je téměř zcela oddělen od bankovního sektoru, a to jak z hlediska regulačního rámce (mají specifickou úpravu nad rámec zákona o bankách, nicméně některá ustanovení zákona o bankách se na ně vztahují přiměřeně), tak z hlediska ekonomických vazeb. Družstevní záložny tvoří relativně malou část polského finančního systému a k září 2022 činil poměr aktiv 19 družstevních záložen působících v Polsku k celkovým aktivům bankovního sektoru méně než 0,4 %. Vzhledem ke své malé velikosti a faktické absenci vazeb na jiné finanční instituce by družstevní záložny neměly představovat systémové riziko.

V letech 2014-2021 bylo z Bankovního záručního fondu (dále jen "**BGF**") vyplaceno 4,37 miliardy PLN zaručených prostředků 246,5 tisícům oprávněných vkladatelů zkrachovalých družstevních záložen. BGF rovněž poskytl bankám, které převzaly zkrachovalá družstevní záložny, neomezené záruky pokrývající případné ztráty z převzetí a také dotace. Poskytování těchto výplat a záruk může pokračovat i v budoucnu vzhledem k probíhající restrukturalizaci sektoru družstevních záložen.

Dočasné pozastavení splácení hypotečního úvěru

Zákon ze dne 7. července 2022 o crowdfundingu pro podnikatelské záměry a pomoci dlužníkům ("**zákon o podpoře dlužníků**") zavedl dočasné pozastavení splácení hypotečních úvěrů. V souladu s jeho ustanoveními věřitel na žádost spotřebitele pozastaví splácení hypotečního úvěru poskytnutého v PLN, s výjimkou úvěrů indexovaných nebo denominovaných v jiné měně než PLN. Spotřebitel má nárok na pozastavení splácení hypotečního úvěru (i) po dobu dvou měsíců v období od 1. srpna 2022 do 30. září 2022, (ii) po dobu dvou měsíců v období od 1. října 2022 do 31. prosince 2022 a (iii) po dobu jednoho měsíce v každém čtvrtletí v období od 1. ledna 2023 do 31. prosince 2023.

Odklad splácení hypotečního úvěru může spotřebitel využít pouze ve vztahu k jedné smlouvě o hypotečním úvěru uzavřené za účelem uspokojení vlastních bytových potřeb. Po dobu pozastavení splácení není spotřebitel povinen hradit platby podle smlouvy o hypotečním úvěru, s výjimkou poplatků za pojištění spojené se smlouvou o hypotečním úvěru.

Celkové náklady programu pro bankovní sektor odhadl NBP na přibližně 20 miliard PLN, pokud o pozastavení požádají všichni dlužníci ze smluv o hypotečních úvěrech. Zákon o podpoře dlužníků rovněž (i) zavádí možnost dlužníků pozastavit splácení splátek hypotečních úvěrů, (ii) ukládá bankám povinnost platit dodatečnou prémii do Fondu na podporu dlužníků (*Fundusz Wsparcia Kredytobiorców*) a (iii) stanoví základ pro nahrazení sazby WIBOR sazbou WIBOR nové měřítka.

Kapitálové trhy

Varšavská burza cenných papírů

V roce 1991 byla v Polsku založena Varšavská burza cenných papírů (dále jen "**WSE**"). WSE provozuje hlavní trh a působí také jako provozovatel alternativního trhu s názvem NewConnect (založeného v srpnu 2007) pro menší společnosti. V listopadu 2010 vstoupila WSE na burzu a její akcie byly kótovány na burze jako samostatné akcie.

V září 2009 zahájila WSE provoz CATALYST, prvního organizovaného trhu s dluhovými cennými papíry v Polsku a jedinečného trhu svého druhu ve střední a východní Evropě. Systém usnadňuje a optimalizuje vydávání podnikových a komunálních dluhopisů a obchodování s nimi. BondSpot SA, dceřiná společnost společnosti WSE provozuje také Treasury BondSpot Poland, což je velkoobchodní trh určený k obchodování se státními dluhopisy a pokladničními poukázkami.

Podle údajů WSE je nyní největší národní burzou finančních nástrojů ve střední a východní Evropě (včetně Polska, České republiky, Slovenska, Slovinska, Bulharska, Rumunska, Rakouska a Maďarska) a v posledních letech je jednou z nejrychleji rostoucích burz v Evropě. WSE nabízí širokou škálu produktů a služeb v rámci svých trhů pro obchodování s akciemi, deriváty, dluhovými a strukturovanými produkty, elektřinou, zemním plynem a majetkovými právy, jakož i zúčtování obchodů, provozování Registru osvědčení o původu elektřiny a prodej tržních dat.

K 31. lednu 2023 bylo na burze kótováno 418 společností (374 polských a 44 zahraničních) a z celkového počtu 43 investičních společností, které vykonávaly svou činnost podle polského práva, bylo 9 bank, které vykonávaly makléřskou činnost, a zbytek byly nezávislé subjekty. V lednu 2023 bylo v Polsku 3 350 licencovaných obchodníků s cennými papíry a 867 licencovaných investičních poradců.

Zahraníční investoři mohou na burze obchodovat za stejných podmínek jako domácí investoři a mohou volně repatriovat zisky z obchodování v cizí měně.

Vývoj polského kapitálového trhu vedl k tomu, že v rámci každoročního přezkumu trhů podle FTSE Country Classification ze září 2017 byl Polsku v indexech FTSE Russell přidělen status "rozvinutého trhu". Získání statusu "rozvinutého trhu" Polskem bylo první takovou událostí za téměř deset let. Polsko je navíc první zemí z regionu střední a východní Evropy, pro kterou byl status rozvojového trhu aktualizován společností FTSE Russell. Od data povýšení jsou významné polské společnosti zařazeny do indexu FTSE Developed.

V roce 2019 Polsko přijalo strategii rozvoje kapitálového trhu ("CMDS"), která byla připravena s podporou EU a EBRD. Strategie je v souladu se Strategií odpovědného rozvoje přijatou vládou v roce 2017. V dokumentu je stanoveno 90 kroků, které mají vést k tomu, aby se místní kapitálové trhy staly více efektivní, včetně kroků ke zlepšení regulačního prostředí a opatření k rozvoji tržní infrastruktury a zavádění nových produktů a služeb. Strategie rozvoje kapitálového trhu bude realizována do konce roku 2023.

V listopadu 2022 byla spuštěna Platforma udržitelných financí, která je 88. krokem CMDS. Cílem této platformy je vybudovat v Polsku regionální centrum zelených financí. Platforma vznikla v souvislosti s probíhajícími pracemi na Ministerstvu financí na Plánu rozvoje udržitelných financí v Polsku. Plán se bude skládat z několika částí, přičemž jednou z nejdůležitějších bude identifikace silných stránek polského kapitálového trhu a potenciálních výzev v souvislosti s financováním klimatické transformace, jakož i mechanismů, nástrojů a finančních služeb, které umožní nasměrovat soukromý kapitál do co nejefektivnějších iniciativ udržitelného rozvoje. Projekt realizuje Ministerstvo financí ve spolupráci s Generálním ředitelstvím Evropské komise pro podporu strukturálních reforem ("DG REFORM") a je financován Evropskou unií prostřednictvím nástroje technické podpory. Dokončení projektu je plánováno na konec roku 2023.

Státní cenné papíry

Státní dluhopisy a pokladniční poukázky denominované ve zlotých prodává v pravidelných aukcích státní pokladna. Primární domácí trh je založen na vybrané skupině bank, které působí jako primární dealeri.

V následující tabulce jsou uvedeny některé informace týkající se prodeje vlastních cenných papírů na domácím trhu za uvedená období:

	Q1	2022Q2	2022Q3	2022Q4	2022	2022
	(nominální částka, miliardy PLN)					
Hrubý prodej státních cenných papírů						
Treasury bonds	33.3	51.5	46.3	30.2	161.3	
Státní pokladniční poukázky.	0	0	0	0	0	
Total	33.3	51.5	46.3	30.2	161.3	
Čistý prodej státních cenných papírů						
Treasury bonds	15.5	10.6	(10.8)	4.2	19.5	
Státní pokladniční poukázky.	0	0	0	0	0	
Total	15.5	10.6	(10.8)	4.2	19.5	

Zdroj: Ministerstvo financí

Státní dluhopisy jsou obchodovány na třech segmentech sekundárního trhu: na neregulovaném **mimoburzovním** trhu ("**OTC**"), na elektronické platformě Treasury BondSpot Poland a na regulovaných trzích WSE a BondSpot S.A. V roce 2022 byly státní dluhopisy obchodovány především na OTC trhu (96,78 % celkového objemu obchodů), zatímco podíly elektronické platformy Treasury BondSpot Poland a regulovaných trhů WSE a BondSpot S.A. na celkovém objemu obchodů se státními dluhopisy činily 3,18 % a přibližně 0,04 %.

Hlavními držiteli státního dluhu k 30. listopadu 2022 byl domácí bankovní sektor s 444,8 miliardami PLN (36,7 %), zahraniční investoři s 408,3 miliardami PLN (33,7 %) a domácí nebankovní investoři s 357,7 miliardami PLN (29,5 %).

Průměrná doba do splatnosti ("**ATM**") a durace tuzemského obchodovatelného dluhu se snížila z 4,16, resp. 2,87 roku k 31. prosinci 2021 na 4,11, resp. 2,51 roku k 31. prosinci 2022. Průměrná doba do refixace ("**ATR**") tuzemského obchodovatelného dluhu se snížila z 3,00 roku k 31. prosinci 2021 na 2,98 roku k 31. prosinci 2022. Úroveň úrokového rizika u zahraničního dluhu nepředstavuje hrozbu pro minimalizaci nákladů, protože citlivost nákladů na obsluhu dluhu v cizí měně na změny úrokových sazeb je omezená (ATR na úrovni 6,05 roku a doba trvání 4,95 roku k 31. prosinci 2022).

Následující tabulka uvádí ATM, ATR a dobu trvání dluhu státní pokladny k uvedeným datům:

	K 31. prosinci,				
	2018	2019	2020	2021	2022
BANKOMAT					
Domestic debt	4.49	4.53	4.23	4.16	4.11
Foreign debt	6.05	6.06	5.72	6.43	6.81
Total	4.97	4.97	4.63	4.75	4.84
ATR					
Domestic debt	3.27	3.18	3.16	3.00	2.98
Foreign debt	4.69	4.82	4.72	5.55	6.05
Total	3.71	3.64	3.57	3.66	3.80
Doba trvání⁽¹⁾					
Domestic debt	3,03	3.10	3.09	2.87	2.51

.....					
Foreign debt	4.32	4.71	4.76	5.31	4.95
.....					
Total	<u>3.45</u>	<u>3.58</u>	<u>3.55</u>	<u>3.55</u>	<u>3.18</u>
.....					

(1) Nezahrnuje dluhopisy vázané na inflaci.

Zdroj: Ministerstvo financí

VEŘEJNÉ FINANCE

Polský systém veřejných financí se skládá ze státního rozpočtu, rozpočtů místních samospráv, mimorozpočtových jednotek, agentur a dalších subjektů. Dělí se na tři dílčí sektory: centrální, místní a sociální zabezpečení. Ve srovnání se sektorem vládních institucí (jak je definován v Evropském systému účtů EU 2010 ("ESA 2010")) existují určité rozdíly v rozsahu sektoru a účetních metodách.

Polská metodika se od metodiky ESA 2010 liší ve dvou významných ohledech:

- podle ESA 2010 se příjmy a výdaje počítají na akruálním základě, zatímco podle polské metodiky se používá hotovostní základ a
- rozsah veřejného sektoru je v obou metodikách vymezen odlišně; například fondy vytvořené na základě výročních zpráv BGK (např. fond pro boj proti COVID-19, Národní silniční fond a Železniční fond) a několik společností (např. společnost PKP PLK odpovědná za údržbu a rozvoj železniční infrastruktury) jsou v polské metodice vyloučeny, ale v ESA 2010 zahrnuty.

Fiskální politika v Polsku se řídí omezeními obsaženými v ustanoveních vnitrostátních právních předpisů a právních předpisů EU, které mimo jiné zahrnují:

- horní hranici výdajů státního rozpočtu na následující rok na základě stabilizačního výdajového pravidla obsaženého v zákoně o veřejných financích ze dne 27. srpna 2009;
- referenční hodnoty pro nominální schodek veřejných financí (3 % HDP) a pro dluh veřejných financí (60 % HDP) a střednědobý rozpočtový cíl na úrovni -1 procento HDP.

Hlavní cíl vlády, dosažení udržitelných veřejných financí, vyžaduje další posílení institucionálního rámce pro fiskální politiku. Proto Polsko v roce 2013 přijalo pravidlo stabilizace výdajů (viz níže Pravidlo stabilizace výdajů). Toto pravidlo bylo pomocným způsobem použito v procesu sestavování státního rozpočtu na rok 2014. Formálně bylo pravidlo zavedeno v rozpočtu na rok 2015. SER přispívá ke snížení nadměrného schodku veřejných financí a k fiskální konsolidaci.

V roce 2020 Evropská komise rozhodla, že vzhledem k vážnému hospodářskému poklesu v celé EU způsobenému COVID-19 byly splněny podmínky pro použití obecné únikové doložky zakotvené v Paktu stability a růstu EU. Aktivace této doložky umožnila zemím včetně Polska dočasně se odchýlit od doporučení Rady EU ohledně cílů fiskální politiky v roce 2020 za předpokladu, že neohrozil fiskální udržitelnost ve střednědobém horizontu.

Podobně se postupovalo i v případě pravidla o stabilizaci výdajů. Pravidlo o stabilizaci výdajů umožňuje uplatnit únikovou doložku v mimořádných situacích. Aktivace únikové doložky na úrovni EU a také na domácí úrovni měla za cíl rozšířit fiskální politiku a zavést opatření na ochranu ekonomiky a zmírnění dopadů COVID-19. S cílem podpořit oživení ekonomiky po poklesu v roce 2020 způsobeném pandemií COVID-19 prodloužila Evropská komise únikovou doložku na roky 2021 a 2022. V roce 2022 byla mimo jiné kvůli zvýšené nejistotě a silným rizikům zhoršení hospodářského výhledu v souvislosti s ruskou invazí na Ukrajinu a bezprecedentním nárůstem cen energií obecná úniková doložka prodloužena na rok 2023.

Fiskální výkonnost v roce 2021

Výkonnost sektoru vládních institucí v roce 2021 byla ovlivněna především rychlým tempem oživení hospodářské činnosti a výrazným snížením rozsahu výdajů souvisejících s bojem proti pandemii COVID-19. V roce 2021 činil schodek (podle metodiky ESA2010) podle odhadů Ústředního statistického úřadu zveřejněných v říjnu 2022 48,2 mld, 1,8 % HDP. Ve srovnání s rokem 2020 se jedná o výrazné zlepšení o přibližně 5,1 procenta. Nižší schodek sektoru vládních institucí je výsledkem zvýšení příjmů tohoto sektoru v poměru k HDP o přibližně 1,1 procenta při současném snížení výdajů o přibližně 4 procenta.

(včetně snížení dotací pro výrobce o 2,4 %). Schodek sektoru vládních institucí v roce 2021 byl výsledkem:

- schodek subsektoru ústředních vládních institucí: 1,9 % HDP (49,0 mld. PLN),
- přebytek subsektoru místní správy: 0,6 % HDP (14,9 mld. PLN),
- schodek subsektoru sociálního pojištění: 0,5 % HDP (14,1 mld. PLN).

Schodek sektoru vládních institucí v Polsku v roce 2021 byl mnohem nižší než schodek celé EU (4,6 % HDP) a schodek eurozóny (5,1 %). K výraznému poklesu deficitu v poměru k HDP o 6,0 % došlo v subsektoru ústředních vládních institucí, zatímco přebytek v subsektoru subsektoru místní správy se v roce 2021 zvýšil o 0,4 %.

Výdaje sektoru vládních institucí v roce 2021 dosáhly 44,2 % HDP (1 161 mld. PLN) a poklesly o 4 %, zejména v důsledku nižších výdajů souvisejících s bojem proti pandemii, které se snížily ze 4,5 % HDP v roce 2020 na 2,4 % (63,3 mld. PLN) v roce 2021. Kč, což se projevilo především v kategorii "dotace pro podnikatele", která se v poměru k HDP snížila o 2,4 procentního bodu na 1,2 procenta.

V poměru k HDP činily veřejné investice v roce 2021 4,1 % (nominální růst 3,9 %). Na podporu investic v letech 2020-21 bylo v rámci programu Vládní fond pro místní investice ("**RFIL**") převedeno místním samosprávám z fondu COVID-19 přibližně 13 mld.

Příjmy sektoru vládních institucí v roce 2021 dosáhly 42,4 % HDP (1 112 mld. PLN) a oproti roku 2020 vzrostly o 1,1 %. K nárůstu příjmů ve vztahu k HDP přispěly ve velké míře zvýšené daňové příjmy na úrovni přibližně 20,9 procenta, podpořené rychlým oživením hospodářské aktivity v roce 2021. V poměru k HDP činily daňové příjmy podle metodiky ESA v roce 2021 23,6 %, což představovalo nárůst o přibližně 1,7 % oproti roku 2020.

Příjmy z pojistného na sociální zabezpečení byly v letech 2020 až 2021 meziročně nominálně vyšší o 8,3 % (v poměru k HDP došlo ve stejném období k poklesu o 0,5 % na úroveň 14,0 %), což bylo pod odhadovaným tempem růstu mzdového fondu v národním hospodářství.

Zůstatek veřejných financí

V následující tabulce je uvedeno saldo veřejných financí (vypočtené podle ESA 2010) za uvedené roky:

	2017	2018	2019	2020	2021
	(jako % HDP)				
General government balance	(1.5)	(0.2)	(0.7)	(6.9)	(1.8)
Ústřední vláda	(3.7)	(0.6)	(1.1)	(7.9)	(1.9)
Místní samospráva	0.1	(0.3)	(0.2)	0.2	0.6
Social security funds	2.1	0.6	0.6	0.7	(0.5)
	2017	2018	2019	2020	2021
	(v milionech PLN)				
General government balance	(29,591)	(5,305)	(17,009)	(161,834)	(48,195)
Ústřední vláda	(72,597)	(11,839)	(25,208)	(183,725)	(49,006)
Místní samospráva	2,036	(6,719)	(4,686)	4,463	14,918
Social security funds	40,970	13,253	12,885	17,428	(14,107)

Následující tabulka uvádí příjmy a výdaje státního rozpočtu podle polské metodiky za uvedené roky:

	2019	2020	2021	2022 ⁽¹⁾	2023 ⁽²⁾
	(v miliardách PLN, není-li uvedeno jinak)				
Celkové příjmy	400.5	419.8	494.8	491.9	604.5
Total expenditure	414.3	504.8	521.2	522.8	672.5
Zůstatek	(13.7)	(85.0)	(26.4)	(29.9)	(68.00)
	2019	2020	2021	2022 ⁽¹⁾	2023 ⁽²⁾
	(jako % HDP)				
Celkové příjmy	17.5	18.0	18.9	18.1	18.2
Total expenditure	18.1	21.6	19.9	17.3	20.3
Zůstatek	(0.6)	(3.6)	(1.0)	1.0)	(2.0)

(1) Zákon o rozpočtu na rok 2022.

(2) Zákon o rozpočtu na rok 2023.

Zdroj: Ministerstvo financí, Statistický úřad Polska

V následující tabulce jsou uvedeny některé informace o celkových příjmech a výdajích místních samospráv za uvedená období:

	2018	2019	2020	2021	2022
Celkové příjmy	251,846	278,507	304,930	333,409	346,251
Total expenditure	259,386	280,209	299,241	315,967	353,255
Zůstatek	-7,540	-1,702	5,689	17,442	-7,004

Zdroj: Ministerstvo financí

Státní rozpočet

Rozpočtový proces

Fiskálním rokem pro vládu je kalendářní rok. Podle ústavy musí Rada ministrů předložit návrh rozpočtu Sejmu nejméně tři měsíce před začátkem každého rozpočtového roku.

Rozpočet pak prochází řádným legislativním procesem. Pokud není rozpočet schválen Sejmem a Senátem před začátkem nového rozpočtového roku, je vláda ze zákona oprávněna hospodařit s veřejnými financemi na základě návrhu rozpočtu až do jeho přijetí. Pokud není rozpočet schválen Parlamentem a předložen prezidentovi k podpisu do čtyř měsíců od předložení návrhu rozpočtu Radou ministrů Sejmu, může prezident Parlament rozpustit.

Zákon o rozpočtu na rok 2023

Zákon o rozpočtu na rok 2023 vstoupil v platnost 8. února 2023. Zákon o rozpočtu na rok 2023 předpokládá schodek státního rozpočtu ve výši 68,0 miliard PLN, přičemž příjmy státního rozpočtu se odhadují na 604,5 miliard PLN a výdaje státního rozpočtu na 672,5 miliard PLN. Podle zákona o státním rozpočtu na rok 2023 bude schodek veřejných financí (dále jen "VZ") v roce 2023 činit 4,5 % HDP. Schodek GG v roce 2022 by měl podle prognózy činit 4,7 % HDP, přičemž tato prognóza je nadále závislá

na konečných číslech, která zatím nejsou k dispozici. Struktura rozpočtových výdajů je důsledkem pokračování sociálních programů zavedených v minulosti a výzev vyplývajících z rozšířeného rizika v mezinárodním prostředí. V důsledku ruské agrese proti Ukrajině rozpočet na rok 2023 zahrnuje finanční zdroje na udržení razantního zvýšení výdajů na obranu státu na úroveň požadovanou zákonem o obraně státu (3,0 % HDP, což je nárůst z 2,2 % HDP v roce 2022). Prognóza deficitu vládního sektoru zahrnuje také saldo

všech nových fondů zřízených v BGK, včetně Fondu pomoci a Fondu na podporu vojenských sil. Vláda navíc přijala řadu opatření ke zmírnění dopadů vysokých cen energií.

Rozpočet předpokládá růst reálného HDP o 1,7 %. Následující tabulka uvádí příjmy státního rozpočtu v nominálním vyjádření a v procentech HDP v uvedených letech:

	2019	2020	2021	2022 ⁽¹⁾	2023 ⁽²⁾
	(v milionech PLN)				
Nominální příjmy					
Tax Revenue	367,290.7	370,261.8	432,170.4	453 791,3	545,328.1
DPH a další nepřímé daně	255,624.2	258,677.1	294,580.9	319 784,9	378,597.0
Corporate Income Tax	39,984.7	41,293.1	52,373.8	53 896,4	73,607.0
Personal Income Tax	65,444.9	63,797.4	73,606.2	69 410,0	78,368.1
Nedaňové příjmy	31,379.0	47,401.9	60,521.2	35 297,2	55,422.4
Dividends	3,510.7	468.8	1,800.9	898,7	2,218.0
Převody z NBP	0.0	7,437.1	8,876.9	844,5	0.0
Celní poplatky	4,409.0	4,557.7	6,412.9	6 283,0	8,677.0
Platby, poplatky, úroky a další	20,861.6	32,001.1	40,285.1	23 820,4	40,855.5
Platby místní samosprávy	2,597.7	2,937.2	3,145.5	3 450,7	3,671.8
Příjmy z EU a ostatní nevratné příjmy znamená	<u>1,865.5</u>	<u>2,132.0</u>	<u>2,151.9</u>	<u>2 848,5</u>	<u>3,793.4</u>
Celkové příjmy	<u>400,535.3</u>	<u>419,795.7</u>	<u>494,843.5</u>	<u>491 937,0</u>	<u>604,543.8</u>
	2019	2020	2021	2022 ⁽¹⁾	2023 ⁽²⁾
	(Procento HDP)				
Tax Revenue	16.0	15.8	16.5	16,7	16.4
DPH a další nepřímé daně	11.2	11.1	11.2	11,7	11.4
Corporate Income Tax	1.7	1.8	2.0	2,0	2.2
Personal Income Tax	2.9	2.7	2.8	2,5	2.4
Nedaňové příjmy	1.4	2.0	2.3	1,3	1.7
Dividends	0.2	0.0	0.1	0,0	0.1
Převody z NBP	0.0	0.3	0.3	0,0	0.0
Celní poplatky	0.2	0.2	0.2	0,2	0.3
Platby. Poplatky. Úroky a další	0.9	1.4	1.5	0,9	1.2
Platby místní samosprávy	0.1	0.1	0.1	0,1	0.1
Příjmy z EU a ostatní nevratné příjmy znamená	<u>0.1</u>	<u>0.1</u>	<u>0.1</u>	<u>0.1</u>	<u>0.1</u>
Celkové příjmy	<u>17.5</u>	<u>18.0</u>	<u>18.9</u>	<u>18.1</u>	<u>18.2</u>

(1) Zákon o rozpočtu na rok 2022

(2) Zákon o rozpočtu na rok 2023

Zdroj: Ministerstvo financí, Statistický úřad Polska

V následující tabulce jsou uvedeny některé informace o výdajích státního rozpočtu v nominálním vyjádření a v procentech HDP za uvedené roky:

	<u>2019</u>	<u>2020</u>	<u>2021</u>	<u>2022⁽³⁾</u>	<u>2023⁽⁴⁾</u>
	(v milionech PLN)				
Subsidies ⁽¹⁾	6,607	10,722	3,102	2,594	9,329
. . . . .					
Sociální pojištění.	88,093	89,419	79,301	91,390	117,578
Běžné výdaje rozpočtové sféry	183,716	240,448	251,732	255,658	283,580
Dluhová služba a záruky ⁽²⁾	27,336	29,300	25,958	26,000	66,000
Kapitálové výdaje	18,610	33,396	42,041	29,607	59,330
Dotace místním orgánům	61,477	67,029	78,032	72,205	85,340
Vlastní zdroje EU	21,720	24,828	32,230	30,376	35,260
. . . . .					
Co-financing EU projects	<u>6,714</u>	<u>9,634</u>	<u>8,821</u>	<u>14,007</u>	<u>16,127</u>
. . . . .					
Výdaje státního rozpočtu celkem	<u>414,273</u>	<u>504,776</u>	<u>521,217</u>	<u>521,837</u>	<u>672,544</u>
. . . . .					
	<u>2019</u>	<u>2020</u>	<u>2021</u>	<u>2022</u>	<u>2023⁽³⁾</u>
	(Výdaje v % HDP)				
Subsidies ⁽¹⁾	0.3	0.5	0.1	0.1	0.3
. . . . .					
Sociální pojištění.	3.8	3.8	3.0	3.0	3.5
Běžné výdaje rozpočtové sféry	8.0	10.3	9.6	8.5	8.5
Dluhová služba a záruky ⁽²⁾	1.2	1.3	1.0	0.9	2.0
Kapitálové výdaje	0.8	1.4	1.6	1.0	1.8
Dotace místním orgánům	2.7	2.9	3.0	2.4	2.6
Vlastní zdroje EU	0.9	1.1	1.2	1.0	1.1
. . . . .					
Co-financing EU projects	<u>0.3</u>	<u>0.4</u>	<u>0.3</u>	<u>0.5</u>	<u>0.5</u>
. . . . .					
Výdaje státního rozpočtu celkem	<u>18.1</u>	<u>21.6</u>	<u>19.9</u>	<u>17.3</u>	<u>20.3</u>

Zdroj: Ministerstvo financí

(1) Dotace podnikům.

(2) Dluhová služba zahrnuje zahraniční a domácí dluh

(3) Zákon o rozpočtu na rok 2022

(4) Zákon o rozpočtu na rok 2023

Pravidlo pro stabilizaci výdajů (SER)

Cílem SER je zajistit udržitelnost veřejných financí v Polsku stabilizací nominálního salda veřejných financí ve střednědobém horizontu na úrovni střednědobého rozpočtového cíle (kterým je v současnosti strukturální schodek ve výši 1 % HDP) a veřejného dluhu pod předem stanovenými prahovými hodnotami. Zároveň SER zabraňuje nadměrnému zpříšňování fiskální politiky, zejména v podmínkách výrazného hospodářského zpomalení, a nadměrnému uvolňování v příznivých ekonomických podmínkách.

SER vstoupil v platnost na konci roku 2013 na základě novely zákona o veřejných financích a stal se závazným v rozpočtovém procesu na rok 2015. Zavedení SER a doprovodné změny domácího fiskálního rámce Polska zajistily soulad se směrnicí Rady 2011/85/EU ze dne 8. listopadu 2011 o požadavcích na rozpočtové rámce členských států, která členským státům ukládá povinnost používat numerická fiskální

pravidla.

V rámci SER se úroveň povolených výdajů zvyšuje v souladu se střednědobou mírou růstu reálného HDP vynásobenou inflačním indexem spotřebitelských cen (v roce 2023 byl inflační cíl nahrazen inflačním cílem).

prognóza CPI). Kromě toho vzorec obsahuje předpokládané změny v diskrečních příjmových opatřeních a automatický korekční mechanismus vyplývající z nerovnováhy veřejných financí. Střednědobé tempo růstu reálného HDP se vypočítává na základě osmiletého období se šestiletou retrospektivou. V důsledku zahrnutí historické retrospektivní složky do výpočtu na povolené úrovni výdajů pomáhá vzorec SER zmírnit riziko cyklické fiskální politiky, které vyplývá z výpočtu založeného pouze na hospodářské výkonnosti běžného roku. Korekce ve vzorci se použije, pokud existuje je nerovnováha veřejných financí. Nerovnováha je definována jako: schodek veřejných financí vyšší než 3 % HDP; úroveň státního veřejného dluhu (vypočtená podle § 38a zákona o veřejných financích) vyšší než 43 % nebo 48 % HDP; nebo kumulovaná odchylka nominálního salda veřejných financí od střednědobého cíle nižší než 6 % HDP nebo vyšší než 6 % HDP.

Existují pouze velmi omezené případy, kdy se SER neuplatní, jako je vyhlášení válečného stavu nebo výjimečného stavu, celostátní přírodní katastrofa nebo pandemie (od března 2020).

Výše výdajů vyplývající z tohoto pravidla pokrývá převážnou většinu výdajů sektoru vládních institucí, včetně prostředků v BGK a BGF, které jsou podle definice EU zahrnuty do sektoru vládních institucí, s níže uvedenými výjimkami. Za prvé, do výpočtu výše výdajů se nezahrnují rozpočtové výdaje fondů EU a výdaje financované prostřednictvím nevratné dotace z EU a zemí ESVO. Za druhé jsou vyloučeny i výdaje těch jednotek, které zpravidla nevytvářejí vysoké schodky.

V důsledku toho se úroveň výdajů vztahuje na dvě skupiny institucí vládního sektoru. Do první skupiny patří: státní rozpočet, Fond sociálního pojištění, Fond práce, Fond důchodového zabezpečení a penzijní fond, Fond překlenovacích příspěvků a fondy zřízené, svěřené nebo přidělené BGK. Druhou skupinu tvoří Národní fond zdraví, BGF, územní samosprávné celky a jejich sdružení a subjekty uvedené v § 139 odst. 2 zákona o veřejných financích. Aby byl dodržen limit výdajů, odečítají se od celkové částky výdajů předpokládané výdaje subjektů uvedených ve skupině 2. V případě subjektů uvedených ve skupině 2 se předpokládané výdaje odečítají od celkové částky výdajů.

Na dodržování výše uvedených pravidel dohlíží Nejvyšší kontrolní úřad, který je nezávislým státním kontrolním orgánem plnícím úlohu nezávislé daňové instituce.

V důsledku vypuknutí pandemie COVID-19 bylo v letech 2020-2022 zavedeno několik změn SER. V souladu s doporučeními Evropské komise a Rady Ecofin byla zavedena obecná úniková doložka ("**GEC**"), která má řešit hospodářský pokles způsobený COVID-19. Změny zavedly několik změn. Zaprvé bylo v roce 2020 na seznam zařazeno ohnisko epidemie. případy, kdy lze použít únikové doložky. Kromě toho musí dojít k výraznému zhoršení makroekonomické situace (konkrétně musí být prognóza růstu reálného HDP v rozpočtovém aktu nižší než historický šestiletý průměr alespoň o 2 procentní body). Za druhé byl zaveden mechanismus automatického návratu ke konvenčnímu pravidlu. K návratu by mělo dojít v horizontu dvou až čtyř let. Tempo návratu závisí na makroekonomické situaci. Na druhou stranu celková úroveň výdajů v každém roce po aktivaci únikové doložky závisí na době návratu a na tom, zda se v daném roce součet finančních dopadů diskrečních opatření zaměřených přímo na negativní dopady stavu nouze (v tomto případě epidemie). Druhá novela rovněž stanovila mechanismus očištění ukazatele růstu specifikujícího výši výdajů a mechanismus přizpůsobení se dopadům pandemie COVID-19 (míra hospodářského růstu v letech, v nichž byly uplatněny únikové a návratové doložky, a v letech, v nichž byly uplatněny únikové a návratové doložky). je nahrazena průměrnou mírou hospodářského růstu z období před pozastavením SER) a deaktivován korekční mechanismus v SER v období, v němž se uplatňují úniková a návratová doložka.

Další významnou změnou v SER v roce 2021 bylo rozšíření jeho působnosti na státní účelové fondy. Tato reforma je jedním z milníků dohodnutých s Evropskou komisí v rámci nástroje pro obnovu a zvýšení odolnosti. Tato změna byla provedena s cílem čelit procesu snižování rozsahu působnosti SER v letech 2014-2021. V důsledku toho budou všechny nové státní účelové fondy automaticky zahrnuty do SER.

Platnost GEC byla prodloužena do roku 2023, proto byly v roce 2022 provedeny další změny. Zaprvé byl inflační cíl RVS (v současnosti 2,5 %) nahrazen prognózou CPI a revizemi.

v chybách předpovědi. Za druhé, změna zavedla investiční doložku pro rok 2023, která umožní financovat investice v rámci stanovených limitů, aniž by se snížily zbývající výdaje kryté SER.

Kromě toho 24. prosince 2022 vstoupila v platnost další novela SER. Motivací pro tuto novelu bylo umožnit podporu domácnostem a firmám ohroženým nárůstem cen energií. Umožňuje nezahrnovat finanční dopady dalších činností (uvedených níže) do nepřekročitelného výdajového limitu zveřejněného ve zprávě o plnění rozpočtu na rok 2022:

- podpora subjektů postižených energetickou krizí nebo zajištění energetické bezpečnosti;
- podpora příjemců, zejména důchodců (starobních, invalidních atd.), v souvislosti s vysokou inflací;
- financování ozbrojených sil.

Návrh zákona o rozpočtu na rok 2023 byl připraven před předložením poslední novely a tyto změny se ho nedotknou. Novela má dopad pouze na zprávu o plnění zákona o rozpočtu na rok 2022, kde zveřejněním součtu výše uvedených výdajů bude zajištěna transparentnost při uplatňování stabilizačního výdajového pravidla.

Financování schodku státního rozpočtu

Zákon o rozpočtu na rok 2022 předpokládal rozpočtový schodek Polska ve výši 29,9 miliardy PLN, přičemž celkové čisté výpůjční potřeby měly činit 58,2 miliardy PLN a hrubé výpůjční potřeby měly dosáhnout 222,0 miliardy PLN. Skutečné plnění bylo výrazně nižší než prognóza. Schodek rozpočtu činil 12,4 miliardy PLN, zatímco celkové čisté výpůjční požadavky byly záporné ve výši 5,7 miliardy PLN a hrubé výpůjční požadavky dosáhly 162,6 miliardy PLN. Celková hodnota příjmů státního rozpočtu získaných z hrubého prodeje státních cenných papírů (na domácím i mezinárodním trhu) a z poskytnutých mezinárodních úvěrů v roce 2022 činila 189,8 mld. zlotých. Tyto příjmy byly financovány především emisí státních cenných papírů na domácím trhu (76 %) a státních dluhopisů na mezinárodních trzích (12 %). Dodatečné financování

(12 %) bylo získáno z evropského nástroje pro dočasnou podporu na zmírnění rizik nezaměstnanosti v mimořádných situacích (dále jen "SURE"), Světové banky, EBI a CEB.

V roce 2022 bylo financování na domácím trhu zajištěno především prodejem státních dluhopisů v aukcích. Ze všech prodaných státních dluhopisů tvořily střednědobé dluhopisy (pět let) 36 %, dlouhodobé dluhopisy (deset let a déle) 22 % a emise krátkodobých dluhopisů (do dvou let) 7 %. Státní dluhopisy prodané prostřednictvím maloobchodních kanálů činily 35 procent. Čisté financování na domácím trhu v roce 2022 pocházelo od domácího nebankovního sektoru a zahraničních investorů, zatímco domácí banky snížily své držby. Financování na mezinárodních trzích spočívalo v emisí státních dluhopisů denominovaných v eurech a dolarech. K 31. prosinci 2022 činil dluh denominovaný v eurech, dolarech, jenech a juanech 19,5 %, 3,1 %, 0,5 % a 0,2 % celkového státního dluhu. K 31. prosinci 2022 měl dluh Státní pokladny průměrnou dobu splatnosti 4,84 roku, přičemž podíl dluhu v cizí měně činil 23,3 procenta. V rozpočtovém zákoně na rok 2023 se předpokládá rozpočtový schodek ve výši 68,0 mld. zlotých a celkové čisté a hrubé výpůjční požadavky ve výši 110,5 mld. zlotých, resp. 260,7 mld. zlotých. Stejně jako v předchozích letech je proces financování v souladu s hlavními strategickými cíli státní pokladny a poskytuje flexibilitu při výběru trhu, měny a typu nástroje. Očekává se, že největší část financování bude pocházet z domácího trhu státních dluhopisů, přičemž struktura bude záviset na tržních podmínkách.

K 30. lednu 2023 již bylo financováno 50 % hrubých výpůjčních požadavků na rok 2023.

Příjmy

Hlavním zdrojem příjmů státu jsou daně. Hlavními daněmi v polském daňovém systému jsou DPH, daň z příjmu právnických osob, daň z příjmu právnických osob a spotřební daň. Existují také místní daně (příjmy místních samospráv), které vybírají přímo místní úřady nebo finanční úřady jednajícím jménem těchto úřadů. Mezi místní daně patří zemědělská daň, lesní daň, daň z nemovitostí a daň z dopravních prostředků.

Daň z přidané hodnoty

DPH vybíraná z dodávek zboží a služeb a dalších činností v Polsku vychází z pravidel směrnice Rady 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty:

- standardní sazba 23 % a
- snížené sazby:
  - 8 procent (například na některé potraviny, léky, noviny (s výjimkou místních a regionálních periodik), elektronické noviny, hnojiva, veřejnou dopravu, restaurační služby, nové bytové stavby a služby bytové výstavby, na které se vztahuje program sociálního bydlení);
  - 5 % (například na některé nezpracované zemědělské produkty, pečivo, maso, čerstvé ovoce a zeleninu, mléčné výrobky, knihy, elektronické knihy, audioknihy a místní a regionální periodika) a
  - 0 % (pro vývoz a dodávky uvnitř Společenství a vybrané služby, jako je mezinárodní doprava).

V rámci protiinflačního opatření však byla v únoru 2022 dočasně snížena sazba DPH na 0 % u potravin, které dříve podléhaly pětiprocentní sazbě DPH. Toto opatření bude platit do konce června 2023.

Daň z příjmu právnických osob

CIT se vybírá z příjmů některých subjektů, především právnických osob, paušální sazbou 19 procent.

Dividendy obecně podléhají 19% srážkové dani, pokud příslušná smlouva o zamezení dvojího zdanění nestanoví jinak. Dividendy vyplácené společnostmi se sídlem v Polsku mateřským subjektům podléhajícím dani z příjmu v členském státě EU/EHP nebo ve Švýcarsku však mohou být osvobozeny od daně, pokud jsou splněny určité specifické požadavky (viz směrnice 2003/123/ES ze dne 22. prosince 2003, kterou se mění směrnice 90/435/EHS, tzv. směrnice o mateřských a dceřiných společnostech).

Obecně platí, že úroky a licenční poplatky vyplácené zahraničním subjektům podléhají srážkové dani ve výši 20 %, pokud příslušná smlouva o zamezení dvojího zdanění nestanoví jinak. Úroky a licenční poplatky vyplácené společnostmi se sídlem v Polsku spojeným subjektům, které podléhají dani z příjmu v členském státě EU/EHP nebo ve Švýcarsku, však mohou být osvobozeny od daně, pokud jsou splněny určité zvláštní požadavky (viz směrnice 2003/49/ES o společném systému zdanění úroků a licenčních poplatků mezi spojenými společnostmi z různých členských států, tzv. směrnice I+R).

S účinností od 1. ledna 2019 se na příjmy (příjmy) jiné než z kapitálových výnosů vztahuje snížená sazba daně ve výši 9 % a týká se poplatníků, kteří splňují určité podmínky. Od 1. ledna 2021 se snížená sazba daně vztahuje na poplatníky, jejichž příjmy v daném zdaňovacím období nepřesáhnou částku 2 miliony eur, pokud mají status malého poplatníka (tj. poplatníci, jejichž příjmy z prodeje nepřesáhly v předchozím zdaňovacím období ekvivalent 2 milionů eur). Do 1. ledna 2021 činila prahová hodnota příjmů 1,2 milionu EUR. Požadavek mít status malého poplatníka se nevztahuje na poplatníky, kteří teprve začínají vykonávat ekonomickou činnost (ve zdaňovacím období zahájení činnosti).

Od 1. ledna 2018 zákon o dani z příjmů právnických osob vyčleňuje nový zdroj příjmů, a to příjmy z kapitálových výnosů. Kapitálovými příjmy ve smyslu zákona o daních z příjmů jsou příjmy např. z dividend, odkupu akcií nebo ze snížení jejich hodnoty, hodnota zisku právnické osoby nebo společnosti přidělená na zvýšení základního kapitálu, majetek získaný z likvidace právnických osob, příjmy získané v důsledku přeměn, fúzí nebo rozdělení společností a příjmy z investičních fondů a prodeje akcií. Ostatní druhy příjmů se skládají z jakýchkoli jiných příjmů daňových poplatníků, které nejsou zahrnuty do kategorie kapitálových výnosů.

Tyto dva zdroje musí být vypořádány odděleně, tj. jejich výnosy, náklady a ztráty by neměly být směřovány. Daňové ztráty z daného zdroje lze odečíst v následujících pěti po sobě jdoucích zdaňovacích obdobích, ale výše tohoto snížení v žádném z těchto let nesmí přesáhnout 50 % výše ztráty. Daňoví poplatníci mohou rovněž snížit příjmy ze zdroje příjmů o částku ztráty, která v jednom z následujících pěti po sobě jdoucích zdaňovacích období nepřesáhne 5 milionů PLN.

Od 1. ledna 2019 je v Polsku k dispozici takzvaný IP Box. Jedná se o formu preferenčního zdanění se sníženou pětiprocentní sazbou daně z příjmů získaných z komercializace kvalifikovaných práv duševního vlastnictví. Mohou ji využít poplatníci, kteří jsou vlastníky, spolumatiteli, uživateli nebo osobami, které mají právo užívat práva duševního vlastnictví, pokud provádějí výzkumnou a vývojovou činnost zaměřenou na vytvoření, rozvoj nebo zdokonalení kvalifikovaného práva duševního vlastnictví. IP Box se vztahuje na daňové poplatníky (společnosti), kteří podléhají dani z příjmů právnických osob a dani z příjmů fyzických osob.

Od 1. ledna 2021 existuje alternativní a nepovinná forma zdanění příjmů právnických osob - daň z rozděleného zisku. Nový systém propojuje zdanitelné příjmy s kategoriemi podle bilančního zákona a mění okamžik vzniku daňové povinnosti. Zdanění zisku se odkládá až do okamžiku jeho rozdělení, a to bez ohledu na formu, kterou toto rozdělení má. Aby mohli poplatníci využít novou formu zdanění, musí splnit podmínky stanovené zákonem o daních z příjmů. V současné době činí sazba daně 10 % pro malé poplatníky a poplatníky zahajující podnikatelskou činnost a 20 % pro ostatní oprávněné poplatníky.

Daň z příjmů z dlouhodobého majetku (tj. minimální daň ze staveb nacházejících se v Polsku) se vypočítá jako 0,035 % ze základu daně poplatníka za každý měsíc. Pro účely tohoto ustanovení je základem daně součet příjmů rovnající se počáteční hodnotě dlouhodobého majetku k prvnímu dni každého měsíce příslušného období, snížený o částku 10 milionů PLN. Částka daně bude odečtena od všeobecné zálohy na daň z příjmů.

Poplatníci daně ze staveb byli dočasně osvobozeni od daně od 1. března 2020 do 31. května 2022.

Od ledna 2022 byla zavedena nová minimální daň. Minimální daň z příjmu právnických osob se ukládá společnostem, které vykazují daňovou ztrátu nebo jejichž poměr příjmů z podnikatelské činnosti k příjmům z podnikatelské činnosti nepřesahuje 2 procenta. Minimální sazba daně z příjmů právnických osob činí 10 % základu daně. Daň zaplacená za daně zdaňovací období se odečítá od daně z příjmů právnických osob vypočtené na základě obecných pravidel. V současné době jsou předpisy v tomto ohledu odloženy do konce roku 2023.

Daň z příjmu fyzických osob

Základní daňové sazby platné v Polsku jsou 12 % a 32 %. Sazba 12 procent se použije, pokud roční základ daně nepřesáhne 120 000 PLN. Sazba 32 procent se použije, pokud roční základ daně tuto částku přesáhne. Daň je navíc snížena o pevnou částku slevy na dani ve výši 3 600 PLN.

Samostatně výdělečně činní poplatníci mají kromě zdanění svých příjmů podle výše uvedených pravidel také právo zvolit si zdanění svých příjmů z podnikání jednotnou sazbou daně ve výši 19 %. Kromě toho mohou poplatníci zdanit mimo jiné určité příjmy paušální částkou podle konkrétní sazby daně uvedené ve zvláštních předpisech.

Příjmy z prodeje cenných papírů a jiných finančních nástrojů podléhají 19procentní dani z příjmu, která se uvádí v samostatném daňovém přiznání, jež se podává nejpozději do 30. dubna roku následujícího po příslušném zdaňovacím období.

Reforma daně z příjmů fyzických osob

V roce 2022 došlo k dalším změnám v systému daně z příjmů fyzických osob, včetně snížení základní sazby daně ze 17 % na 12 %, které platí od července 2022. Předpokládá se, že tato reforma bude mít negativní dopad na příjmy z PIT.

V roce 2021 činila nezdanitelná částka 8 000 PLN. Pokud se příjem osoby pohyboval v rozmezí 8 000 PLN až 13 000 PLN, nezdanitelná částka se postupně snižovala z 8 000 PLN na 3 091 PLN a na této úrovni zůstala až do 85 528 PLN. Pro příjmy vyšší než 127 000 PLN neexistovala žádná nezdanitelná částka. Na stránkách 1. ledna 2022 vstoupila v platnost rozsáhlá reforma daně z příjmů. Nezdanitelná částka byla zvýšena na 30 000 PLN v kombinaci se zvýšením prvního pásma daně z příjmu z 85 528 PLN na 120 000 PLN ročně. V říjnu 2019 vláda snížila sazbu daně z příjmů fyzických osob z 18 % na 17 % (platí pro příjmy nepřesahující 120 000 PLN ročně). Od 1. července 2022 byla sazba daně z příjmu fyzických osob dále snížena na 12 procent (platí pro příjmy nepřesahující 120 000 PLN ročně).

Reforma z 1. ledna 2022 změnila také systém odvodů zdravotního pojištění (dále jen "ZP") pro podnikatele. Až do roku 2022 platili podnikatelé 9 % odvody na HI z vlastního vyměřovacího základu, který nesměl být nižší než 75 % průměrné měsíční mzdy v průmyslovém odvětví v posledním čtvrtletí roku 2021. Reformou z 1. ledna 2022 se odvody HI pro podnikatele staly úměrnými příjmům. Pro poplatníky, kteří podávají daňové přiznání podle daňové stupnice, je sazba stejná jako pro zaměstnance, a to 9 procent. Pro podnikatele, kteří podávají daňové přiznání podle 19procentního paušálu, je sazba nižší, a to, 4,9 procenta. U poplatníků, kteří podávají daňové přiznání v rámci paušální daně z příjmů, činí odvody HI 9 procent, které se platí ze základu daně tvořeného 60 procenty, 100 procenty nebo 180 procenty průměrné mzdy pro příjmy nižší než 60 000 zlotých, mezi 60 000 a 300 000 zlotých a nad 300 000 zlotých (ročně).

Od 1. srpna 2019 nemusí polští občané mladší 26 let, kteří vydělávají méně než 85 528 PLN ročně, platit daň z příjmu. Od 1. ledna 2022 byla zavedena obdobná sleva na dani z příjmu pro rodiny se 4 a více dětmi, pro polské občany vracující se z emigrace a pro pracovníky, kteří dosáhli zákonem stanoveného věku odchodu do důchodu, kteří nadále pracují a nepobírají důchod.

Dále byla zvýšena minimální měsíční mzda pro pracovníka na plný úvazek, která v roce 2023 dosáhne výše 3 490 PLN (hrubá mzda před srážkami sociálního pojištění a PIT), zatímco v roce 2022 to bude 3 010 PLN a v roce 2021 2 800 PLN. Od 1. července 2023 se minimální měsíční mzda pro pracovníka na plný úvazek zvýší na 3 600 PLN (hrubého/ před srážkami sociálního zabezpečení a PIT). Minimální hodinová mzda v Polsku byla zvýšena z 18,30 PLN za hodinu v roce 2021 na 19,70 PLN za hodinu v roce 2022 a na 22,80 PLN za hodinu od 1. ledna 2023. Od 1. července 2023 má minimální hodinová mzda v Polsku dosáhnout 23,50 PLN.

Spotřební daň

Polský zákon o spotřební dani je v souladu s obecnou úpravou spotřební daně v EU a se zvláštními předpisy týkajícími se zdanění energetických výrobků, alkoholických nápojů a tabákových výrobků.

Spotřební daň se tak vztahuje na následující zboží: energetické výrobky (např. benzín, plynový olej, petrolej, LPG, zemní plyn, topný olej, uhlí a koks), elektřinu, alkoholické nápoje (např. etylalkohol, meziprodukty, pivo, víno a kvašené nápoje jiné než víno a pivo) a tabákové výrobky (např. cigarety, doutníky a cigarillos, tabák ke kouření).

Kromě toho se spotřební daň vybírá také z některých dalších druhů zboží, jako jsou osobní automobily a surový tabák, a také z kapaliny pro elektrické cigarety a nové tabákové výrobky.

Systém spotřební daně stanoví osvobození pro určité skupiny subjektů nebo určité zboží (např. zboží používané v rámci diplomatických vztahů). Byla zavedena řada daňových pobídek zaměřených na vozidla s nízkými emisemi.

Daň z finančních institucí

Daň z finančních institucí, která vstoupila v platnost 1. února 2016, se vztahuje mimo jiné na banky, pojišťovny, družstevní záložny a nebankovní úvěrové společnosti. Daň se vztahuje na veškerá aktiva bank a družstevních záložen nad 4 miliardy PLN (0,9 miliardy EUR), aktiva pojišťoven nad 2 miliardy PLN (0,45 miliardy EUR) a aktiva nebankovních úvěrových společností nad 0,2 miliardy PLN, která jsou v každém případě zdaněna sazbou 0,0366 % měsíčně (0,44 % ročně). Pro účely této daně může být základ daně snížen o konkrétní částky uvedené v daňových předpisech. Tato daň se nevztahuje na banky ve vlastnictví státu, soukromé banky v ozdravném řízení, v nucené správě nebo v likvidaci a na banky, na které byl prohlášen konkurz a jejichž činnost byla pozastavena. Daň nesnižuje základ daně z příjmů právnických osob finančních institucí.

Daň z maloobchodního prodeje

Daň z maloobchodního prodeje se vybírá od 1. ledna 2021.

Daň platí maloobchodníci (fyzické osoby, právnické osoby a organizační složky bez právní subjektivity) v rámci své maloobchodní činnosti.

Daňová povinnost vzniká, pokud plátce dosáhne v daném měsíci příjmů vyšších než 17 milionů PLN, a vztahuje se na obrat nad tuto částku dosažený od tohoto okamžiku do konce měsíce.

Základem pro posouzení je přebytek maloobchodních tržeb dosažený v daném měsíci nad částkou 17 milionů PLN, bez částek vyplacených spotřebitelům za vrácení zboží. Příjmy zahrnují spotřební daň, ale nezahrnují daň z přidané hodnoty.

Stupnice progresivní daně se pohybuje od 0 do 1,4 % daňového základu:

- obrat od 0 do 17 milionů PLN nepodléhá zdanění,
- obrat vyšší než 17 milionů PLN až 170 milionů PLN podléhá dani ve výši 0,8 %,
- obrat nad 170 milionů PLN podléhá dani ve výši 1,4 %.

Osvobození od daně, zejména:

- prodej paliv a energií používaných domácnostmi pro sociálně-domácí účely,
- prodej léků, potravin pro zvláštní výživu a zdravotnických výrobků hrazených z veřejných prostředků.

Platba daně je založena na principu samovyměření. Daňoví poplatníci jsou povinni podat přiznání a zaplatit daň do 25.th dne měsíce následujícího po měsíci, kterého se daňová povinnost týká.

Výstupní daň

Od 1. ledna 2019 se na poplatníky PIT i CIT vztahuje tzv. exit tax (daň z nerealizovaných příjmů). Výstupní daň se v zásadě uplatňuje v případě jakékoli změny daňového rezidentství nebo jakéhokoli přesunu majetku z Polska do jiné země, pokud takové kroky vedou ke ztrátě polského práva na zdanění případných kapitálových výnosů, které by byly získány, kdyby k přesunu nedošlo.

Sazba daně na výstupu činí 19 procent pro právnické i fyzické osoby (v druhém případě, pokud je stanovena daňová hodnota majetku). Pro fyzické osoby může být použita sazba 3 procenta, pokud není stanovena daňová hodnota majetku. V případě fyzických osob se výstupní daň vztahuje na ta aktiva, jejichž hodnota přesahuje 4 miliony PLN.

Za určitých okolností nepodléhá převod majetku do jiné země výstupní dani, pokud převod netrvá déle než 12 měsíců.

V případě fyzických osob se výstupní daň obecně vztahuje pouze na převod majetku souvisejícího s jejich podnikáním. V případě majetku fyzických osob, který nesouvisí s podnikatelskou činností, se výstupní daň vztahuje pouze na: veškerá práva a závazky v nekorporátní společnosti, podíly ve společnosti, akcie a jiné cenné papíry, derivátové finanční nástroje a podílové listy v akciových fondech za předpokladu, že fyzická osoba měla v Polsku bydliště celkem alespoň pět let v průběhu deseti let předcházejících dni změna statusu daňového rezidenta.

System sociálního zabezpečení

Důchodové reformy

V roce 2012 vláda zavedla komplexní důchodovou reformu, která vstoupila v platnost 1. ledna 2013. Změny zahrnovaly *mimo jiné* zvýšení důchodového věku z 65 na 67 let u mužů a z 60 na 67 let u žen. Současná vláda a současný prezident,

Andrzej Duda prohlásil, že hodlá tento aspekt reformy zvrátit a obnovit původní věk odchodu do důchodu, tj. 60 let pro ženy a 65 let pro muže. V důsledku toho byl zákonem o změně zákona o důchodech z fondu zdravotního pojištění a některých dalších zákonů, který vstoupil v platnost 1. října 2017, obnoven dřívější důchodový věk, tj. 60 let pro ženy a 65 let pro muže.

V současné době jsou legislativní práce na reformě otevřených penzijních **fondů** pozastaveny. Reforma měla vstoupit v platnost v roce 2021 a je jedním z pilířů Strategie odpovědného rozvoje. OFE jsou spravovány soukromými správci penzijních fondů (dále jen "PTE") a dostávají část penzijního

příspěvek pojištěných osob. Vláda se domnívá, že současná podoba OFE a způsob jejich fungování nejsou opodstatněné, neboť OFE nezajišťují ani diverzifikaci rizik, ani sociální jistoty pojištěnců. Navíc současná struktura sektoru OFE povede k trvalému čistému odlivu peněz a žádnému přílivu peněz z účtů v OFE do národního hospodářství, které by mohly být investovány. Důchodové příspěvky placené pojištěnci činí 19,52 %. Pouze 2,92 procenta z hrubé mzdy osoby se převádí do OFE a zbývající část příspěvků se odvádí na účty ve Fondu sociálního zabezpečení ("**FUS**"). Kromě toho jsou příspěvky na důchodové pojištění převáděny na OFE pouze v případě těch pojištěnců, kteří prohlásili, že si přejí, aby jejich příspěvky byly převáděny na OFE. Vzhledem k této skutečnosti bude podíl důchodů vyplácených z OFE v budoucnu ve vztahu k celkové výši vyplácených důchodů zanedbatelný.

Hlavní předpoklady plánované reformy jsou:

- PTE spravující OFE se změní na správce investičních fondů ("**TFI**"), zatímco OFE se stanou specializovanými otevřenými investičními fondy ("**SFIO**");
- Čistá aktiva OFE budou převedena na individuální penzijní účty ("**IKE**") spravované TFI;
- Členové OFE budou oprávněni požádat, aby aktiva na jejich členském účtu OFE byla převedena na jejich účty ve FUS a přidána k aktivům již vloženým do FUS. Nebude se platit žádný poplatek pojištěnou osobou pro tento převod;
- Pokud se pojištěnec rozhodne ponechat si svá aktiva v IKE, bude mu účtován poplatek za převod ve výši 15 % čistých aktiv převedených z OFE do IKE. Kapitálové výnosy z majetku na IKE jsou osvobozeny od daně z příjmů fyzických osob a daně z kapitálových výnosů a
- Investiční politika nových SFDI bude přizpůsobena věkové struktuře a profilu pojištěnců a požadavkům zákona o investičních fondech.

Zákon o zaměstnaneckých kapitálových plánech ("**PPK**") byl přijat parlamentem 4. října 2018 a vstoupil v platnost 1. ledna 2019.

Tento akt je důsledkem tzv. programu akumulace kapitálu, který byl vyhlášen v červenci 2016. Hlavním cílem PPK je zvýšit soukromé, dlouhodobé úspory a posílit stabilitu budoucích důchodců prostřednictvím vytvoření dobrovolných zaměstnaneckých kapitálových plánů, do nichž příspěvky platí zaměstnanec a zaměstnavatel, přičemž státní pokladna má zaměstnance motivovat k zapojení do systému. Vyšší

dlouhodobé úspory by měly mít pozitivní dopad na investice do polské ekonomiky, neboť zajistí více domácího kapitálu, zejména v situaci, kdy se pravděpodobně sníží objem prostředků určených Polsku v budoucích rozpočtech EU.

Podle nového zákona byly zavedeny tzv. zaměstnanecké kapitálové plány, které jsou založeny na automatickém zápisu všech zaměstnanců ve věku od 18 do 55 let, jejichž zaměstnanecké smlouvy podléhají pravidelným příspěvkům na důchodové pojištění. Účast v novém systému je dobrovolná, protože zaměstnanci mají právo se z něj odhlásit. Do systému se mohou zapojit i zaměstnanci ve věku od 55 do 70 let, pokud zaměstnavateli zašlou žádost o zapojení do programu.

Podle zákona jsou všichni zaměstnavatelé povinni vytvářet kapitálové plány, které spravují oprávněné finanční instituce (investiční fondy spravované investičními fondovými společnostmi, penzijní fondy spravované všeobecnými penzijními společnostmi nebo zaměstnaneckými penzijními společnostmi a pojišťovací instituce nabízející pojištění s investičními pojistnými fondy). Příspěvky musí platit jak zaměstnavatelé, tak zaměstnanci. Základní příspěvek placený zaměstnavatelem činí 1,5 % měsíční odměny zaměstnance s možností dobrovolného zvýšení této částky o dalších 2,5 %, zatímco zaměstnanci jsou povinni platit 2 % s možností dobrovolného zvýšení této částky o další 2 % (výsledkem je minimální příspěvek ve výši 3,5 % a maximální příspěvek ve výši 8 %). Pro povzbuzení zaměstnanců k účasti na PPK se počítá s pobídkami vyplácenými z Fondu práce: 250 PLN - jednorázová uvítací platba na začátku programu (po třech měsících pravidelného doručování příspěvků na PPK); a 240 PLN - roční doplňková platba při nashromáždění určité částky úspor za předchozí rok (rovná se šesti měsíčním příspěvkům ve výši 2 % vypláceným z minimální odměny). Jako motivační příspěvek pro osoby s nejnižším měsíčním příjmem (120 procent z částky

minimální mzdy nebo nižší) vstoupit do PPK, byla přijata možnost deklarovat placení nižšího příspěvku zaměstnanec (minimální sazba je 0,5 % z hrubé mzdy). Neztratí tak nárok na obdržení roční doplňkovou platbu.

Nahromaděné úspory spravují licencované finanční instituce a investují je na finančním trhu. Když zaměstnanec překročí věk 60 let, může si 25 % svých úspor vybrat jako příspěvek. Jednorázový převod a 75 % lze splácet ve stejných měsíčních splátkách po dobu minimálně 10 let.

Tyto platby nepodléhají zdanění kapitálových výnosů. PPK uvádí možnosti výběru nashromážděných prostředků. Výběr je podmíněn dosažením stanoveného důchodového věku, invaliditou nebo úmrtím a za předčasný výběr jsou stanoveny ekonomické sankce. V případě předčasného výběru je příjem z účasti na PPK zdaněn běžnou sazbou daně z příjmů fyzických osob. Pro zvýšení bezpečnosti investovaných prostředků byla stanovena povolená investiční politika. Finanční instituce investují úspory do investičních fondů, které rozlišují míru rizika podle věku účastníků - jedná se o tzv. fondy s definovaným datem.

Realizace programu PPK v Polsku probíhala ve čtyřech etapách. Povinnost zavést kapitálové plány zaměstnanců se postupně vztahovala na všechny podniky v závislosti na počtu zaměstnanců, počínaje červencem 2019 u podniků zaměstnávajících více než 250 osob a konče lednem 2021 u zaměstnavatelů z veřejného sektoru a podniků zaměstnávajících méně než 20 zaměstnanců.

K 31. srpnu 2022 byla účast na PPK 33,10 %. podle údajů uvedených v Přehledu zaměstnaneckých kapitálových plánů (dokument - sněmovní tisk č. 2921 prochází legislativním procesem). Jedná se o první přezkum fungování PPK v Polsku, který ukládá zákon Rady ministrů o zaměstnaneckých kapitálových plánech.

Účast v PPK neustále roste, což svědčí o tom, že účastníci, kteří se jednou do programu zapsali, v něm zůstávají.

Poprvé od zavedení programu proběhlo automatické přihlášení do PPK 1. března 2023, přičemž termín automatického přihlášení byl stejný pro všechny subjekty bez ohledu na datum vstupu do programu. Zákon o kapitálovém plánování zaměstnanců předpokládá, že automatický zápis do PPK bude probíhat každé 4 roky.

Iniciativy v oblasti sociálních výdajů

Ve druhém čtvrtletí roku 2016 vláda zavedla nový sociální program s názvem "Rodina 500+". Program zahrnuje přímý peněžní transfer ve výši 500 PLN měsíčně na každé oprávněné dítě rodinám, dokud dítě nedosáhne věku 18 let. Do července 2019 byla pomoc v rámci programu na první dítě testována na základě příjmu rodiny, zatímco na pomoc na další děti měly nárok všechny rodiny. Od července 2019 je poskytována na každé dítě do 18 let věku bez ohledu na příjem rodiny. V důsledku toho se počet dětí, na které se program vztahuje, téměř zdvojnásobil.

Celkové náklady na program "500+" činily v roce 2016 17,4 miliardy PLN, v roce 2019 30,5 miliardy PLN a v roce 2021 40,3 miliardy PLN, přičemž v následujících letech budou náklady obdobné, pokud v tomto ohledu nedojde ke změnám stávající politiky. Hlavním cílem tohoto programu je pomoci rodinám s výdaji na výchovu dětí a v konečném důsledku podpořit lidi, aby měli více dětí, a tím zlepšit dlouhodobé demografické vyhlídky Polska.

V roce 2018 vláda zavedla program Dobrý start, v jehož rámci je vyplácena dávka ve výši 300 PLN dětem do 20 let věku (24 let v případě zdravotního postižení), které se účastní vzdělávání u příležitosti zahájení školního roku. Příspěvek se vyplácí pouze jednou ročně, přičemž náklady v roce 2021 činí 1,3 miliardy PLN (v dalších letech se očekává, že jeho náklady budou na podobné úrovni).

Za účelem další podpory rodin byl v roce 2022 zaveden program Family Care Capital, tj. nová dávka ve výši 1 000 PLN měsíčně vyplácená po dobu jednoho roku nebo 500 PLN měsíčně vyplácená po dobu dvou let. Rodinný kapitál péče je k dispozici pro druhé dítě a další děti ve věku 12 - 35 měsíců v rodině. Tato platba je nezávislá na příjmu rodiny. Celkové náklady v prvním

rok programu se odhaduje na přibližně 3,0 miliardy PLN v roce 2022. V následujícím roce jsou odhadované náklady nižší, a to 2,4 miliardy PLN.

V květnu 2019 vláda zavedla jednorázový program s názvem "Důchod+", který byl v roce 2020 změněn na roční. Program spočívá v jednorázové výplatě důchodu v minimální výši každému důchodci. V roce 2022 činily celkové platby v rámci programu "Důchod+" (1.-2. čtvrtletí) 12,7 miliardy PLN.

V roce 2021 vláda financovala dodatečnou jednorázovou výplatu minimálního důchodu, která byla testována na majetkové poměry. Tato jednorázová platba byla z důvodu rostoucích životních nákladů zopakována v roce 2022. Předpokládané výdaje v roce 2022 činily 11,4 miliardy PLN. EUR, přičemž jak "důchod+", tak dodatečná jednorázová výplata důchodu byly v roce 2022 osvobozeny od PIT.

Kvůli rostoucím cenám energií, plynu a potravin zavedla vláda takzvaný protiinflační štít. Jedním z jeho klíčových prvků je přímá podpora chudších domácností ve formě štítové dávky vyplácené v roce 2022. Jednalo se o jednorázový, příjmově testovaný peněžní transfer pro nejchudší domácnosti ve výši závislé na velikosti domácnosti. Předběžné náklady na ochrannou dávku vycházející z údajů PLN za období leden až listopad v roce 2022 (bez údajů za prosinec 2022).

Dne 12. března 2022 přijal Parlament zákon o pomoci občanům Ukrajiny v souvislosti s vojenským konfliktem v této zemi. Zákon upravuje postavení uprchlíků z Ukrajiny, jejich přístup k sociální pomoci, zdravotní péči, vzdělávání a trhu práce. Vymezuje rovněž legislativní rámec na finanční podporu polských občanů a místních samospráv, které přijímají uprchlíky. Část nákladů je hrazena z rozpočtu a zbytek ze zvláštního fondu zřízeného v BGK ("**Fond pomoci**"). Hlavními zdroji financování úkolů fondu jsou emise dluhopisů BGK se zárukou státní pokladny, dotace ze státního rozpočtu a převody státních dluhopisů.

Výdaje

Významnou složkou státních výdajů jsou platby sociálního zabezpečení. Stát spravuje čtyři fondy sociálního zabezpečení a penzijní fondy, které jsou částečně nebo zcela financovány z příspěvků zaměstnavatelů a zaměstnanců. Příjmy těchto fondů nejsou ve státním rozpočtu vykázány jako příjmy. Dva z těchto fondů však dostávají významné transfery ze státního rozpočtu a tyto transfery jsou uvedeny jako výdaje v tabulkách v části "*Veřejné finance*". Fond sociálního pojištění a Fond důchodového a invalidního pojištění zemědělců jsou největšími mimorozpočtovými fondy a jsou závislé na převodech ze státního rozpočtu, které doplňují jejich vlastní mimorozpočtové příjmy.

VEŘEJNÝ DLUH

Přehled

Pro účely vykazování vnějšího a vnitřního dluhu Polsko klasifikuje jako veřejný dluh pouze dluh vzniklý přímo státu (tj. dluh státní pokladny), místních vlád a subjektů v rámci sektoru veřejných financí. Nezahrnuje dluh vzniklý státním finančním institucím, ostatním státním podnikům nebo NBP.

V následující tabulce je uveden celkový dluh veřejného sektoru k uvedeným datům:

	2018	K 31. prosinci			Stav k 30. září 2022
		2019	2020	2021	
	(v milionech PLN)				
Public finance debt	984,313	990,948	1,111,806	1,148,579	1,181,199
Dluh ústředních vládních institucí.	907,316	907,650	1,020,652	1,055,779	1,092,517
<i>z toho:</i>					
State Treasury debt	905,594	905,615	1,018,569	1,053,324	1,089,788
Dluh místních vládních institucí.	76,928	83,241	91,098	92,753	88,642
Social Security debt	69	57	56	47	41

Zdroj: Ministerstvo financí

Dluh státní pokladny

Ministerstvo financí klasifikuje dluh jako vnitřní nebo vnější podle dvou kritérií: místa emise a sídla cílových investorů. Na základě prvního z těchto kritérií jsou všechny nástroje vydané na domácím trhu bez ohledu na status jejich držitele (domácí nebo zahraniční) klasifikovány jako vnitřní dluh a na základě druhého kritéria jsou všechny ostatní nástroje klasifikovány jako vnější nebo vnitřní podle rezidence držitele bez ohledu na trh, na kterém jsou tyto nástroje vydány. Pro účely tohoto oddílu se v případech, kdy je dluh klasifikován jako vnitřní nebo vnější na základě kritéria místa emise, bude vnitřní a vnější dluh označován jako domácí, resp. mezinárodní dluh. Na adrese "*Celkový zahraniční dluh*", hrubý zahraniční dluh Polska je klasifikován pouze na základě sídla věřitele.

V nominálním vyjádření činil celkový dluh polské státní pokladny k 31. prosinci 2022 1 238,5 mld. zlotých.

V následující tabulce jsou uvedeny kategorie dluhu státní pokladny k uvedeným datům v souhrnných částkách a v procentech nominálního HDP:

	K 31. prosinci				K 31. prosinci 2022
	2018	2019	2020	2021	
	(v milionech PLN kromě procent)				
Domácí státní dluh	674,422	716,454	831,455	872,682	949,781
jako procento HDP	31.7%	31.3%	35.6%	33.3%	31.0%
Mezinárodní státní dluh	279,847	256,885	266,025	265,352	288,685
jako procento HDP	13.2%	11.2%	11.4%	10.1%	9.4%
Státní dluh celkem	954,269	973,338	1,097,480	1,138,034	1,238,466
jako procento HDP	44.9%	42.5%	46.9%	43.4%	40.4%
HDP		2,126,507	2,288,492	2,337,672	2,623,948
					3,067,725

Zdroj: Ministerstvo financí

Správa dluhů

Podle polského práva dohlíží na výši veřejného dluhu ministr financí. Tento dohled je dvojitý: přímý (v případě státní pokladny) a nepřímý (v případě ostatních subjektů v sektoru veřejných financí, které jsou při uzavírání smluvních závazků autonomní).

Polské předpisy se snaží omezit růst veřejného dluhu především stanovením limitů pro poměr veřejného dluhu k HDP. Polská ústava zakazuje přijímání závazků, jejichž důsledkem je veřejný dluh přesahující 60,0 % HDP, zatímco zákon o veřejných financích stanoví hranice 55,0 a 60,0 % HDP, jejichž porušení je doprovázeno určitými požadavky, které mají zabránit překročení ústavního limitu (viz: <https://www.gov.pl/web/finance/debt-management-strategies>).

Od svého vstupu do EU je Polsko povinno dodržovat referenční hodnoty uvedené v Paktu o stabilitě a růstu, a to i pokud jde o limity schodku (omezený na 3,0 % HDP) a veřejného dluhu (omezený na 60,0 % HDP).

Vzhledem k vážnému hospodářskému zpomalení způsobenému pandemií COVID-19 v celé Evropské unii zahájila Evropská komise uplatňování obecné únikové doložky stanovené v Paktu o stabilitě a růstu. Tato doložka umožňuje členským státům dočasně se odchýlit od doporučení Rady ECOFIN ohledně střednědobého rozpočtového cíle. Flexibilní přístup EU nepozastavuje fiskální pravidla EU ani nevylučuje postup při nadměrném schodku, ale má usnadnit koordinovanou reakci na krizi.

Cílem strategie řízení dluhu, jak je uvedeno ve Strategii řízení dluhu sektoru veřejných financí v letech 2023-2026 (schválena Radou ministrů v září 2022), je minimalizace nákladů na dlouhodobou dluhovou službu za předpokladu zachování přiměřené úrovně refinančního rizika, kurzového rizika, úrokového rizika, rizika likvidity státního rozpočtu, dalších rizik (zejména úvěrového a operačního rizika) a rozložení nákladů na dluhovou službu v čase.

Cíl strategie řízení dluhu je naplňován prostřednictvím dvou klíčových strategií:

- výběr nástrojů s cílem minimalizovat náklady v časovém rámci nejdelsích splatností dluhových nástrojů s významným podílem na objemu dluhu, a to vhodným výběrem trhů, nástrojů řízení dluhu, struktury požadavků na finanční výpůjčky a termínů emisí;
a
- zajištění efektivnosti trhu se státními cennými papíry, což přispívá ke snižování výnosů ze státních cenných papírů; tato strategie se zaměřuje na snahu eliminovat nebo omezit potenciální nepříznivé faktory v organizaci trhu a infrastruktuře.

Riziko refinancování

Ve snaze řídit refinanční riziko byla v závislosti na tržních podmínkách zachována dominantní role střednědobých a dlouhodobých nástrojů při financování výpůjčních potřeb státního rozpočtu na domácím trhu. Cílem strategie řízení dluhu je udržet průměrnou splatnost domácího státního dluhu na úrovni přibližně 4,5 roku a celkového státního dluhu na úrovni přibližně 5 let, s výhradou možných dočasných odchylek vyplývajících z tržních a rozpočtových podmínek.

Kurzové riziko

Ve snaze řídit kurzové riziko byla strategie řízení dluhu navržena tak, aby podíl dluhu v cizí měně na státním dluhu byl nižší než 25 % s výhradou možných dočasných odchylek vyplývajících z tržních a rozpočtových podmínek a aby efektivní podíl eura činil alespoň 70 % (po swapech) ("**strategie**"). Deriváty mohou být rovněž použity k utváření požadované měnovou strukturu dluhu.

Úrokové riziko

Ve snaze řídit úrokové riziko byla strategie řízení dluhu navržena tak, aby udržovala ATR domácího dluhu v rozmezí 2,6 až 3,6 roku a oddělila řízení úrokové sazby od řízení refinančních rizik pomocí dluhopisů s pohyblivou sazbou a případným využitím derivátů a dluhopisů vázaných na inflaci. Strategie předpokládá zachování dominantního podílu nástrojů s pevnou úrokovou sazbou na státním dluhu denominovaném v cizích měnách.

Riziko likvidity státního rozpočtu

Ve snaze řídit riziko likvidity státního rozpočtu byla strategie řízení dluhu navržena tak, aby udržovala bezpečnou úroveň likvidních aktiv státního rozpočtu a zároveň je efektivně řídila prostřednictvím vkladů v PLN a v cizích měnách a devizových transakcí (včetně prodeje a derivátů). Výše likvidních aktiv bude výsledkem aktuálních a předpokládaných rozpočtových a tržních podmínek, přičemž se zohlední sezónnost a také snaha o rovnoměrné rozložení nabídky státních cenných papírů v průběhu roku.

Úvěrové a operační riziko

Ve snaze řídit úvěrové a operační rizika zahrnuje strategie řízení dluhu uzavírání derivátových transakcí se subjekty s vysokou bonitou, používání nástrojů omezujících úvěrové riziko, včetně dohod o zajištění, a umožnění jeho diverzifikace při uzavírání transakcí s deriváty, jakož i diverzifikace úvěrového rizika plynoucího z nezajištěných transakcí.

V časovém rámci strategie je možné uzavřít další dohody o zajištění, které jsou v souladu se současnými osvědčenými postupy na trhu a které umožňují uzavírat transakce bez nesení úvěrového rizika za výhodnějších podmínek. Je zajištěna technická infrastruktura umožňující provozovat procesy správy dluhu mimo budovu Ministerstva financí.

Rozložení nákladů na obsluhu dluhu v čase

Strategie řízení dluhu vyžaduje stanovení kupónů dluhopisů na úrovni mírně nižší, než jsou jejich předpokládané výnosy v období prodeje, a rovnoměrné rozložení nákladů na obsluhu dluhu v průběhu let, a to i prostřednictvím využití derivátových nástrojů.

Vnitřní státní dluh

Vnitřní dluh polské státní pokladny činil k 31. prosinci 2022 949,8 mld. zlotých. Vnitřní státní dluh zahrnuje tři kategorie:

- obchodovatelné státní cenné papíry se splatností až 30 let, včetně cenných papírů s pevnou a pohyblivou sazbou a cenných papírů s indexem spotřebitelských cen.
navázané cenné papíry nabízené na domácím primárním trhu prostřednictvím aukcí za tržní ceny obchodníkům s cennými papíry ministerstva financí;
- spořicí dluhopisy s pevnou a pohyblivou úrokovou sazbou prodávané fyzickým osobám prostřednictvím prodejních míst pro zákazníky za nominální hodnotu, které nejsou volně obchodovatelné a v současné době mají splatnost až 12 let; a
- ostatní dluh (zejména vklady subjektů sektoru veřejných financí, soudní vklady a dluh účelově vázaných fondů).

K 31. prosinci 2022 tvořily obchodovatelné státní cenné papíry přibližně 82 % domácího státního dluhu.

Vnější státní dluh

K 31. prosinci 2022 činil nesplacený zahraniční dluh polské státní pokladny PLN. 288,7 miliardy EUR (61,6 miliardy EUR). Přibližně 62 % tohoto dluhu tvořily státní dluhopisy vydané v zahraničí.

V následující tabulce jsou uvedeny údaje o nesplacené jistině zahraničního dluhu Státní pokladny k uvedeným datům:

	K 31. prosinci				K 31. prosinci
	2018	2019	2020	2021	2022
	(EUR) miliony)				
<i>Střednědobé a dlouhodobé úvěry</i>					
EIB.....	9,006	8,108	7,191	6,266	6,631
.....					
..... Světová	6,754	6,512	6,261	5,967	5,709
..... banka.....					
CEB.....	221	212	227	240	650
.....					
EU	0	0	1,000	8,236	11,236
Úvěry celkem	<u>15,981</u>	<u>14,832</u>	<u>14,679</u>	<u>20,709</u>	<u>24,226</u>
<i>Dluhopisy</i>					
Bonds	<u>49,100</u>	<u>45,491</u>	<u>42,968</u>	<u>36,983</u>	<u>37,329</u>
.....					
<i>Short-Term Debt . . . . .</i>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
.....					
Vnější dluh státní pokladny celkem	<u>65,081</u>	<u>60,323</u>	<u>57,647</u>	<u>57,692</u>	<u>61,555</u>

Zdroj: Ministerstvo financí

Následující tabulka uvádí měnové složení zahraničního dluhu Státní pokladny k 31. prosinci 2022:

	V milionech původní měny	Ekvivalent v milionech EUR	%
EUR	51,446	51,446	83.6
U.S.\$	8,850	8,306	13.5
Japonský jen	196,600	1,396	2.3
Čínský jüan	<u>3,000</u>	<u>406</u>	<u>0.7</u>
Total	<u> </u>	<u>61,555</u>	<u>100.0</u>

Zdroj: Ministerstvo financí

Předpokládané požadavky na vnější dluhovou službu státní pokladny

V následující tabulce jsou uvedeny projekce dluhové služby střednědobého a dlouhodobého zahraničního dluhu Státní pokladny podle typu věřitele na uvedené roky k 31. prosinci 2022. Údaje obsažené v tabulce nepředpokládají refinancování stávajícího dluhu:

	2022 a					2028 a
	2023	2024	2025	2026	2027	mimo
	(EUR) miliony)					
Splátky jistiny.....	6 319	8 149	6 813	7 031	4 340	28 903
Půjčky	0	0	0	0	0	0
.....						
Multilateral	941	956	1 313	903	861	8 015
.....						
Other	0	0	0	1 400	0	9 836
.....						
Bonds	5 377	7 193	5 500	4 728	3 479	11 052
.....						
Interest payments	1347	1254	1060	828	713	4683

.....						
Půjčky	0	0	0	0	0	0
.....						
Multilateral	264	259	237	214	195	1058
.....						
Other	65	63	63	63	67	801
.....						
Bonds	<u>1 018</u>	<u>932</u>	<u>760</u>	<u>551</u>	<u>451</u>	<u>2,824</u>
.....						
Dluhová služba celkem	<u>7,665</u>	<u>9,403</u>	<u>7,873</u>	<u>6,459</u>	<u>5,053</u>	<u>23,750</u>
.....						

	<u>2 0 2</u> <u>3</u>	<u>2 0 2</u> <u>4</u>	<u>2 0 2</u> <u>5</u>	<u>2 0 2</u> <u>6</u>	<u>2 0 2</u> <u>7</u>	<u>2028 a</u> <u>mimo</u>
	(EUR) miliony)					
Půjčky	0	0	0	0	0	0
Multilateral	1,205	1,215	1,550	1,117	1,056	9073
Other	65	63	63	1,463	67	10,637
Bonds	6,395	8,125	6,260	5,279	3,930	13,876

Zdroj: Ministerstvo financí

Výchozí

Polsko není v současné době v prodlení se splácením závazků vůči žádnému ze svých externích věřitelů.

Podmíněné závazky státní pokladny

Následující tabulka uvádí podmíněné závazky, které vyplývají z ručení a záruk, které má státní pokladna:

	<u>2019</u>	<u>2020</u>	<u>2021</u>	<u>2022</u>
	(v tisících PLN)			
Tuzemské záruky a ručení	11,355,697.5	198,278,816.4	243,753,292.1	258,587,241.3
Zahraníční záruky	100,015,623.0	104,596,240.4	112,573,775.8	129,969,682.6
Podmíněné závazky státní pokladny celkem . .	111 371 320,5	302,875,056.8	356,327,067.9	388,556,923.9

Zdroj: Ministerstvo financí

K 31. prosinci 2021 činily podmíněné závazky ze státních záruk 356 327 mil. Z této částky činily záruky vydané v letech 2020 a 2021 v souvislosti s protipatřeními COVID-19 241 949 milionů PLN, zatímco záruky jiného původu než COVID-19 činily 114 378 milionů PLN. Ve třetím čtvrtletí roku 2022 činily výše uvedené podmíněné závazky 388 557 mil. PLN a ostatní záruky související s COVID-19 činily 247,472 mil.

Záruky související s COVID-19 zahrnují záruky za splacení: dluhopisů vydaných BGK jménem Fondu reakce na COVID-19 - 169,214 milionu PLN, a dluhopisů vydaných Polským rozvojovým fondem na financování vládního programu podpory finančního štítu pro země, které se nacházejí na území Polska. PLN podmíněných závazků k 30. září 2022 - podnikatelé - 78 258 mil.

Ze záruk nesouvisejících s programem COVID-19 byla největší hodnota podmíněných závazků spojena se zaručeným dluhem BGK, který vznikl při financování investic Státního fondu silnic ("NRF") - 96 734 milionů PLN k 30. září 2022. Druhá největší expozice se týkala záruk kryjících dluh společnosti PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. (národní správce železniční infrastruktury) - 18 266 mil. zlotých. Třetí největší objem podmíněných závazků souvisel se zárukami vystavenými v souvislosti s platbami z NRF a financováním závazků koncesionářů vzniklých v souvislosti s dálničními projekty - 12 576 mil. zlotých. Kromě toho byly ve třech čtvrtletích roku 2022 poskytnuty záruky na financování provozovatelů plynových paliv, což vedlo k podmíněným závazkům ve výši 10 000 milionů PLN, a na financování Fondu pomoci (podpora uprchlíkům z Ukrajiny) - 526 milionů PLN.

Částka podmíněných závazků se v letech 2020 a 2021 zvýšila zejména v důsledku vydání záruk souvisejících s programem COVID-19. Podmíněné závazky spojené se zárukami nesouvisejícími s COVID-19 zůstaly v tomto období na úrovni blízké historickým hodnotám, došlo pouze k mírnému nárůstu. V roce 2022 však v důsledku

válka na Ukrajině a energetická krize spolu s rostoucí mírou inflace, byly zvláštními zákony zavedeny nové typy záruk.

Očekává se, že výše státních záruk se bude v budoucích letech dále zvyšovat. Očekávané nové podmíněné závazky budou vyplývat zejména z:

- další investice financované NRF s využitím fondů EU, spolu s refinancováním dluhu NRF a dalšími investicemi do infrastruktury železničního sektoru;
- využívání státních záruk na podporu v reakci na geopolitické změny a záruk na financování nových fondů: Fond podpory ozbrojených sil (financování modernizace polské armády) a Fond pomoci (financování nákladů na přijetí uprchlíků z Ukrajiny). Do konce roku 2022 dosáhly tyto záruky 33 577 milionů PLN za rok;
- využití státních záruk za financování v souvislosti s energetickou krizí, mimo jiné za dluhy provozovatelů plynárenských zařízení, kteří se ocitli ve finančních potížích, a za společnosti určené k nákupu uhlí, aby byla zajištěna jeho dostupnost. V roce 2022 dosáhly tyto záruky 24 630 milionů PLN za rok; a
- další financování Fondu pro reakci na COVID-19.

CELKOVÝ ZAHRANIČNÍ DLUH

Hrubý zahraniční dluh, jak je definován ve statistice zahraničního dluhu MMF za rok 2013: je nesplacená částka těch skutečných běžných, nepodmíněných závazků, které vyžadují splácení jistiny a/nebo úroků dlužníkem v určitém okamžiku (okamžicích) v budoucnosti a které rezidenti dané země dluží nerezidentům. Jedná se o hrubý dluh, tj. konkrétní zahraniční závazky Polska (bez odečtení polských aktiv v zahraničí). Zahraniční dluhové závazky zohledňují pouze ty, které existují a nejsou regulovány (tj. věřitel musí mít pohledávku vůči dlužníkovi). Zahraniční dluh zahrnuje celou škálu dluhových nástrojů bez ohledu na to, jak jsou konstruovány.

Rozlišení mezi domácím a zahraničním (zahraničním) dluhem je založeno výhradně na kritériu rezidence bez ohledu na měnu.

Zahraniční dluh byl prezentován podle standardů MMF v Platební bilanci a BPM6.

Celkový zahraniční dluh k 30. září 2022 činil 338 892 mil. Krátkodobý dluh na základě původní splatnosti představoval 32,1 % celkového zahraničního dluhu a byl zcela kryt oficiálními rezervními aktivy. Zahraniční dluh sektoru vládních institucí představoval 25,4 % celkového zahraničního dluhu Polska. Podíl podnikatelského sektoru (včetně přímých investic) na celkovém zahraničním dluhu činil 54,6 procenta.

	K 31. prosinci				K 30. září
	2018	2019	2020	2021	
	(v milionech EUR)				
Centrální banka.....	10,996	12,392	11,844	15,163	19,860
Další investice	10,996	12,392	11,844	15,163	19,860
Zvláštní práva čerpání (ZPČ), přidělení	1,584	1,612	1,545	6,472	6,875
Půjčky	0	0	0	0	0
Currency and deposits	9,412	10,780	10,299	8,691	12,909
Other liabilities	0	0	0	0	76
Ústřední a místní správa	113,605	102,780	96,897	89,953	86,125
Debt securities	93,720	83,612	73,053	59,861	53,920
Dluhopisy a směnky	93,720	83,612	72,852	59,860	53,920
Nástroje peněžního trhu	0	0	201	1	0
Další investice	19,885	19,168	23,844	30,092	32,205
Trade credits	10	17	45	52	55
Půjčky	19,818	19,092	22,303	28,868	31,132
Other liabilities	57	59	1,496	1,172	1,018
MFI s výjimkou centrální banky	48,876	47,482	48,919	48,302	47,886
Debt securities	7,867	9,361	10,389	10,456	10,121
Dluhopisy a směnky	7,867	9,361	10,362	10,456	10,121

Nástroje peněžního trhu	0	0	27	0	0
Další investice	41,009	38,121	38,530	37,846	37,765
Půjčky	23,244	21,070	20,811	19,543	19,077
Currency and deposits	16,442	16,061	16,640	18,109	18,405
Other liabilities	1,323	990	1,079	194	283
Other sectors	58,539	66,997	62,289	71,451	79,373
Debt securities	2,589	2,797	2,957	5,063	4,302

	K 31. prosinci				Ke dni
	2018	2019	2020	2021	30. září 2022*
	(v milionech EUR)				
Dluhopisy a směnky	2,580	2,788	2,957	5,061	4,297
Nástroje peněžního trhu	9	9	0	2	5
Další investice	55,950	64,200	59,332	66,388	75,071
Currency and deposits	0	0	0	0	0
Trade credits	16,897	17,643	16,820	21,101	26,069
Půjčky	37,481	43,471	39,862	42,571	46,416
Insurance technical reserves	521	565	561	625	612
Other liabilities	1,051	2,521	2,089	2,091	1,974
Přímé investice: vnitropodnikové půjčky	85,294	87,079	87,463	97,841	105,648
Přímí investoři v podnicích přímých investic	39,726	43,343	45,341	50,129	55,613
Podniky přímých investic u přímých investorů	5,993	4,114	3,321	4,053	4,736
Between related enterprises	<u>39,575</u>	<u>39,622</u>	<u>38,801</u>	<u>43,659</u>	<u>45,299</u>
Total external debt	<u>317,310</u>	<u>316,730</u>	<u>307,412</u>	<u>322,710</u>	<u>338,892</u>

Zdroj: NBP

(*) Předběžné údaje.

POPIS CENNÝCH PAPIRŮ

Dluhové cenné papíry (dále jen "**cenné papíry**") budou vydány na základě smlouvy o fiskálním agentství mezi Státní pokladnou, zastoupenou ministrem financí, a vybraným fiskálním agentem.

Níže je uveden souhrn některých podmínek cenných papírů. Státní pokladna popíše konkrétní podmínky jakýchkoli Cenných papírů v dodatku k prospektu, který se k těmto Cenným papírům vztahuje. Dodatek k prospektu může rovněž doplnit, aktualizovat nebo změnit informace uvedené v tomto prospektu. Pokud se informace v tomto prospektu liší od jakéhokoli pozdějšího dodatku prospektu, měli byste se spolehnout na aktualizované informace v dodatku prospektu. Konkrétní podmínky jakýchkoli Cenných papírů popsaných v dodatku prospektu mohou zahrnovat:

- jistiny cenných papírů;
- cenu cenných papírů;
- stanovené datum splatnosti, ke kterému musí státní pokladna cenné papíry splatit;
- úrokovou sazbu, kterou budou cenné papíry úročeny, a v případě, že je úroková sazba proměnlivá, způsob výpočtu úrokové sazby;
- data, kdy budou provedeny všechny platby úroků;
- zda a za jakých okolností může Státní pokladna splatit cenné papíry před jejich splatností;
- měnu, ve které může státní pokladna vyplácet cenné papíry a úroky, a
- jakékoli další podmínky cenných papírů.

Stav cenných papírů a záporné zástavy

Cenné papíry budou představovat obecné a nezajištěné závazky Polska a plná víra a úvěr Polska budou zastaveny za řádné a včasné splacení jistiny a úroků z Cenných papírů a za splnění všech závazků Polska v souvislosti s nimi. Cenné papíry budou mít stejné pořadí (*pari passu*) mezi sebou a přinejmenším *stejné pořadí (pari passu)* v právu na zaplacení jako všechny ostatní současné a budoucí nezajištěné závazky Polska, s výjimkou takových závazků, které mohou být upřednostněny na základě kogentních ustanovení platných právních předpisů.

Po dobu, po kterou budou jakékoli Cenné papíry v oběhu, Polsko nezřídí ani nepovolí (v rozsahu, v jakém je Polsko oprávněno takové povolení odmítnout) zřízení jakéhokoli Zástavního práva k jakémukoli svému současnému nebo budoucímu majetku nebo výnosům nebo jejich části za účelem zajištění jakéhokoli veřejného vnějšího dluhu Polska, ledaže Polsko zajistí, aby všechny částky splatné na základě Cenných papírů byly zajištěny rovnoměrně a přiměřeně.

Bez ohledu na výše uvedené může Polsko vytvořit nebo povolit vytvoření:

- (a) jakékoli Zástavní právo k majetku k zajištění veřejného vnějšího dluhu vzniklého za účelem financování pořízení takového majetku (nebo majetku, který je součástí skupiny aktiv podobné povahy, pokud je Zástavní právo čas od času odkazem na složky takové skupiny); nebo
- (b) jakékoli zástavní právo existující na nemovitosti v době jejího nabytí; nebo
- (c) jakákoli zajišťovací práva vzniklá ze zákona, která nebyla zabavena nebo jinak uplatněna vůči majetku, na který se vztahují; nebo
- (d) jakékoli zástavní právo zajišťující nebo zajišťující úhradu veřejného vnějšího dluhu vzniklého v souvislosti s financováním projektu za *předpokladu*, že se takové zástavní právo vztahuje pouze na nemovitosti, které jsou předmětem takového financování projektu, nebo na příjmy či pohledávky, které vyplývají z provozu, nesplnění specifikací, využívání, prodeje nebo ztráty, nedokončení nebo poškození takových nemovitostí; nebo
- (e) obnovení nebo prodloužení jakéhokoli zástavního práva popsaného v písmenech a) až e) výše za *předpokladu*, že se nezvýší jistina vnějšího veřejného dluhu, který je tímto zajištěn.

Pro tyto účely:

"Osobou" se rozumí fyzická osoba, společnost, korporace, firma, partnerství, společný podnik, sdružení, organizace bez právní subjektivity, svěřenský fond nebo jakýkoli jiný právní subjekt, mimo jiné včetně státu nebo státního orgánu či jiného subjektu, ať už má samostatnou právní subjektivitu, nebo ne.

"Financování projektu" znamená jakékoli ujednání o poskytnutí finančních prostředků, které mají být použity výhradně k financování projektu na pořízení, výstavbu, rozvoj nebo využití jakéhokoli majetku, podle kterého se osoby poskytující tyto prostředky dohodly, že hlavním zdrojem splácení těchto prostředků bude projekt a příjmy (včetně příjmů z pojištění) vytvořené tímto projektem.

"Veřejným vnějším dluhem" se rozumí jakýkoli závazek za vypůjčené peníze (a) doložený dluhopisy, směnkami nebo jinými cennými papíry, které jsou nebo mohou být kótovány, kótovány nebo běžně nakupovány a prodávány na jakékoli burze cenných papírů, v automatizovaném obchodním systému nebo na mimoburzovním či jiném trhu s cennými papíry a (b) denominované nebo splatné, nebo podle volby jejich držitele splatné v jiné měně, než je zákonná měna Polska.

"Zástavní právo" znamená jakoukoli hypotéku, zástavu, zástavní právo, zástavní právo nebo jiné zatížení zajišťující jakýkoli závazek Polska nebo jakýkoli jiný typ přednostního ujednání s podobným účinkem na jakýkoli majetek nebo příjmy Polska.

Platba dodatečných částek

Veškeré platby v souvislosti s cenným papírem, včetně plateb jistiny a úroků, ve prospěch držitele cenného papíru (dále jen "**držitel cenného papíru**"), který není rezidentem Polska, budou provedeny Státní pokladnou bez srážky nebo odpočtu jakýchkoli současných nebo budoucích daní, cel, odvodů nebo jiných vládních poplatků jakékoli povahy uložených nebo vybíraných Polskem nebo jakýmkoli politickým útvarem nebo daňovým orgánem v Polsku. V případě, že je Státní pokladna ze zákona povinna z vašich plateb srazit nebo odvést jakékoli takové daně, vyplátí vám Státní pokladna takové dodatečné částky ("**dodatečné částky**"), které se rovnají může být nezbytné, aby se čistá částka, kterou obdržíte (včetně jakýchkoli srážek nebo odpočtů týkajících se Dodatečných částek), rovnala částce stanovené v Cenném papíru, která vám má být vyplacena, pokud by k takovým srážkám nebo odpočtům nedošlo. Žádné Dodatečné částky vám však nebudou vyplaceny, pokud je daň:

- daň, která by nebyla uložena, pokud byste neměli současnou nebo dřívější vazbu (nebo vazbu vašeho svěřence, zřizovatele, příjemce, člena, akcionáře nebo jiné spřízněné osoby) s Polskem, včetně toho, že vy (nebo váš svěřenec, zřizovatel, příjemce, člen, akcionář nebo jiná spřízněná osoba) jste nebo jste byli občanem nebo rezidentem Polska nebo jste nebo jste byli zapojeni do obchodu nebo podnikání nebo jste přítomni v Polsku nebo máte nebo jste měli v Polsku stálou provozovnu;
- uložena proto, že jste předložili cenný papír v konečné podobě k úhradě více než 30 dní po datu, kdy se platba stala splatnou;
- daň z pozůstalosti, dědictví, darování, prodeje, převodu nebo osobního majetku nebo jakákoli podobná daň, poplatek nebo státní poplatek;
- daň, odvod nebo jiný vládní poplatek, který je splatný jinak než srážkou;
- daň, která by nebyla uložena, kdybyste nesplnili požadavky na osvědčení, informace nebo jiné oznamovací povinnosti týkající se vaší státní příslušnosti, bydliště nebo totožnosti (nebo státní příslušnosti, bydliště nebo totožnosti skutečného vlastníka cenného papíru), pokud je vaše splnění vyžadováno zákony Polska nebo jakéhokoli politického útvaru nebo daňového orgánu Polska, abyste se vyhnuli takové dani nebo ji snížili;
- které musí kterýkoli platební agent srazit z platby na cenný papír v rozsahu, v jakém může být taková platba provedena bez srážky jiným platebním agentem;
- daň, odvod nebo jiný státní poplatek, který musí být sražen nebo odečten, pokud je taková srážka nebo odpočet uložen na platbu fyzické osobě a musí být proveden podle směrnice EU o zdanění příjmů z úspor (směrnice 2003/48/ES) nebo jakéhokoli zákona, kterým se tato směrnice provádí, je

s ní v souladu nebo který byl zaveden za účelem dosažení souladu s touto směrnicí, nebo

- uložena v důsledku jakékoli kombinace výše uvedených položek.

Kromě toho nebudou v souvislosti s jakýmkoli Cenným papírem vyplaceny žádné Dodatečné částky držiteli, který je svěřenským správcem nebo společníkem nebo jiným než jediným skutečným vlastníkem takové platby, pokud by zřizovatelé ve vztahu k takovému svěřenskému správci, společníkovi nebo skutečnému vlastníkovi, podle okolností, neměli nárok na výplatu takových Dodatečných částek, kdyby byli sami držiteli Cenného papíru.

V případě, že je takový odpočet nebo srážka vyžadována, provede státní pokladna takový odpočet nebo srážku a odvede celou odečtenou nebo sraženou částku příslušnému orgánu v souladu s platnými právními předpisy. Státní pokladna vám na požádání poskytne v přiměřené lhůtě po datu úhrady jakýchkoli daní splatných podle platných právních předpisů ověřené kopie daňových dokladů prokazujících takovou úhradu Státní pokladnou.

Jakýkoli odkaz na jistinu nebo úrok z Cenných papírů v tomto dokumentu zahrnuje jakékoli Dodatečné částky, které mohou být z těchto Cenných papírů splatné.

Obecné

Veškeré peněžní prostředky, které finanční agent drží v souvislosti s jakýmkoliv cennými papíry a které zůstanou nevyzvednuty po dobu dvou let poté, co se tyto částky staly splatnými, vrátí finanční agent státní pokladně. Držitelé těchto cenných papírů mohou poté žádat o jakoukoli platbu pouze státní pokladnu. Cenné papíry se stanou neplatnými, pokud je držitelé nepředloží k výplatě do pěti let od data jejich splatnosti.

Státní pokladna může fiskálního agenta kdykoli nahradit, s výhradou jmenování náhradního fiskálního agenta. Fiskální agent nebude pro držitele cenných papírů správcem a nebude mít stejnou odpovědnost nebo povinnost jednat za tyto držitele jako správce. Státní pokladna může u fiskálního agenta vést vkladové účty a provádět další bankovní transakce v rámci běžného podnikání.

Selhání; urychlení splatnosti

Pokud nastane a trvá jedna nebo více z následujících událostí:

- státní pokladna nevyplatí úroky z jakýchkoli cenných papírů ve lhůtě splatnosti a toto neplnění trvá po dobu 30 dnů ode dne splatnosti; nebo
- Státní pokladna řádně nesplní nebo nedodrží některou ze svých dalších podstatných povinností vyplývajících z Cenných papírů nebo v souvislosti s nimi, přičemž toto nesplnění trvá bez nápravy po dobu 45 dnů poté, co o něm byl kterýkoli držitel Cenných papírů písemně vyrozuměn Státní pokladnou na adresu určeného úřadu daňového agenta;

Státní pokladna po obdržení písemných žádostí držitelů nejméně 25 % celkové nesplacené jistiny Cenných papírů prohlásí Cenné papíry za splatné, a to vždy ve výši jejich jistiny spolu s narostlým úrokem bez dalších formalit. Po takovém prohlášení Státní pokladny oznámí Státní pokladna tuto skutečnost způsobem stanoveným ve Smlouvě s fiskální agenturou Státní pokladně a držitelům Cenných papírů v souladu s touto Smlouvou.

Po takovém prohlášení, pokud jsou zaplacený všechny částky, které jsou v té době splatné v souvislosti s Cennými papíry (kromě částek splatných pouze z důvodu takového prohlášení), a pokud jsou odstraněny všechny ostatní nedostatky v souvislosti s Cennými papíry, mohou takové prohlášení zrušit a odvolat držitelé nejméně 50 % celkové nesplacené jmenovité hodnoty Cenných papírů, "**Požadované procento**", a to písemným oznámením zaslaným Státní pokladně na určené pracoviště daňového agenta nebo přijetím usnesení držitelé nejméně Požadovaného procenta.

Doložky o kolektivní akci

Oddíl 16 dohody s fiskální agenturou obsahuje ustanovení týkající se hlasování o změnách, úpravách a vzdání se práva, známá jako "ustanovení o kolektivní akci".

Smlouva s fiskální agenturou obsahuje ustanovení o svolávání schůzí držitelů Cenných papírů dané série za účelem projednání záležitostí týkajících se Cenných papírů dané série, mimo jiné včetně změny jakéhokoli ustanovení podmínek Cenných papírů dané série (včetně v rámci Návrhu více sérií). Každá taková změna může být provedena, pokud ji po písemném schválení Státní pokladnou schválí mimořádné usnesení. Takovou schůzi může svolat Státní pokladna a svolá ji na základě písemné žádosti držitelů Cenných papírů, kteří vlastní nejméně 10 % celkové jmenovité hodnoty nesplacených Cenných papírů dané série.

Jak je uvedeno níže, některé podmínky, včetně platebních podmínek a dalších podstatných podmínek definovaných níže jako Vyhrazené záležitosti, mohou být změněny bez vašeho souhlasu, pokud se změnou souhlasí potřebná nadpoloviční většina (jak je uvedeno níže) držitelů Cenných papírů.

Na schůzi držitelů Cenných papírů svolané za účelem hlasování o mimořádném usnesení je usnášení schopná jedna nebo více přítomných osob, které vlastní nebo zastupují alespoň 50 % celkové jmenovité hodnoty nesplacených Cenných papírů dané série, nebo na odročené schůzi držitelů Cenných papírů jedna nebo více přítomných osob, které vlastní nebo zastupují alespoň 25 % celkové jmenovité hodnoty nesplacených Cenných papírů dané série; *avšak za předpokladu, že* jakékoli návrhy týkající se Vyhrazené záležitosti mohou být schváleny pouze mimořádným usnesením přijatým na schůzi vlastníků Cenných papírů, na které je přítomna jedna nebo více osob vlastníků nebo zastupujících alespoň ⁶⁶²³ % celkové jmenovité hodnoty nesplacených Cenných papírů dané série. Pro tyto účely se držitel Globálního cenného papíru považuje za dvě osoby. Každé mimořádné usnesení řádně přijaté na takové schůzi je závazné pro všechny přítomné i nepřítomné držitele Cenných papírů. Usnesení může být písemné a každé takové usnesení může být obsaženo v jednom dokumentu nebo v několika dokumentech stejné formy, z nichž každý je podepsán jedním nebo více držiteli Cenných papírů příslušné série Cenných papírů nebo jejich jménem.

V případě Návrhu týkajícího se více sérií v souvislosti s Vyhrazenou záležitostí bude svolána a uspořádána samostatná schůze nebo bude podepsáno samostatné písemné usnesení ve vztahu k Cenným papírům dané série a každé další dotčené sérii Dluhových cenných papírů (společně dále jen "**Příslušné dluhové cenné papíry**") a každá série Příslušných dluhových cenných papírů dále jen "**Příslušná série**"). Návrh na více sérií může obsahovat jeden nebo více alternativních návrhů týkajících se podmínek každé Relevantní série nebo jakékoli dohody upravující emisi nebo správu kterékoli Relevantní série nebo navrhovaných změn těchto podmínek, pokud jsou všechny tyto alternativní návrhy nebo navrhované změny určeny kterémukoli držiteli Dluhových cenných papírů kterékoli Relevantní série a může je přijmout.

Pokud návrh na více sérií není schválen ve vztahu k vyhrazené záležitosti požadovaným mimořádným usnesením, jak je uvedeno níže, ale byl by schválen, kdyby se návrh na více sérií týkal pouze jedné příslušné série a jedné nebo více, ale méně než všech ostatních příslušných sérií, bude se mít za to, že návrh na více sérií byl schválen ve vztahu k příslušné sérii, ve vztahu k níž by byl jinak schválen, kdyby se návrh na více sérií týkal pouze takové příslušné série, za předpokladu, že (i) před rozhodným datem pro Návrh vícenásobné série Státní pokladna veřejně oznámila držitelům Relevantních dluhových cenných papírů podmínky, za kterých bude Návrh vícenásobné série považován za schválený, pokud bude schválen výše popsáním způsobem ve vztahu k jedné Relevantní sérii a některým, ale ne všem ostatním Relevantním sériím, a (ii) tyto podmínky budou v souvislosti s Návrhem vícenásobné série splněny.

Pro tyto účely:

"**Dluhovými cennými papíry**" se rozumí cenné papíry a jakékoli jiné směnky, dluhopisy, obligace, směnky nebo jiné dluhové cenné papíry vydané Státní pokladnou v jedné nebo více sériích s původní stanovenou splatností delší než jeden rok a zahrnují jakýkoli takový závazek bez ohledu na jeho původní stanovenou splatnost, který dříve tvořil součást dluhového cenného papíru.

"Mimořádné usnesení" znamená:

- v souvislosti s jakýmkoli návrhem více sérií v souvislosti s vyhrazenou záležitostí: 1)
  - a) kladným hlasem nejméně 75 % celkové jmenovité hodnoty nesplacených Příslušných dluhových cenných papírů zastoupených na samostatných řádně svolaných schůzích držitelů všech Příslušných sérií (v souhrnu); nebo
  - b) písemné rozhodnutí podepsané držiteli nejméně 66,23 % celkové jmenovité hodnoty nesplacených Příslušných dluhových cenných papírů nebo jejich jménem (bráno v úvahu v souhrnu); a
- 2)
  - a) hlasy více než 66,23 procent celkové jistiny každé příslušné série zastoupené na samostatných řádně svolaných schůzích držitelů každé příslušné série (jednotlivě); nebo
  - b) písemné rozhodnutí podepsané držiteli více než 50 % celkové jmenovité hodnoty nesplacených příslušných dluhových cenných papírů v každé příslušné sérii (jednotlivě) nebo jejich jménem.
- v souvislosti s jakoukoli jinou vyhrazenou záležitostí:
  - rozhodnutím přijatým na usnášeníschopné schůzi držitelů Cenných papírů řádně svolané a konané v souladu se Smlouvou s fiskální agenturou 75 % celkové jmenovité hodnoty všech nesplacených Cenných papírů dané série; nebo
  - písemné rozhodnutí podepsané držiteli Cenných papírů, kteří vlastní nejméně 66,23 % celkové jmenovité hodnoty všech nesplacených Cenných papírů dané série, nebo jejich jménem; a
- v souvislosti s jakoukoli jinou záležitostí:
  - rozhodnutím přijatým na schůzi držitelů Cenných papírů řádně svolané a konané v souladu se Smlouvou s fiskální agenturou většinou tvořenou více než 50 % celkové jmenovité hodnoty nesplacených Cenných papírů dané série, které jsou na této schůzi zastoupeny; nebo
  - písemné rozhodnutí podepsané držiteli cenných papírů vlastníci více než 50 % celkové jmenovité hodnoty všech nesplacených cenných papírů dané série nebo jejich jménem.

"Návrh týkající se více sérií" znamená návrh (včetně navrhované změny příslušných podmínek), který se týká (i) dané série Cenných papírů nebo jakékoli smlouvy upravující emisi nebo správu dané série Cenných papírů a (ii) Dluhových cenných papírů jedné nebo více jiných sérií nebo jakékoli smlouvy upravující emisi nebo správu takových jiných Dluhových cenných papírů.

"Vyhrazenou záležitostí" se rozumí jakýkoli návrh na:

- změnit datum splatnosti jistiny nebo jakékoli splátky či úroku z Cenných papírů;
- snížit jistinu cenných papírů;
- snížit část jistiny, která je splatná v případě zrychlení splatnosti cenných papírů;
- snížit úrokovou sazbu jakéhokoli Cenného papíru nebo jakoukoli prémii splatnou při splacení Cenných papírů;
- změnit jakékoli ustanovení podmínek Cenných papírů v souvislosti s výměnou nebo nahrazením Cenných papírů nebo s přeměnou Cenných papírů na jakékoli jiné závazky nebo cenné papíry Státní pokladny nebo jakékoli jiné osoby, v důsledku čehož by podmínky takto upravených Cenných papírů byly pro držitele Cenných papírů, které jsou předmětem takto upravených podmínek, méně výhodné než:

- (a) ustanovení o jiných závazcích nebo cenných papírech státní pokladny nebo jiné osoby, které vyplývají z příslušné výměny nebo nahrazení; nebo
- (b) pokud je výsledkem příslušné výměny, nahrazení nebo konverze více než jedna série jiných závazků nebo cenných papírů, ustanovení výsledné série s největší celkovou jmenovitou hodnotou;
  - měnit měnu, ve které je splatná jakákoli částka týkající se cenných papírů;
  - zkrátit dobu, po kterou Státní pokladna nesmí odkoupit cenné papíry, nebo povolit Státní pokladně odkoupit cenné papíry, pokud tak před tímto opatřením Státní pokladna učinit nesmí;
  - změnit definici pojmu "v oběhu" ve vztahu k cenným papírům;
  - změnit rozhodné právo cenných papírů;
  - změnit soudy, jejichž jurisdikci se Státní pokladna podřídila, povinnost Státní pokladny podle Smlouvy o fiskální agentuře nebo podmínek Cenných papírů jmenovat a udržovat zástupce pro doručování soudních písemností nebo vzdání se imunity Státní pokladny v souvislosti s jakoukoli žalobou, žalobou nebo řízením, které může být zahájeno v souvislosti s Cennými papíry nebo Smlouvou o fiskální agentuře;
  - snížit poměrnou část jistiny Cenných papírů nebo v případě vícenásobné Návrh série, Příslušné dluhové cenné papíry nebo Příslušnou sérii, které jsou nutné k vytvoření kvóra nebo pro jakoukoli žádost, požadavek, zmocnění, pokyn, oznámení, souhlas, vzdání se práva nebo jiné opatření nebo které jsou nutné k úpravě, změně nebo doplnění Smlouvy s fiskální agenturou nebo podmínek Cenných papírů; nebo
  - změnit závazek státní pokladny zaplatit dodatečné částky z cenných papírů.

Jakákoli změna, doplněk nebo změna provedená v souladu s podmínkami cenných papírů je závazná pro všechny držitele cenných papírů dané série.

Státní pokladna a fiskální agent mohou bez souhlasu kteréhokoli držitele cenných papírů dané série upravit, změnit nebo doplnit smlouvu s fiskální agenturou nebo cenné papíry dané série za účelem:

- doplnění závazků státní pokladny;
- vzdání se jakéhokoli práva nebo pravomoci svěřené státní pokladně;
- zajištění cenných papírů této série;
- odstranění nejasností nebo odstranění, opravu či doplnění jakéhokoli vadného ustanovení obsaženého ve smlouvě s fiskální agenturou nebo v cenných papírech jakékoli série; nebo
- měnit smlouvu s fiskální agenturou nebo cenné papíry této série způsobem, který určí státní pokladna a který nebude mít v žádném podstatném ohledu nepříznivý vliv na zájmy kteréhokoli držitele cenných papírů této série.

Státní pokladna může čas od času, bez oznámení nebo souhlasu registrovaných držitelů jakékoli série cenných papírů, vydat další cenné papíry, které budou tvořit jednu sérii cenných papírů, *pokud* jsou tyto další cenné papíry zaměnitelné s cennými papíry stávající série pro účely federální daně z příjmu USA. Tyto další Cenné papíry budou mít stejné podmínky, pokud jde o status, splacení nebo jiné podmínky, jako Cenné papíry stávající série a budou mít stejné pořadí jako Cenné papíry stávající série ve všech ohledech, s výjimkou výplaty úroků narostlých před datem emise těchto dalších Cenných papírů nebo s výjimkou první výplaty úroků po datu emise těchto dalších Cenných papírů.

Zbytková splatnost Call podle volby státní pokladny

Státní pokladna může podle svého uvážení od data, které připadá na tři měsíce před datem splatnosti Cenných papírů, včetně tohoto data, do data splatnosti Cenných papírů, avšak s výjimkou tohoto data, s výhradou, že poskytla

ne méně než 30 a ne více než 60 kalendářních dnů předem oznámit držitelům Cenných papírů v souladu s podmínkami Cenných papírů (toto oznámení bude neodvolatelné a bude v něm uvedeno datum stanovené pro splacení), splatit všechny, ale nejen některé, nesplacené Cenné papíry za jejich jistinu plus narostlý úrok až do data stanoveného pro splacení, ale bez tohoto data.

Nákup cenných papírů státní pokladnou

Státní pokladna může kdykoli nakoupit jakékoli cenné papíry prostřednictvím trhu nebo nabídkového řízení za jakoukoli cenu. Pokud se nákupy provádějí prostřednictvím nabídkového řízení, musí být nabídky k dispozici všem držitelům cenných papírů stejné série. Veškeré cenné papíry nakoupené státní pokladnou nebo jejím jménem mohou být drženy, dále prodány nebo zrušeny.

Forma a vypořádání

Pokud je to uvedeno v dodatku prospektu, vydá státní pokladna cenné papíry každé série jako jeden nebo více plně registrovaných globálních cenných papírů (dále jen "**globální cenný papír**"), které budou uloženy u společnosti The Depository Trust Company, New York (dále jen "**DTC**"), a/nebo u jednoho nebo více depozitářů uvedených v dodatku prospektu, jako je Euroclear Bank S.A./N.V. (dále jen "**Euroclear**") nebo Clearstream Banking, société anonyme (dále jen "**Clearstream**"), nebo na jejich účet. S výjimkou níže uvedených případů mohou být Globální cenné papíry převedeny jako celek a nikoliv částečně, pouze DTC nebo jejím zmocněnci.

DTC je účelová svěřenská společnost založená podle zákonů státu New York, člen Federálního rezervního systému, "clearingová společnost" ve smyslu newyorského jednotného obchodního zákoníku a "clearingová agentura" registrovaná podle ustanovení oddílu 17A zákona o burze. DTC drží cenné papíry svých účastníků a usnadňuje zúčtování a vypořádání transakcí s cennými papíry prostřednictvím elektronických zaknihovaných změn na účtech svých účastníků, čímž eliminuje nutnost fyzického pohybu certifikátů cenných papírů. Mezi účastníky DTC patří makléři a obchodníci s cennými papíry, banky, svěřenské společnosti, clearingové společnosti a některé další organizace, z nichž některé (a/nebo jejich zástupci) vlastní DTC. Přístup k zaknihovanému systému DTC mají i další subjekty, jako jsou banky, makléři, obchodníci s cennými papíry a svěřenské společnosti, které provádějí zúčtování prostřednictvím některého účastníka nebo s ním udržují přímý či nepřímý depozitářský vztah. Pravidla, která se vztahují na DTC, jsou uložena u Komise pro cenné papíry a burzy a DTC souhlasí a prohlašuje vůči svým účastníkům, že bude spravovat svůj systém zaknihování v souladu s jeho pravidly a požadavky zákona.

Po vydání globálních cenných papírů státní pokladna očekává, že depozitář nebo pověřená osoba připiše v rámci svého systému registrace a převodu zaknihovaných cenných papírů příslušné částky jistiny cenných papírů, které globální cenné papíry představují, na účty institucí, které mají účty u depozitáře nebo pověřené osoby, tzv. účastníků. Vlastnictví skutečných podílů na Globálním cenném papíru bude omezeno na účastníky nebo osoby, které mohou držet podíly prostřednictvím účastníků. Vlastnictví skutečných podílů na globálním cenném papíru bude uvedeno v záznamech vedených depozitářem nebo jeho pověřenou osobou a převod tohoto vlastnictví bude proveden pouze prostřednictvím těchto záznamů (pokud jde o podíly účastníků) a v záznamech účastníků (s ohledem na zájmy jiných osob než účastníků). Zákony některých států vyžadují, aby někteří nabyvatelé cenných papírů převzali fyzické doručení těchto cenných papírů v konečné podobě. Taková omezení mohou omezit možnost vlastnit, převádět nebo zastavovat podíly na Globálním cenném papíru.

Státní pokladna poskytne fiskálnímu agentovi veškeré platby jistiny nebo úroků splatných z cenných papírů v den výplaty úroků nebo v den splatnosti. Jakmile to bude možné, fiskální agent provede tyto platby depozitáři nebo pověřené osobě, která je registrovaným vlastníkem globálního cenného papíru představujícího tyto cenné papíry, v souladu s ujednáními mezi fiskálním agentem a depozitářem. Státní pokladna očekává, že depozitář nebo nominální osoba po obdržení jakékoli platby jistiny nebo úroku okamžitě připiše na účty účastníků platby v částkách úměrných jejich příslušným skutečným podílům na jistině globálního cenného papíru, jak jsou uvedeny v příslušných záznamech. Státní pokladna rovněž očekává, že platby účastníků vlastníkům skutečných podílů na globálním cenném papíru se budou řídit trvalými pokyny a obvyklými postupy, jako je tomu nyní v případě cenných papírů držných na účty klientů ve formě na doručitele nebo registrovaných na "jméno", a budou na odpovědnosti těchto účastníků. Státní pokladna ani fiskální agent nebudou mít žádnou odpovědnost za platby provedené na základě podílů na

globálním cenném papíru ve skutečném vlastnictví ani za vedení, dohled či kontrolu jakýchkoli záznamů.

Dokud je depozitář nebo pověřená osoba registrovaným vlastníkem globálního cenného papíru, je považována za jediného vlastníka a držitele cenných papírů, které tento globální cenný papír představuje. S výjimkou případů uvedených níže nebo v dodatku prospektu jsou vlastníci skutečných podílů na Globálním cenném papíru:

- nebudou mít nárok na to, aby cenné papíry představované takovým globálním cenným papírem byly registrovány na jejich jména;
- neobdrží ani nebudou oprávněni obdržet fyzické dodání cenných papírů v konečné podobě při výměně nebo jiným způsobem; a
- nebudou považováni za vlastníky nebo držitele jakýchkoli cenných papírů, které takový globální cenný papír představuje.

Proto se taková osoba, která vlastní podíl na globálním cenném papíru, musí při výkonu práv držitele cenných papírů spoléhat na postupy depozitáře, a pokud tato osoba není účastníkem, na postupy účastníka, jehož prostřednictvím tento podíl vlastní. Podle stávající praxe v odvětví, pokud si vlastník skutečného podílu na globálním cenném papíru přeje učinit jakýkoli úkon, který by byl oprávněn učinit depozitář nebo jeho pověřená osoba jako držitel globálního cenného papíru, depozitář by k takovému úkonu zmocnil účastníky a účastníci by k takovému úkonu zmocnili skutečné vlastníky nebo by jinak jednali podle pokynů skutečných vlastníků.

Není-li v dodatku prospektu uvedeno jinak, lze globální cenný papír převést jako celek pouze následujícím způsobem:

- souvisejícím depozitářem pověřené osobě tohoto depozitáře nebo pověřenou osobou tohoto depozitáře tomuto depozitáři nebo jiné pověřené osobě tohoto depozitáře; nebo
- takovým depozitářem nebo kterýmkoli z těchto zmocněnců jinému depozitáři těchto cenných papírů nebo jeho zmocněnci nebo nástupci depozitáře nebo zmocněnci takového nástupce.

Cenné papíry představované globálním cenným papírem jsou vyměnitelné za cenné papíry v konečné podobě v nominálních hodnotách uvedených v příslušném dodatku prospektu, pokud:

- depozitář nebo každý z Euroclear a Clearstream oznámí Ministerstvu financí, že není ochoten nebo schopen pokračovat ve funkci depozitáře pro takový globální cenný papír, nebo pokud depozitář přestane být clearingovou agenturou registrovanou podle platných právních předpisů a do 30 dnů není jmenován náhradní depozitář. 90 dní;
- státní pokladna rozhodne, že všechny související cenné papíry nebudou představovány takovým globálním cenným papírem;
- nastal a trvá případ neplnění; nebo
- nastanou další události, které mohou být uvedeny v dodatku prospektu.

Každý Cenný papír, který je vyměnitelný podle předchozí věty, je vyměnitelný za Cenné papíry v konečné podobě registrované na jména, která určí depozitář. Cenné papíry v konečné podobě mohou být předloženy k registraci převodu nebo výměny v kanceláři fiskálního agenta v The City of New York a jejich jistina a úroky z nich budou splatné v této kanceláři fiskálního agenta za předpokladu, že úroky z nich mohou být vyplaceny šekem zaslaným registrovaným držitelům cenných papírů. S výhradou výše uvedeného je Globální cenný papír vyměnitelný pouze za Globální cenný papír nebo Globální cenné papíry stejné souhrnné nominální hodnoty, které budou registrovány na jméno depozitáře nebo jeho pověřené osoby.

Předpis

Cenné papíry podléhají promlčecím lhůtám týkajícím se nároků na jistinu a úroky podle článku 118 polského občanského zákoníku ze dne 23. dubna 1964, ve znění pozdějších předpisů, který stanoví šestiletou promlčecí lhůtu pro nároky na jistinu a tříletou promlčecí lhůtu pro nároky na úroky.

Měna rozsudku

Státní pokladna souhlasí s tím, že pokud je rozsudek nebo příkaz vydaný nebo vydaný soudem na zaplacení jakékoli částky týkající se jakéhokoli cenného papíru vyjádřen v měně, je měna rozsudku jiná než měna USA.

dolarů, denominační měny, uhradí státní pokladna jakýkoli schodek vzniklý nebo vyplývající z jakýchkoli změn směnných kurzů mezi dnem, kdy je částka v denominační měně fiktivně přepočtena na částku v měně rozsudku pro účely tohoto rozsudku nebo příkazu, a dnem jeho skutečné úhrady. Tento závazek bude představovat samostatný a nezávislý závazek na ostatních závazcích vyplývajících z Cenných papírů, bude zakládat samostatný a nezávislý důvod k podání žaloby, bude platit bez ohledu na jakékoli zproštění nebo prodloužení platnosti, které bude čas od času uděleno, a bude trvat v plné platnosti a účinnosti bez ohledu na jakýkoli rozsudek nebo příkaz k likvidaci částky nebo částek v souvislosti s částkami splatnými v souvislosti s příslušným Cenným papírem nebo na základě takového rozsudku nebo příkazu k likvidaci částky nebo částek v rámci s ohledem na částky splatné v souvislosti s příslušným cenným papírem nebo na základě jakéhokoli takového rozhodnutí nebo příkazu.

Rozhodné právo; souhlas s doručením; výsostná imunita

Smlouva s fiskální agenturou a cenné papíry se řídí a vykládají v souladu s právními předpisy státu New York bez ohledu na jakékoli kolizní normy, které by vyžadovaly použití právních předpisů jiné jurisdikce než státu New York, s výjimkou toho, že veškeré záležitosti týkající se povolení a provedení cenných papírů státní pokladnou se řídí právními předpisy Polska. Státní pokladna jmenuje Generálního konzula Polské republiky, 233 Madison Avenue, New York, NY 10016, svým oprávněným zástupcem, kterému mohou být doručovány soudní žaloby vyplývající z Cenných papírů nebo založené na Cenných papírech, které mohou být podány u kteréhokoli státního nebo federálního soudu v New Yorku kterýmkoli držitelem Cenných papírů. Polsko se neodvolatelně vzdává v plném rozsahu povoleném zákonem jakékoli jurisdikční imunity, na kterou by jinak mělo nárok v jakékoli žalobě (s výjimkou předběžného opatření, kterého se výslovně nevzdává) vyplývající z Cenných papírů nebo založené na Cenných papírech, kterou může podat kterýkoli držitel Cenných papírů u kteréhokoli státního nebo federálního soudu v New Yorku nebo u kteréhokoli příslušného soudu v Polsku, s výjimkou své suverénní imunity v souvislosti s žalobami vyplývajících z Cenných papírů nebo založenými na Cenných papírech.

federální nebo státní zákony USA o cenných papírech, jak je dále popsáno níže. Takové zřeknutí se imunit představuje pouze omezené a specifické zřeknutí se pro účely cenných papírů a v žádném případě nesmí být

vykládat jako obecné zřeknutí se práva ze strany Polska nebo zřeknutí se práva ve vztahu k řízením, která nesouvisejí s cennými papíry.

Zákon Spojených států o zahraničních výsostných imunitách z roku 1976 (dále jen "**zákon o imunitách**") však může být účinným prostředkem doručování a vylučovat přiznání výsostné imunity v takových žalobách.

Zákon o imunitách může rovněž poskytnout prostředky pro omezenou exekuci na takový majetek Polska ve Spojených státech, který souvisí se službou nebo správou cenných papírů. Podle polských zákonů je polský majetek až na určité výjimky imunní vůči obstavení nebo jiným formám exekuce, ať už před vydáním rozsudku nebo po něm. Polsko se nezříká imunity, pokud jde o majetek, který je majetkem velvyslanectví nebo konzulátu, nebo budovy či jejich obsah, v každém případě nacházející se mimo území Polska, nebo bankovní účty těchto velvyslanectví nebo konzulátů, v každém případě nezbytné pro řádné velvyslanectví nebo konzulát.

a konzulárních funkcí nebo jakéhokoli vojenského majetku nebo majetku Polska, ani se nezříká imunity vůči exekuci nebo obstavení nebo procesům, které mají takovou povahu.

VYKONATELNOST ROZSUDKŮ

Polsko je cizí suverénní stát. V důsledku toho může být pro investory obtížné získat nebo vykonat rozhodnutí soudů ve Spojených státech proti Polsku. Státní pokladna se neodvolatelně podřizuje jurisdikci federálních a státních soudů v New Yorku a neodvolatelně se vzdává jakékoliv imunity vůči jurisdikci (včetně suverénní imunity, nikoliv však veškeré imunity vůči exekuci nebo obstavení či procesům, které mají jejich povahu) těchto soudů a jakékoliv námitky proti místní příslušnosti v souvislosti s jakoukoliv žalobou vyplývající z Cenných papírů nebo založenou na Cenných papírech, kterou podá jakýkoliv držitel Cenných papírů.

Polsko si vyhrazuje právo dovolávat se suverénní imunity podle zákona o imunitách, pokud jde o žaloby podané proti němu podle federálních zákonů USA o cenných papírech nebo jakýchkoli státních zákonů o cenných papírech. V případě, že by se Polsko nezreklo imunity ve vztahu k takové žalobě, nebylo by možné získat rozsudek v USA ve věci

takovou žalobu proti Polsku, ledaže by soud rozhodl, že Polsko nemá podle zákona o imunitách nárok na suverénní imunitu ve vztahu k takové žalobě. Státní pokladna byla informována společností White & Case, M. Studniarek i Wspólnicy - Kancelaria Prawna Spółka Komandytowa, polským právním zástupcem Státní pokladny, že vykonatelnost pravomocných rozhodnutí amerických soudů v Polsku, včetně těch, která byla získána v rámci žalob založených na ustanoveních o občanskoprávní odpovědnosti amerických federálních zákonů o cenných papírech, bude podléhat pravidlům upravujícím výkon občanskoprávních rozhodnutí zahraničních soudů v Polsku uvedeným v polském občanském soudním řádu.

Cizí soudní rozhodnutí jsou uznávána podle článku 1145 polského občanského soudního řádu (*Kodeks postępowania cywilnego*) a jsou vykonatelná v Polsku podle článku 1150 polského občanského soudního řádu, pokud neexistují negativní důvody uvedené v článku 1146 polského občanského soudního řádu nebo pokud nejsou vykonatelná v zemi svého původu, s výjimkou cizích soudních rozhodnutí, která byla vydána v zemích, s nimiž je Polsko vázáno příslušnou mezinárodní smlouvou (dvoustrannou nebo mnohostrannou), a tato smlouva upouští od použití příslušných ustanovení polského občanského soudního řádu.

Podle článku 1145 polského občanského soudního řádu jsou rozhodnutí zahraničních soudů vydaná v občanskoprávních věcech v Polsku automaticky uznávána ze zákona, pokud subjekt s právním zájmem na řízení nepodá určovací žalobu podle článku 1148 polského občanského soudního řádu, aby prokázal, že existuje výjimka stanovená v článku 1146 občanského soudního řádu.

Podle článku 1146 odst. 1 polského občanského soudního řádu nebude rozhodnutí vydané cizím soudem uznáno, pokud:

- (i) není ve státě, kde bylo vydáno, pravomocné a závazné;
- (ii) bylo vydáno ve věci, která podléhá výlučné pravomoci polských soudů;
- (iii) žalovaný, který se nezapojoval do sporu o podstatu věci, neobdržel řádně a v době, která mu umožňovala zahájit obhajobu, dopis o zahájení řízení;
- (iv) účastníkovi řízení byla odňata možnost obhajoby v průběhu řízení;
- (v) v Polsku probíhalo řízení o stejném nároku mezi stejnými stranami dříve než u zahraničního soudu;
- (vi) je v rozporu s dřívějším pravomocným rozhodnutím polského soudu nebo s dřívějším pravomocným rozhodnutím zahraničního soudu, které splňuje podmínky uznání v Polsku vydaný ve věci stejného nároku mezi stejnými stranami; nebo
- (vii) uznání by bylo v rozporu se základními zásadami veřejného pořádku v Polsku.

Vzájemnost v uznávání soudních rozhodnutí mezi Polskem a zemí zahraničního soudu již není nutná.

Uznání cizího rozhodnutí v Polsku neznamená automaticky jeho výkon. Aby mohlo být cizí rozhodnutí prohlášeno za vykonatelné v Polsku, musí být vykonatelné v zemi svého původu a nesmí se na něj vztahovat podmínky pro odmítnutí uznání stanovené v článku 1146 polského občanského soudního řádu.

S výhradou výše uvedeného, pokud jsou splněny všechny příslušné podmínky, nebude vykonatelnost pravomocných rozsudků amerických soudů v Polsku vyžadovat opětovné projednání v Polsku. Polský soud by však musel vydat usnesení, kterým by prohlásil cizí rozhodnutí za vykonatelné v Polsku. Kromě toho polské právo obsahuje zvláštní pravidla týkající se výkonu rozhodnutí na majetek státní pokladny.

V původních žalobách podaných u polských soudů existují pochybnosti o vymahatelnosti závazků založených na amerických federálních zákonech o cenných papírech.

Státní pokladna jmenovala zplnomocněného zástupce v New Yorku, kterému lze doručovat písemnosti. V důsledku jmenování takového zmocněnce státní pokladnou v New Yorku budou investoři moci doručovat Polsku písemnosti v původních řízeních u federálních a státních soudů v New Yorku (s výhradou předchozích odstavců). Bez ohledu na platnost takového doručení podle newyorského práva zůstává vykonatelnost pravomocných rozsudků newyorských soudů v Polsku předmětem výše uvedeného. K zahájení původních žalob u polských soudů nestačí doručení soudního řízení zástupci Státní pokladny v New Yorku a platné doručení soudního řízení musí být provedeno podle polského práva. Podle polského práva se doručování provádí doručením žaloby obvodnímu soudu (*Sad Okręgowy*) a tento soud je odpovědný za doručení žalovanému, aby bylo doručení dokončeno.

DANĚ

Informace týkající se zdanění v Polsku, federálních příjmů Spojených států amerických a některých dalších daňových záležitostí budou uvedeny v příslušném dodatku k prospektu.

PLÁN DISTRIBUCE

Tento souhrnný plán distribuce bude doplněn popisem konkrétní nabídky a jejích podmínek v dodatku prospektu vydaném pro každou sérii cenných papírů.

Státní pokladna může prodávat cenné papíry upisovatelům nebo jejich prostřednictvím. Státní pokladna může rovněž prodávat cenné papíry přímo jiným kupujícím nebo prostřednictvím zprostředkovatelů. Tyto firmy mohou rovněž jednat jako agenti. Pouze agenti nebo upisovatelé uvedení v dodatku prospektu se považují za agenty nebo upisovatele v souvislosti s Cennými papíry nabízenými tímto dodatkem prospektu.

Cenné papíry mohou být čas od času distribuovány v jedné nebo více transakcích:

- za pevnou cenu nebo ceny, které může státní pokladna měnit;
- za tržní ceny platné v době prodeje;
- za ceny odpovídající převládajícím tržním cenám; nebo
- za vyjednané ceny.

V souvislosti s prodejem cenných papírů může státní pokladna vyplatit upisovatelům odměnu.

Upisovatelé, kteří jednají jako zástupci kupujících cenných papírů, mohou od kupujících rovněž obdržet odměnu ve formě slev, úlev nebo provizí. Upisovatelé mohou prodávat cenné papíry dealerům nebo jejich prostřednictvím. Obchodníci mohou obdržet od upisovatelů a/nebo od kupujících, pro které mohou jednat jako zástupci, odměnu ve formě slev, úlev nebo provizí.

Upisovatelé, dealeri a agenti, kteří se podílejí na distribuci cenných papírů, mohou být považováni za upisovatele podle zákona o cenných papírech z roku 1933. Jakýkoli diskont nebo provize, které upisovatelé, dealeri a agenti obdrží od státní pokladny, a jakýkoli zisk z dalšího prodeje Cenných papírů těmito osobami mohou být považovány za diskonty a provize z upisování. Státní pokladna identifikuje všechny upisovatele nebo agenty a popíše veškeré odměny, které od nás obdržela, v dodatku prospektu.

Cenné papíry mohou být novou emisí cenných papírů bez zavedení trhu pro obchodování. Upisovatelé a agenti, kterým Státní pokladna prodává Cenné papíry za účelem veřejné nabídky a prodeje, mohou s Cennými papíry obchodovat. Upisovatelé a zprostředkovatelé však nebudou povinni vytvářet trh s cennými papíry a mohou kdykoli bez předchozího upozornění ukončit jakékoli vytváření trhu. Státní pokladna nemůže zajistit, že bude existovat likvidní trh pro obchodování s Cennými papíry.

Státní pokladna může uzavírat smlouvy s upisovateli, dealery a agenty, kteří se podílejí na distribuci cenných papírů. Tyto dohody mohou upisovatele, obchodníky a zástupce opravňovat k odškodnění ze strany státní pokladny za určité závazky, včetně závazků podle zákona o cenných papírech z roku 1933.

Státní pokladna může pověřit upisovatele nebo jiné osoby, které jednají jako jejich zástupci, aby získávaly nabídky institucí na nákup cenných papírů od Státní pokladny na základě smluv, které stanoví platbu a dodání k budoucímu datu. Státní pokladna popíše tato ujednání v dodatku prospektu. Upisovatelé mohou tyto smlouvy uzavírat s komerčními a spořitelními bankami, pojišťovnami, penzijními fondy, investičními společnostmi, vzdělávacími a charitativními institucemi a dalšími institucemi. Tyto instituce musí ve všech případech schválit Státní pokladna. Závazky každého nabyvatele podle některé z těchto smluv budou podléhat podmínce, že nákup Cenných papírů nebude v době dodání zakázán podle právních předpisů jurisdikce, které takový nabyvatel podléhá. Upisovatelé a další zástupci nenesou žádnou odpovědnost v souvislosti s platností nebo plněním těchto smluv.

PLATNOST CENNÝCH PAPIRŮ

Není-li v dodatku k prospektu uvedeno jinak, platnost každé série cenných papírů bude jménem Státní pokladny schvalovat ředitel právního odboru Ministerstva financí, ul. Świętokrzyska 12, Varšava, Polsko, a pokud jde o právo Spojených států amerických a státu New York, společností White & Case LLP, 5 Old Broad Street, Londýn EC2N 1DW, Spojené království, právním zástupcem Státní pokladny, a pokud jde o polské právo, společností White & Case M. Studniarek i Wspólnicy - Kancelaria Prawna Spółka Komandytowa, Q22, Al. Jana Pawła II 22, 00-133 Varšava, Polsko, polský právní zástupce pro Státní pokladnu. Určité právní záležitosti budou pro případné upisovatele předány právním zástupcem uvedeným v příslušném dodatku prospektu. Veškerá prohlášení v tomto prospektu nebo v jakémkoli dodatku k prospektu týkající se záležitostí polského práva byla schválena ředitelem právního odboru Ministerstva financí Polské republiky a jsou učiněna z jeho pověření.

ZPLNOMOCNĚNÝ ZÁSTUPCE VE SPOJENÝCH STÁTECH

Zplnomocněným zástupcem Státní pokladny ve Spojených státech je Generální konzul Polské republiky, 233 Madison Avenue, New York, NY 10016.

OFICIÁLNÍ PROHLÁŠENÍ A DOKUMENTY

Informace, které jsou zde uvedeny a které jsou označeny jako informace pocházející z publikace Polska nebo jedné z jeho agentur či orgánů, jsou zde uvedeny na základě oprávnění této publikace jako veřejného úředního dokumentu Polska. Všechny ostatní informace uvedené v tomto prospektu a v Registračním prohlášení, jehož je tento prospekt součástí, kromě těch, které jsou uvedeny pod nadpisem "*Plán distribuce*" v tomto prospektu, jsou zahrnuty jako veřejné oficiální prohlášení učiněné z pověření Magdaleny Rzeczkowské, ministryně financí Polské republiky.

DALŠÍ INFORMACE NA

Informace uvedené v tomto dokumentu týkající se Polska byly přezkoumány Magdalenou Rzeczkowskou, ministryní financí Polské republiky, a jsou zde uvedeny z jejího pověření.

Informace, jejichž zdrojem je Polská národní banka, poskytla Polská národní banka. Informace, jejichž zdrojem je polský statistický úřad, poskytl polský statistický úřad.

Další informace obsahuje registrační prohlášení o cenných papírech, které je uloženo u Komise pro cenné papíry a které může být čas od času změněno. SEC spravuje internetové stránky (<http://www.sec.gov>), které obsahují zprávy a další informace týkající se emitentů, kteří podávají elektronická podání u SEC.

ISSUER

Státní pokladna Polské republiky

Ministerstvo financí
ul. Świętokrzyska
12
00-916 Varšava Polsko

FINANČNÍ AGENT

Citibank, N.A., pobočka Londýn

Citigroup Centre
Canada Square
London E14 5LB
Velká Británie

PRÁVNÍ PORADCI

*Polské republice, pokud jde o právo
Spojených států a státu New York:*

White & Case
LLP 5 Old Broad
Street London EC2N
1DW
Spojené království

*Polské republice, pokud
jde o polské právo:*

White & Case
M. Studniarek i Wspólnicy Kancelaria Prawna
Spółka Komandytowa
Al. Jana Pawła II 22
00-133 Varšava Polsko

LUCEMBURSKÝ KOTAČNÍ, PLATEBNÍ A PŘEVODNÍ AGENT

Banque Internationale à Luxembourg, société anonyme

69 route d'Esch
L-2953 Lucembursko